

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KONUTTA ESNEKLİK KAVRAMININ KULLANICI TERCİHLERİ
BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Melisa DİKER

DOKTORA TEZİ

Mimarlık Anabilim Dalı

Mimari Tasarım Programı

Danışman

Doç. Dr. M. Tolga AKBULUT

Temmuz, 2021

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KONUTTA ESNEKLİK KAVRAMININ KULLANICI TERCİHLERİ
BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ**

Melisa DİKER tarafından hazırlanan tez çalışması 28.07.2021 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Mimari Tasarım Programı DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. M. Tolga AKBULUT
Yıldız Teknik Üniversitesi
Danışman

Jüri Üyeleri

Doç. Dr. M. Tolga AKBULUT, Danışman

Yıldız Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Çiğdem POLATOĞLU, Üye

Yıldız Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Dilek YILDIZ ÖZKAN, Üye

İstanbul Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Müyesser Ebru ERDÖNMEZ DİNÇER, Üye

Yıldız Teknk Üniversitesi

Prof. Dr. Ayfer AYTUĞ, Üye

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Danışmanım M. Tolga Akbulut sorumluluğunda tarafımda hazırlanan “Konutta Esneklik Kavramının Kullanıcı Tercihleri Bağlamında Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmada veri toplama ve veri kullanımında gerekli yasal izinleri aldığımı, diğer kaynaklardan aldığım bilgileri ana metin ve referanslarda eksiksiz gösterdiğimi, araştırma verilerine ve sonuçlarına ilişkin çarpıtma ve/veya sahtecilik yapmadığımı, çalışmam süresince bilimsel araştırma ve etik ilkelerine uygun davrandığımı beyan ederim. Beyanımın aksinin ispatı halinde her türlü yasal sonucu kabul ederim.

Melisa DİKER

İmza

Aileme

TEŞEKKÜR

Öncelikle bilgi birikimi, deneyimi, desteği ve ufuk açan bakış açısı ile bana bu zor ve uzun süreçte destek olan Danışmanım Sayın Doç. Dr. M. Tolga Akbulut'a teşekkür bir borç bilirim.

Tez izleme komitesinde bulunmayı kabul edip, hem tez çalışmasının geliştirilmesine değerli katkılar sunan hem de akademik anlamda beni aydınlatan Sayın Prof. Dr. Çiğdem Polatoğlu ve Sayın Doç. Dr. Dilek Yıldız Özkan'a süreç içinde gösterdikleri özveri ve anlayış için teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca tez savunma sınavında bulunup tez için değerli katkılar sunan jüri üyeleri Sayın Prof. Dr. Ayfer Aytuğ'a ve Sayın Doç. Dr. Müyesser Ebru Erdönmez Dinçer'e çok teşekkür ederim.

Yoğun, yorucu ama bir o kadar da öğretici olan bu süreç içerisinde anlayış ve yardımlarından dolayı İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü hocalarıma teşekkür ederim. Destekleri ve anlayışları için Sayın Doç. Dr. Mert Nezih Rifaioğlu'na, Sayın Prof. Dr. Ercan Erdiş'e, Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ebru Harman Aslan'a, Sayın Mimar Müft Tennioğlu'na ve Sayın Dr. Serkan Aydınlı'ya içten teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak, doktora sürecinde sevgi ve saygısını bana karşılıksız sunan ve hep arkamda olduğunu hissettiğim aileme çok teşekkür ederim.

Melisa DİKER

İÇİNDEKİLER

KISALTMA LİSTESİ	vii
ŞEKİL LİSTESİ	viii
TABLO LİSTESİ	xi
ÖZET	xiii
ABSTRACT	xv
1 GİRİŞ	1
1.1 Literatür Özeti.....	1
1.2 Tezin Amacı	5
1.2.1 Yöntem.....	5
1.2.2 Kapsam ve Önem.....	8
1.3 Hipotez	8
2 ESNEK KONUT	9
2.1 Esneklik Kavramı.....	9
2.2 Esnek Konut Kavramı	12
2.3 Konutta Esneklik Kavramının Dünyadaki ve Türkiye'deki Gelişimi	20
2.3.1 Geleneksel Konut ve Esneklik İlişkisi.....	20
2.3.2 Endüstriyel Gelişme Sonrası Konut ve Esneklik İlişkisi (1960).....	23
2.3.3 1960-2000 Yılları Arası Konut ve Esneklik İlişkisi	29
2.3.4 2000 Yılından Sonra Konut ve Esneklik İlişkisi.....	40
2.3.5 Konutta Esneklik Kavramının Türkiye'deki Gelişimi.....	47
2.4 Esnekliği Sağlama Yöntemleri	59
2.5 Esneklik Çeşitleri.....	64
2.6 Bölüm Sonucu.....	67
3 KONUTTA KULLANICI TERCİHLERİ VE ESNEKLİK İLİŞKİSİ	73
3.1 Konut ve Kullanıcı Tercihlerini Etkileyen Faktörler	73
3.2 Konut Tercihinde Cinsiyet ve Eğitim Durumu Farklılıkları	80
3.3 Konutta Kullanıcı Tercihlerine Esneklik Arakesitinde Bakmak.....	82
3.4 Bölüm Sonucu.....	86
4 YARI DENEYSEL ÇALIŞMA: ÇOKLU SINIFLAMA TEKNİĞİ İLE KONUT TERCİH DEĞERLENDİRMESİ	87
4.1 Çalışmanın Yöntemi	87

4.1.1 Çoklu Sınıflama Tekniği.....	91
4.1.2 Tercih Etme Süreci ve Çoklu Sınıflama Tekniği İlişkisi.....	92
4.1.3 Çoklu Sınıflama Tekniğini Uygulayan Örnek Çalışmalar.....	94
4.1.4 Anlamsal Farklılaşma Ölçeği ile Fotoğraf Değerlendirme Tekniği.....	102
4.2 Yarı Deneysel Çalışma.....	109
4.2.1 Yarı Deneysel Çalışma İçin Uygun Fotoğraf Seçimi.....	109
4.2.2 Katılımcıların Seçimi.....	111
4.2.3 Yarı-Deneysel Çalışmada Tekniğin Uygulanması.....	111
4.3 Yarı-Deneysel Çalışmada Bulguların Analiz Edilmesi.....	116
4.3.1 Katılımcıların Mekanlar ile İlişkilendirdiği Kavramlar.....	118
4.3.2 Katılımcıların Mekansal Tercihleri.....	127
4.3.3 Katılımcıların Mekansal Seçimleri ve Nedenleri.....	132
4.3.4 Sıfat Puan Ortalamalarına Göre Mekan Değerlendirmeleri.....	137
4.3.5 Mekansal Değerlendirmeler.....	143
4.4 Bölüm Sonucu.....	183
5 SONUÇ VE ÖNERİLER	194
KAYNAKÇA	199
A ANKET FORMLARI	213
TEZDEN ÜRETİLMİŞ YAYINLAR	218

KISALTMA LİSTESİ

Böl.	Bölünebilme
Dön.T.E.B	Dönüſebilir Tefriſ Elemanı Barındırma
Düſey Bü.	Düſey Büyüme
Foto No	Fotoğraf Numarası
Malz.Uyum	Malzeme Uyumu
Ort.Puan	Ortalama Puan
TDK	Türk Dil Kurumu
Yatay Bü.	Yatay Büyüme
Tüm K.	Tüm Katılımcılar

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1 Tez çalışma adımları	4
Şekil 2.1 Esneklik tanımları	11
Şekil 2.2 Klein'in konutta yer kullanımı-hareket olasılıkları çalışması [11]	15
Şekil 2.3 Sofa konumlarına göre geleneksel türk konutları [55]	21
Şekil 2.4 Soldan sağa sırasıyla Fusuma [58], Shoji [59] ve Tatami [60]	22
Şekil 2.5 19.yy Japonya'da Naso evi [4]	22
Şekil 2.6 Kır evleri (cottages)-Londra [11]	24
Şekil 2.7 Domino evi (A), [62] ve Citrohan evi (B), [62]	24
Şekil 2.8 Schröder konutu, plan değişimleri, A:planlar, [62]- B:resimler, [63] ..	25
Şekil 2.9 Weisonhof Seidlung konutu, planlar [64], görsel [65]	26
Şekil 2.10 Değişen konut: Maison Loucheur [66], Kleinwohnung evi [67]	26
Şekil 2.11 Prefabrikasyon [11]	27
Şekil 2.12 Unite d'Habitation; yerleşim planı (A), kesiti (F) farklı plan türleri (C) [69], plan örneği ve perspektifi (B-D) [70], iç mekân fotoğrafları (E) [71]	28
Şekil 2.13 Hareketli kutular (movable boxes) [73]	28
Şekil 2.14 Çekirdek konut tasarım prensibi [76]	29
Şekil 2.15 Tung Song Hong proje örneği [77]	29
Şekil 2.16 Açık Yapı sisteminde düzeyler [12]	30
Şekil 2.17 Uzatılabilen ev planları [79], görseller [80]	31
Şekil 2.18 Diset Uppsala planı ve Skarne sistemi [3]	32
Şekil 2.19 Moshe Safdie konutları, plan ve iç mekân fotoğrafları [82], dış mekân fotoğrafları [81]	33
Şekil 2.20 Esnek bir konut: Montereau [3]	34
Şekil 2.21 Diagoon konutları plan (A) [84], kesit-perspektif (C- D) [85]	35
Şekil 2.22 Diagoon konut fotoğraf (B) [86], plan (F) [11], perspektif (E) [85] ..	35
Şekil 2.23 Esnek konut planları yarışmasında kazanan plan şemaları [3]	36
Şekil 2.24 Proje destek strüktür (A), ana strüktür (B), destek alt bölümlleme (C), birkaç birimde dolgu (D), görsel (E) [87], çalışma modeli (F) [12]	36
Şekil 2.25 Parselizasyonundan önce-sonra planlar (A-B) [12], görsel (C) [88] ..	37
Şekil 2.26 Psshak projesi, koyu çizgiler destek, taralı kısımlar hareketli duvar, 1- 2 numaralı kısımlar bölücü duvarların olası bağlantı noktaları [12] ...	38

Şekil 2.27 Keyenburg-destek (A), dolgu (B), görünüş-perspektif (C-D) [12]	38
Şekil 2.28 Nemausus iç (D-E-F) ve dış (B-C) görseller [89], planlar (A) [90]	39
Şekil 2.29 Hellmutstrasse sokağında konut projesi [11]	39
Şekil 2.30 Next 21 konutu, planlar [12], görsel [91]	40
Şekil 2.31 Greenwich Millenium, planlar-görseller: (A) [92], (B-C-D) [93]	41
Şekil 2.32 Quinta Monroy konutları, plan [96], görsel [94]	42
Şekil 2.33 Le Espejo (A)[100], Renca (B)[101], Monterrey (C)[99], Verde konutları (D)[97]	43
Şekil 2.34 Domino 21 konutu (A-B-C-G) [102], (D-F) [103], (E) [104]	43
Şekil 2.35 Bölücü elemanlar ile desteklenen esnek konut örneği [105]	44
Şekil 2.36 Sharifi Ha konutu (A-B) [107], (C-D-E-F-H-I) [108], (G) [109]	45
Şekil 2.37 Cite A-Docks projesi (A-B-C) [111], (D) [112], (E) [113], (F) [114] ..	46
Şekil 2.38 Büyüyeabilen konut için görsel ve planlar [115]	46
Şekil 2.39 İzmit Yenilikçi Yerler Yerleşmesi (A-B-C-D) [116]	48
Şekil 2.40 NP12 evleri, plan ve perspektif [118], dış görünüş [117]	49
Şekil 2.41 Levent Loft konutları farklı tip plan (A) ve iç-dış görsel (H-I) [122], farklı konut planları ve görsel (B-C-D-E-F-G) [120]	50
Şekil 2.42 Still İstanbul konutları görseller ve plan [123]	51
Şekil 2.43 Ecocity projesi, planlar [125], resimler [126]	52
Şekil 2.44 Nef 163 konutu, plan ve dış Görsel [127], iç mekân fotolar [129]	53
Şekil 2.45 Nef konutlarında ortak kullanımlar (sinema, davet, müzik, çalışma odası)[132]	54
Şekil 2.46 İstinye konutları görseller ve plan [133]	55
Şekil 2.47 Noxx konutları plan ve görseller [134]	55
Şekil 2.48 Mikroloft Bulut konutları [136]	56
Şekil 2.49 Tekfen Hep konutları plan ve görseller [137]	57
Şekil 2.50 Gündüz ve gece değişen planlar [18]	61
Şekil 2.51 Şematik olarak konutta esneklik sağlama yöntemleri [11]	64
Şekil 2.52 Esneklik çeşitleri şematik gösterim	69
Şekil 4.1 Çoklu sınıflama (multiple sorting) tekniği [32]	91
Şekil 4.2 Çevresel kalite değerlendirme süreci modeli [174]	93
Şekil 4.3 Serbest sınıflama anket örneği (2019)	112
Şekil 4.4 Yapılandırılmış sınıflama anket örneği (2019)	113
Şekil 4.5 Yapılandırılmış sınıflama anket örneği 2 (2019)	114

Şekil 4.6 Anlamsal farklılaşma ölçeği ile yapılan anket örneği (2019)	114
Şekil 4.7 Anlamsal farklılaşma ölçeği ile yapılan anket örneği (2019)	115
Şekil 4.8 Tercih-sıfat puanları arasında yapılan şematik korelasyon analizi	118
Şekil 4.9 Çalışmada araştırılan konular ve kullanılan analizler	183

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1	Araştırma soruları	5
Tablo 1.2	Tez çalışma kurgusu	7
Tablo 2.1	Literatür taramasına göre esnek konut tanımları ve yorumlar.....	17
Tablo 2.2	İncelenen konutların tarihsel sıralaması ve esneklik özellikleri	58
Tablo 2.3	İşlevsel, mekânsal, kültürel esneklik çeşitleri [21]	65
Tablo 2.4	Mekânsal ve işlevsel esneklik bileşenleri	72
Tablo 4.1	Yarı-Deneysel çalışmanın şematik ifadesi.....	90
Tablo 4.2	Sanoff'un çalışmasında kullandığı sıfat çiftleri [175]	104
Tablo 4.3	Hershberger&Cass'ın kullandığı sıfat çiftleri ve faktörler [187].....	105
Tablo 4.4	Kullanılan faktörler ve sıfat çiftleri.....	106
Tablo 4.5	Sıfat çiftleri ve açıklamaları	107
Tablo 4.6	Çalışmada kullanılan fotoğraflar (Fotoğraf kaynak: s. 211-212)	110
Tablo 4.7	Verilerin analizleri	117
Tablo 4.8	Katılımcılar tarafından oluşturulan tanımlamalar ve kategoriler	119
Tablo 4.9	Tüm katılımcıların fotoğrafları değerlendirirken oluşturduğu kategoriler	121
Tablo 4.10	Cinsiyet farklılığına göre içerik analizi sonucu oluşan kategori yüzdeleri.....	123
Tablo 4.11	Eğitim durumu farklılıklarına göre içerik analizi sonucu oluşan kategori yüzdeleri	125
Tablo 4.12	Cinsiyet farklılığına göre esnekliğe bakış açısı.....	126
Tablo 4.13	Eğitim durumu farklılıklarına göre esnekliğe bakış açısı	127
Tablo 4.14	Tercihlerde eğitim durumuna göre farklılık gösteren mekânlar	128
Tablo 4.15	Katılımcıların mekân tercih puan ortalamaları	130
Tablo 4.16	Cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre mekânsal tercihler	131
Tablo 4.17	Kategorilerin katılımcılar tarafından doğru bilinme frekansları.....	132
Tablo 4.18	Seçilen mekân kart numaraları, frekansları ve seçim nedenleri.....	135
Tablo 4.19	Seçilen mekân kart numaraları ve görseller. (Fotoğraf kaynakları: s. 211-212).....	136
Tablo 4.20	Tüm katılımcıların mekân kartlarına bakarak puanladığı sıfatlar ...	138
Tablo 4.21	Cinsiyet farklılığına göre mekân kartlarına bakılarak puanlanan sıfatlar	140

Tablo 4.22 Eğitim durumu farklılığına göre mekân kartlarına bakılarak puanlanan sıfatlar	142
Tablo 4.23 1 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	144
Tablo 4.24 2 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	146
Tablo 4.25 3 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	148
Tablo 4.26 4 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	150
Tablo 4.27 5 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	152
Tablo 4.28 6 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	154
Tablo 4.29 7 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	156
Tablo 4.30 8 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	158
Tablo 4.31 9 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	160
Tablo 4.32 10 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	162
Tablo 4.33 11 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	164
Tablo 4.34 12 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	166
Tablo 4.35 13 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	168
Tablo 4.36 14 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	170
Tablo 4.37 15 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	172
Tablo 4.38 16 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	174
Tablo 4.39 17 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	176
Tablo 4.40 18 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	178
Tablo 4.41 19 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	180
Tablo 4.42 20 numaralı mekâna ait değerlendirmeler	182
Tablo 4.43 Esnek mekân tercihlerinde etkili olan sıfatlar.....	1933

Konutta Esneklik Kavramının Kullanıcı Tercihleri Bağlamında Değerlendirilmesi

Melisa DİKER

Mimarlık Anabilim Dalı

Doktora Tezi

Danışman: Doç. Dr. M.Tolga AKBULUT

Esnek konut, kullanıcıların zamanla değişen ihtiyacına ve isteklerine göre uyarlanabilen konuttur. Günümüzde genellikle tek tip tasarlanan ve farklı kullanıcı taleplerini karşılamayan konutların kullanım zorluklarına bağlı olarak tercih edilmemesi, içinde yaşamaya başladıktan sonra kimi zaman kullanıcılar tarafından terk edilmesi, atıl bir konut stoğunun oluşmasına yol açarken ekonomiye zarar vermekte ve konut talebini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu çalışmada esnek konutların, farklı işlevlerin aynı mekânda gerçekleşmesini sağlayan, dönüşebilir kapasitesinden dolayı, kullanıcıların değişen ihtiyaçlarına daha uygun olacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla çalışmanın temel amacı kullanıcıların konut esnekliğine olan bakış açısını öğrenmektir. Esnek konutların kullanıcılar tarafından tercih edilme durumunu ve tercih edilme nedenlerini anlamak bu çalışmanın önemli diğer hedefleridir. Bu bağlamda, tezde, katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu açısından farklılıklarının esnek konut tercihleri üzerindeki etkisi araştırılmaktadır. Bunun için 70 katılımcının düzenlenen esnek konut kartlarını sınıflamaları ve bu sınıflara isim ya da puan

vermeleri istenmekte ve bu şekilde düzenlenen çoklu sınıflama tekniği farklı şekillerde kullanılmaktadır.

Sonuçta katılımcılar, esneklik ile ilişkili konutları tanımlarken en çok konutun; boyutsal özelliklerine, uyandırdığı etkisine ve esnek kullanım özelliklerine değinmişlerdir. Esnek konutların tercih durumunda, ferah-geniş-hoş olarak tanımlanan açık planlı mekânların, dönüşebilir tefriş elemanı ile sağlanan ve basık-dar-sıkıcı olarak tanımlanan esnek mekâna kıyasla daha çok tercih edildiği görölmektedir. Çalışmada sonuçlar cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Esnek konut, esneklik türleri, çoklu sınıflama tekniği, serbest ve yapılandırılmış sınıflama, konut tercihi.

Evaluation of The Concept of Flexibility in Housing in the Context of User Preferences

Melisa DİKER

Department of Architecture

Doctor of Philosophy Thesis

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. M.Tolga AKBULUT

Flexible housing is a house that can be adapted according to the changing needs and wishes of the users over time. Nowadays, houses that are designed in a uniform way and do not meet the demands of different users are not preferred due to the difficulties of use, sometimes abandoned by users after starting to live in it, while it leads to the formation of an idle housing stock, it harms the economy and negatively affects the demand for housing.

In this study, it is predicted that flexible houses will be more suitable for the changing needs of the users due to their transformable capacity, which enables different functions to be realized in the same space. Therefore, the main purpose of the study is to learn the point of view of users on housing flexibility. Understanding the preference of flexible housing by users and the reasons for their preference are other important objectives of this study. In this context, the effects of the differences in terms of gender and educational status of the participants on flexible housing preferences is investigated in the thesis. For this, 70 participants are asked to classify the selected flexible housing cards and give names or points

to these classes, and the multiple sorting technique arranged in this way is used in different ways.

As a result, while the participants describe the residences associated with flexibility, the most frequently stated residences are; they mentioned its dimensional properties, the effect it evokes and its flexible usage features. In the case of preference for flexible houses, it is seen that open plan spaces which is defined spacious-wide-pleasant are preferred more than flexible space with transformable furnishings which is defined as low-narrow-boring. In the study, the results were interpreted according to gender and educational status differences.

Keywords: Flexible housing, flexibility types, multiple sorting technique, free and structured classification, housing preference.

1.1 Literatür Özeti

Barınma, eski zamandan bugüne kadar insanın çevre şartlarından kendini koruması için sığınacağı, yaşayacağı yer bulma eylemidir. İnsan, fiziki, sosyal, psikolojik, vb. ihtiyaçlarını gidermek için barınacağı mekâna ya da mekânlara ihtiyaç duymaktadır. Konut, insanın ömrünün büyük bir kısmını geçireceği, ihtiyaç ve aktivitelerini karşılayacağı, barınma eylemini gerçekleştireceği önemli bir mekân olarak ifade edilebilir. Bunun yanında konut, kullanıcılarının kişiliğini, isteklerini, statüsünü, hobilerini, stilini, yaşam tarzını, değerlerini yansıtan bir tüketim nesnesi olarak da tanımlanabilir. Dolayısıyla hem insanın çoğu zamanını geçirdiği hem de önemli kişisel değerlerini yansıttığı yer olarak konut önemli bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır. Değişen zaman ve ihtiyaçlar karşısında kullanıcıların konutlarından farklı beklentileri, istekleri olabilmektedir. Böyle durumlarda tasarlanan konutların bu isteklere adapte olamaması sonucu kullanılamaması, benimsenerek aidiyet duygusu oluşturamaması, sürdürülebilir olamaması ve buna bağlı olarak terk edilme olasılığı önemli bir problem olarak görülmektedir. İhtiyaçlara yönelik olmayan ve talep edilenden fazla sayıda yapılan yeni konutlar kullanıcı memnuniyetsizliği yaratırken ekonomiye de zarar vermektedir. Bu bağlamda ihtiyaçlara bağlı olarak dönüşebilen *esnek konutların* yukarıda açıklanan probleme bir çözüm oluşturabileceği ve konutların boş kalmasını ya da terkedilmesini önlemek için iyi bir fırsat yaratacağı düşünülmektedir.

Esnek konutlar, kullanıcıların zamanla değişen ihtiyaçlarına ve isteklerine göre uyarlanabilen, farklı işlevleri aynı mekânda karşılayabilen, dönüşebilir ve sürdürülebilir olan konuttur. Esnek konutlar Dünya literatüründe farklı açılardan incelenerek birçok çalışmaya konu olmuştur. Türkiye’de ise esnek konutlar ile ilgili yapılan çalışmalar daha az sayıda olsa da günümüzde bu kavram birçok

araştırmacı tarafından yeni konut tasarımları için ilham kaynağı olmaktadır. Bu çalışmada esnek konutların kullanıcılar tarafından algılanması, tercih durumu ve bunun nedenleri, Türkiye’deki konut kullanıcısının bakış açısı ile araştırılmakta olup, çalışma esnek konutların okumalar ve örnekler üzerinden incelenmesi, esnek konutların kullanıcı tercihleri açısından ölçülmesi yaklaşımı üzerinden geliştirilmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde literatür özeti, tezin amacı, yöntemi, kapsamı, hipotez ve araştırma soruları ortaya konmaktadır. İkinci bölümde esnek konutlar hakkında ulusal ve uluslararası literatüre bağlı olarak okumalar yapılırken, esneklik, esnek konut tanımı, esnek konut gelişimi, esnek konut türleri, konutta esneklik parametreleri, esneklik sağlama yöntemleri hakkında bilgiler derlenmiştir. Esneklik kavramının tanımı için çeşitli sözlüklerden yararlanılmıştır. Mimari ve esneklik ilişkisini daha iyi anlamak için Yürekli’nin tez çalışmasında mimaride esneklik tanımları incelenmiştir [1]. Atasoy’un doktora tez çalışmasında değişen kullanıcı ihtiyaçları ve bu ihtiyaçları karşılayan konut tasarım biçimleri hakkında bilgi edinilmiştir [2]. Çalışmada yararlanılan Rabaneck&Sheppard&Town’nın Architectural Design dergisinde yazdığı makaleler de [3], [4] esnek konutları tanımlayan ve başarılı esnek konut örneklerinin anlatıldığı önemli kaynaklardır. Deniz’in doktora tezi ise esneklik tanımları, esneklik türleri ve esnek konut örneklerinin incelendiği bir diğer çalışmadır [5]. Hamdi’nin [6] ve Hertzberger’in [7] yazdığı kitaplar yine esnek konut tanımları ve gelişimini örneklerle anlatmaktadır. Sey&Tapan araştırmasında esnekliği, sistemin yapı sistemi değişmeden farklı işlevlere cevap verebilmesi olarak tanımlarken esnekliği yapı sistemleri ile ilişkilendirerek açıklamıştır [8]. Bunun haricinde Priemus’un [9] ve Karni’nin [10] yazmış olduğu makaleler, yine esneklik kavramını mimari yapı ölçeğinde inceleyen önemli kaynaklardır. Bu çalışmada Schneider&Till’in yazdığı kitabı, esnek konut tanımları ve örnekleri, konutta esneklik sağlama parametreleri açısından temel kaynaklardan biri olmuştur [11].

Çalışmanın ikinci bölümü kapsamında esnek konutların Dünyadaki ve Türkiye’deki gelişimi incelenmiştir. Çalışmanın bu bölümlerinde esnek konutların

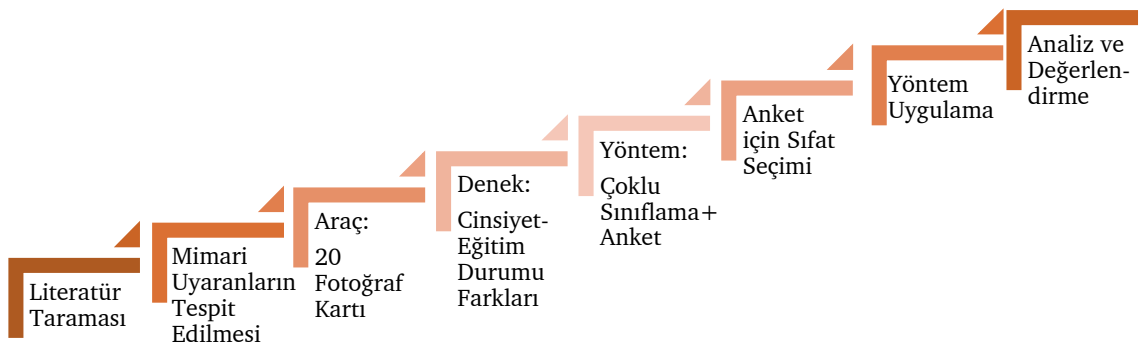
süreç içinde gelişimini daha iyi anlamak için farklı mimarların konut tasarımları, konut çizimleri ve görselleri esneklik açısından incelenmiştir. Birçok esnek konut örneği araştırılırken genellikle Schnider&Till [11], Kendall&Tischer [12] gibi araştırmacıların kitaplarından ve ilgili internet kaynaklarından yararlanılmıştır. Sonrasında Habraken'ın çalışması ve yapıdaki destek-dolgu sistemlerini ayırdığı SAR sistemi ile yapılmış bazı esnek konut örnekleri [13], Deniz'in makaleleri [14], [15] ve İlhan'ın doktora tezi [16] esnek konut sistemlerini ve esnek konutların yapım-tasarım aşamasını anlamak için başvurulmuş diğer kaynaklar olmuştur. Çalışmanın bu bölümünde esnek konut örnekleri haricinde konutta esnekliği sağlama yöntemleri kısmında Stoa [17], Leupen [18], Schnider&Till'in [11] çalışmaları temel olarak başvurulmuş kaynaklardır. Konutta esneklik türlerini incelerken ise Lans ve Hofland'ın [19], Al Dakheel'in [20] ve Gilani'nin [21] çalışmasından yararlanılmıştır. Bunun yanında Ateş [22], Yürekli [1], Deniz [5] gibi araştırmacıların çalışmaları esneklik türlerini anlamak için incelenen diğer kaynaklardır.

Çalışmanın ikinci bölümünde incelenen çalışmalar ve yapılan okumalar sonucu konutta esneklik türleri mekânsal-işlevsel-kültürel olarak üç bölümde ele alınmış ve kültürel esneklik bu çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Konutta mekânsal ve işlevsel esneklik parametreleri ile ilgili tablo ve şema oluşturulmuş ve çalışma kurgusu bu parametreler ile ilgili verilerin toplanması ve analiz edilmesi ile ilişkili olarak yürütülmüştür. Çalışmanın üçüncü bölümünde konutta kullanıcı tercihleri, konut tercihleri ve esneklik ilişkisi, konutta sürdürülebilirlik, kalite, memnuniyet ilişkilerinin esneklik bağlamında değerlendirilmesi yapılmaktadır. Konutta kullanıcı tercihleri incelenirken birçok araştırmacının makalesi ele alınmıştır. Bu çalışmanın da üzerinde durduğu cinsiyet ve eğitim durumu farklılıkları esas alınınca başlıca Karahan&Özüekren [23], Amole [24], Boumeester [25] ve Stuart-Fox'un [26] yapmış olduğu çalışmalar incelenmiştir. Konutta sürdürülebilirlik konusunda Sev'in kitabında yapıların kullanım sürecinde oluşacak fonksiyon değişikliğine uyum sağlayan esnek tasarıma sahip olması gerektiği vurgulanmaktadır [27]. Konut kalitesi hakkında ise Sadıkoğlu&Özsoy'un makalesi [28] ve Hasgöl'ün esnek konutların kalite ile ilişkisi hakkında yazılan doktora tezi

[29] başvuru olan diğerkaynaklar olmuştur. Rapoport, çevresel kalitenin konut seçiminde önemli olduğunu ve kültür bileşenleri ile değerlendirildiğini, kişilerin arzu edilen, destekleyici çevreleri ve barınakları seçtiğini, seçilen bu mekânları kişiselleştirerek sahiplendiği ifade edilmektedir [30]. Yüksel vd., konut tasarımında memnuniyeti etkileyen en önemli faktörlerden birinin kullanım alanlarının mekânsal organizasyonu olduğunu ifade etmekte ve burada diğertasarım ölçütleri ile birlikte esnekliği de belirtmektedir [31].

Dördüncü bölümde ise konutta kullanıcı tercihlerini ölçmek için belirlenen çoklu sınıflama yöntemi, yöntemi uygulayan araştırmacılar, yöntemin esasları ve uygulanışı, anket düzeneği ve ankette kullanılan ölçme teknikleri araştırılmıştır. Çoklu Sınıflama tekniği ve uygulaması kısmında Sanoff'un [32], Groat&Wang'ın [33] kitapları, Wilson'ın [34] tezi ve Groat'ın [35] makalesi oldukça yol gösterici olmuştur.

Şekil 1.1'de belirtilen tez çalışma kurgusunda literatür taramasından sonra esnek konut ile ilişkili parametreler tespit edilmiş ve yarı deney çalışmasında kullanılacak 20 fotoğraf kartının seçimi yapılmıştır. Düzenlenen anket için uygun sıfatlar seçildikten sonra cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre belirlenen deneklere çoklu sınıflama tekniği uygulanmış, oluşan tüm veriler anketlere not edilmiş, analizler ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Şekil 1.1 Tez çalışma adımları

1.2 Tezin Amacı

Bu çalışmanın amacı öncelikle; kullanıcıların konut esnekliğine olan bakış açısını anlamaktır. Çalışmanın diğer önemli bir amacı, mekânsal ve işlevsel esneklik kriterlerini sağlayan konutların, esnek olmayan konutlara göre kullanıcılar tarafından tercih edilme oranını ve nedenini veriler toplayarak değerlendirmektir. Bu noktada katılımcılar açısından sosyo-demografik bir özellik olan cinsiyet ve sosyo-ekonomik bir özellik olan eğitim durumu farklılıklarının hem esnek konutu algılama biçimine hem de esnek konutun tercih durumuna ve tercih nedenlerine olan etkisi varsa anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında cevabı aranan sorular ise Tablo 1.1’de açıklanmıştır.

Tablo 1.1 Araştırma soruları

1.Esnek Konutun Kavramsal Olarak Anlamı Nedir?	2.Esnek Konutların Tercih Durumu ve Nedeni Nedir?
• Cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre esnek konutlar ile ilişkilendirilen kavramlar nelerdir?	• Cinsiyet ve eğitim durumu farklılıkları sonucunda konut tasarımlarında kullanıcılar esneklik kriterlerinden hangisini, neden tercih etmektedir veya etmemektedir?

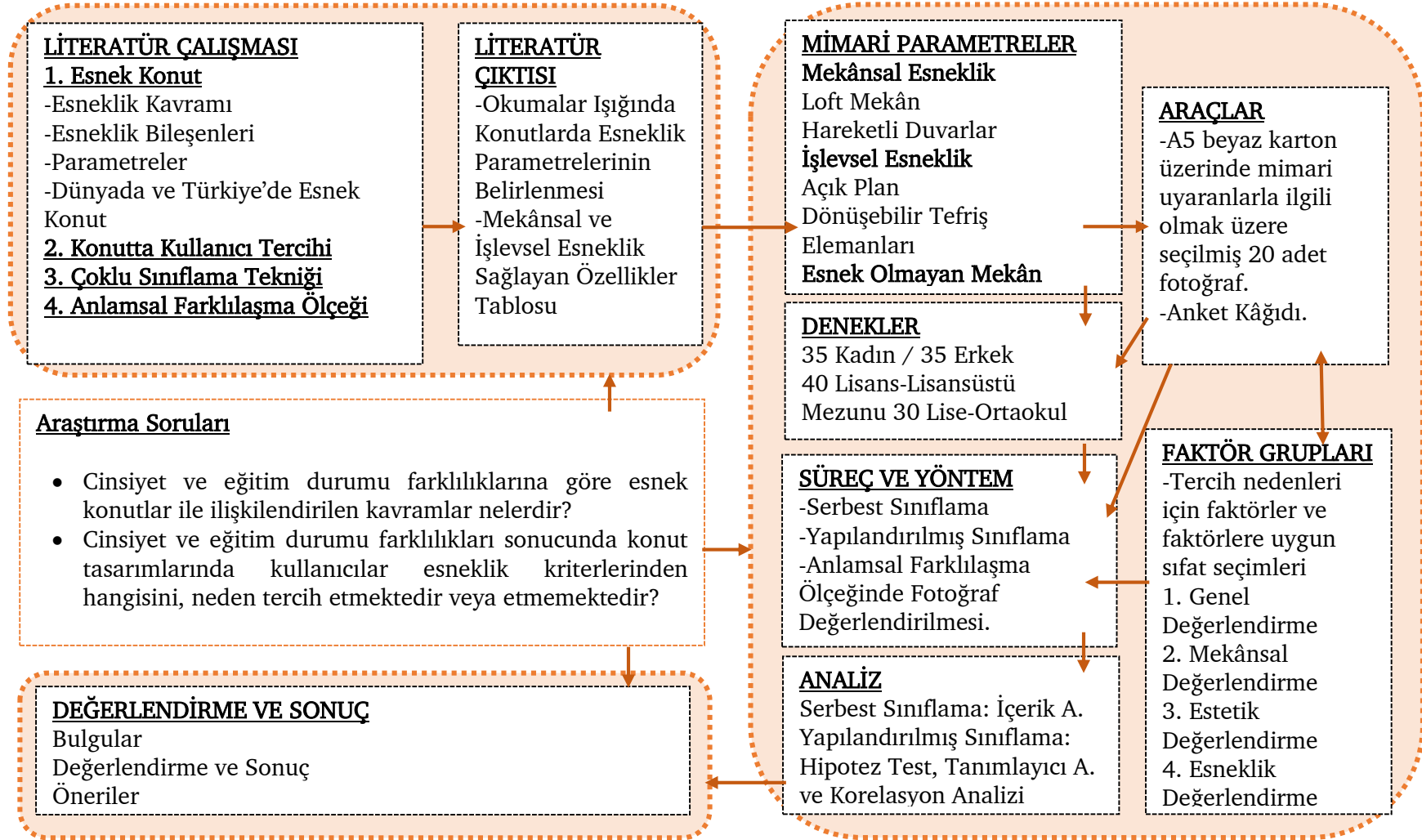
1.2.1 Yöntem

Bu çalışma yarı-deneysel bir çalışma olup, çalışmada veri toplama tekniği olarak çoklu sınıflama kullanılmaktadır. Tez kapsamında öncelikle esneklik, esnek konut, esneklik sağlama yöntemleri, esneklik türleri, Dünyada ve Türkiye’de esnek konutun gelişimi hakkında literatür taraması yapılmıştır. Okumalar sonucu yarı-deneysel çalışmada kullanılacak esneklik parametreleri seçilmiştir. Katılımcılarda cinsiyet (kadın, erkek) ve eğitim durumları (ortaokul-lise, lisans-lisansüstü) farklılıkları esas alınmış, mekânsal ve işlevsel esnek olan ve esnek olmayan 20 fotoğraf kartı belirlenmiş ve kartlar serbest-yapılandırılmış olarak çoklu sınıflamaları için katılımcılara verilmiştir. Bu çalışmada konutta esnekliği kullanıcılar açısından anlamak için çoklu sınıflama tekniği kullanılmıştır. Bu

teknik uygulanırken katılımcılar ile sözlü görüşmeler gerçekleşmiş ve fotoğrafların sınıflanması sonucu oluşan verileri kaydetmek için anket düzenlenmiştir. Bunun yanında anlamsal farklılaşma ölçeği ile bir anket tasarımı daha yapılmış ve belirlenen sıfatlar ile her bir fotoğraf için beşli puanlama sistemi kullanılmıştır. Bu anketin yapılma nedeni sıfat çiftleri aracılığıyla mekânların tercih edilme nedenini anlamaktır. Daha sonra elde edilen veriler analiz edilmiş ve bulgular yorumlanmıştır.

Tablo 1.2’de tez çalışmasının kurgusu ifade edilmektedir. Literatür taramasında yapılan değerlendirmeler sonucunda mekânsal ve işlevsel esneklik parametreleri belirlenmiş ve mimari parametreler olarak mekânsal ve işlevsel esneklik kapsamında uygun olan konut fotoğrafları seçilmiştir. 35 kadın 35 erkek olmak üzere 70 katılımcıya uygulanan deney çalışmasında çoklu sınıflama tekniği serbest ve yapılandırılmış olarak uyulanmış ve fotoğraf kartlarına verilen tercih-sıfat puan ilişkileri ölçülmüştür. Veriler toparlandıktan sonra çeşitli analizler yapılarak sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 1.2 Tez çalışma kurgusu

1.2.2 Kapsam ve Önem

Bu çalışmada kullanıcıların konut tercihleri ile esneklik arasındaki ilişki anlaşılmaya çalışılmıştır. Esnek konut tercihlerini anlamaya çalışırken katılımcılar, cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre belirlenmiştir. 70 katılımcının 35'i kadın, 35'i erkek ve 40'ı lisans/lisansüstü mezunu ve 30'u ortaokul/lise mezunudur. Çalışma kapsamında meslek, ekonomik gelir düzeyi, aile yapısı, hane halkı özellikleri sabit tutulmuştur.

Tez çalışmasında Aslan'ın 2018 yılındaki çalışmasına dayanarak en çok konut alma yaşının genel olarak 25-54 yaş arası olduğu kabul edilmiş ve ankette yaş aralığı 26 yaş ve sonrası olarak düşünülmüştür. Aslan, doktora tez çalışmasında yaptığı araştırmalar sonucunda İpotekli Konut Kredisi (İKK) kullanan kişilerin yaş aralıklarını incelediğinde bu kredileri gençlerin daha çok tercih ettiği, toplam kredilerin %72'sini 25-44 yaş aralığındaki bir grubun kullandığını belirtmiştir. 45-54 yaş grubu ise toplam kredilerin %18'ini kullanmıştır [36].

Çalışmanın konutlarda mekânsal ve işlevsel esneklik parametreleri ile kullanıcıların konut tercihleri arasındaki ilişki hakkında bilgi vermesi ve konutta esnekliğin kullanıcı açısından günümüzdeki anlamını ifade etmesi açısından önemli olduğu söylenebilir. Ayrıca bu çalışmanın gelecekte üretilecek konut tasarımlarında bir ön veri oluşturulabileceği ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.3 Hipotez

Günümüzde konut kullanıcılarının istek ve ihtiyaçlarına duyarlı olarak dönüşebilme özelliklerine sahip olması/esnek olabilmesi sonucunda kullanıcılar tarafından daha fazla tercih edilebileceği düşünülmektedir. Bu özelliklere sahip konutların daha fazla tercih edilmesi, sürdürülebilir olması ve kullanıcılarının zaman içinde değişen ihtiyaçlarına cevap vermesi söz konusu olacaktır. Çalışmanın temel hipotezi, kullanıcıların konut tercihleri ile konutta mekânsal ve işlevsel esneklik kriterlerinin gözetilmesi arasında anlamlı bir ilişki olduğunu varsaymaktadır.

2 ESNEK KONUT

Esnek konut kavramının tanımının yapıldığı, geçmişten günümüze kadar Dünya’da ve Türkiye’de esnek konut tasarımlarının ve gelişimlerinin incelendiği bu bölümde esnek konutların belirleyici özellikleri ile ilgili tespitler yapılmıştır. Konu ile ilgili araştırmacıların kaynakları incelenmiş ve konutta esneklik sağlama yöntemleri hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Hem esnek konut örnek incelemelerinden hem de esneklik sağlama yöntemlerinden esnek konut oluşumunda gerekli parametreler ortaya konmuştur. Ayrıca konut kapsamında esneklik çeşitleri araştırılarak bu parametrelerin esneklik ile ilişkilendirilmesi sağlanmıştır.

2.1 Esneklik Kavramı

Esneklik kavramı; *uyma, uyarlama, değişme, büyüme, dönüşme* gibi kavramlarla bir arada kullanılmaktadır. TDK sözlüğüne göre bu kavramların birbirinden farklı anlamları bulunmaktadır.

Esneklik kavramının kök anlamına yani esnek kelimesine TDK sözlüğünde bakıldığında 3 anlamdan bahsedilmektedir. Bunlar: [37]

“Bir dış gücün etkisi altında uzama, kısalma, eğrilme vb. biçim değişikliklerine uğradıktan sonra, etkinin kalkmasıyla eski biçimini alabilme özelliğinde olan, elastik, elastiki”

“Değişik yorumlara elverişli”

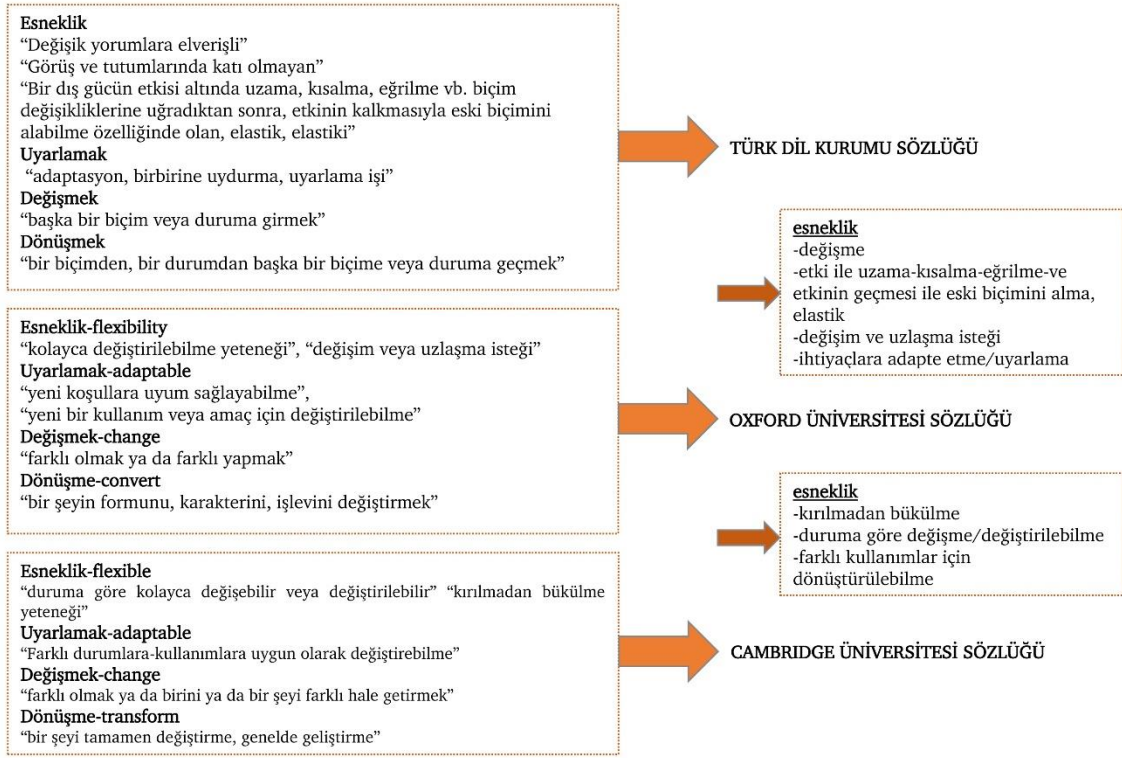
“Görüş ve tutumlarında katı olmayan” gibi tanımlardır.

Esneklik ise TDK’ya göre esnek olma durumu olarak ifade edilmektedir [38]. Bunun haricinde değişmek kavramı, “başka bir biçim veya duruma girmek” [39] uymak kavramı “ölçüleri birbirini tutmak” ve “renk, biçim vb. yönünden birbirini tutmak, uygun düşmek” [40] anlamında kullanılmaktadır. Büyümek ise “organizmanın bütününde veya bu bütünün bir bölümünde, boyutlar artmak,

irileşmek, eskisinden büyük duruma gelmek, genişlemek, önem ve değer kazanmak” [41] olarak tanımlanmaktadır. TDK sözlüğüne göre uyarlama kelime anlamı ile “adaptasyon, birbirine uydurma, uyarlama işi” olarak belirtilmektedir [42] Dönüşmek ise TDK’ ya göre “bir biçimden, bir durumdan başka bir biçime veya duruma geçmek” olarak yorumlanmaktadır [43].

Oxford sözlüğünde esneklik kelimesinin İngilizce karşılığı olan flexibility kelimesinin anlamına bakılacak olursa “kırılmadan kolayca bükme kalitesi” tanımı ortaya çıkmaktadır. Yine Oxford sözlüğünde Flexibility, “kolayca değiştirilebilme yeteneği” ve “değişim veya uzlaşma isteği” olarak alt başlıklarla da tanımlanmaktadır [44]. Oxford sözlüğünde uyarlanabilme kelimesinin İngilizce karşılığı olan adaptable kelimesinin anlamı ise “yeni koşullara uyum sağlayabilme” olarak belirtilmektedir. Alt başlık olarak da “yeni bir kullanım veya amaç için değiştirilebilme” tanımı yapılmaktadır [45]. Dönüştürmek anlamında kullanılan convert ise “bir şeyin formunu, karakterini, işlevini değiştirmek” olarak tanımlanmaktadır [46]. Değişmek kelimesinin İngilizce karşılığı olan change kelimesinin anlamı “farklı olmak ya da farklı yapmak”tır [47].

Cambridge sözlüğüne bakıldığında flexibility’in fiil hali olan flexible, “duruma göre kolayca değişebilir veya değiştirilebilir” ve “kırılmadan bükülme yeteneği” olarak tanımlanmaktadır [48]. Yine Cambridge sözlüğünde uyarlanabilir kelimesinin fiil hali adaptable kelimesi “Farklı durumlara-kullanımlara uygun olarak değiştirebilme” olarak tanımlanmaktadır [49]. Değişmek’in İngilizce karşılığı olan change kelimesinin anlamı ise Cambridge sözlüğünde “farklı olmak ya da birini ya da bir şeyi farklı hale getirmek” anlamına gelmektedir [50]. Dönüşme anlamına gelen transform ise bir şeyi tamamen değiştirme, genelde geliştirme anlamındadır [51] (Şekil 2.1).

Şekil 2.1 Esneklik tanımları

Tüm bu tanımlamalara bakılırsa esneklik, değişime karşı tekrar eskiye dönebilme özelliği, değişebilme-dönüşebilme isteği olarak tanımlanabilir. Esnekliğin önemli bir alt girdisi olan uyarlanabilme kavramı ise değişen koşullara adapte olabilme özelliğidir. Bu anlamda uyarlanabilme özelliği önemli bir esneklik parametresidir.

Esneklik, değişebilme özelliği ile de yakından ilişkilidir. İnsanoğlu zamana, yaşa, ihtiyaçlara, durum ve şartlara bağlı olarak değişmektedir. Bu değişim sonucu yaşadığı mekânları kendine uyumlu hale getirmekte yani değiştirmekte ve dönüştürmektedir. Zamanın gerektirdiklerine uymayan, farklılaşan ihtiyaçları karşılamayan mekânlar kullanılmama, terk edilme, yıkılma gibi etkilerle karşı karşıya kalabilir. Bu noktada esnekliğin değişime, adaptasyona elverişli bir kavram olması günümüzde esnek mekân tasarımlarının önem kazanmasına yol açmaktadır.

Bu çalışmada esneklik, bireyin en fazla zaman geçirdiği yer olan konut özelinde araştırıldığından, esnek konut, esnek mekân, esnek yapı gibi konu ile ilgili kavramlar literatüre bağlı olarak açıklanmaya çalışılacaktır.

2.2 Esnek Konut Kavramı

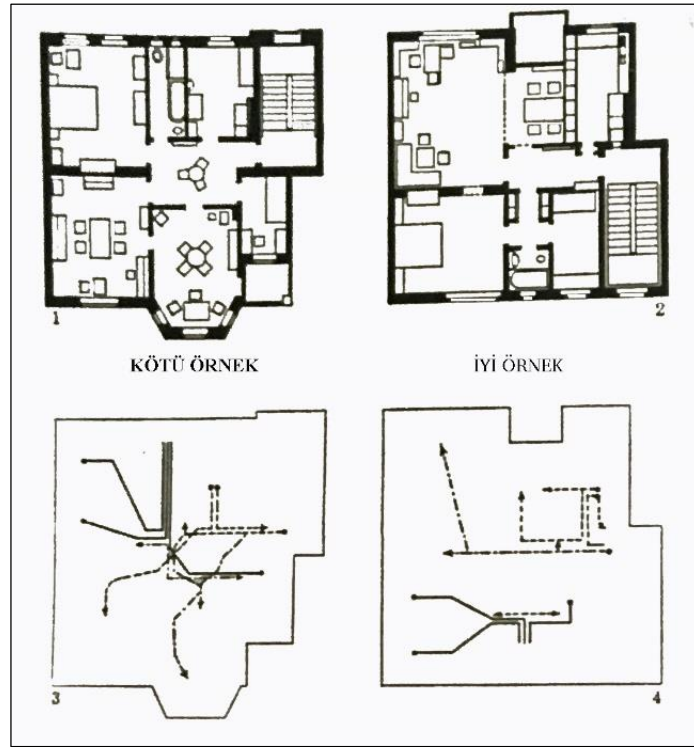
Konutun esnek olması, değişen ihtiyaçlara ve isteklere cevap vermesi ve sürdürülebilir olması açısından önemlidir. Teknolojinin gelişimi ile esneklik kavramı literatürde artan bir ilgi ile karşılaşmıştır. Esnek, uyarlanabilir, değişebilir konutları tanımlayan, bu konularda çalışan araştırmacılar Schulz, Tapan, Atasoy, Rabeneck, Dluosch, Yürekli, Oxman, Prins ve Platt, Hamdi, Habraken, Turner, Hertzberger, Priemus, Karni, Stoa, Kronenburg, Schneider-Till ve Groak'ın yorumları aşağıda belirtilmiştir:

Schulz (1963) esnekliği yapı yönünden iki açıdan ifade etmektedir: “elemanlar eklenmesi ve çıkarılması yolu ile binanın orijinal bütünlüğünün bozulmadan büyümesi veya küçülmesi” ve “yapı sistemine ait elemanların ve ilişkilerin değişmesi”dir [1]. Atasoy, kullanıcının değişen ihtiyaçlarını flexibel yani esnek konutların karşıladığını ifade ederken gerektiğinde büyüeyebilen ve küçülebilen konutları ifade etmektedir [2]. Rabeneck ve diğerleri (1973) uyarlanabilir konutun (adaptable house), koşullar değiştikçe kolayca değişebilen konut olduğunu belirtmektedir. Ayrıca mimarlar tarafından sıkı işlevselliğe verilen yanıt, seçim veya kişiselleştirme için fırsatlar sağlama aracı olarak esneklik ya da sınırlı alanın çoklu kullanılmasıdır [3]. Rabeneck ve diğerleri uyarlanabilir yaklaşımın, esnekliğin aksine, servis dağıtımı ve inşaat teknikleri yerine daha çok planlamayı ve düzenlemeyi vurguladığını belirtir. Bu yaklaşım, oda boyutları, odalar arası ilişkiler, geniş kullanılabilir zemin alanı, alanlar arası geniş açıklıklar, oda işlevinin belli olmaması gibi dikkate alınan varyasyonlara dayanmaktadır [4]. Dluosch (1974) esnekliği, temel sistemi değiştirmeden şartları değiştirmeyi sağlama yeteneği olarak tanımlamış, değişebilirliği ise sistemi değiştirerek koşulları değiştirmeyi sağlama yeteneği olarak belirtmiştir. Böylece esneklik, öncelik olarak uyabilirlik, değişebilirlik ise kendini değiştirmeyi ifade etmektedir [1]. Yürekli, esnekliği, sürekli değişebilme ve değişerek sürekli uyum sağlama yeteneği olarak ifade etmiştir. Esneklik kullanımdan önce gerçekleşirse tasarım esnekliği olarak adlandırılır. Tasarım esnekliği mimara yapımdan önce projede farklı ihtiyaçlara yönelik düzenleme olanağı tanımaktadır. Değişim kullanım aşamasına yani binanın gerçekleştirilmesinden sonraya uzanıyorsa planlama yanında yapı sistemi

ve yapım tekniği de önem kazanmaktadır. Bu esneklik, kullanım esnekliği adını almaktadır. Yapı sisteminde değişme olmadan fonksiyonel ihtiyaçlardaki değişimlere uyabilmesi ise uyarlanabilirlik olarak adlandırılmaktadır. Yürekli'nin çalışma konusu olan belirsizlik ise esneklik ve uyarlanabilirliği birlikte kapsamaktadır [1]. Sey ve Tapan'a göre esneklik, bir sistemin yapı sisteminde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın farklı amaçlara cevap verebilmesi iken, değişkenlik, yapı sisteminde değişiklik yapmak suretiyle bir sistemin farklı amaçlarla kullanılmasıdır [8]. Oxman (1986), esneklik için farklı veya değişen koşullara karşılık verme ve uyum gösterme yeteneği tanımını yapmış, değişkenlik ve uyabilirlik kavramlarını da esnekliğin temel alt türleri olarak belirlemiştir. Prins ve Plat (1990) esneklik ve değişebilirliği ayrı kavramlar olarak tanımlamaktadır. Prins, değişebilirliğin beklenebilir olaylar için programlı uyarlanma imkânı, esnekliği ise gelecekte beklenmedik olaylara karşılık verme gücü olarak ifade etmektedir [5]. Habraken'a göre esneklik, fiziksel yerleşimin kolayca uyarlanabilme kapasitesini ölçmek için bir kalitedir. Ayrıca esneklik, zaman içinde yapı ile iyi uyum sağlamak için artan dönüşümler serisini geçirmektedir. Turner'a göre ise esneklik, insanlara yerel olarak kendini yöneteceği programlar sunan fırsatları ölçmek için bir kalitedir. Hamdi, (1991) esnekliğin; opsiyonlar boyunca seçim yapma özgürlüğü olduğunu ifade eder ya da bina, finans, mülkiyet/sahiplik, yönetim gibi konularda bireysel ihtiyaçlara ve isteklere uygun programlar tasarladığını belirtir. Mimarlar için esneklik, binalara-bina programlarına-bina teknolojilerine olmak üzere, ilk önce iyi uyarlanmayı sonra değişikliklere cevap verebilmeyi sağlayan tasarım kapasitesini tanımlamaktadır [6]. Hertzberger'e göre esneklik dünyayı yakalamış ve tüm mimarlık sorunlarını çözmek, her yerde deva olmak için çözüm olmuştur. Binaların tasarımı nötr olduğu sürece, binalarda farklı kullanımların olabileceği, en azından teorik olarak, binaların değişen zamanların ve durumların etkilerini absorbe edeceği ve uyarlanabileceğini ifade etmektedir [7]. Priemus, esnekliğin meydana gelecek değişikliklerde düzenleme yapmak için genel bir gereklilik olduğunu belirtir. Yaşamın dinamik bir süreç olduğunu ifade eden Priemus, yaşamı etkileyen döngüsel olan ve döngüsel olmayan değişikliklere değinmektedir. Döngüsel değişiklikler aynı koşulların

tekrarlanması iken döngüsel olmayan değişiklikler, tesadüfi-isteğe bağlı ve moda olan değişikliklerdir. Diğer önemli bir ayrım ise iç ve dış değişikliklerdir. İç döngüsel değişiklikler, hane halkının bir araya gelmesi (doğum günü, vb gibi) ve ayrılması gibi değişiklikleri içermektedir. İç döngüsel olmayan değişiklikler, hane halkının sayısı, hane halkının tipi, sosyal hareketlilik, eğlence zamanı aktivitelerinde değişiklik ve hastalık, çocuk doğumu, ölüm, hane halkının yaşlanması ile meydana gelen değişikliklerdir. Dış döngüsel değişiklikler, gündüz ile gece arasındaki farklılıklar, hafta döngü ritmi (hafta ve hafta sonu), mevsimlerin değişmesi, özel anların periyodik ritmidir. Dış döngüsel olmayan değişikliklere örnek olarak; teknolojinin ilerlemesi, ekonomik gelişmeler, kültürel ve estetik değişimler, sosyal ve sosyo-kültürel değişimler, evin fiziksel-sosyal çevresinin değişmesi) savaş, doğal felaketler, vb. gösterilmektedir [9]. Dolayısıyla iç-dış, döngüsel olan ya da olmayan değişimler sonucunda mekânda değişim/dönüşüm/uyarlama gerekmektedir.

Karni, yapıda esnekliğin yeni bir kavram olmadığını ifade ederken William Alexander'ın Avustralya'da kamusal esnek binalar tasarladığını belirtmektedir. Daha sonra Chicago Okulunun ofis binaları (19.yy sonu), Le Corbuser'in Weissofseidlung yarışması (1927), Rietveld'in Schröder Evi (1942), Alfred Maml'ın konut alanında kullanıcının esnekliğini gösteren örnekleri bulunmaktadır. Yine Alexandır Klein'in 1928 yılında yer kullanımı ve hareket olasılıkları ile ilişkili konut birimlerinin geometrik potansiyelini anlatan çalışması (Şekil 2.2), Walter Bockman'ın tasarladığı esnek konutlar, Otto Schmidt'in ahşap modüler bölmeleri (1931) esneklik ile ilişkilidir. Bunun haricinde dinamik konut sistemleri gelişiminde, 1961 yılında John Habraken'ın dinamik konut teorisi en çok bilinen ve en ünlü teoridir. Yapı sürecinde kullanıcı katılımlı konutlar ve çekirdek konutlar gibi çeşitli konseptler analiz edilmiştir [10].

Şekil 2.2 Klein'in konutta yer Kullanımı-hareket olasılıkları çalışması [11]

Ayrıca Karni esnekliği yeni koşullara uyum sağlama yeteneği olarak tanımlamaktadır. Esneklik, konut projelerine uygulandığı zaman tasarımcılara özel tasarım programları tanımlanmalıdır. Esneklik çeşitliliği ise yapının yaşam döngüsü ve çeşitli olası senaryolar sonucu ailesel ihtiyaçlar olmak üzere iki faktör tarafından oluşturulur [10].

Kronenburg (2005)'a göre insanoğlu esnek özelliklere sahiptir, buna göre hareket edip, nesneleri kullanır ve geniş bir çevrede çalışmayı yönetir. Mimarlığın başarısı onun esnek olması ile yakından ilgilidir. İnsanlar evlerini ve çalıştığı yerleri kendi bireysel davranışlarına göre kullanmaktadır. Çevreyi bireyin gereksinimlerine göre değiştirmek, bir binayı belirsiz bir alandan özel-belirli bir yere dönüştürmenin ortak bir özelliğidir [52]. Schneider-Till açısından esnek konut değişen ihtiyaç ve kalıplara (modellere) hem sosyal hem de teknolojik olarak uyum sağlayabilen konuttur. Bu değişen ihtiyaçlar kişisel (genişleyen aile), pratik (yaş ilerlemesi) ya da teknolojik (eski servisleri yenileme) olabilir. Değişen kalıplar (modeller) demografik (tek kişilik konut sahipliği), ekonomik (kiracıların oluşması) ve çevresel (iklimsel değişimlere cevap veren evler) olabilir [11]. Kızmaz ve Çimşit

(2015), mimari tasarımda esnek yaklaşımlar uygulamanın sebebini, oluşabilecek senaryolara hâkim olma ve çözümleri, problemler gerçekleşmeden önce tasarım içinde çözmüş olma isteği olarak tanımlamaktadır [53].

Steven Groak uyarlanabilirliği (adaptability) farklı sosyal kullanım yeteneğine sahip olma özelliği olarak, esnekliği ise farklı fiziksel düzenlemelerin yapılabilme yeteneği olarak yorumlamaktadır. Uyarlanabilirlik, genellikle fiziksel değişiklik yapmadan mekânların çeşitli şekillerde kullanılabilmesi iken, Groak'a göre esneklik binanın fiziksel değişimi sayesinde olmaktadır. Odaları ya da birimleri birleştirmek, onları uzatmak, kayar mobilya ve duvarlar kullanmak bunlara örnek gösterilebilir [11].

Özetlemek gerekirse esnek konut; değişen ihtiyaca, duruma, zamana göre adapte olabilen, aynı mekânda birden fazla işlevin gerçekleştiği konuttur. Konutta uyarlanabilirlik ise daha çok konutun işlevsel olarak esnek olması, hacmin değişmeden işlevin değişebilmesi olarak tanımlanmaktadır. Esneklik, konutun hacimsel olarak büyüyüp küçülmesini yani mekân olarak değişebilirliğini de içerdiğinden dolayı uyarlanabilirliği kapsamaktadır. Bu konutlar, mekânın yatay ya da düşeyde büyüyüp-küçülebilmesini, mekânsal iç düzenlemelerinin değişebilmesini, mekânın kullanıcı isteğine göre kişiselleşmesini sağlamaktadır. İncelenen tüm araştırmacıların esnek konut tanımları ve genel çıkarımlar Tablo 2.1'de özet halinde gösterilmektedir.

Tablo 2.1 Literatür taramasına göre esnek konut tanımları ve yorumlar

No	Yıl	Araştırmacılar	Esneklik-Uyarlanabilirlik-Esnek Konut Hakkında Araştırmacı İfadeleri	Yorumlar
1	1963	SCHULZ	Elemanlar eklenmesi ve çıkarılması yolu ile binanın orijinal bütünlüğünün bozulmadan büyümesi veya küçülmesidir. Yapı sistemine ait elemanların ve ilişkilerin değişmesidir.	-Bütünlük bozulmadan büyüme-küçülme.
2	1972	TAPAN	Yapı sisteminde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın farklı kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verme yeteneği ve aynı bina mekânından birden fazla fonksiyon için faydalanma imkânıdır. Değişkenlik ise yapı sisteminde değişiklik yapmak suretiyle, bir sistemin, farklılaşan ihtiyaç ve eylemleri karşılaması ve farklı amaçlarla kullanılması olarak açıklamıştır.	-Aynı mekânda birden fazla işlev.
3	1973	ATASOY	Esnek konutları; Kullanıcının değişen ihtiyaçlarını flexibl (esnek) konutların karşıladığını ifade ederken gerektiğinde büyüeyebilen ve küçülebilen konutları ifade etmektedir.	-Aynı mekânda birden fazla işlev. -Büyüyüp, küçülebile.
4	1973	RABENECK VD.	Mimarlar tarafından sıkı işlevselliğe verilen yanıt, seçim veya kişiselleştirme için fırsatlar sağlama aracı olarak esneklik ya da sınırlı alanın çoklu kullanılmasıdır. Uyarlanabilir konutun (adaptable house), koşullar değiştikçe kolayca değişebilen konut olduğunu ifade etmektedir.	-Sınırlı alanın çoklu kullanımı. -Kişiselleştirme.
5	1974	RABENECK VD.	Uyarlanabilir yaklaşımın, esnekliğin aksine, servis dağıtımı ve inşaat teknikleri yerine daha çok planlamayı ve düzenlemeyi vurguladığını belirtir. Bu yaklaşım, oda boyutları, odalar arası ilişkiler, geniş kullanılabilir zemin alanı, alanlar arası geniş açıklıklar, oda işlevinin belli olmaması gibi dikkate alınan varyasyonlara dayanmaktadır.	-Planlama, düzenleme, servis dağıtımı -İnşaat teknikleri.
6	1974	DLUOSCH	Esnekliği, temel sistemi değiştirmeden bazı koşulları değiştirmeyi sağlama yeteneği olarak tanımlamış, değişkenlik kavramını ise esneklikten ayırarak bu kavram için, sistemi değiştirerek koşulları değiştirmeyi sağlama yeteneği tanımını yapmıştır.	-Temel sistemi değiştirmeden koşulları değiştirme yeteneği.

Tablo 2.2 Literatür taramasına göre esnek konut tanımları ve yorumlar (devam)

No	Yıl	Araştırmacılar	Esneklik-Uyarlanabilirlik-Esnek Konut Hakkında Yorumlar	Yorumlar
7	1983	YÜREKLİ	Esnekliği, sürekli değişebilme ve değişerek sürekli uyum sağlama yeteneği olarak tanımlamıştır. Kullanımdan önce gerçekleşen esneklik tasarım esnekliği, kullanım aşamasında gerçekleşen esneklik kullanım esnekliğidir. Yapı sisteminde değişme olmadan fonksiyonel ihtiyaçlardaki değişimlere uyabilmesi ise uyarlanabilirlik olarak adlandırılmaktadır.	-Sürekli değişebilme ve uyum sağlama.
8	1986	OXMAN	Esneklik için farklı veya değişen koşullara karşılık verme ve uyum gösterme yeteneği tanımını yapmış, değişkenlik ve uyabilirlik kavramlarını da esnekliğin temel alt türleri olarak belirlemiştir.	-Farklı koşullara uyum gösterme. -Uyabilirlik, değişkenlik.
9	1990	PRINS VE PLAT	Esneklik ve değişebilirliğin ayrı kavramlar olarak tanımlamaktadır. Değişebilirliğin beklenabilir olaylar için programlı uyarlanma imkânı, esnekliği ise gelecekte beklenmedik olaylara karşılık verme gücü olarak ifade etmektedir.	-Beklenmeyen olaylara karşılık verebilme.
10	1991	HABRAKEN	Esneklik, fiziksel yerleşimin kolayca modifiye edilebilme kapasitesi ölçmek için bir kalitedir.	-Fiziksel yerleşimin uyarlanabilmesi.
11	1991	TURNER	Esneklik, insanlara yerel olarak kendini yöneteceği programlar sunan fırsatları ölçmek için bir kalitedir	-Kişisel seçimleri uygulayabilme.
12	1991	HERTZBERGER	Hertzberger'e göre esneklik dünyayı yakalamış ve tüm mimarlık sorunlarını çözmek, her derde deva olmak için çözüm olmuştur. Binaların tasarımı nötr olduğu sürece, binalarda farklı kullanımların olabileceği, en azından teorik olarak, binaların değişen zamanların ve durumların etkilerini absorbe edeceği ve uyarlanabileceğini ifade etmektedir.	-Nötr mekân tasarımı ile farklı kullanımlar yaratabilme.
13	1993	PRIEMUS	Esnekliğin meydana gelecek değişikliklerde düzenleme yapmak için genel bir gereklilik olduğunu belirtir. İç-dış-döngüsel olan ve olmayan değişiklikleri tanımlar.	-Değişikliklerde düzenleme yapabilme.

Tablo 2.3 Literatür taramasına göre esnek konut tanımları ve yorumlar (devam)

No	Yıl	Araştırmacılar	Esneklik-Uyarlanabilirlik-Esnek Konut Hakkında Yorumlar	Yorumlar
14	1995	KARNI	Karni esnekliği yeni koşullara uyum sağlama yeteneği olarak tanımlamaktadır. Esneklik, konut projelerine uygulandığı zaman tasarımcılara özel tasarım programları tanımlanmalıdır. Esneklik çeşitliliği ise yapının yaşam döngüsü ve çeşitli olası senaryolar sonucu ailesel ihtiyaçlar olmak üzere iki faktör tarafından oluşturulur.	-Yeni koşullara uyum sağlayabilme.
15	2005	KRONENBURG	İnsanoğlu esnek özelliklere sahiptir, buna göre hareket edip, nesneleri kullanır ve geniş bir çevrede çalışmayı yönetir. Mimarlığın başarısı onun esnek olması ile yakından ilgilidir. İnsanlar evlerini ve çalıştığı yerleri kendi bireysel davranışlarına göre kullanmaktadır. Çevreyi bireyin gereksinimlerine göre değiştirmek, bir binayı belirsiz bir alandan özel-belirli bir yere dönüştürmenin ortak bir özelliğidir.	-Kişisel mekân oluşturma. -Özel alan yaratabilme.
16	2007	SCHNEIDER VE TILL	Esnek konut değişen ihtiyaç ve kalıplara (modellere) hem sosyal hem de teknolojik olarak uyum sağlayabilen konuttur. Bu değişen ihtiyaçlar kişisel (genişleyen aile), pratik (yaş ilerlemesi) ya da teknolojik (eski servisleri yenileme) olabilir. Değişen kalıplar (modeller) demografik (tek kişilik konut sahipliği), ekonomik (kiracıların oluşması) ve çevresel (iklimsel değişimlere cevap veren evler) olabilir.	-Değişen ihtiyaçlara sosyal ve teknolojik olarak uyum oluşturabilme.

2.3 Konutta Esneklik Kavramının Dünyadaki ve Türkiye’deki Gelişimi

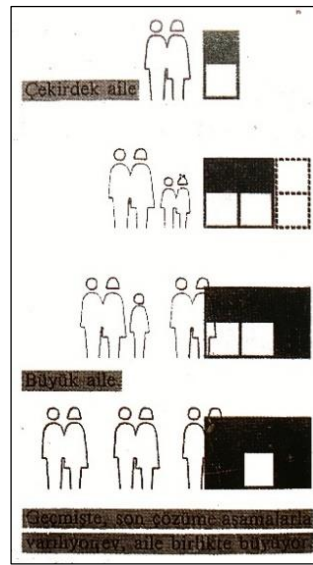
Schneider ve Till’e göre esnek konutların gelişimini etkileyen üç olay vardır. Birinci olay, 1920’lerde Avrupa’da toplu konut sağlamak için sosyal konut programlarına ihtiyaç olduğu ortaya çıkmıştır. Sonuçta mekân standartlarında aşağı yönlü bir kayma oluşmasının yanı sıra yeni inşaat yöntemleri sonucunda mimarların esnek kullanıma izin veren ve kullanıcıları minimum standartlarla sınırlamayacağı tasarımlar yapması teşvik edilmiştir. İkinci olay, 1930-40’larda başlayan ve günümüze kadar devam eden prefabrikasyon ve teknolojilerin ortaya çıkıp gelişmesi ile toplu konut yapımına çözümün bulunmuş olmasıdır. Esneklik, endüstriyel olarak prefabrike ve sistematik binalara özgü olacaktır. Üçüncüsü, 1960-70’lerde ortaya çıkan kullanıcı katılımına doğru yönelme olmuş ve bu esnek konutlarda kullanıcı seçimlerine olanak veren yeni ilgi alanı olarak öncü olmuştur. Bütün bu bölümlerde esnek konutlar ihtiyacı karşılamada açıkça başarılı olmuştur [11].

Bu bölümde konut tasarımlarında esnekliğin ortaya çıkışı incelenmiştir. Geleneksel konutlarda, endüstrinin gelişimi sonrasında, 1960 yılından sonra kullanıcıların konut tasarımlarında etkili olduğu dönemde ve 2000 yılından sonraki dönemde esnek konut tasarımları örneklerle ifade edilmiştir.

2.3.1 Geleneksel Konutlar ve Esneklik İlişkisi

Türk evi mekân kimliğinin oluşmasında tutumluluk, değişkenlik gibi özelliklerin önemli yer tuttuğunu ifade eden Küçükerman ve Güner tek mekânın gün içindeki gerekli bütün işlevleri tek başına karşılamasından bahsetmektedir. Hafif ahşap kerevetler üzerine yerleştirilen minderler, gece serilip gündüz toplanan yataklar, katlanıp toplanabilen ahşap masalar, toprak üzerine doğruca serilen dokumalar tutumlu olma ve mekânı değiştirerek kullanma ilkelerinin ortaya çıkardığı çözümlerdir [54]. Bektaş, Türk evinin ilkelerini; yaşama-doğaya-çevre koşullarına uygunluk, gerçekçilik-akılcılık, içten dışa çözüm, iç-dış uyumu, tutumsallık olarak belirtmektedir. Türk odasının günün 24 saati kullanıldığı ve tutumsal olduğunu ifade eden Bektaş, odanın yatma-yıkanma-oturma-yemek yeme ve gereksinilen

her şeyi karşılayabilme özelliğinden dolayı bu oylumlara oda değil de ev denildiğini ifade etmektedir [55]. Esnekliğin Türk evindeki en önemli ilkelerden biri olduğunu belirten Bektaş, aile büyümesine bağlı olarak evin birim birim büyüyebildiği ya da sonradan bölünebildiğini belirtmektedir. Ayrıca Bektaş, Türk evinde tüm servislerin yer katında bulunduğunu, ana oylumların kat planı oluşturduğunu ifade etmektedir. Üst katlarda oda ekleyerek yan sofanın L ya da U biçimli sofaya büyüyebildiği ya da U sofalı evin bölünerek L sofaya dönüşüp iki ayrı aileye, iki kardeşe hizmet verebildiği belirtilmektedir [55] (Şekil 2.3).

Şekil 2.3 Sofa konumlarına göre geleneksel türk konutları [55]

Türk evinde odalar genellikle farklı kullanımlara izin verecek biçimde eşit büyüklükte ve özelleşmemiş olarak sofaya açılmaktadır. Sofa; avlu gibi, ortak ve farklı işlevlerin bir arada yapılabilirdiği, esneklik sağlayan bir mekândır. Türk konutu haricinde farklı kültürlerle ait geleneksel konutlarda da esneklik kriterleri görülmektedir. Bunun en güzel örneğini Japon konutlarında görmek mümkündür.

Japon konutlarında odalar Yagi'ye (1982) göre hareket eden bölmeler ve mobilyalar aracılığı ile mekânın isteğe uygun değiştirilmesine olanak tanımaktadır. Oda boyutları tatami adı verilen hasır kaplamaların durumuna göre değişiklik göstermektedir [56]. Engel'e göre (1964) Japon evinde *shoji* ve *fusuma* olmak üzere iki farklı tipte kayar kâğıt paneller bulunmaktadır. Shoji'nin yalnızca

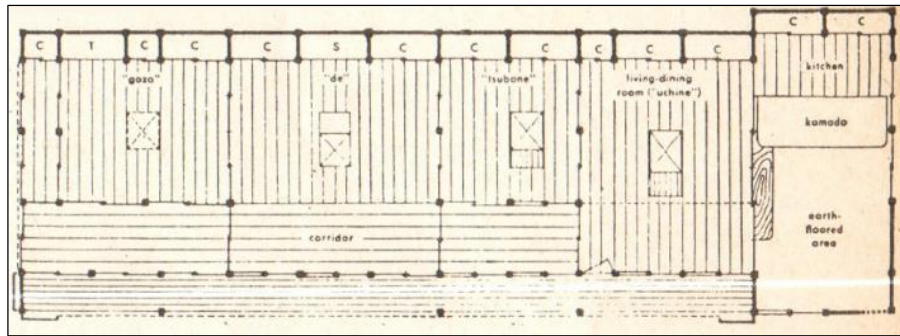
bir tarafında şeffaf kâğıt bulunurken, fusuma'nın her iki tarafı opak kâğıtla kaplanmıştır. Shoji, kural olarak ya doğrudan dışarı bakan ya da veranda yahut koridor boyunca bakan duvarları döşemektedir. Oda bölmeleri ve oda kapıları fusuma denilen opak kâğıt paneller tarafından oluşturulmaktadır [57] (Şekil 2.4).

Şekil 2.4 Soldan sağa sırasıyla Fusuma [58], Shoji [59] ve Tatami [60]

Kayar perdelerin duvar olarak kullanılması ve bunların herkesin isteğine göre yerleştirilebilmesi esneklik yaratmaktadır [61]. Chang (1982) konutta odaların çok işlevli organizasyonunu anlatırken örneğin cha-no-ma adı verilen yemek odasının yatak odası, çay odası, mutfak, çalışma alanı, yaşam alanı olarak kullanılmasından bahsetmektedir [61].

Örnek vermek gerekirse, Japonya'da Naso evi (Şekil 2.5) sıralı yerleşen dört adet oda ve mutfak içermektedir. Mekânlar arası kayar kapılar tüm evin açılabilir olmasına izin vermektedir. Her odanın arkasında dolaplar ve katlanır yataklar bulunmaktadır [4].

Şekil 2.5 19.yy Japonya'da Naso evi [4]

Geleneksel Japon konutlarında, aynı mekânın farklı işlevlere yer vermesi, hareketli bölücüler ile mekânın büyüyüp küçülebilmesi, alanda fazla mobilya/eşya bulunmaması sonucu bu konutların esnek bir tasarıma sahip olduğu ifade edilebilir.

Özetle, özelleşmemiş mekânlarda birçok işlevin gerçekleştirilmesi ile geleneksel konutların esneklik ilkesine uygun olduğu söylenebilir. Uzak Doğu kültüründe (Japon Evleri) esneklik, daha çok tatami adı verilen halı boyutlarına ve kayar kapılara göre büyüyüp-küçülebilen özelleşmeyen mekân ile sağlanmıştır. Geleneksel Türk Evinin ise çok amaçlı olarak kullanılan avlu ve sofa birimleri ve özelleşmemiş odaları ile esnek özellikler taşıdığı ifade edilebilir.

2.3.2 Endüstriyel Gelişme Sonrası Konut ve Esneklik İlişkisi (1960'a Kadar)

Endüstriyel gelişmeler sonucu yapım sistemleri ve yapı teknolojileri gelişmiştir ve konut üretmek önceki dönemlere göre daha hızlı, kolay, ekonomik hale gelmiştir. Yapım sistemleri geliştiğinden dolayı duvarların taşıyıcılık görevleri strüktürel elemanlara (kolon-kiriş, vb.) devredilmiştir. Bu durum taşıyıcı olmayan dış ya da iç duvarların hareket edebilmesine olanak vermiştir. Bunun yanında inşaat teknolojisinin gelişmesi, konutta geniş açıklıklı mekânların yapılmasında ve açık plan biçiminin gelişmesinde rol oynamıştır. Bu gelişmeler sonucunda konutta değişen, dönüşen, uyarlanabilir yani esnek mekânların yaratılması daha kolay olmuştur.

İngiltere'de tasarlanan kır evleri, Le Corbusier'in Domino, Citrohan, Maison Loucheur ve Unit-d'Habitation konutları, Rietveld'in tasarladığı Schröder konutu, Rohe'nin Weisonhof konutu, Fieger'in Kleinwohnung konutu, Bogner'in prefabrikasyon konutları, Friedman'ın Hareketli Kutular (Moveable Box) projesi bu dönemde tasarlanan esnek konutlara örnek gösterilebilir. Bu yapılar sahip olduğu serbest plan, kayar-katlanır mobilyalar, modüler tasarım yaklaşımı, hareketli duvarlar sayesinde konut planlarında farklı kullanımlara izin vererek esneklik sağlamaktadır.

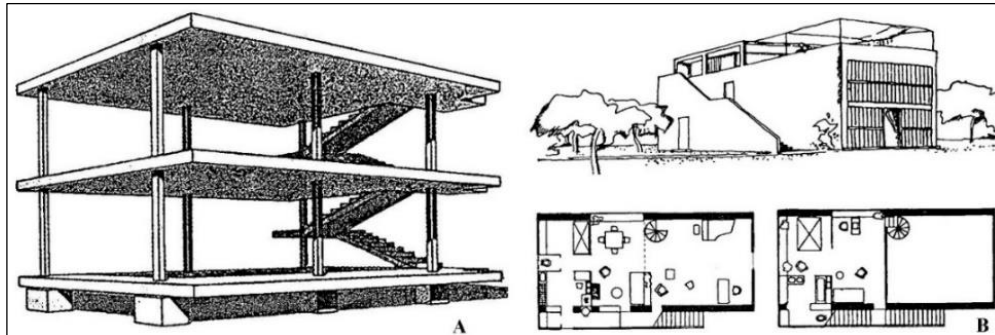
İngiltere'de 1901 yılında tasarlanan kır evlerinin (cottages) plan şemasında odalar, merkezi holden giriş alan, özel kullanımlar için düzenlenebilen, bir hiyerarşinin olmadığı, dikdörtgen şeklindedir. Bu evler, böylece değişen sosyal ihtiyaçlara adapte olabilen doğal bir esnekliğe sahiptir. Zemin katta odalar bölünebilmekte iken, üst katta bulunan üç adet eşit büyüklükte oda, bir banyoyu ortak olarak kullanmaktadır [11] (Şekil 2.6).

Şekil 2.6 Kır evleri (cottages)-Londra [11]

Le Corbusier tarafından tasarlanan Domino ve Citrohan Evi esneklik olgusunu yansıtan iyi örneklerdir.

Domino Evi projesinde bulunan betonarme kolonlar ve döşemeler, tamamlayıcı elemanlar ile çeşitli sayıda kat planları oluşumuna fırsat vermektedir [9]. Schneider ve Till projedeki strüktürel sistemin planda çeşitliliğe izin verdiğini ve binada farklı katmanların farklı yaşam ömrüne sahip olduğunu ifade etmektedir [11]. Le Corbusier, 1920 yılında ise, iki ayrı katmanın daha fazla vurgulandığı Citrohan projesini başlatmıştır. Bu projede destek strüktür daha uzun ömre, tamamlayıcı bölüm daha kısa süreli ömre sahip olabilmektedir [9]. Frampton, Citrohan Evini, ışık kaynağının sadeliği, her iki uçta tek dikme, yanda yük taşıyan duvarlar, düz çatı ve ev olarak kullanılabilecek gerçek kutu olarak tanımlamaktadır [62]. Bu konutlar, strüktürel sistem avantajlarından yararlanarak iç mekânı bölen taşıyıcı duvarların olmaması sonucunda açık plan anlayışına sahiptir (Şekil 2.7).

Şekil 2.7 Domino evi (A), [62] ve Citrohan evi (B), [62]

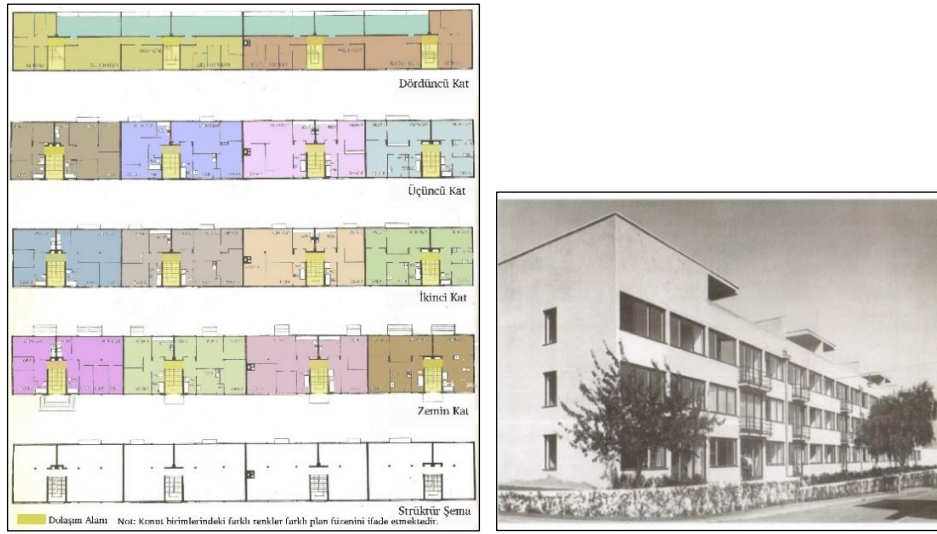
Bir başka esnek konut örneği olarak Rietveld'in tasarladığı Schröder konutu gösterilebilir.

İki katlı olan Schröder konutunun alt katında dönüştürülebilir bir mutfak/yemek/yaşam alanı, stüdyo alanı ve okuma odası bulunurken ikinci katta ise yalnızca portatif bölmelerle ayrılmış yatak odaları ve depolama alanı bulunmaktadır [63] (Şekil 2.8). Bu konutta kayar kapılar sayesinde farklı işlevler için dönüşebilen mekânlar bulunmaktadır.

Şekil 2.8 Schröder konutu plan değişimleri, A:planlar, [62]- B:resimler, [63]

Mies Van Der Rohe tarafından tasarlanan Weisenhof konutu ise aynı modülasyon içinde 12 adet farklı plan alternatifi sunan, iskelet sisteminin esnekliğini gösteren bir konut projesidir. Proje, hareketli bölücü duvarlar ve taşıyıcı sistemden bağımsız cephe ile dönemin yeniliklerini sergilemektedir [16]. Bu konutta banyo ile mutfak bölümü merdiven ve ortak duvarlar çevresinde konumlanmaktadır ve konut, açık plan ve çekirdeğin etrafında düzenlenen servis kombinasyonu ile esneklik ilkelerini yansıtmaktadır [11]. Bu konutta ıslak hacimlerin bir arada planlanması ve açık plan içerisinde bölücü duvarların değişebilmesi olanakları ile farklı plan tipleri oluşarak esnek konut yaratılmaktadır (Şekil 2.9).

Şekil 2.9 Weisonhof Seidlung konutu, planlar [64], görsel [65]

Bu örnekler haricinde, gündüz yaşanılan mekânın, dönüşen tefriş elemanları ile gece uyuma mekânına dönüştüğü esnek konut örnekleri bulunmaktadır.

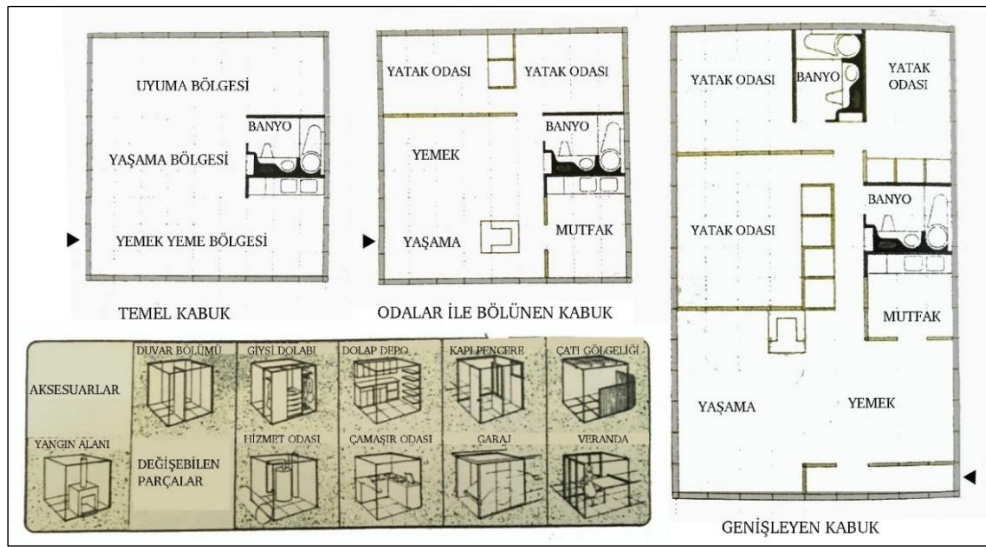
Le Corbuser, esnek konut olasılıkları ile ilgilenmekte ve gece-gündüz kullanımlarında dönüşen mekân projeleri geliştirmektedir. Maison Loucheur konutu (1929) dönüşebilen mekân fikirlerini birleştiren bir projedir [3]. Benzer şekilde Berlin Yapı Sergisinde (1931) 40 m²'lik minimal konutlar için prototip olarak inşa edilen Fieger'ın Kleinwohnung konutunda, gün boyunca yaşam alanı ve yemek odası olarak kullanılan mekân, katlanabilen yataklar ve kayan kapılar sayesinde geceleri iki yatak odalı mekâna dönüştürülebilmektedir [11] (Şekil 2.10).

Şekil 2.10 Değişen konut: Maison Loucheur [66], Kleinwohnung evi [67]

1942 yılında prefabrikasyon adıyla gelişen diğer bir esnek projede zemin, kabuk, tesisat birimleri, aksesuarlar ve değişebilir parçalar bulunmaktadır. Kabuk;

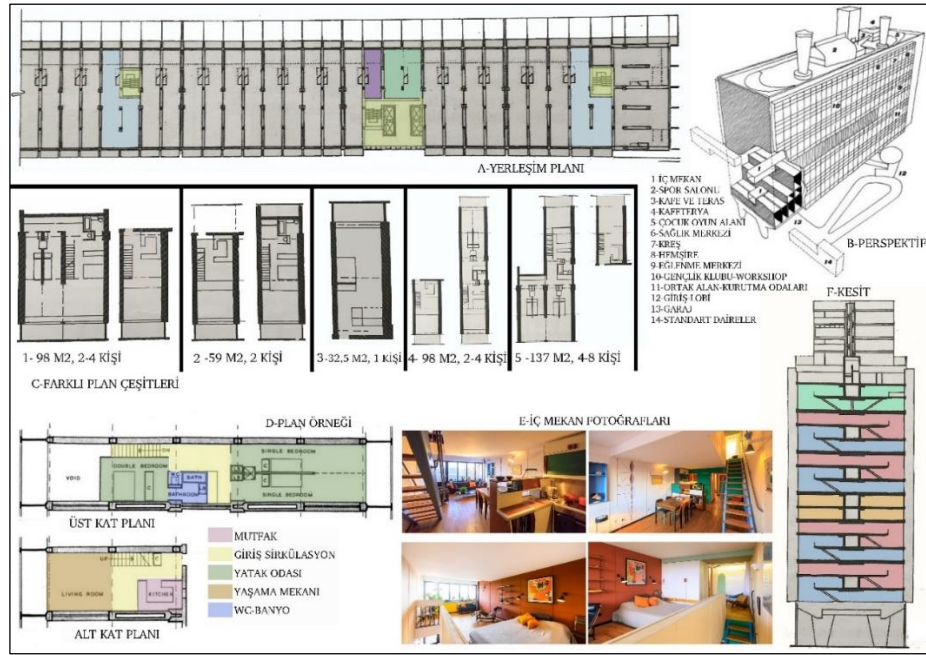
çevreleyen duvarlar ve çatıdan oluşmakta iken, değişebilir parçalar; mobilya, duvar bölümleri, giysi dolabı, dolap deposu, kapı-pencere, gölgelik elemanı, çamaşır odası, hizmet odası olabilmektedir [11]. Bogner'in tanımlamış olduğu 53 m²'lik kabuğun içinde yer tanımlayan tek eleman ekli mutfaklı olan prefabrik bir banyo ünitesidir. Bu mekânda bölmeler eklenerek yatak odası, kapalı bir mutfak, yaşama ve yemek yeme alanı yaratılabilmektedir [11] (Şekil 2.11). Bu konut örneğinde ihtiyaca göre prefabrik üniteler mekâna eklendiğinde mekân genişlemekte ve esneklik sağlanmaktadır.

Şekil 2.11 Prefabrikasyon [11]

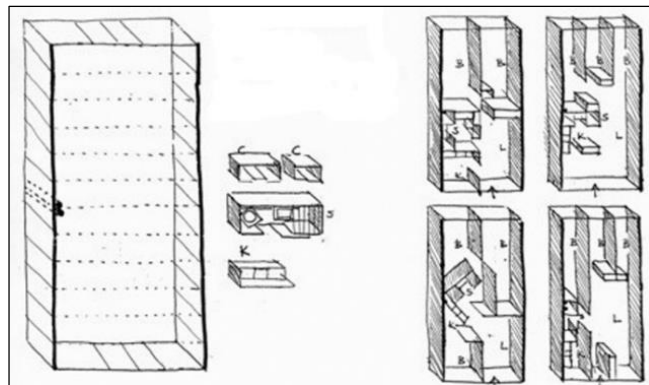
Unite d'Habitation, Marsilya'da 1952 yılında tamamlanan, 18 katlı olan ve içinde yaklaşık 1600 konut sakininin yaşadığı toplu konut projesidir [68]. Her bir konut birimi ana taşıyıcıdan bağımsız birer hücre gibi düşünüldüğünden [16] bu konut yapısı esnek özellikler barındırmaktadır. Her kullanıcının ihtiyaç çeşitliliğini kabul eden bir prototip tasarım olan bu proje, üç seviyeden oluşan ve dairenin yerleşim-boyut çeşitliliğine izin veren üç paralel birimi olan dört temel modülden oluşmaktadır [69] (Şekil 2.12).

Unite d'Habitation konutunda değişen kullanıcı sayısına göre plan tipleri değişmektedir. Ayrıca açık plan tasarımı ve loft mekân ile dikey alan kazanımları da konuta esneklik kazandırmıştır.

Şekil 2.12 Unite d'Habitation; yerleşim planı (A), kesiti (F)-farklı plan türleri (C) [69], plan örneği ve perspektifi (B-D) [70], iç mekân fotoğrafları (E) [71]

Yona Friedman'ın hareketli kutular önerisinde ise iç mekânlarda esneklik elde etmek için mutfak-dolap-sıhhi tesisat gibi farklı fonksiyonlu birimler içeren kutular şeklinde mobilya bileşenleri yaşam alanına yerleştirilebilmektedir [72]. İki kata kadar yükselen yapıda iki son duvarı ve iki bölme duvarı bulunmakta ve kullanıcılar mimarın yardımı olmaksızın iç birimleri düzenleyebilmektedir [73] (Şekil 2.13). Hareketli kutular projesinde kullanıcılar, ihtiyaçları doğrultusunda hazır mobilyalı birimleri konutlarına dâhil edip kullanım esnekliği yaratmaktadır.

Şekil 2.13 Hareketli kutular (movable boxes) [73]

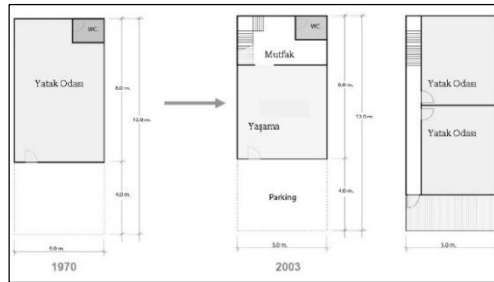
1950 yıllarda çekirdek konut diye adlandırılan ihtiyaca bağlı olarak büyüyeabilen farklı bir konut anlayışını da esnek konutlar adı altında incelemek mümkündür.

1950’li ve 1960’lı yıllarda kendi kendine yardım bağlamında tartışmaların ortaya çıkması, konut ihtiyacını karşılamak için yaşanan sorunların hükümet tarafından tanınması sonucu çekirdek konut yaklaşımına kabulün artması gündeme gelmiştir [74]. Çekirdek konut, tamamlanmamış, minimum büyüklükte başlanıp sonra kullanıcılar veya gerekli kurumlar tarafından tamamlanabilir ya da büyüyebilir olan konut tipidir [75]. Çekirdek konutun, aile yaşamı için, evin en önemli ve hayati bir parçası olduğunu belirten İkaputra, bu konutun prensibinin esnek ve genişletilebilir olmasına değinmektedir. Çekirdek konut, aile yetiştirmek için bir başlangıç noktası olarak işlev görecektir ve acil ihtiyaçları ve gelecekteki muhtemel gelişimi kapsayacaktır [76] (Şekil 2.14).

Şekil 2.14 Çekirdek konut tasarım prensibi [76]

Çekirdek konuta bir örnek olarak gösterilebilen Tung Song Hong (Şekil 2.15) projesinde, yaklaşık 80 metrekarelik büyüklükte olan parseller tercih edilirken, planların tasarımları gelecekteki büyüme gerekliliğini çeşitli şekillerde karşılayabilecek şekilde esnektir [75].

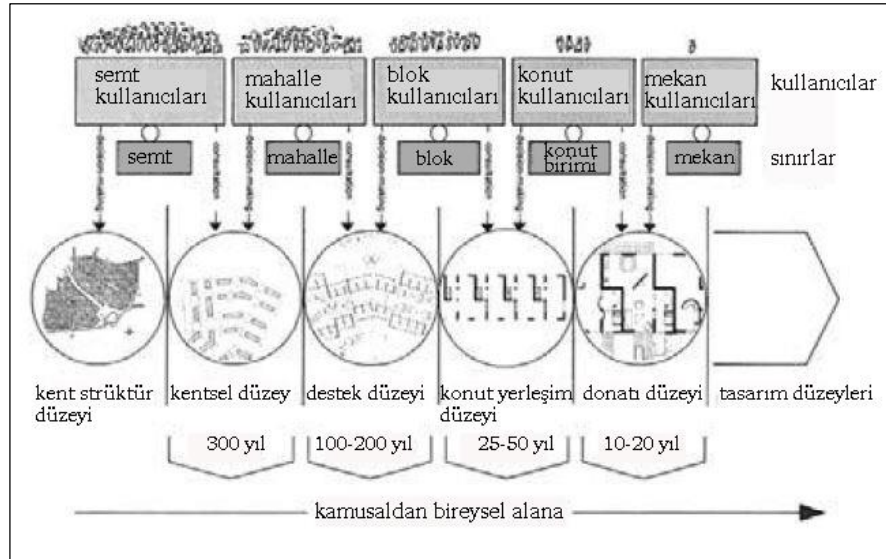

Şekil 2.15 Tung Song Hong proje örneği [77]

2.3.3 1960-2000 Yılları Arası Konut ve Esneklik İlişkisi

1960 yılı sonrasında konutta esneklik daha çok kullanıcının konut tasarımında isteklerini dile getirmesi, tasarım sürecine katılması ve strüktürel gelişmeler ile sağlanmıştır.

Habraken, 1965 yılında SAR (Stichting Architecten Research) grubunu Eindhoven’da kurup birbirinden bağımsız destek ve tamamlayıcı sistemleri olan konut tasarımı ve üretimi teorisini geliştirmiştir [14]. Habraken’ın ortaya koyduğu destekler fikriyle bağlantılı olan Açık Yapı kavramı mekânın hem kişisel işlev ve gereksinme değişimlerine hem de zamanla oluşan değişimlere yanıt verebilmesi için ortaya konan arayışlardan biri olmuştur. Açık yapı, çeşitli çevresel düzeylerde kararların verildiği, tasarım ve yapım sürecinin ürünü olarak biçimlenmektedir. Bu düzeyler; Kentsel strüktür, Kent Dokusu-Komşuluk, Esas Yapı-Destek, Tamamlayıcı Yapı-Dolgu, Mobilya-Ekipman yer almaktadır. Bu sistemde üst düzeyde yapılan seçimler, alt düzeydeki kararları etkilemektedir [15] (Şekil 2.16).

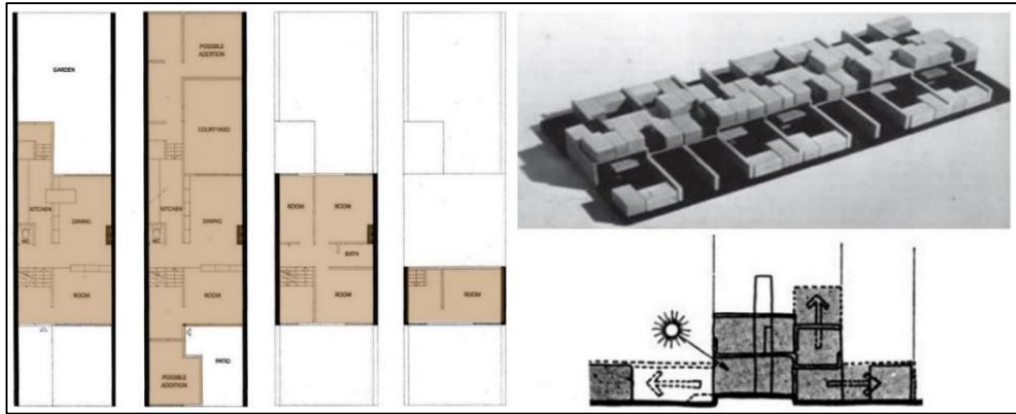
Şekil 2.16 Açık Yapı sisteminde düzeyler [12]

Habraken’a göre yapı dolgu ve destek seviyelerinden oluşmaktadır ve yapıdaki dolgu elemanları dışındaki birimler destek elemanlarıdır [78]. Destek strüktür (support structure), konutların diğer yapılardan bağımsız olarak inşa edilebilmesine, değiştirilmesine, sökülebilmeye olanak sağlayan bir yapıdır [13]. Dolgu elemanları (infill elements) ise ayırıcı duvarlar, mutfak-banyo ekipmanları gibi yapı çevresinde binaya göre daha alt seviyede bulunmaktadır [78]. Destek, yapının kullanıcılarına servis sağlayan, kalıcı ve paylaşılan parçalarının bölümleridir. Genel destek elemanları; ortak taşıyıcı elemanlar, yapı kabuğu, ortak sirkülasyon elemanları, ortak tesisat ekipmanlarıdır. Dolgu, bireysel kullanıcılar

tarafından belirlenen duvar-döşeme-tavan kaplamaları, mobilyalar, sirkülasyon bileşenleri, tesisat bileşenlerinden oluşmaktadır [15]. Dolgu elemanları bireysel kullanıcılar tarafından değiştirilebilir.

Bu dönemde üretilen bazı esnek konut örneklerine değinmek gerekirse; Extendible Houses, Diset Uppsala, Moshe Safdie konutları, Montereau, Diagoon evi, Geleceğin Konutu, Molenvliet, Next 21, Greenwich Millennium Village II. Hellmutstrasse, Psshak, Nemausus konut projelerinden bahsetmek gerekmektedir.

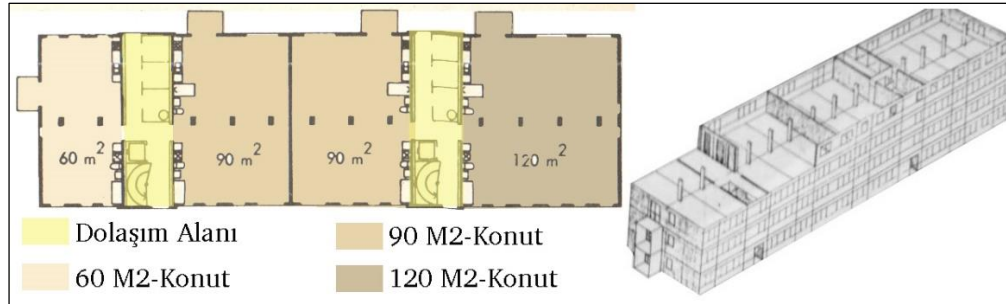
Van den Broek ve Bakema'nın uzatılabilen konut (extendible houses) projesi gelecekteki genişleme için bilinçli bir planlama örneğidir. Bu çekirdek evde zemin katta küçük bir ön bahçe/avlu, arka bahçe ile direkt ilişkili mutfak, yemek ve oturma odası yer almaktadır. Zeminde bahçeye garaj ya da mağaza gibi ek oda yerleştirilebilirken, arka bahçede avlu etrafına oda eklenebilmektedir. Birinci katta önde bir arkada iki olmak üzere üç oda yer almaktadır ve bu birimler öne ve arkaya doğru yatay, yukarı doğru dikey yönde genişleyecek şekilde tasarlanmıştır [11] (Şekil 2.17). Uzatılabilen konut projesinde, konut ihtiyaç halinde yatay ve düşey yönde büyüyebilirken farklı kullanım alanları yaratılarak konutun esnekliği ön plana çıkmaktadır.

Şekil 2.17 Uzatılabilen ev planları [79], görseller [80]

Diset Uppsala konutu, üç farklı büyüklükte 16 daireden oluşmakta, dördüncü katta iki merdiven ve asansör bulunmaktadır. Binada, geniş panel beton strüktürün bulunduğu skarne sistemi kullanılmıştır ve yük taşıyan dış duvarlar, ortadaki kolon sırası ve ortak duvarlar, her daireye açık plan sunmaktadır.

Kolonlar mekânı belirlerken ayrıca hareketli dolaplar için dayanak noktası olmakta ve çeşitli plan tipleri oluşmaktadır. Tüm daire servisleri (havalandırma-su sistemi-drenaj sistemi gibi) merdiven boşluğundaki duvar desteği boyunca toplanmaktadır [3] (Şekil 2.18). Diset Uppsala projesinde iç mekânda taşıyıcı duvarların olmaması sonucu oluşan açık plan sistemi ile mekânın esnek tasarlanması sağlanmıştır.

Şekil 2.18 Diset Uppsala planı ve Skarne sistemi [3]

1960'lı yıllardan sonra üretilen bir başka esnek konut örneği Moshe Safdie Konutlarıdır.

Önceden üretilmiş inşaat teknolojisini kullanan projede 365 yapı modülü birleştirilerek 158 konut oluşturulmuştur. 15 farklı konut tipi bulunan proje, 600 m²'lik tek yatak odalı konutlardan, 1800 m²'lik dört yatak odalı konutlara kadar değişmektedir. Modüler yerleşimlerden oluşan projede çatı bahçeleri ve oyun alanları bulunmaktadır [81] (Şekil 2.19).

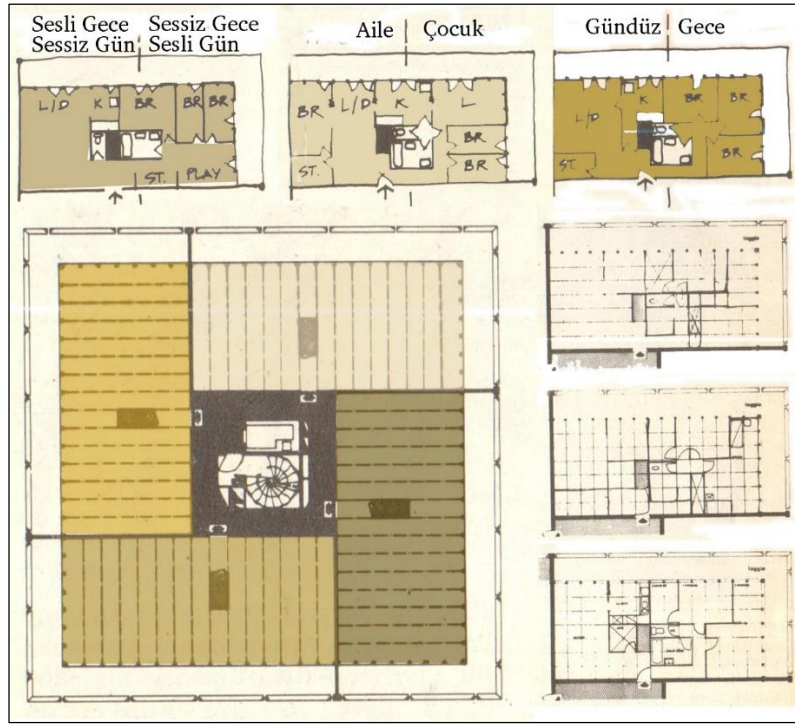
Bu konutlarda modüler yerleşimler belirli düzenlerde üst üste gelerek farklı büyüklüklerde esnek konutlar elde edilmektedir. Ayrıca bu konutlarda bulunan loft mekânlar ile düşeyde alan kazanımı sağlanarak konutun esnek özelliklere sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 2.19 Moshe Safdie konutları, plan ve iç mekân fotoğrafları [82], dış mekân fotoğrafları [81]

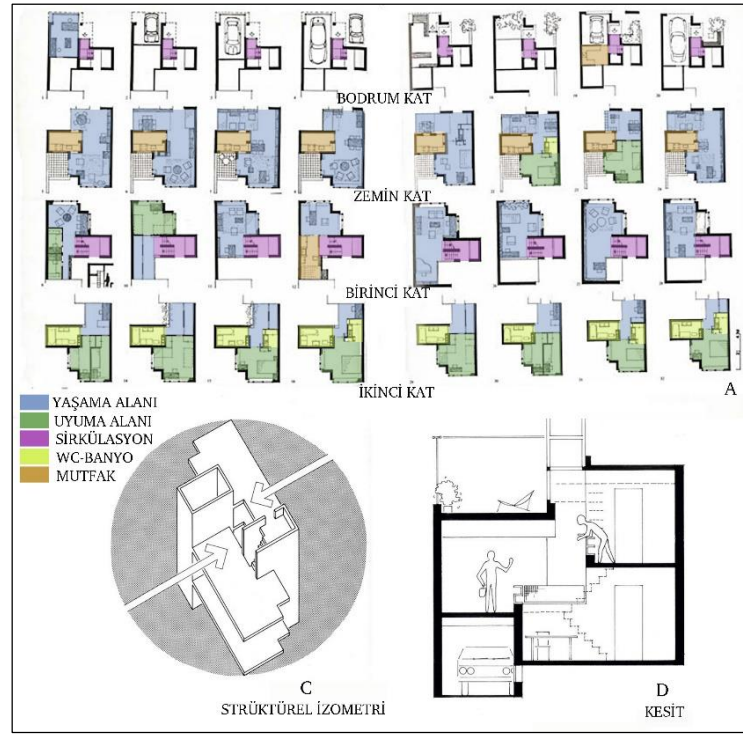
Montereau projesi ise Paris yakınlarında 6600 konutlu, 37 katlı toplu konut projesidir. Teknik olarak proje, uzun ömürlü ve ekonomik betonarme döşemeler ile çapraz duvarlar ya da iç mekânda kolonlar olmaksızın 40-120 metrekare serbest alana izin vermektir. Yapının içindeki çekirdek prefabriktir ve üç tarafta ıslak hacimler ile havalandırma için bağlantıya izin verirken dördüncü tarafta dairenin girişine karşılık gelmektedir. Dairelerde bölücülerin minimum kullanımı ile çocuk/aile, sesli/sessiz, gündüz/gece olarak bölgeleme sağlanabilmektedir [3] (Şekil 2.20). Yapıda planlar ve cepheler kullanıcılar tarafından belirlenmektedir, giriş kapısı ve teknik borular mimar tarafından tasarlanmıştır [69].

Bu yapıda esneklik, dairelerdeki servis çekirdeğinin bir alana toplanması, iç mekânın serbest düzeni ile planda değişik varyasyonların olmasıyla sağlanmaktadır. Ayrıca taşıyıcıların modüler sisteme göre değişik iç mekân bölümlenmelerine engel olmayacak biçimde yerleşmesi de yapıda esnek kullanımı sağlamaktadır.

Şekil 2.20 Esnek bir konut: Montereau [3]

İnsanların kişisel ihtiyaçlarına ve tercihlerine göre farklı kullanımlar için yorumlanabilir bir konut olan Diagoon evleri ise merkezi yaşam alanının yanında yatay veya dikey eklenen çeşitli alanlardan oluşmaktadır. Konut, bir bütün alan olabilmekte ya da mutfak ve banyoyu ortak paylaşan dört küçük bağımsız alana ayrılabilen ya da çatı terası kapatılarak başka bir birim oluşturulabilmektedir [83]. Delft'te sekiz prototip olarak üretilen Diagoon konutların prensibi tamamlanmamış olmasıdır. Plan, bir dereceye kadar belirsizdir, böylece belirsizlik kullanıcıların mekânı nasıl bölüp yaşayacağına, nerede uyuyup nerede yemek yiyeceklerine karar vermelerini sağlamaktadır. Aile düzeni değişirse, konut yeni ihtiyaçları karşılayacak şekilde düzenlenebilir ve bir dereceye kadar büyütülebilmektedir. Konut sabit iki çekirdek ve birkaç farklı seviyeye sahip içinde yaşama-dinlenme-uyuma-çalışma-yemek yeme-vb. çeşitli işlevleri barındıran yaşama birimlerinden oluşmaktadır [7] (Şekil 2.21). Diagoon konutları, istenildiği zaman büyüyebilir ya da bölünebilir olması ve bu sayede mekânların çoklu kullanımlara elverişli olması gibi özellikler sayesinde esnek konutlara bir örnek oluşturmaktadır.

Şekil 2.21 Diagoon konutları, plan (A) [84], kesit-perspektif (C-D) [85]

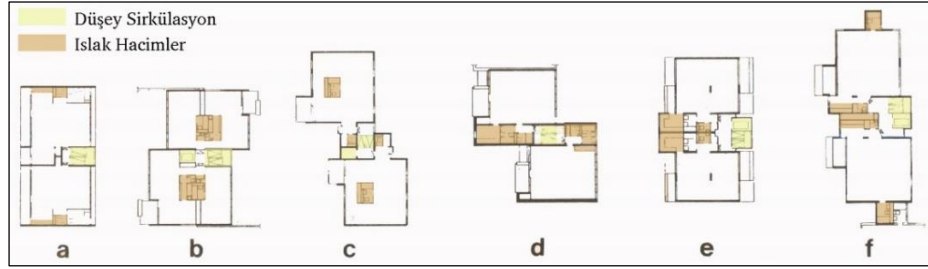
Üç düzlemde oluşan Diagoon konutlarında binanın birinci düzleminde depo, garaj, çalışma odası, giriş bulunmaktadır. Yarım kat yükselen ikinci düzlemde mutfak vardır ve etrafındaki alan kullanıcı yorumuna bağlı değişmektedir. Üçüncü düzlemde banyo ve bölünebilen ya da birleşebilen yatak odaları yer almaktadır [11] (Şekil 2.22).

Şekil 2.22 Diagoon konutu, fotoğraf (B) [86], plan (F) [11], perspektif (E) [85]

1971 yılında “Esnek Konut Planları” adıyla yapılan yarışma, apartman daireleri içinde değişen kullanıcı ihtiyaçları ile ilgili olup, amacı çok katlı konutlarda esnek

iç mekânlar geliştirmektir. Ödül alan 6 projede a-b-c şemalarında servis çekirdekleri mekânın içinde ve dış duvar ile çekirdek arasında minimum düzeyde bölme bulunmaktadır, d-e-f şemalarında ise iki daire arasındaki nötr boş alanda servis çekirdekleri sırt sırta gruplanmaktadır. Bu sayede yaşama alanı ihtiyaca göre bölünebilecek geniş kesintisiz bir alan olarak bırakılmıştır [3] (Şekil 2.23).

Şekil 2.23 Esnek konut planları yarışmasında kazanan plan şemaları [3]

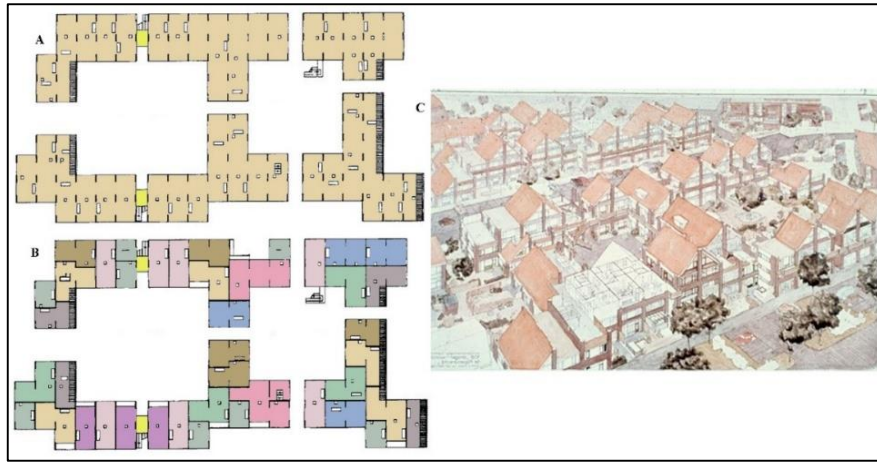
Geleceğin Konutu projesi ise, 1971’de Avusturya’da birincilik ödülü kazanan bir yarışma projesi olarak 1976 yılında tamamlanmıştır. Projede kullanıcı karar vermek için zamana sahiptir, gelecekte değişimler olabilmektedir ve konut büyüklüğü zaman içerisinde değişime uygun olmalıdır. Konut birliği temsilcileri, kullanıcılar ve mimarlar düzenli toplantılar yaparak inşaat başlarken kullanıcının katılımı gerçekleşmiştir. Yalnızca dikey servis ve destek elemanlarının bulunduğu boş kat planı kullanıcılara gösterilmiş, sonuçta ortaya çıkan kat plan örnekleri ve cepheler her hane için farklı olmuştur [12] (Şekil 2.24).

Şekil 2.24 Proje destek strüktür (A), ana strüktür (B), destek alt bölümler (C), birkaç birimde dolgu (D), görsel (E) [87], çalışma modeli (F) [12]

Molenvliette yapılan, dik eğimli çatılara sahip olan 124 adet konut, iki ile dört katlı bloklar olup araç girmeyen avlularla çevrilidir. Dikmeler arası beton

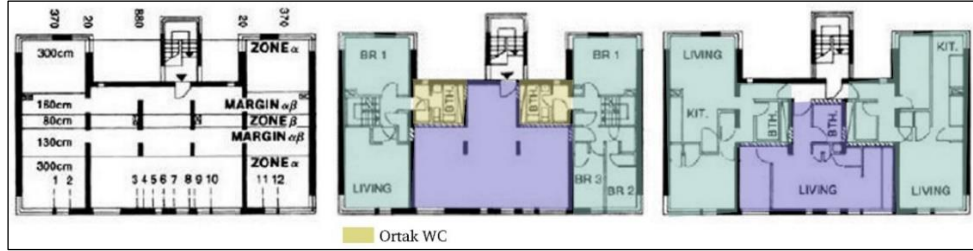
duvarların düzenli aralıklarda olması yapımı hızlı ve verimli hale getirirken çok çeşitli birim konfigürasyonlarına izin vermektedir. Yapıdaki dolgu süreci, mimarlarla birkaç kez bir araya gelen ve kaba eskizleri son çizimlere ulaştıran kullanıcı katılımını içermektedir ve yapıdaki dolgular, iç duvarlar, kapılar, süslemeler, bitirmeler, mutfak dolapları, elektrik ve mekanik ekipmanlar iken, cephe çerçevesine yerleştirilen kapılar ve pencereler desteklere girmektedir [12] (Şekil 2.25). Molenvliet'te kullanıcılar konutların dolgu kısımlarına müdahale ederek farklı konut organizasyonları oluşturmuştur.

Şekil 2.25 Parselizasyonundan önce-sonra planlar (A-B) [12], görsel (C) [88]

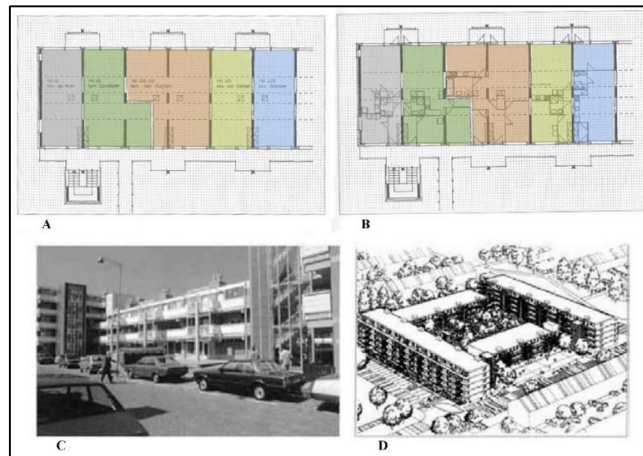
Sekiz adet üç katlı binası olan Psshak Konutları Adelaide Road projesi ise, 45 adet birim içermektedir. Projenin programlama ve tasarım aşamasında, 45 kiracı hane seçilmiş, kiracılar 12 mimarla görüşüp montaj mobilyaları ve süreç hakkında bilgi almış ve sonra yapıya montaj elemanları monte edilmiştir [12]. Psshak projesinde, Sar metodundaki gibi özel kullanım ve hizmet mekânı kullanım konumlarında bölgeleme kuralı kullanılmıştır. Yapı elemanları ve mekânların 30x30 cm'lik modüler ızgara üzerinde düzenlendiği projede, ortak duvar, döşemeler, perde taşıyıcı, dış kabuk destek yapıyı oluşturmuş, en önemli özellik olarak değişime izin veren hazır bileşen takımları (bölücü duvar panelleri, tesisat kanalları, kapılar, dolaplar, mobilyalı banyolar, mutfaklar) kullanılmıştır [14] (Şekil 2.26). Molenvliet'e benzer şekilde Psshak Konutlarında da, destek ve dolgu sistemler ayrı kurgulanmış ve esneklik dolgu kısımların değişimi ile sağlanmıştır. Ayrıca konut

mekânı ve taşıyıcı sistemlerin modüler düzende yerleşimi, mekânsal olarak hareketi etmeyi kolaylaştırmıştır.

Şekil 2.26 Psshak projesi, koyu çizgiler destek, taralı kısımlar hareketli duvar, 1-2 numaralı kısımlar bölücü duvarların olası bağlantı noktaları [12]

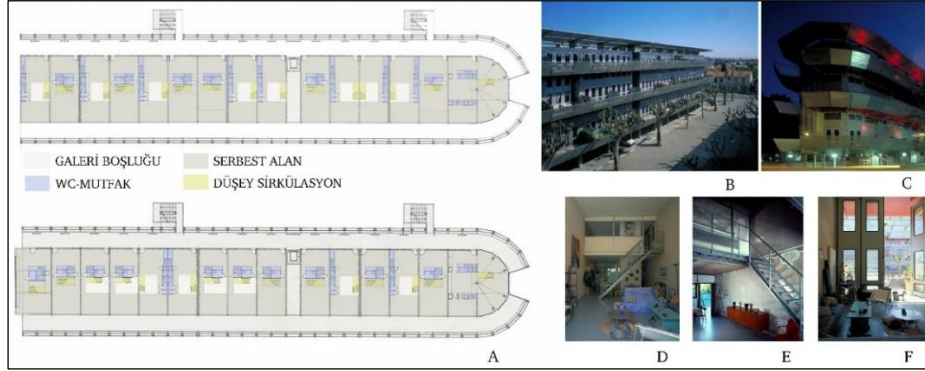
Rotterdam'ın Keyenburg bölgesinde değişik yaş-gelir grubu ve küçük konut isteyenlere yönelik 32 adet tek kişilik, 115 adet iki kişilik, beş adet engelliye göre farklı büyüklüklerde konut tasarlanmıştır. Bu proje sar çalışmalarına dayanarak önerilen ulusal modüler koordinasyon standardı içeren birkaç deneme projesinden biridir. Her bölümde bulunan dikey boru ve mekanik sistem shaftı konumları, çeşitli konut birim yerleşimleri için kapasite analizine göre optimize edilmiştir ve yükseltilmiş zemin sayesinde boruların tahliye eğimi sağlanarak banyo mekânlarının serbest konumlanmasına izin verilmiştir [12] (Şekil 2.27). Keyenburg projesi, modüler tasarımı, servis sisteminin hareket edebilmesi, dolgu kısma kullanıcı müdahalesi ile esnek konut özellikleri yansıtan bir örnektir.

Şekil 2.27 Keyenburg-destek (A), dolgu (B), görünüş-perspektif (C-D) [12]

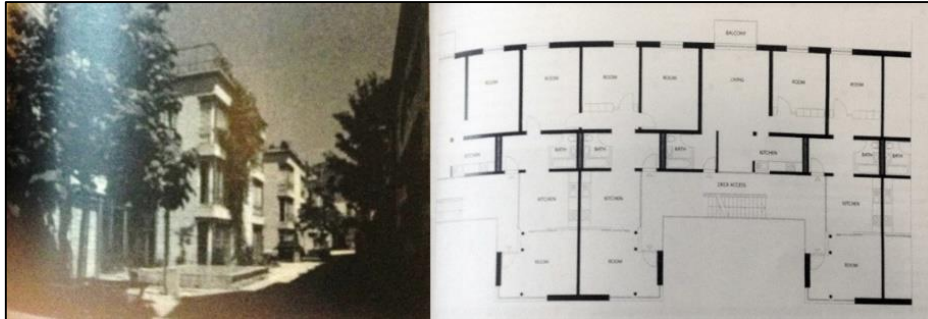
Nemausus konutları tek-iki-üç katlı olmak üzere birbirinden farklılaşmakta, tüm daireler bir terasa açılmakta ve yaklaşık 60 m² olan açık planlı dairelerde mutfak

ile yemek odası birbirinden ayrı bulunmamaktadır [89] (Şekil 2.28). Nemausus Konutlarında bazı bloklarda ara kat bulunması, ıslak hacmin yan yana konumu ile açık plana izin vermesi sayesinde esneklik sağlanmıştır.

Şekil 2.28 Nemausus iç (D-E-F) ve dış (B-C) görseller [89], planlar (A) [90]

Überbauung Hellmutstrasse projesinde üstte, yük taşıyan bölmelerle ayrılan benzer boyutta kullanımı tasarlanmamış odalar, sonra yapıda sırayla mutfak ya da banyo olabilen servis alanları yer en sonda ise yaşam alanı ve mutfak olarak kullanılan ve kendine yeten stüdyo daire olan bölge yer almaktadır. Yapıdaki tüm düzenlemeler, birlikte yaşayan geniş gruplardan kendi kendine yeten tek kişilik stüdyo dairelere kadar çoklu düzenlemelere izin vermekte iken isteğe bağlı olarak, konutta bazı birimlerin büyüklüğü genişletilip, bazı birimlerin büyüklüğü azaltılabilmektedir [11] (Şekil 2.29). Hellmutstrasse konut projesinde, mekânın büyüyüp küçülebilmesi, servis hacimlerinin yanyana gruplanması, farklı konut tiplerinin bulunması ile sağlanan bir esneklik yaratılmıştır.

Şekil 2.29 Hellmutstrasse sokağında konut projesi [11]

Next 21 projesinde, değişen hanelere uygun yerleşim birimleri olan 18 birimli bir konut projesidir. Projedeki yükseklik, tavan üzerinde ve yükseltilmiş döşeme

alanına dönebilmekte veya bina içindeki asansörle zemin katta yaşam ve yeme alanından üst kattaki yatak odası yararlanabilmektedir. Apartman değişik yerleşimlere izin verecek şekilde zekice planlanmıştır ve iki merkezi servis çekirdeği koridorla bölünmektedir. Kayar duvarların değişik kombinasyonları boyunca değişik plan tipleri oluşmaktadır [11] (Şekil 2.31). Bu konutta esneklik, mekânların büyümeye veya küçülmeye olanak sağlaması, servis çekirdeğinin ortak kullanımı, farklı yerleşim düzenleri ile sağlanmaktadır.

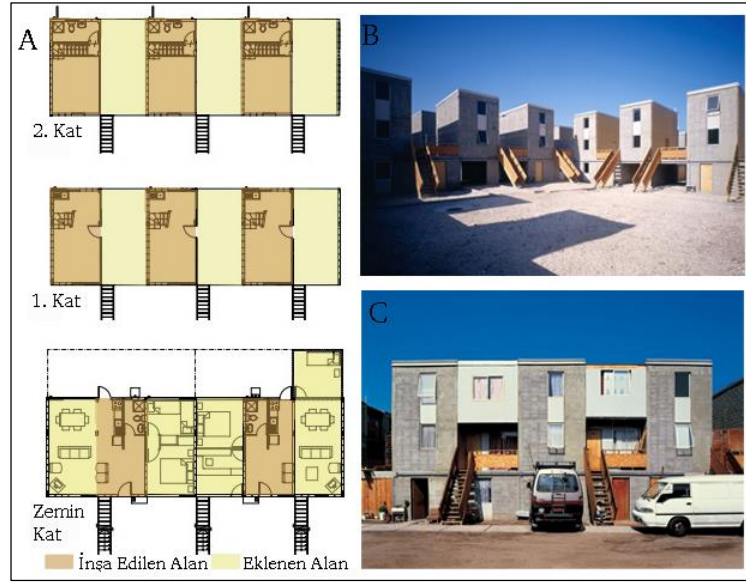
Şekil 2.31 Greenwich Millenium planlar-görseller: (A) [92], (B-C-D) [93]

Bunun haricinde, Günümüzde Dünya’da birçok farklı esneklik düzeylerine sahip konut üretilmektedir. Bunlar aşamalı konutlar, büyüyen konutlar, hareketli bölücüler ve mobilyalar ile oluşturulan konutlar ve diğer esnek konutlar olarak sıralanabilir.

Aşamalı konut olarak adlandırılan Quinta Monroy, Le Espejo, Renca, Monterrey, Villa Verde konutları, ihtiyaç ve ekonomik durumuna göre yatayda ve düşeyde sınırlı büyüyen esnek konutlar olarak değerlendirilebilir.

Quinta Monroy Projesi, Alejandro Aravena ve Elemental mimarlık ofisi tarafından, 2003 yılında Şili’de, 5000 metrekarelik bir alanda inşa edilmiştir. Hükümet desteği ile 30 metrekarelik bir ev yapılabilirdi için Aravena, banyo, mutfak, merdiven,

ayırıcı duvar ve evin zor tasarlanan kısımlarını inşa edip, diğer yarısını kullanıcıların tamamlayacağı şekilde açıkta bırakmıştır. Sonuçta konut 72 m² olmaktadır [94]. 2016 yılında Pritzker ödülünü alan Aravena, konutları kullanıcılara bitmeden teslim ederek, kullanıcıların yaşam akışları ve isteklerine göre konutu bitirmelerine izin vermektedir. Böylece kullanıcılar, bütçelerini zorlanmazken, istedikleri zaman istedikleri değişimleri sağlayacak esneklikte evlere sahip olmaktadır [95] (Şekil 2.32).

Şekil 2.32 Quinta Monroy konutları plan [96], görsel [94]

Quinta Monroy konutları haricinde Le Espejo, Renca, Villa Verde, Monterrey Konutları da aşamalı konut örneklerindendir.

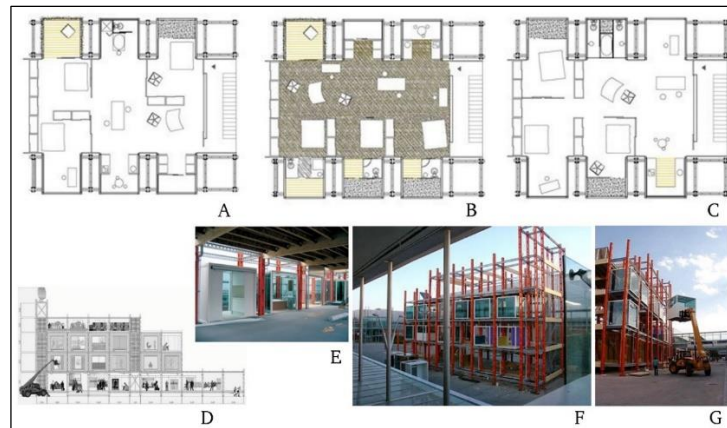
Le Espejo sosyal konut projesinde, alanın 36 m² si başlangıçta tasarlanmıştır ve konut 24 m² alan kadar genişleyebilmektedir. Renca adı verilen sosyal konut projesinde ise konut alanı 63.4 m² olup, konutun ilk tasarımı 35,4 m² olarak tanımlanmıştır [96]. Villa Verde, Şile’de 2010 yılında projesi başlayan bir sosyal konut olup [97], 57 m²den 85 m²’ye kadar genişleyebilmektedir [98]. Monterrey’de 2010 yılında projesi yapılan projede, konut 40 m²’den 58.75 m²’ye, dubleks konut alanı ise 40 m²’den, 76.60 m²’ye kadar büyüyelebilmektedir [99] (Şekil 2.33).

Şekil 2.33 Le Espejo (A)[100], Renca (B)[101], Monterrey (C)[99], Verde konutları (D)[97]

Bir diğer esneklik anlayışına sahip konut örneği Domino 21 konutlarıdır.

Modüler bina sistemi olan Domino 21 konutları, birim yaratmak için dikey ya da yatay olarak birleştirilebilen küpler içermektedir. Temel çekirdek birim etrafında düzenlenen diğer modüllerden oluşan konutta sonraki aşamada ek modüller eklenebilmektedir. Her ünite ayrı olarak yalıtılmıştır, ancak yalıtımın yanı sıra duvarlar da hareketli olup birkaç küpün mekânsal ve termal olarak birbirine bağlanmasına izin vermektedir [11] (Şekil 2.34). Bu esnek konut projesinde kullancının ihtiyacına ve isteğine göre yapıya yeni modüller eklenebilmekte, hazır tefriş takımları iç mekânlara dâhil edilebilmektedir.

Şekil 2.34 Domino 21 konutu (A-B-C-G) [102], (D-F) [103], (E) [104]

Hareketli bölücüler ile oluşturulan esnek konutlara, Lleida eski kent merkezinde gençler için mali destek sağlanan ve Pàmpols Arquitecte tarafından 2009 yılında tasarlanan 19 adet konut bir örnek olabilir. Bu konutlarda sosyal gereksinmelerin karmaşıklığı (bekârlar, tek ebeveynli aileler, yaşlı insanlar, sayısız göç) konutta esnekliğin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Proje firması, mutfak ve hijyen alanlarını sabit çekirdek olarak, kalan alanın ise hareketli mobilya veya bölmeler (hareketli duvar) ile bölünebileceğini düşünmüştür. Kullanıcı ihtiyaçlarına bağlı olarak, ziyaretçilerin gece veya gündüz gelişlerine, eğlence ya da iş döngüsüne göre, mekân değişecek ve dönüşecektir [105] (Şekil 2.35). Konut mekânında dönüşen tefriş elemanları ile mekân farklı işlevler için değişebilmekte ve bu da konuta esneklik kazandırmaktadır.

Şekil 2.35 Bölücü elemanlar ile desteklenen esnek konut örneği [105]

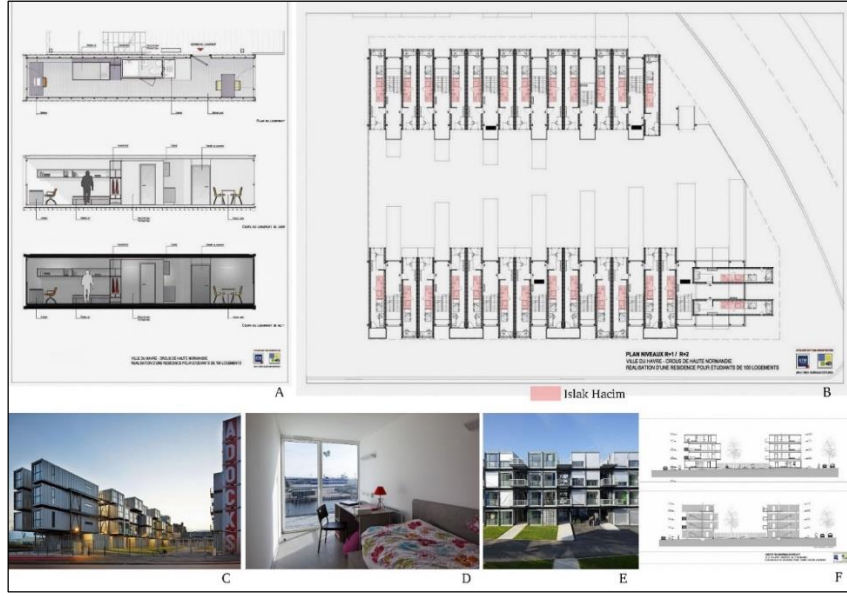
Belirsizlik ve esneklik konseptiyle tasarlanan Sharifi-Ha Konutu döner kutuların yer değiştirmesi sonucu bina hacminin kapalı veya açık olması şeklinde değişebilmektedir. Değişim mevsim ve işlevsel senaryolara göre olmaktadır, tek tuşla yer değiştiren konut yazın aşırı sıcaktan korurken, kışın mekâna güneş almayı sağlamaktadır. İkinci katta yer alan misafir odası misafir olup-olmamasına bağlı olarak başka işlevler için kullanılabilir [106] (Şekil 2.36). Mekânın dönmesi, hareket etmesi yani mobil olması ile sağlanan farklı mekânlar farklı işlevler için kullanılmakta ve bu da konutta esneklik yaratmaktadır.

Şekil 2.36 Sharifi Ha konutu (A-B) [107], (C-D-E-F-H-I) [108], (G) [109]

Eski nakliye konteynırlardan yapılmış 100 adet daireden oluşan Cite A Docks, dört katlı bir öğrenci konut projesidir. Konteynırlar modüler konut ünitelerine döndürülmüştür ve metal ızgaraya takılan birimlerin her biri 24 m²’dir. Metal strüktür konteynırlara destek sağlarken, ünitelerin şaşırtılmasına izin vermektedir ve yürüyüş yolu-terasa-balkon için dış uzantılar sağlayarak yeni alanlar yaratmaktadır [110] (Şekil 2.37).

İncelenen konutlar haricinde Cite A-Docks projesinde ıslak hacimler bir arada konumlanmakta ve mekânda açık plan anlayışı oluşmaktadır. Ayrıca apartman içinde ortak sosyal alanlar çok amaçlı kullanımlar yaratırken, mekâna esnek özellikler kazandırmaktadır.

Şekil 2.37 Cite A-Docks projesi (A-B-C) [111], (D) [112], (E) [113], (F) [114]

Beşinci Ulusal Sosyal Konut Yarışmasında mansiyon ödülü alan “Büyüeyebilen Konut” projesinde, 120 konut için kullanıcıların ihtiyaçlarına ve ekonomik araçlarına göre değişebilen, genişleyebilen ev tasarımı yapılması istenmektedir. Konut Modülü, temel hizmetler ve çekirdeği içerdikten sonra odalar ahşap strüktür ile tamamlanmaktadır [115]. Bu konut projesinde zamanla ve ihtiyaçlar doğrultusunda yeni birimler eklenebilmekte olduğu için esnek konut örneği sayılabilir (Şekil 2.38).

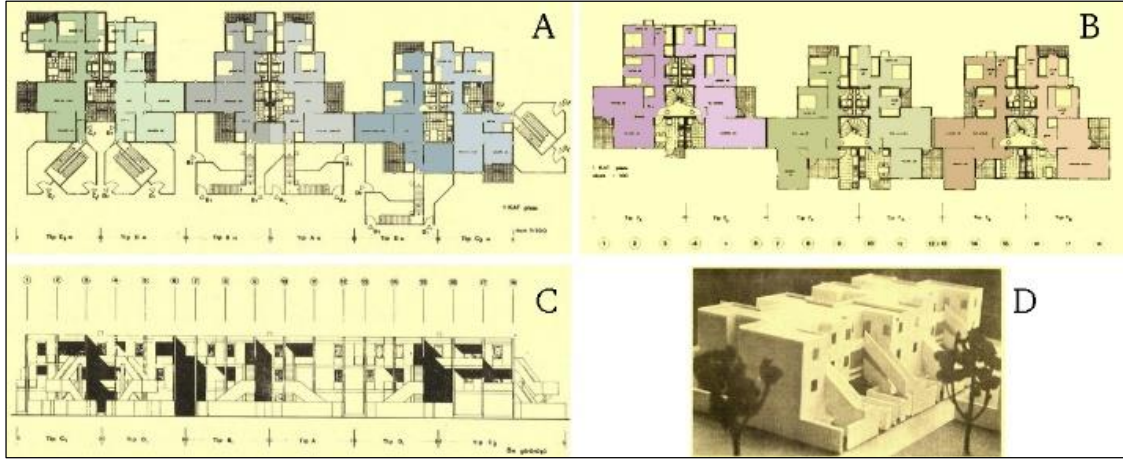
Şekil 2.38 Büyüeyebilen konut için görsel ve planlar [115]

Tez çalışmasının bu kısmına kadar Dünyadaki esnek konut örnekleri hakkında bilgiler verilmiş olup, Türkiye’deki esnek konut hakkındaki araştırmalar aşağıda yer almaktadır.

2.3.5 Konutta Esneklik Kavramının Türkiye’deki Gelişimi

Türkiye’de, Çorum’da Bin Evler Projesi (Çinici-1973), Edirne’de S.S. Cumhuriyet Mahallesi Projesi (Bektaş-1978), İzmit’te Yeni Yerleşmeler Projesi (Çavdar-1978) gibi tasarımda kullanıcıların etkin rol aldığı, kullanıcılara farklı mekân organizasyon alternatiflerinin sunulduğu, değişebilirliği öngören projeler bulunmaktadır [14]. Hasgül, 2018 yılında yaptığı doktora tez çalışmasında esnekliğe söylemlerinde sıklıkla yer veren ve çoklu konut üretimine sahip Boran Ekinci, Adnan Kazmaoğlu&Mutlu Çilingiroğlu, Cem Sorguç gibi mimarların çalışmalarını incelemiştir. Ayrıca Hasgül çalışmasında, Boğaçhan Dünderalp’in NP12 Evleri, Can Çinici’nin Mikroloft Bulut ve Mikroloft Yarasa Konutları ve Nevzat Sayın’ın Reşadiye evlerinde esnekliğin bir tasarım yaklaşımı olarak kullanıldığını belirtmektedir [29]. Bunun haricinde Türkiye’de esnek konut tasarımı denilince Loft konutlarının ve Nef grubunun tasarladığı konutların da incelenmesinin çalışma kapsamı açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu konutlar dışında konutta esnek özellikler barındıran çeşitli farklı mimari projeler de bulunmaktadır. Bu tez çalışmasında Türkiye’deki esnek konut örnekleri kapsamında; İzmit Yenilikçi Yerleşmeler Projesi, NP12 Evleri, Levent Loft Konutları, Still İstanbul Konutları, Ecocity projesi, Nef 163 konutları, İstinye Konutları, Noxx Konutları, Mikroloft Bulut Konutları, Tekfen Hep konutları incelenmektedir.

İzmit Yenilikçi Yerleşmeler Projesi, kullanıcıların planlama kararlarına katılımını kabul ederek, işçi olarak çalışan 30.000 dar gelirli aileye konut sağlamayı amaçlamıştır. Katılımsal tasarım süreci hazırlık aşamasında 1974 yılında 1000 hane halkını içeren bir sosyal araştırma yürütülmüş, ikinci aşamada doldurulan 500 işyeri anketi ile çalışma tamamlanmıştır. Anket sonucunda ortaya “iç mekânda kullanımı rahatlatan özel balkon ve avlu çözümleri, çok amaçlı oda çözümleri ve bunun farklı işlevler için genişleme olasılığı, farklı kullanımlar için mutfak, plan içindeki yeri ve büyüklüğünün değişebilmesi, vb.” gibi bazı sonuçlar çıkmıştır [116] (Şekil 2.39).

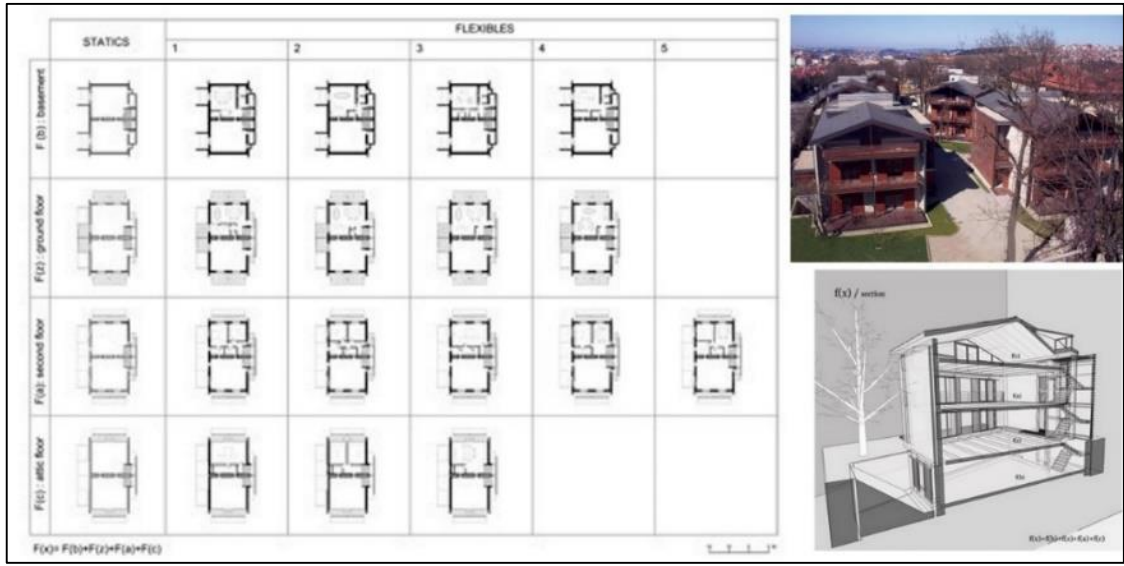

Şekil 2.39 İzmit Yenilikçi Yerler Yerleşmesi (A-B-C-D) [116]

Diğer bir esnek konut projesi örneği olarak Türkiye’de yapılan NP12 evleri gösterilebilir.

Boğaçhan Dünderalp tarafından tasarlanan ve 2004 yılında yapılan projede altı adet ikiz villa tipinde değişmez-sabit kabuk, 300 adet farklı konut alternatifi ve 12 farklı hane yer almaktadır. Konut dışta değişmez fiziksel özellikler gösterirken, içte tercihlere bağlı farklı yaşamlar oluşturan yani değişken olana izin verecek şekilde tasarlanmıştır. Kabuğu iki konut birimine ayıran ortak duvar, tesisat duvarına dönüşerek fonksiyonel olarak kullanılmıştır. Konutta sıhhi tesisat gerektiren hacimler ve yaşama mekânları ayrılmış ve ıslak hacimlerin kabuğun sağır iç tarafında toplanması ile kalan alan farklı ihtiyaçlara göre bölünebilmiştir. Dünderalp projeyi tasarlarken, mimar olarak geri çekilme noktasının, değişkenleri olanaklı kılacak olanı yaratmaya kadar olması gerektiğini ifade etmektedir [117] (Şekil 2.40).

Bu projede ıslak hacimlerin bir arada konumlanması ve açık plan sayesinde konut mekânında esnek özellikler görülmektedir.

Şekil 2.40 NP12 evleri, plan ve perspektif [118], dış görünüş [117]

NP12 evlerinden sonra başka bir esnek konut türü de Levent Loft Konutlarıdır.

Loft konutlarında lineer bant olarak belirli bir sıraya yerleştirilen veya binanın ortasındaki yük taşıyıcı duvarlarla çevrili servis alanları esneklik sağlamaktadır, çünkü tüm destek birimi elemanları (ıslak alanlar, servis çekirdeği, erişim birimleri) bir araya toplanmaktadır [119]. Loft binalarındaki esnek mekânsal organizasyon sayesinde kullanıcılar dairelerine göre ihtiyaçlarını değiştirebilmekte, ünitelerini modüllere bölebilmekte veya modülleri birleştirebilmektedir [119]. Projede 68 ile 182 m² aralığında değişen 21 farklı daire tipi ve toplamda 144 adet daire bulunmaktadır [120]. Ofis binası olarak inşaatına başlanan yapı, beton karkas sistem korunarak Tabanlıoğlu Mimarlık tarafından 2006 yılında konut projesi olarak yapılmıştır. Mekânı tek birim olarak ele almayı sağlayan açık alan tasarımı ve yatak odası ile banyonun sabit duvarında ve mekân geçişlerinde bulunan sürme kapılar, kullanıcıya mekânı kişiselleştiren bir esneklik sağlamaktadır [121] (Şekil 2.41).

Loft konutlarında ara kat kazanımları ile dikey yönde alan genişlemesi ve mekânın içindeki serbest alan anlayışı sonucunda farklı mekân kullanımları oluşturulmaktadır. Düşeyde büyüyen ve hem üst kotta farklı işlevlerin yer alabileceği hem zemin kotta serbest işlevli plan çözümleri ile bu konutlar esnek konut örneği olarak gösterilebilir.

Şekil 2.41 Levent Loft konutları farklı tip plan (A) ve iç-dış görsel (H-I) [122], farklı konut planları ve görsel (B-C-D-E-F-G) [120]

Cem İlhan'ın 2008 yılında yapmış olduğu Still İstanbul konutları da esnek konut örneği olarak sayılabilir.

Tülin Hadi, Cem İlhan tarafından tasarlanan ve 2008 yılında Altın Proje Konut Ödülünü alan Still İstanbul konutlarında, 133 konut birimi iki kitle halinde çözülmüştür. 100 metreyi aşan A blok kitlesi, zeminde yer yer boşaltılarak otopark, avlu yönlerindeki yaya geçişleri kolaylaştırılmıştır. Ayrıca blok üst katta teras oluşturacak biçimde bazı yerlerde alçaltılmıştır [123] (Şekil 2.42).

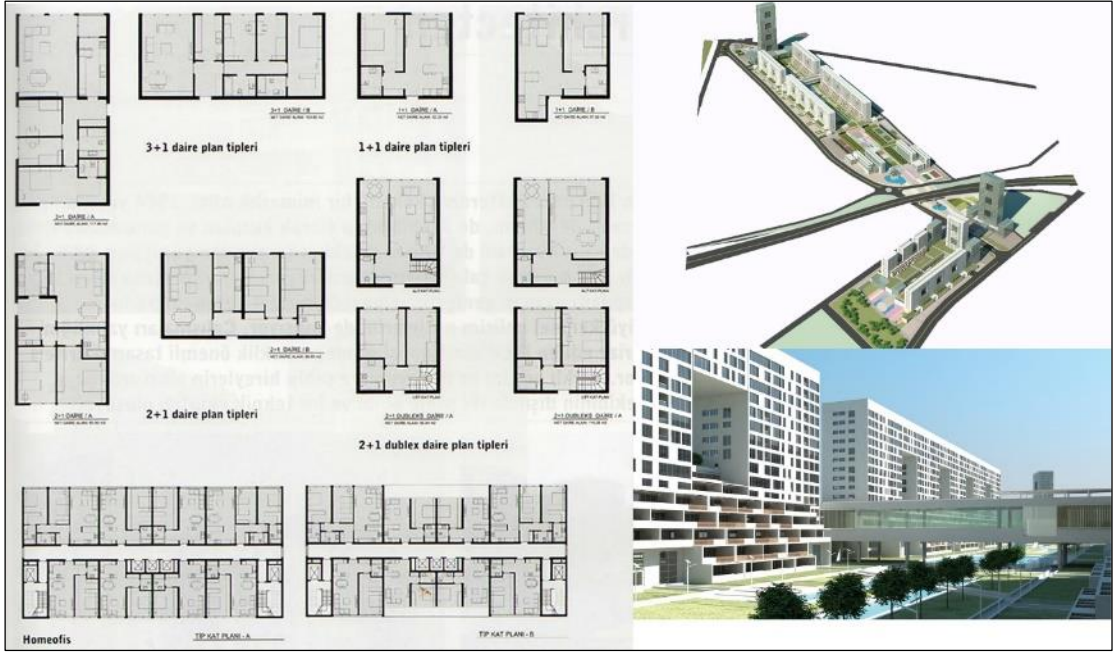
Bu konut projesinde hane halkı sayısı ve ihtiyacına yönelik olarak değişen farklı plan tipleri bulunmaktadır. Konut projesinde, teras ve avlu gibi çok amaçlı kullanımların varlığı kullanıcıların bu sosyal merkezleri farklı işlevler için kullanabilmesine olanak sağlamaktadır. İfade edilen bu nedenlerden dolayı Still İstanbul projesi esnek özelliklere sahip olarak nitelendirilebilir.

Şekil 2.42 Still İstanbul konutları görseller ve plan [123]

Yüksek mimar Adnan Kazmaoğlu (ve Adnan Kazmaoğlu Mimarlık Araştırma Merkezi) tarafından 2008 yılında tasarlanan Ecocity projesinde, 2000 konut ünitesi aynı konstrüksiyon ve aks düzeni içinde esnek olarak planlanabilmektedir. Tasarım 8x8 metre modüllerin yan yana gelmesi ile ortaya çıkmıştır ve projenin baskın tasarım kararı sürdürülebilir-dönüşebilir ekolojik değerlerle tasarlanmış olmasıdır. Konut birimleri 1+1'den 1+2, 1+3, 1+4 daire tiplerine kolayca dönüşebilir modüleritede olduğundan dolayı talebe ve ihtiyaca göre kapsamlı çözümler sunmaktadır [124] (Şekil 2.43).

Bu konut projesinde modüler boyutta tasarımların, alanın büyüme ya da küçülmesine elverişli olması ve farklı kullanıcı tiplerine yönelik mekânların bulunması sayesinde bu konutlarda esneklik söz konusudur.

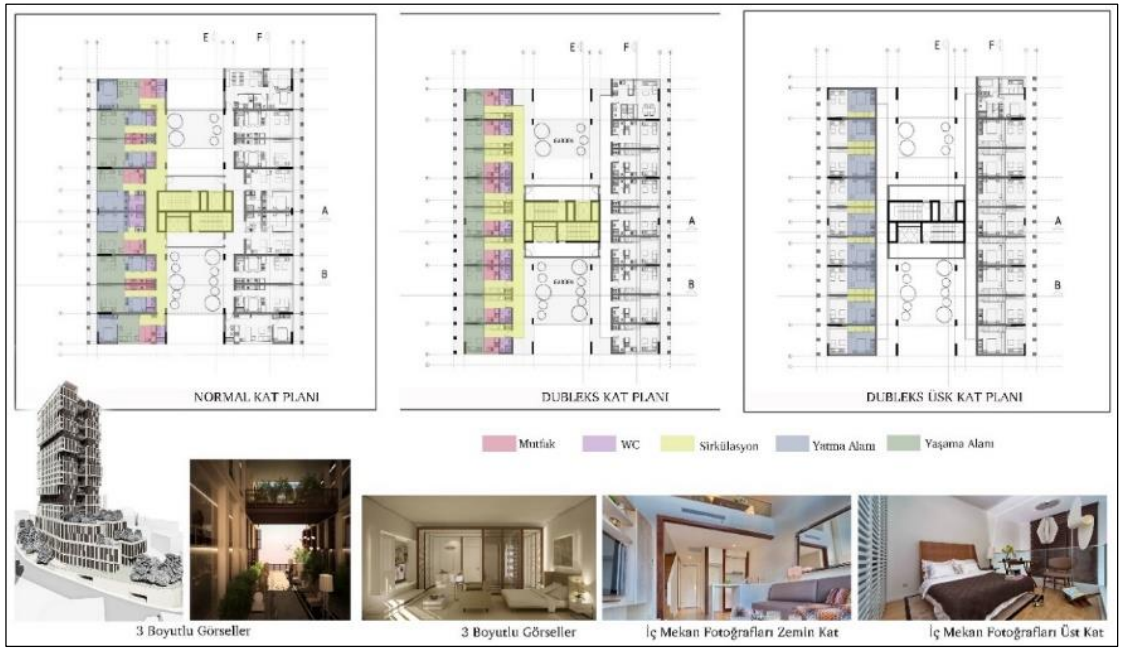

Şekil 2.43 Ecocity projesi, planlar [125], resimler [126]

Bunun haricinde NEF 163 Konutları Türkiye’de üretilen esnek konut projelerine bir örnek oluşturmaktadır.

2013 yılında tamamlanan projede, modüler ve kompakt çözümler, doğal malzemelerin kullanıldığı sıcak mekânlar ve kat bahçelerinde yaratılmış olan yeşil alanlar bulunmaktadır [127]. Nef Flat 163 örneğinde, büyüklükleri birbirinden farklı olmak üzere toplam 308 daire ve 6 farklı tip bulunurken, kullanıcı tercihlerine bağlı olarak konut birimlerinin birleştirilebileceği modüler sistem öngörülmüş fakat bu projede bu sistem uygulanmamıştır [128] (Şekil 2.44).

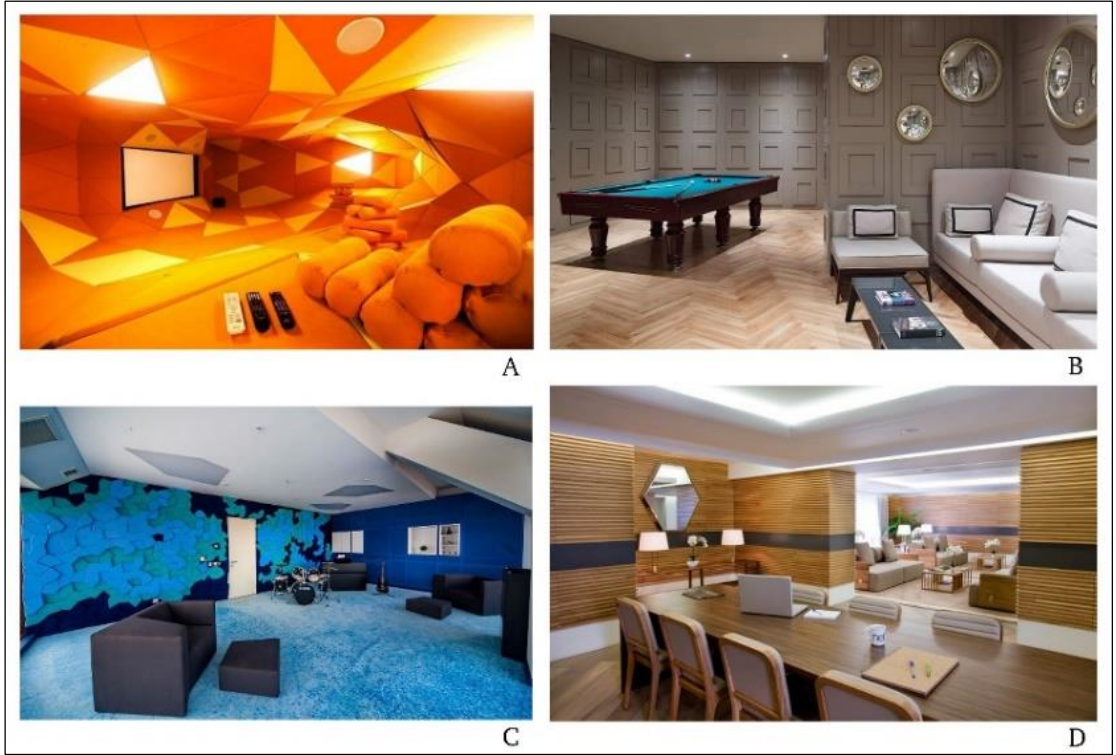
Bu konutların, farklı plan tiplerinin ve büyüklüklerinin olması, modüler boyutta tasarımı, ıslak hacimlerin bir arada toplanması ve açık plan anlayışı sonucu esnek özelliklere sahip olduğu ifade edilebilir.

Şekil 2.44 Nef 163 konutu, plan ve dış görsel [127], iç mekân fotolar [129]

Nef'in aynı zamanda “Foldhome”, “Foldoffice” gibi patentli keşifleri bulunmaktadır [130]. Foldhome'un temel amacı eve sığmayan tüm odaların katlanarak, istenilen zamanda oda eklenip-çıkarılarak eve dâhil edilmesini sağlamaktır. Foldhome üniteleri, her projede, her hedef kitlenin beklentileri ve ihtiyaçları analiz edilerek tasarlanmaktadır [131].

Nef konutları, farklı tip daireleri ile ve ihtiyaç duyulduğunda eve dâhil edilebilen farklı işlevli odaları ile esnek tasarıma örnek gösterilebilir. Ayrıca odalarda sürgülü kapı sistemi ve katlanabilen mobilyalar ile işlevsel esneklik de sağlanmaktadır. (Şekil 2.45).

Şekil 2.45 Nef konutlarında ortak kullanımlar (sinema, davet, müzik, çalışma odası)[132]

Nef konutlarından sonra, incelenen İstinye Konutları, ortak kullanım alanları ile esnek konuta örnek gösterilebilir.

2013 yılında Boran Ekinci tarafından tasarlanan İstinye konutları, boğaza doğru sırayla otopark-müştemilat-araç yolu-yaya yolu-arka avlu-yatak odaları-bahçe/köprü/galeri-ara avlu-yaşama alanı-terras/bahçe olacak şekilde tek katlı bir tip daire modülü üzerinden kurgulanmaktadır. Köprülü geçişler, açık galeriler, avlular, bahçe ve teraslar ile dinamik bir kurgusu olan, 3+1, 4+1 dairelerden oluşan 91 konutluk projede, daire büyüklükleri bahçe alanları ile birlikte 170-280 m² arasında değişmekte, köşelerde dubleks konutlar bulunmaktadır [133] (Şekil 2.46).

Bu projede, farklı işlevler için kullanılan avlu-bahçe-terras birimlerinin olması, konutta açık plan düzeni ile modüler düzenin olması projenin esnek konut olarak nitelendirilmesine izin vermektedir.

Şekil 2.46 İstinye konutları, görseller ve plan [133]

Noxx konutları da Türkiye'deki esnek konutlara örnek olarak gösterilebilir.

CM mimarlık tarafından tasarlanan ve 2013 yılında yapılan Noxx Konutları, bölgedeki yaşam tarzı ve ihtiyaçlarına uygun olarak büyüklükleri 60-70 m2 arasında değişen 7 stüdyo daireden oluşmaktadır [134]. Projede, ön ve arka cephede, ışıktan en yüksek düzeyde yararlanmak için geniş açıklıklı alanların bırakıldığı dar balkonlara açılan yaşam alanları bulunmaktadır [135] (Şekil 2.47). Bu konuttaki esneklik loft mekân ile düşey yönde ara kat kazanımı ve açık plan yaratılması ile mekânın farklı işlevlere olanak sağlamasıdır.

Şekil 2.47 Noxx konutları plan ve görseller [134]

Noxx konutundan sonra incelenen Mikroloft Bulut Konutu da esnek konut için örnek olarak gösterilebilir.

Toplam inşaat alanı 260 m² olan projede, cephesi açık olan merdiven evinin sahanlıkları bazen ortak alan, bazen de giriş verdikleri katta dairelerin sokağa bakan balkonları olarak işlev görmektedir [136] (Şekil 2.48).

Projede dar bir plana sahip olan daireler; katlanır yatak, çok amaçlı dolap gibi hareketli tefriş elemanları ve açık plan anlayışı sayesinde bir esneklik kazanmıştır. Ayrıca apartmanda dış sirkülasyon alanlarının farklı kullanıma izin verecek genişlikte olması yine esnek bir kullanım önermektedir.

Şekil 2.48 Mikroloft Bulut konutları [136]

Mikroloft Bulut konutundan sonra Tekfen Hep Konutları da esnek konut kapsamında incelenmiştir.

CM Mimarlık tarafından yapılan Tekfen Hep Konutlarında birimler oda sayısı ve çeşitlenmesine bağlı olarak konteyner mantığı ile ve merkezi ortak alan, çekirdek sabit kalacak biçimde değişkenlik içerecek şekilde tasarlanmıştır. Yükseklikleri 12.50-18.50 arası değişen sıra evler blok konutlar olarak tanımlanmakta ve oluşan bağımsız-ortak bölümler kat bahçesi olarak işlevlenmektedir [137] (Şekil 2.49).

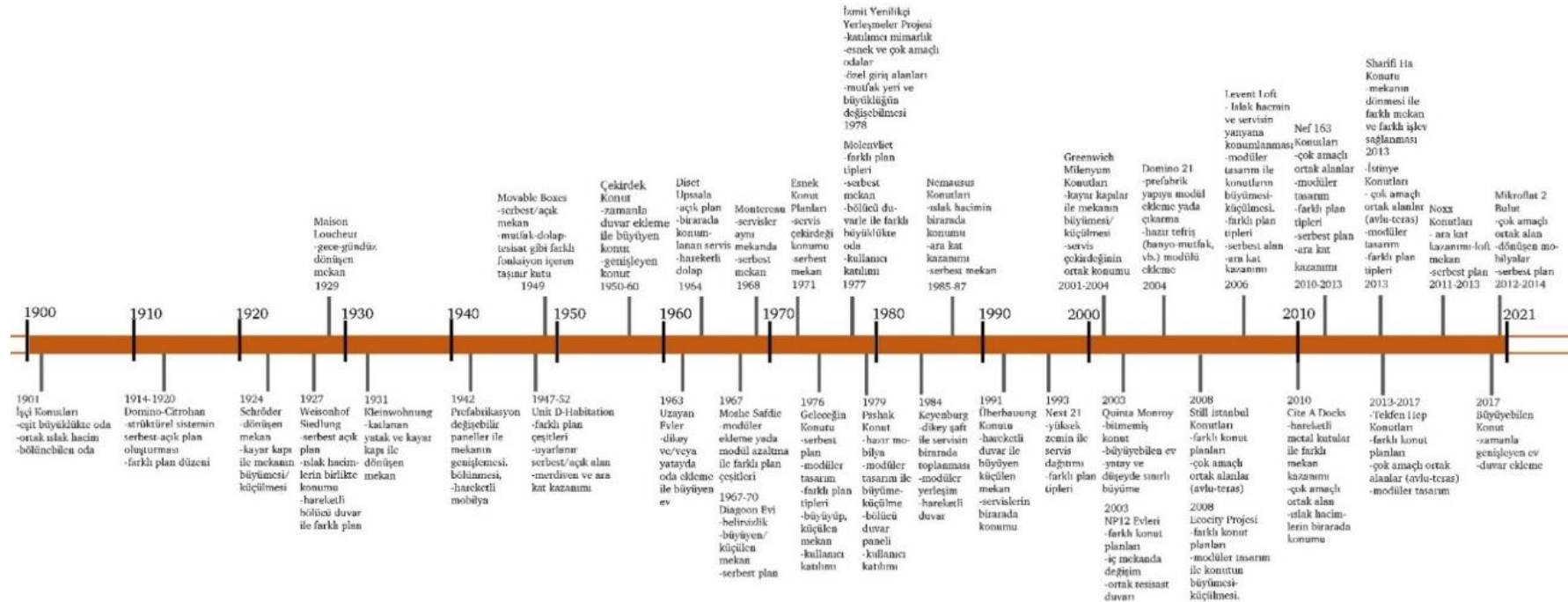
Tekfen Hep Konut projesinde kat bahçeleri ve teras alanları gibi çok amaçlı mekânların varlığı, tasarımın modüler düzen ve boyutta olması, farklı plan tiplerinin bulunması kullanıcıya konutunda esneklik kazandırmaktadır.

Şekil 2.49 Tekfen Hep konutları plan ve görseller [137]

Hem Dünyada hem Türkiye’de esnek özellikler gösteren konutlar bazında incelenen tüm örnekler Tablo 2.2’de yapım yıllarına ve gösterdiği esnek özelliklere göre sıralanmaktadır.

Tablo 2.2 İncelenen konutların tarihsel sıralaması ve esneklik özellikleri

2.4 Esnekliği Sağlama Yöntemleri

Dünyada ve Türkiye’de esnek konut örneklerine bakılmış olup, bu kısımda yeni yapılacak esnek konut tasarımlarına yönelik, esnekliği sağlama yöntemleri üzerinde durulmaktadır.

Karni, konutların esneklik özelliğini azaltan ve önemli inşaat faktörlerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Konut Birimlerinin Tüm Geometrisi ve Boyutu: Dış duvar ne kadar uzunsa o kadar fazla oda yaratılmakta, geniş zemin alanı, olası plan sayısını artırmaktadır. L biçimli apartmanları, kare veya dikdörtgen biçimlere göre alt birimlere ayırmak daha zordur.
- Konut Birimine Giriş Konumları: Konut biriminde köşeye yakın veya uzun ya da kısa cephenin ortasına yakın yerde konumlanan girişler olmalıdır ve genelde köşe girişler konutta büyük bir esneklik sağlamaktadır.
- Pencere Açmak İçin Uygun Dış Duvar Sayısı: Bir cephesinde pencere olan apartmanlar, alt bölümlere ayrılmada zorluk yaratmaktadır.
- Dış Duvarların Geometrisi: Duvar bir düzlemden inşa edildiğinde yüzeyi boyunca bölümlenmesi daha kolay bir yaklaşım oluştururken, birkaç düzlemden oluşunca duvar geometrisinde değişikliğe kapalı bölgeler bulunmaktadır. Bu durumda dış duvar ve bölmeler arasındaki alan kullanımı zorlaşmaktadır.
- Yapım Sistem Tipi: Destek elemanlar; apartman içinde konumlanınca kullanıcılar bölmeler içerisinde destek elemanları gizlemek istemektedir.
- Cephede Pencerelerin Konumu, Boyutu ve Geometrisi: Yapı tasarlanırken, açıklığı bulunan cepheler boyunca olası bölmelerin yerlerini, konut alanlarının çeşitli alt bölüm alternatiflerine göre dikkatli analiz etmek gerekmektedir.
- Konut Birimlerinde Islak Hacimlerin Konum ve Sayısı: Islak hacimler (banyo-mutfak-yıkama tesisleri-tuvalet) hareket etmesi zor ve sabit elemanlar olan boru sistemlerine bağlı oldukları için apartman alanında konumların değişmesi zor işlemlere sahiptir. Islak hacimlerin konumu ve

boyutu esnek konut tasarımında baskın bir faktördür. Çünkü ıslak hacimler, gelecekte alt bölümler için ayrılan serbest yaşam alanını belirlemektedirler.

- Alt Sistemde Boruların Konumları: Boru sistemleri genelde dikey çekirdeklerde ve yatay kanallarda merkezileşmiştir. Tasarımcılar, bölümler yerlerine göre gelecekte kullanılmak üzere bağlantı cihazlarının nereye yerleştirileceğine karar vermek için makul sayıda alternatif tasarım hazırlamalıdır.
- Modüler Düzen: Konut birimlerinde prefabrik bölmeler ile esneklik için alt bölmeler tasarlanmaktadır. Belli sayıda plan varyasyonları oluşturmak için modüler sisteme göre tasarım yapılmalıdır.
- Bölmelerin Mekânsal Potansiyeli: Modüler bölümler elemanlarının en büyük avantajı, düzlemlere yerleştirilmek yerine mekânsal formlarda hem yatay hem dikey birleştirilmesidir [10].

Karni haricinde, Stoa Norveç'te yaptığı bir çalışmada esnekliği üç konuda değerlendirmektedir. Bunlar;

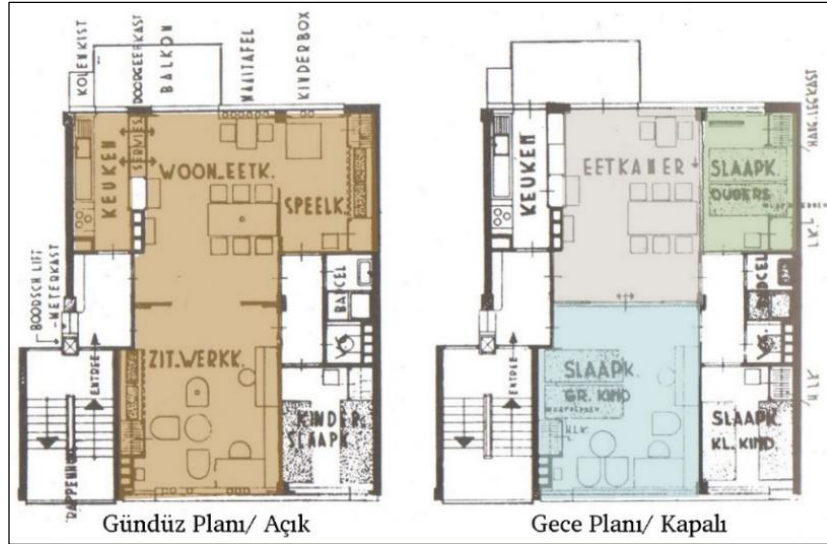
- Tampon Olarak Ortak Mekânlar Oluşturma: Konut; aile toplantıları, tanışmalar, kutlamalar vb. gibi çeşitli amaçlar için kullanılmalıdır.
- Dinamik Konut Birimleri: Burada insanlara konuta ek olarak bir ya da iki odalı kiralık birimler (küçük banyo ve mutfakla birlikte) gibi çeşitli ev bileşimleri sunulmaktadır.
- İkinci Mekân Kullanımı Yolu ile Genişletilebilirlik: Alanın fiziksel yoğunluğunu artırmadan depo-tavan arası-bodrum gibi ikincil alanların kullanılması ile yaşam alanlarının uzatılmasıdır [17].

Karni ve Stoa'dan sonra Kronenburg, müze genelinde yaptığı araştırmada, bir tasarımın genel uygulamaya sahip esnek bir mimarlık oluşturması için 3 yol bulunduğunu ifade etmektedir:

- Değişebilen Elemanlar: Büyüyeabilen sahne, hareketli koltuklar gibi değişen elemanlar bina kullanıcılarının değişen ihtiyaçlarına cevap vermede yaratıcı olmaktadır.

- Çok Amaçlı Mekânlar: Mekânın değişik işlevlere izin vermesidir.
- Kullanım Özgürlüğü: Mekânın dikkatli planlanması ve organizasyonu ziyaretçiler için hareket özgürlüğü sağlamakta ve kullanıcı ile iyi bir etkileşim oluşturmaktadır [52].

Tüm bu araştırmacılar haricinde, Leupen, esnekliğin ve değişikliğin tahmin edilemeyen için tasarım yaklaşımında anahtar kelimeler olduğunu belirtmektedir. Minimal konutlar ve verimli alan kullanımı, gündüz ve gece kat planlarında değişim sağlayan sürgülü-kayan kapılar ve katlanan yataklar ile konutta yeni çözümler üretmiştir. Hollanda'da Mart Stam ve Johannes Van Den Broek bu düşünceye göre ev tasarlamıştır [18] (Şekil 2.50).

Şekil 2.50 Gündüz ve gece değişen planlar [18]

Esnekliği sağlama anlamında Rabaneck vd, ise hızlı sosyal değişim için hareket eden duvarların bir cevap olduğunu, bu şekilde bölme sistemler ve diğer araçların icat edildiğini ifade etmektedirler. Esnek şemaların temel bileşenleri ise; yük taşımayan iç mekânda alt bölmeler, merkezi ısıtma, kabuğun uzun süreli yapısı, temel ve servis alanlarındaki ön planlama, ıslak hacim ve elektrik sistemi, dış duvarın dolgu olarak seçimidir [4].

Friedman konutta uyarlanabilirliği sağlamak için dört müdahale alanı belirlemiştir. Bunlar:

- Hacimlerin kullanımı: Bina kabuğunun gerekli hallerde değişebilmesi (hacimlerin büyüüp-küçülebilmesi)
- Mekânsal düzenleme: Çoklu kullanıma uyabilen odalar
- Büyüme ve bölünme: Konutun genişlemesi, eklentiler, bölünmede yeni işleve göre tasarım
- Alt bileşenlerin kullanımı: Elektrik kabloları, havalandırma-ısıtma sistemleri, mutfak-banyo takımları, prefabrik cephe elemanları. Tamir ve yenileme için kolay erişimdir [69].

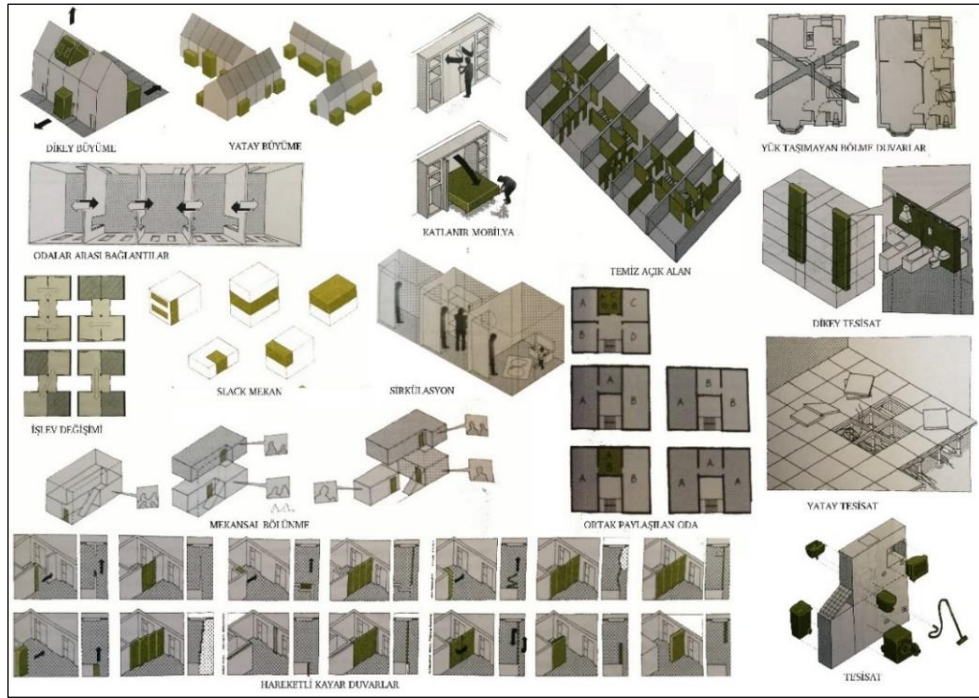
Bu dört alan haricinde Friedman, Uyarlanabilir Konutlar adlı kitabında konutlarda değişimlerin, adapte edilebilirliğin sağlanması için parametreler belirlemiştir. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Islak hacimlerin bölgeler arası nötr alanda konumlanması sonucu gelecekte, kullanıcı konutunu genişletmek isterse ya da eski kullanıma uyarlamak isterse banyo ve mutfak alanları bu işleme engel olmamaktadır.
- Çok katlı konutlarda birim düzenlenmesinin esnek seçimleri olduğunda bina yüksekliğinde dikey shaft kullanılması, servis elemanlarının dağıtımın kolaylaşması ve shaftın konumu-boyutunun gelecekteki değişimlere engel olmaması önemlidir.
- Değişim için odayı açık alan olarak bırakmak ve işlevleri ve aktiviteleri tanımlayan-belirleyen bölümlenmelerden kaçınmak gereklidir.
- Oda boyut ve proporsiyonları çok amaçlı kullanıma ve gelecekte konutun uyarlanmasına izin vermelidir.
- Geniş odalarda mobilya kullanımı farklı işlevli bölgeler yaratmak ve mekânı bölmek için kullanılmaktadır.
- Odalar arasında konumlanan merdiven, bu mekânlarda değişikliği sınırlandırmaktadır. Merdiven yapının dışında konumlandırılırsa iç mekânı boşaltmakta ve çok katlı yapıyı bağımsız birime bölme işlemi kolaylaşmaktadır.
- Dikey yönde büyüyen küçük evlerde koridor alanları boyunca depolama dolapları yer alabilirken üst katta alt kattaki dolapların üstünde merdiven yer almaktadır.

- Mekânda yan duvara yakın konumlanan kapı, başka kapı açılması, geniş odanın ikiye bölünebilmesi, sirkülasyon tarafından kesintisiz bir alan oluşturması açısından daha avantajlıdır [69].

Schneider&Till, Flexible Housing adlı kitabında esnek konut yaratmanın parametrelerinden geniş çapta bahsetmektedir. Bunlar: (Şekil 2.51).

- Daire seviyesinde; yatay-dikey ekleme, ortak sirkülasyon (geniş sirkülasyon alanı ile farklı işlev), slack (farklı işlevler için avlu ve üzerine inşa edilebilir çatı katı vb.) mekan, işlevsel olarak nötr odalar, sirkülasyon (iç mekanda farklı işlevler) alanları, birleştirme, bölme, ortak paylaşılan odalar, servis çekirdeği (mutfak-banyo konumu) önemlidir.
- Oda seviyesinde; diğer odalar ile bağlantılar, katlanır mobilyalar, hareketli ve kayan duvarlar, bölünebilir odalardır.
- İnşaat seviyesinde; çerçeve, katmanlar (yerleşim-strüktür-cephe-servis-alan-dekorasyon), basitlik, okunabilirlik, değiştirilebilirlik, temiz açıklık (yük taşımayan bölme duvarlar), dış duvarlar (panel sistemli dış duvar), çatı strüktürü (dikey genişleme için), temeller (ek kat çıkmalarda temel taşıma kapasitesi), kapasite aşımı (gelecekteki yük kapasitesi) gibi konular konutta esneklik yaratmak için önemlidir.
- Servis olarak; Bu elemanların yatay dağıtımı (yüksek döşeme veya tavan sisteminden geçebilir), dikey dağıtımı (servisler dikey baca etrafında toplanmalı ve ana servis odası baca ile gruplanmalı), ömür boyu önemleri (her zaman ulaşılabilir olmalı), ısıtma sistemleri (yeri kolayca değişmemekte) iyice düşünülerek tasarlanmalıdır [11].

Şekil 2.51 Şematik olarak konutta esneklik sağlama yöntemleri [11]

2.5 Esneklik Çeşitleri

Dittert (1982), esnekliği "sistemin" uyarlanabilirliği olarak tanımlarken, fonksiyonel, genişleme ve yapı/strüktür esnekliğini ayırt etmektedir. Van Eldonk ve Fassbinder (1990) fonksiyonel (mesleki müdahale olmadan) ve mekânsal esneklik (profesyonel müdahale ile) dışında, mimari kalitede, cephede ya da konut kimliğinde olası değişiklikleri işaret eden "karakter esnekliği" sözünden bahsederler [19]. Al-Dakheel'e (2007) göre esnekliğin; işlevsel esneklik: mekânın değişmesi ve değiştirme kapasitesi, strüktürel esneklik: konutu yatay-dikey yönde uzatma yeteneği, modülerleştirme sistemi kullanma, kültürel esneklik: mekânı kişiselleştirme yeteneği olmak üzere üç bileşeni bulunmaktadır [20].

Gilani, Dittert ve Van Eldonk-Fassbinder'in, esneklik sınıflamalarını şu şekilde ifade etmektedir: mekânsal, işlevsel, karakter esnekliği. Mekânsal (strüktürel) esneklik, profesyonel müdahaleye göre durumu değiştirme yeteneğidir. Bu esneklik yalnızca yapısal değişikliklere değil, iç mekânda meydana gelen fiziksel değişikliklerle de ilgilidir. İşlevsel esneklik, profesyonel müdahale olmadan durumu değiştirme yeteneğidir. Sakinler ihtiyaç ve isteklerini yapısal değişiklik olmadan iç mekânlarda yapabilmektedir. Fazla/gereksiz odalara işlev atamak, oda

işlevini değiştirmek, odalar arası ilişkiyi değiştirmeye dayalıdır. Karakter esnekliği, cephe ve konut kimliğini değiştirme imkânı sağlamaktadır. Mimari kalitenin yönü-görünümüne değinmektedir [21]. Bunun haricinde Gilani işlevsel esnekliği; çok yönlülük, çok işlevsellik, dönüştürülebilirlik, esnek mobilyalar, iklime ve engellere uyma ile tanımlamaktadır. Mekânsal esneklik; büyüyebilme, bölünebilme, strüktür ve cephe yapısı ile tanımlamaktadır. Kültürel esneklik ise bireysellik, mahremiyet ve kimlik ile belirtilmektedir [21] (Tablo 2.3).

Tablo 2.3 İşlevsel, mekânsal, kültürel esneklik çeşitleri [21]

İŞLEVSEL ESNEKLİK	Çok Yönlülük: Küçük yapısal değişikliklerle çoklu mekânsal kullanım Dönüştürülebilirlik: 1.Mekândaki bir işlevi diğerine dönüştürme (yapısal değişiklik yapmadan) 2.Mekân işlevini değiştirme (yapısal değişiklik yapmadan) Çok İşlevsellik: Aynı zamanda aynı yerde farklı işlevleri bulundurma kapasitesi. Hareketli birimler ile odaları birleştirme-ayırma yeteneği Esnek Mobilyalar: Mobilyaları tekrar düzenleme yeteneği Islak hacimleri belirli bölgelere yerleştirme ama kalıcı olarak sabitlememe, genel alanı özgür bırakma. İklime Uyum Sağlama. Engellilere Uyarlanma.
MEKÂNSAL/STRÜKTÜREL ESNEKLİK	Büyüyebilirlik ve Alt Bölünme: Ölçeğe Göre: Bileşen Ölçeği: yatay-genişleme-bölünme Bina Ölçeği: yatay-dikey, genişleme-bölünme Bina Ölçeği: dikey, genişleme Forma Göre: Dairesel Genişleme: yatay-dikey, bölünme Lineer genişleme: yatay-dikey Kümelenmiş Genişleme: yatay-dikey Strüktürel Metotlar: 1.Belirsiz-Tamamlanmamış Binalar 2.Standart Modülerizasyon Çatı Formları: Dikey uzatma olasılığı Esnek Cephe: Değişen açıklık olasılığı
KARAKTER/KÜLTÜREL ESNEKLİK	Bireysellik: Kullanıcı tercih ve kültürüne göre durum değişikliği. Mahremiyeti Sağlamak: 1.Dış mahremiyet: yarı kamu-yarı özel arasında 2.İç mahremiyet: yarı özel-özel arasında Kültürel Kimlik: Farklı Kimliklerin Farklı Kullanıcılara Uyarlanabilmesi

Yürekli (1983) esnekliği tasarım ve kullanım esnekliği olarak ikiye ayırmaktadır: Kullanımdan önce gerçekleşen esneklik tasarım esnekliği olarak adlandırılmaktadır. Tasarım esnekliği mimara planlama-yapım-yapı sistemi niteliklerine bağlı olarak yapımdan önce proje üzerinde farklı ihtiyaçlara yönelik düzenlemeleri gerçekleştirmesine olanak tanımaktadır. Binanın planlama ve düzenleme nitelikleri yanında yapıım-yapı sistemi nitelikleri de önem kazanıyorsa ve yapıdaki değişiklikler binanın gerçekleşmesinden sonraya, kullanım aşamasına kalıyorsa bu da kullanım esnekliği olarak yorumlanır [1].

Ateş'e göre esneklik amaçlı yaklaşımlar statik (sınırlı değişebilirlik), sürekli (serbest değişebilirlik), büyüme esnekliği olmak üzere üç grupta toplanmaktadır: Statik Esneklik, plan kalitesi ile sağlanabilen kalıcı bir esneklik çeşidi olup, tasarım aşamasında hacimlerin esnek genişlikte ele alınmasına ve bazı hacimlerin değişik kullanımlar için bölünebilmesine izin vermektedir. Bunun haricinde tasarımda bölme ve tesisat hacimlerinin en uygun yere yerleşmesine önem verilmektedir. Sürekli Esneklik, tüm hacimlerin yerlerinin istek ve tercihlere göre değiştirilebilmesidir. Üç yaklaşımı vardır: Birinci yaklaşım, ıslak hacimlerin sabit olmasıdır. Islak hacimler dışında kalan yaşama mekânlarının modüler ızgara üzerinde değiştirilmesidir. İkinci yaklaşım, destek strüktür içinde mekân bölgeleri oluşturulmasıdır. Destek strüktür sistemi ve farklı kullanım bölgeleri oluşturulup, bölgelerde ıslak hacim ve yaşam mekânları değişebilmektedir. Yöntem Sar Sistemi olarak adlandırılmaktadır. Üçüncü yaklaşım, bağımsız mekân düzenlemeleridir. Yaşam mekânları ve ıslak hacimlerin tamamen serbest düzende olmasıdır. Strüktür sistemi ile bitişik oluşturulan yatay ve dikey tesisat sistemine herhangi yerden bağlantı sistemi yaratılabildiğinden tamamen esnektir. Büyüme esnekliği, tasarlanan alana ek alanlar katılmasına yönelik bir esneklik yaklaşımıdır. Bu esneklikte boyutlarda değişme olurken form da değişmektedir. Toplu konutlarda yöne göre yatay-düşey-hem yatay hem düşeyde büyüme olabilmektedir. Büyüme esnekliği bileşen-bina-yerleşim ölçeğinde, forma göre ışınsal-doğrusal-spiral-kümesel büyüme olabilmektedir [22].

Deniz çalışmasında esnekliği tasarım, kullanım, yapıım esnekliği olarak üç grupta incelemiştir:

- Tasarım esnekliği: Tasarımcıya farklı çözümler oluşturma imkânı veren, tasarımcı ve tasarımda rol alıcı olan kişiler tarafından hazırlanan esaslara dayalı olarak kullanıcıya kendine uygun alternatifleri elde edebilme imkânı sunan bir esneklik türüdür.
- Kullanım esnekliği: Yapım sonrası veya kullanım evrelerinde yapının ana taşıyıcı elemanlarını değiştirmeksizin, kullanıcılara diğer yapı elemanlarını (bölücü duvar-mobilya-ekipman vb.) ve mekânları değiştirebilme imkânı sağlayan esneklik türüdür.
- Yapım esnekliği: Yapım evresinde ana yapı sistemine veya sistem elemanlarına dayalı olarak değişik binalar ve bina içinde değişik mekân organizasyonları oluşumuna izin veren esneklik türüdür. Bu esneklik, yapı sistemi değişmeden farklı düzende mekânlar oluşturmaktadır [5].

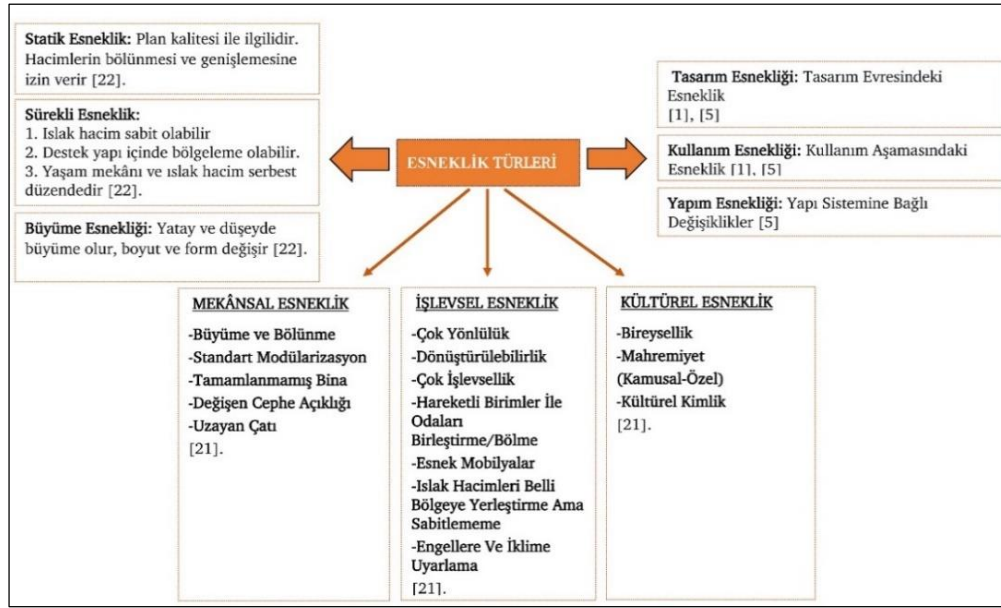
2.6 Bölüm Sonucu

Endüstriyel gelişimle birlikte, 1920'li yıllarda konutta büyük açıklıklar yaratılarak açık plan düzeni sağlanmış ve modüler düzen sayesinde konut mekânlarının (duvar-hareketli bölme) daha rahat hareket etmesi mümkün olmuştur. 1930'lu yıllarda katlanır yatak, kayar kapı gibi hareketli-dönüşen tefriş elemanları ile mekânın dönüşümü gündeme gelmiştir. 1940 sonlarında prefabrik mobilya takımları ortaya çıkmaya başlamıştır. 1950-60'lı yıllara gelindiğinde ise kendi kendine büyüyen, ihtiyaca bağlı olarak konut birimlerinin artarak eklendiği çekirdek konut kavramı ortaya çıkmıştır. 1960'lı yıllarda yapım sistemlerinin gelişimi ile (Sar-Passhak, vb.) destek (taşıyıcı sistemler, vb.) ve dolgu sistemler (taşıyıcı olmayan) birbirinden ayrılarak kullanıcının dolgu sistemlerine müdahale etmesi ve konut tasarımında kullanıcı katılımının önemi gündeme gelmiştir. Bu dönemde modüler tasarım, hareketli duvarlar, ıslak hacmin birada konumlanması, merdiven ile ara kat kazanımı ve benzeri kriterler ile konutların büyümesi, küçülmesi sağlanmaktadır. Merdiven ile ara kat kazanımı sayesinde konut düşeyde de büyüebilmektedir. 1990'lı yıllara gelindiğinde yüksek zeminde tesisat sisteminin çözülmesi ile ıslak mekânların da hareket etmesi gündeme gelmiştir. 2000 yılından sonra aşamalı konut (incremental housing) adıyla öne çıkan birimler yani yarısı tamamlanmış yarısı kullanıcının maddiyatına ve ihtiyacına

göre zaman içerisinde tamamlanacak şekilde olan farklı bir esnek konut yaklaşımı gelişmiştir. Yine 2000'li yıllarda çelik strüktüre modüller ekleme ve çıkarma ile esnek konutlar yaratılmıştır. 2010'lu yıllarda konutta bazı birimlerin hareket etmesi veya dönmesi ile farklı mekânlar yaratılmış ve bu mekânlar farklı işlevler için kullanılmıştır. Geçmişten günümüze kayar kapılar, hareketli mobilyalar, katlanır yatak, çok amaçlı dolap gibi tefriş elemanları ise mekânı bölmek, genişletmek veya dönüştürmek için kullanılmıştır.

Türkiye'de yapılan esnek konutlara değinmek gerekirse, modüler tasarım ile açık planlanan konutların büyüüp küçülebilmesi dikkat çekmektedir. Loft mekânlarda zemin katta merdiven ögesi ile ara kat oluşumu ve alan kazanımı, konutlara düşey yönde büyüyebileceği esnek özellikler kazandırmaktadır. Konutlarda ortak kullanılan teras, avlu, bahçe gibi birimler farklı işlevler için de kullanılarak konuta ve yerleşimlerine esneklik sağlamaktadır. Farklı tipte plana sahip konutlarda kullanıcı ihtiyacına göre farklı büyüklükte dairelerin olması da kullanıcıya seçim esnekliği sunmaktadır. Bunun haricinde Türkiye'de kullanıcıların konut tasarımına dâhil olması, tesisat hattı ve çekirdeklerin bir arada konumlanması ile açık planlama gibi çözümlerle de esnek konut örneklerine rastlanılmaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de esnek konut gelişiminden sonra, esneklik türlerini özetlemek gerekirse, araştırmacılara göre esneklik statik-sürekli-büyüme esnekliği, tasarım-kullanım-yapım esnekliği, mekânsal-işlevsel-kültürel esneklik olarak ayrılmaktadır (Şekil 2.52).

Şekil 2.52 Esneklik çeşitleri şematik gösterim

Konuta esneklik sağlamak için ise genel olarak; taşıyıcı ve taşıyıcı olmayan duvar, ıslak hacim ve kapı-pencere konumlarını iyi düşünüp tasarlamak gerekmektedir. Ayrıca konutta; modüler tasarım, yapım ve tesisat sisteminin mekân değişimlerine elverişli olacak şekilde seçimi-konumu, ortak mekânlar yaratmak, mekânın genişleyip daralabilmesine elverişli yerleşim planı, açık plan, özelleşmemiş mekanlar yine esnek konut tasarlamak için üzerinde durulması gerekli olan düzenlemelerdir. Konut içinde hareketli duvarlar ile mekânlar esnetilebileceğinden dolayı bu duvarların yük taşıyıcı olmaması dikkat edilmesi gereken diğer bir konudur. Konutta esneklik sağlamak için belirlenen tüm özellikler, literatür okumalarından edinilen ve yorumlanan bilgilere göre, şu şekilde özetlenebilir:

- Mekânın/odanın uygun geometride olması.
- Modüler boyutlara göre tasarım yapılması.
- Odanın büyümesi-bölünmesi.
- İkincil alan kullanımı. (Depo-tavan-vb.).
- Hareketli tefriş elemanlarının (Sürgülü-kayan kapı, katlanır yatak, vb.) bulunması.
- Dairede birleştirme, Dairede bölme.

- Yük taşımayan bölme konulması.
- Islak hacim konumunun iyi ayarlanması (mutfak-banyo).
- Nötr olan odaların bulunması.
- Dikey şaft ile tesisatın bir alanda toplanıp üst kata da ulaşması.
- Kapı-pencere konumlarının uygun olması.
- Yatayda ve/veya dikeyde mekân ilavesi.
- Ortak mekân/oda kullanımı.
- Çok amaçlı mekân kullanımı.
- Hareket eden duvarların ya da bölmelerin olması.
- Aynı boyutlarda tasarlanan oda bulunması.
- Servis elemanları ile avantaj sağlanması. (Zeminden/tavandan geçen tesisat).
- Dikey şaft ile tesisatın bir alanda toplanıp üst kata da ulaşması.
- Bölünmemiş açık alan.
- Uygun merdiven konumu ile alan kazanımı.

Bu çalışmada literatür taramasına bağlı olarak belirlenen tüm esneklik parametreleri, tez çalışması kapsamında işlevsel ve mekânsal esneklik olarak ayrıştırılmıştır (Tablo 2.4). Mekânsal esneklik, mekânın hem yapısal hem yapısal olmayan değişikliklerle dönüştürülebilmesi, değişen ihtiyaçlara adapte olabilmektedir. Mekânsal esneklik parametreleri:

- Büyüyen ve Küçülen Mekânlar: Hacim değiştiren mekân, farklı kullanıma izin verir.
- Modüler Mekân: Belirli modüllerde büyüyüp-küçülebilen-bölünebilen alan yaratır.
- Hareketli Mekân: Hareket eden mekân farklı alan ve kullanımlar yaratır.
- Endüstriyel Kutular: İhtiyaca ve zamana göre farklı bloklar eklenebilir.
- Hareketli Duvar: Taşıyıcı olmayıp hareket eden duvar, farklı mekânların yaratılmasına izin verir.
- Loft Mekân: Ara kat kazanımı ve açık plan anlayışı esnek kullanım sağlar.

- Islak Hacmin Uygun Konumu: Islak hacimlerin doğru konumu mekânın esnek düzenlenme olasılığını artırır.
- Servis Sisteminin Avantajları: Döşeme altı servis sistemi ve dikey şaft esnek kullanım yaratır.

İşlevsel esneklik yapısal değişiklik olmadan, mekânın dönüştürülebilme-adapte olabilme özelliğidir ve daha çok iç mekândadır. İşlevsel esneklik parametreleri:

- Açık Plan: Boş-engelsiz-açık plan mekândaki işlevsel değişimlere izin verir.
- Nötr Alan: Özelleşmemiş, belli işlevi olmayan- eşit boyutta mekân her işlev için uyarlanabilir.
- Dönüştürülen Tefriş Elemanları: Kayar kapı, hareketli dolap, katlanır yatak, vb. işlevsel değişime izin verir.
- Çok Amaçlı Ortak Alan: Avlu, sofa, ortak mekân ve sirkülasyon alanları değişik işlevli kullanılabilir.
- Hazır Tefriş Elemanları: Hazır banyo-mutfak gibi üniteler işlevsel esneklik sağlar.

Tablo 2.4 Mekânsal ve işlevsel esneklik bileşenleri

İŞLEVSEL ESNEKLİK:					MEKÂNSAL ESNEKLİK:							
Yapısal değişiklik olmadan, mekânın dönüştürülebilir-adapte olabileceği özelliğidir. Daha çok iç mekân kapsamında değerlendirilir. Açık plan, nötr yani özelleşmemiş alan, dönüştürülebilir elemanları, çok amaçlı ortak alan (avlu-sofa-kat bahçesi-teras-sirkülasyon alanları), hazır tefriş elemanları (banyo-mutfak takımları) gibi özellikler mekânın işlevsel olarak esnek olmasını sağlamaktadır.					Mekânın hem yapısal hem yapısal olmayan değişikliklerle dönüştürülebilmesi, değişen ihtiyaçlara adapte olabilmesi, mekânın yatay ve dikeyde büyümesi, modüler boyutlara göre yapılan tasarımların değiştirilmesine izin vermesi, hareketli mekânların farklı alanlar oluşturması, takılıp-sökülebilen endüstriyel bloklar, ara kat oluşturarak mekân hacminin büyümesi (loft mekân), hareketli duvarların değişimlere olanak sağlaması, ıslak hacim konumunun serbest alana izin vermesi, servis sisteminin (yatay-dikey) aynı alanda toplanması (hareketli döşeme-vb.) gibi özellikler mekânsal esneklik kapsamındadır.							
AÇIK PLAN: Boş alan, engelsiz alan, açık plan mekândaki işlevsel değişimlere izin verir.	NÖTR ALAN: Özelleşmemiş, belli işlevi olmayan ve eşit boyutta mekân her işlev için uyarlabilir.	DÖNÜŞEBİLİR TEFRİŞ ELEMANLARI: Kayar kapı, hareketli dolap, katlanır yatak, vb. işlevsel değişime izin verir.	ÇOK AMAÇLI ORTAK ALAN: Avlu, sofa, ortak mekân ve sirkülasyon alanları değişik işlevli kullanılabilir.	HAZIR TEFRİŞ ELEMANLARI: Hazır banyo-mutfak gibi üniteler işlevsel esneklik sağlar.	BÜYÜYEN/KÜÇÜLEN MEKÂN: Hacim değiştiren mekân, farklı ve ilimci kullanıma izin verir.	MODÜLER MEKÂN: Belirli modüllerde büyüyen-küçülen bölünebilir alan yaratır.	HAREKETLİ MEKÂN: Hareket eden mekân farklı alan ve kullanımlar yaratır.	ENDÜSTRİYEL KUTULAR: Değişen ihtiyaç ve zamana göre farklı bloklar eklenebilir.	LOFT MEKÂN: Ara kat kazanımı ve serbest plan anlayışı esnek bir kullanım sağlar.	HAREKETLİ DUVAR: Tıbbi olmayıp hareket eden duvar, farklı mekânların yaratılmasına izin verir.	ISLAK HACİMİN UYGUN KONUMU: Islak hacimlerin doğru konumu mekânın esnek düzenlenmesini artırır.	SERVİS SİSTEMİNİN AVANTAJLARI: Döşeme altı servis sistemi ve dikey shaft esnek kullanım yaratır.
1	8	9	14	16	19	23	27	28	30	33	38	39
2		10	15	17	20	24		29	31	34	32	35
3		11	4	18	21	14			23	24	23	
4		12	3		22	4			28	35	1	
5		8				25			31	22		
6		6				26			7	36		
7		13							32	18		
										37		
YATAY-DÜŞEY SİRKÜLASYON, DOLAŞIM ALANLARI KATLANIR YATAK TERAS ISLAK HACİMLER HAZIR TEFRİŞ ELEMANLARI DEĞİŞEN DUVARLAR BAHÇE					1- NP12 Evi 2- Girohan Konutu 3- Diagon Evi 4- Istinye Konutları 5- Still İstanbul Konutları 6- Mikroflat 2 Bulut Konutu 7- Unit D-Habitation Konutları 8- Geleneksel Japon Konutu 9- Dönüşen Tefriş Elemanı ile Konut 10- Kleinwohnung Konutu 11- Gece-Gündüz Değişen Konut 12- Maison Loucheur 13- Schröder Evi 14- Telden Hep Konutları 15- Yenilikçi Yerleşme Konutları 16- Hareketli Kutular 17- Prefabrikasyon 18- Passhak Konutu 19- Quinta Monroy Konutları 20- Büyüyen Konut 21- Çekirdek Konut 22- Überbauung Konutları 23- Ne! 163 Konutları 24- Keyenbury Konutları 25- Cite A Docks Konutu 26- Ecoity Konutları 27- Sharifi Ha Konutu 28- Domino Konutu 29- Moshe Safdie Konutları 30- Levent Loft Konutları 31- Noxx Konutları 32- Nemusus Konutları 33- Weisshof Seidlung 34- Hollabrunn Konutları 35- Molenvliet Konutları 36- Greenwich Milenium Konutları 37- Diset Uppsala Konutu 38- Montereau Konutları 39- Next 21 Konutu							

3

KONUTTA KULLANICI TERCİHLERİ VE ESNEKLİK İLİŞKİSİ

Konutta kullanıcıların tercihini etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler konutun çevresi, hizmet birimlerine yakınlığı, konumu, manzarası, stili, cephesi gibi genel niteliklerden, iç-dış özellikleri, mekânsal tasarımı, odaların büyüklüğü, aydınlık seviyesi gibi özel niteliklere kadar değişiklik gösterebilir. Bunun yanında kullanıcıların sosyal-demografik-ekonomik-kültürel-psikolojik özellikleri de konut tercihlerinde oldukça farklı sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu bölümde kullanıcıların konut tercih ederken dikkat ettiği ya da konut tercihlerini etkileyen parametreler, konut tercihinde esneklik kriterinin önemi, esnek konutların sürdürülebilirlik-kalite ve memnuniyet ile ilişkisi hakkında bilgiler sunulmaktadır.

3.1 Konut ve Kullanıcı Tercihlerini Etkileyen Faktörler

Konutlarda kullanıcı tercihleri ve konut tercihlerini etkileyen faktörlerin ele alındığı bu bölümde, konut kavramı ile ilgili yapılan araştırmalarda, bu kavramın yerine sıklıkla “ev” kavramının kullanıldığı görülmektedir. Hasol’a göre ev kavramı “yalnızca bir ailenin oturabileceği şekilde ve büyüklükte yapılmış konut” olarak tanımlanmaktadır [138]. Bachelard’a (1964) göre ev “dünyadaki bize ait olan köşe, ilk evrenimiz, dünyadaki gerçek kozmosumuz” iken Porteous (1976) evi, günlük aktiviteler için “bölgesel çekirdek”, “tercih edilen bir alan ve sabit referans noktası” olarak tanımlamaktadır [139]. Kuban, ev ya da evler bütünü, korunakla yani kaleyle eş anlamlı olduğunu ifade etmektedir. İnsanların, hayvanlardan, başka insan topluluklarından ve doğa güçlerinden korktuğu için konut kavramının oluşumunda ilk başta kendini koruma ve savunmanın olduğunu belirtmektedir [140]. Hasol’a göre konut birçok insanın ikamet ettiği yer, ev, mesken, ikametgâh olarak tanımlanmaktadır [138].

Konut, en genel tanımıyla insanların barındığı, korunduğu, aidiyet duyduğu, kişiselleştirdiği, sahiplendiği, hayal kurduğu, fizyolojik ihtiyaçlarını yerine getirdiği (yeme-yatma-vb.), sosyal ilişkiler kurabildiği yapı türüdür. Sağsöz ve Zorlu'ya (2010) göre barınağın ötesinde farklı anlamlar içeren konut, kullanıcı açısından güvenliğin, konforun, bireyselliğin sembolü iken, sosyokültürel ve fiziksel açıdan da anlamlar taşımaktadır [141].

Salama ve Sengupta (2011), günümüzde konutun seçilen yaşam tarzının, kişinin gururunun ve duyarlılığının benzersiz bir ifadesi olduğunu belirtirken, Karsten (2007) ise konutun, benliğin ifade edilebileceği ve kim olduğunuzun çok önemli belirleyicisi olarak görülebileceği bir tüketim biçimi olarak düşünebileceğini ifade etmektedir [142]. Beamish, Goss, and Emmel'e göre (2001) benzer yaşam tarzına sahip insanlar benzer mahallelerde yaşama ve konut da dâhil olmak üzere benzer hizmetleri ve ürünleri kullanma eğiliminde olduğunu ifade etmektedir [142]. Kısacası, içinde yaşadığımız konutlar ve konut çevreleri, kullanıcıların fiziksel, sosyal, kültürel, psikolojik, ekonomik, vb. açılardan hayata bakış açısını oluşturan, etkileyen, değiştiren önemli bir olgu olarak çıkmaktadır.

Maslow'a göre temel ihtiyaçlar; fizyolojik ihtiyaçlar, güvenlik ihtiyacı, aidiyet ve sevgi ihtiyacı, saygınlık ihtiyacı, kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak belirtilmektedir [143]. Bireyin temel ihtiyaçlarını büyük oranda gerçekleştireceği, zamanının çoğunu geçireceği mekânın konut olduğu düşünülürse, konut tercihlerinin ve tasarımlarının kullanıcı açısından önemi ortaya çıkmaktadır.

İnsan ömrünün çoğu seçtiği konutta geçtiğinden dolayı, kullanıcılar konutlarını seçerken konutun kalitesine, konumuna, formuna, boyutuna, maliyetine ve sağladığı diğer avantaj-dezavantajlara bakarak değerlendirme yapmaktadırlar. Konut tercihi kullanıcılar için önemli bir kriter olduğundan, tercih kelimesinin kısaca tanımını ortaya koymak yararlı olacaktır.

Tercih, algının zihinsel şemalara uygunluğunun belirlenerek değerlendirilmesi ve diğerleri arasından seçilmesidir [144]. Tercih'in İngilizce karşılığı olan "preference" kelimesinin anlamı ise "bir şeyi ya da bir kişiyi başka bir şey ya da kişiden daha fazla sevdiğiniz/beğendiğiniz gerçeği" olarak tanımlanmaktadır

[145]. Konutta kullanıcı tercihleri; kullanıcının sevdiği, istediği, mantıklı bulduğu, ihtiyaç duyduğu, önemsendiği bazı özelliklerin konut bağlamında seçilmesi olarak tanımlanabilir. Rapoport kullanıcı tercihlerinin tasarımda en tepede yer aldığını ve kullanıcı seçimlerinin açığa vurulan tercihleri tanımlamanın en iyi yolu olduğunu belirtmektedir. Barınak seçimi, istenmeyen-uygunsuz-destekleyici olmayan çevreleri reddedip terk etmeyi, buna karşılık arzu edilen, uygun ve destekleyici çevreleri istemeyi kapsamaktadır. Çoğu durumda insanlar çevrelerini tercih edip seçer ve bu seçme süreci (bütün canlılarda olduğu gibi) çevrenin insan üzerindeki etkisinin en önemli yönüdür [30]. Dolayısıyla çevresel tercih bireylerin fiziksel ortamla etkileşimlerini ilgilendiren mekânsal bir davranış ve bireylerin yapılı çevreye verdiği yanıtlardan biridir [146]. Kaplan'a göre alternatifler arasından seçim yapmak olarak tanımlanan tercih başka bir deyişle alternatiflerin karşılaştırılması ve üstün olanın tercih edilmesidir [146]. Bu noktada tercih ve seçim arasındaki farkı bilmek önemlidir. Jansen ve Coolen'a göre (2012) tercih bir nesnenin göreceli çekiciliğini ifade ederken, seçim, gerçek davranışı ifade etmektedir. Tercih çekiciliğin bir ifadesi olarak seçimi yönlendirebilir ve tercihte seçim yapılması gerekip gerekmediği değerlendirilebilir [147]. Yani insanlar kendilerine çekici gelen nesneyi ya da yeri tercih ettikten sonra seçim yaparak davranışlarını ortaya koymaktadır.

Konut seçimi ve tercihi birçok farklı disiplinden olan araştırmacının ilgisini çekmektedir. Ekonomistler öncelikle konut fiyatlarına odaklanmakta ve konut maliyetleri, konut kiralama ve mülk edinme arasındaki seçimi belirlemektedir. Öte yandan sosyologlar ve coğrafyacılar bireysel hane halkı tarafından yapılan konut seçimlerini ve nüfus genelinde konut dağılımlarını incelemektedirler. Odak noktaları, hane halkının kariyer yaşam döngüsünde birleştirilen sosyoekonomik ve demografik değişkenlerdir [148]. Sirgy vd.'ne göre konut tercihlerinde ekonomik kavramların yanı sıra konut seçimini açıklamak için kendine uygunluk ve işlevsel uygunluk kavramlarına dayanan etkenler kullanılmıştır. Konut tercihi işlevsel uyumu olumlu yönde etkilemektedir. Yani konutun işlevsel özellikleri ile ev sahibinin istediği ev özellikleri arasında eşleşme arttıkça ev sahibi o evi satın almak istemektedir [149].

Kauko, yerleşim alanlarının çekiciliği (ödenen fiyatlar, yapılan seçimler) üzerinde olumlu veya olumsuz etkiye sahip yedi özellik tanımlamaktadır. Bunlar; erişilebilirlik (çalışma yeri-hizmetlere yakınlık, ulaşım hizmetlerine erişebilmek, vb.) fiziksel çevre (1.somut faktör: yoğunluk, metrekare başına bina verimliliği, 2.soyut faktör: hoşluk, görsel faktörler, yeşillik vb.), sosyal faktörler (yüksek sosyal konum, sosyal rahatsızlıklardan uzaklık, sosyal ilişkiler, topluluğa adidiyet), hizmetler, civardaki su varlığı, belediye ve arz tarafını kısıtlamaları'dır [150].

Konut nitelikleri konut satın alırken büyük bir etkiye sahiptir. Bu nitelikler, yerleşik konut alanı (büyüklük), oda ve banyo sayısı, sürdürülebilirlik yönlerinin yanı sıra bahçe veya yeşil alan varlığı (Majid vd., 2012; Chia vd.), 2016; Thaker&Sakaran, 2016) olarak sıralanabilir [151]. Konut tercih araştırmalarına görsel imajı da ekleyen Jansen vd. (2009), müstakil konutun, mülk boyutunun, büyük konutun ve komşularla sınırlı bir ilişkinin bireyin yerleşim yeri tercihini önemli derecede etkileyeceğini savunmaktadır [152]. Michelson'a (1993) göre, konut ve şehir plancılığı açısından gelişmiş ülkelerden biri olan İsveç'te, 221 konutta, 481 kullanıcı ile görüşme yapılan bir araştırmada, konut tercih nedenlerinin ilk sırasını konutun büyüklüğü almaktadır. Bu sırayı, konum, estetik ve konut işlevi (eşit puanlarda), maliyet, yönetim ve organizasyon, bölge fonksiyonu takip etmektedir [153]. Bunun yanında Gifford'a göre (1997), konutun çeşitli yönleri için yapılan tercihler, katılımcıların demografik özelliklerine bağlı olmaktadır. Sailing&Harvey (1981) daha varlıklı kişilerin evlerinin estetiği ile ilgilendiğini, daha fakir insanların da sağlık ve güvenlik konularına duyarlı olduklarını tespit etmiştir [154]. Farklı bir açıdan konut seçimi ile yaş arasındaki ilişkiye odaklanan Clark&Onaka (1983), konut tipi ile boyutunun hane halkı kompozisyonuna göre ayarlandığını belirtmektedir. Küçük haneli genç çiftler ve hanesi küçülen yaşlılar, daha fazla çocuğu olan yaşlı çiftlerden daha küçük eve ihtiyaç duymaktadır. Bu sosyo-demografik özelliklerin yanı sıra hane halkının ekonomik durumu ve konutun rahatlığı da yer değiştirme kararında önemli belirleyicilerdir [155].

Kersloot&Kauko (2004) konut seçiminin, kişinin genel değer yöneliminin bir parçası olarak anlaşılabilirliğini savunmaktadır. Tüketiciler genellikle hedefe

yöneliktir ve belirli bir konut seçerler çünkü onlar için önemli olan değerleri ve hedefleri takip ederler. Lindberg vd. (1987), konut özelliklerinin, belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesine izin verdiğini ve böylece yaşam değerlerini yerine getirdiğini varsaymıştır [142]. Dolayısıyla, bireyin tercih edeceği konut, bireyin önemsendiği yaşam değerlerine cevap verebilen konuttur.

İnsanların günlük faaliyetleri ise yaşam değerlerini elde etmede ana faktördür. Çeşitli konut özelliklerinin çekiciliği, bu faaliyetleri kolaylaştırmaya yönelik algılanan yeteneklerinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, konut özellikleri ve değerleri arasındaki ilişkilerin, temel faktörler olarak günlük aktivitelerle dolaylı olarak ilişkili olduğu düşünülmektedir. Ürün ve tüketici arasındaki bağları açıklayan neden-sonuç teorisinde değerler ve hedefler arasında önemli bir bağ bulunmaktadır ve davranışlar ile tercihler bu teorinin unsurlarını oluşturmaktadır. Barınma ile ilgili bir neden-sonuç modeli şu şekilde olacaktır: 5 oda (davranış), fazla alan (sonuç), mahremiyet (değer) [156]. Neden-sonuç teorisine göre değerler, dolaylı olarak hedeflere aracılık ederek niyet ve davranışları etkilemektedir. Seçim davranışı yalnızca niyetlerden etkilenmemektedir. Konut seçiminde yapılan pek çok çalışma; seçim davranışının, hane halkı özellikleri (Clark&Dieleman, 1996), önceki konut durumu (Deurloo, 1987), gibi diğer mikro düzeyde faktörlerden etkilendiğini göstermektedir. Bu nedenle bu faktörler genişletilmiş neden-sonuç modeline dâhil edilmiştir [148]. Kişinin değer sistemi neyi tercih edeceğini belirlemektedir. Önceki deneyim, temsil yeteneği, bilgi işleme stratejileri, karar kuralları gibi bilişsel faktörler, çevrenin temsilini ayrıca tercihlerin oluşumunu, karar verme ve seçim uygulama süreçlerini etkilemektedir. Cadwallader (1975) tarafından yapılan bir başka gözlem ise, tanıdık alışveriş yerlerinin daha az tanıdık olanlara göre daha sık kullanıldıklarıdır [157].

Bireyin yaptığı konut tercihinde konutunu estetik bulması, beğenmesi değinilmesi gereken ve konut tercihinin etkileyen başka bir konudur.

Mimarlığın işlevsel teknik ve mekânsal boyutları bir bütün olarak estetik değer oluşturmaktadır. Bu değer biçimsel/formal ve simgesel estetik olmak üzere amaca bağlı olarak ikiye ayrılmaktadır. Biçimsel estetik, güzeli aramada tercih edilen

algılara dayanmaktadır. Biçimsel estetik, ritm-denge-kontrast-düzen-uyum-birleşme-simetri-benzerlik-devamlılık-kapalılık gibi ilkeler ile önem kazanmaktadır. Simgesel estetikte ise, uyarıcının fiziksel özelliklerine karşı yorumlayanın zihninde oluşan süreç ve değerlendirme önemlidir. Güvenilir, iyi, modern, korkunç, çekici, neşeli, sıkıcı, gizemli gibi sıfatlar, mimari yapının deneyimini nitelendirmek için kullanılmaktadır [158].

Çevresel tercihlerde olduğu gibi konut tercihinde de güzellik ve estetik duygusunun öneminin yanı sıra karmaşıklık ve aşinalık (tanıdıklık) kavramlarının da üzerinde durmak gereklidir. Yapılan bazı çalışmalarda ([159], [160], [161], [162], [163]) kullanıcıların aşina olduğu nesnede/durumda tercihin de artmakta olduğu, çok karmaşık bulduğu nesneyi/durumu tercih etmekten çekindiği ve etkileyici gördüğü nesneyi/durumu ise daha çok tercih ettiği belirtilmiştir.

Akça'ya göre incelenen bir örnek, insan zihninde var olan genel bilgi ile örtüşürse, ilgili tipin özgün ve iyi bir örneği yani tanıdıklık olarak adlandırılmaktadır. Ancak, örnek, var olan bilgi strüktüründen farklı ise alışılmamış olarak tariflenmektedir. Küçük farklılıklar hoşlanma ve tercihe neden olurken, büyük farklılıklar ilgiyi dürtükleyerek yüksek tercihe neden olmaktadır. Fark çok daha fazla olursa ilgi devam ederken tercih azalmakta ve duygusal deneyim negatife dönüşmektedir [164].

Purcell'nin çalışmasında ilgi, çekicilik ve tercih arasındaki ilişki araştırılmıştır. 31 mimarlık bölümü öğrencisi ve 29 diğer fakülte öğrencisi ile yürütülen çalışmada, öğrencilere 30 resim gösterilmiş ve kendilerinden resimleri en az tercih edilenden en çok tercih edilene kadar 0-10 arasında puanlamaları istenmiştir. Çalışmada çok boyutlu ölçekleme ve INDSCAL analizi kullanılmıştır. Duygusal deneyimlerin içerisinde genelde güzellik-çekicilik-ilgi boyutu bulunmaktadır. Yine birçok deneyde değerlendirici (güzel-çirkin, çekici-çekici olmayan, hoş-hoş olmayan), aktivite, uyarıcı (ilginç-sıkıcı, karmaşık-basit) boyutlar yer almaktadır. [159].

İmamoğlu'nun çalışmasında, karmaşıklığın tercih ve aşinalıktaki rolü, iki katlı geleneksel ve modern ev cepheleri ile araştırılmıştır. Her biri minimum, orta ve maksimum karmaşıklık seviyelerini temsil eden iki küme (8 modern-8 geleneksel)

cephesiz çizimleri hazırlanmıştır. Mimarlık ve mimarlık dışı bölümlerden yetmiş iki Türk üniversite öğrencisi (36 erkek, 36 kadın) 5 adet farklı karmaşık seviyede, bu 16 çizime, 6 sıfat çifti üzerinden (güzel-çirkin, hoş-hoş olmayan, beğenilen-beğenilmeyen, basit-karmaşık, sade-süslü, aşina-aşina değil) 7 puanlı anlamsal diferansiyel ölçeklerde puan vermişlerdir. Çalışmada altı sıfat çifti faktör analizi ile değerlendirilmiş ve aşinalık-karmaşıklık-beğeni olmak üzere üç faktör ortaya çıkmıştır. Faktörlerin derecelendirilmesi MANOVA analizi ile detaylandırılmıştır. Sonuçta karmaşıklık ile tercih arasındaki ilişkinin ters bir U şekli olduğu, orta karmaşıklık seviyesini temsil eden çizimlerin en çok ve en az karmaşık olanlara göre daha çok tercih edildiği anlaşılmıştır [160].

Fawcett vd'nin çalışması, banliyödeki ofis binaları için görsel tercihler araştırması kapsamındadır. Anket yöntemi, banliyö ofis binaları için sekiz farklı tasarım türünü temsil eden fotoğrafların eşleştirilmiş karşılaştırmalarını ile yapılmıştır. Veriler birleşik analiz formu kullanılarak işlenmiş, mimarlar ve kullanıcıların tercihlerindeki farklılıklar ortaya çıkarılmıştır. Çalışmaya katılan denekler; 31 mimar, 12 proje geliştiricisi, 11 planlama danışmanı, 7 yatırımcı, 15 emlakçı, 93 kullanıcı olmak üzere 169 kişidir. Çalışmada kullanılan fotoğraflar üç değere sahiptir: Çatı şekli; eğimli-düz, duvar malzemesi; geleneksel-geleneksel olmayan, mimari karakter; güçlü-zayıf. Her 8 tasarım tipi için 7 fotoğraf seçilmiş ve toplamda 56 fotoğraf belirlenmiştir. Çalışmada kullanıcılar için eğimli çatı tipi üst sırada tercih edilirken, mimarlar için güçlü mimari karakter üst sırada tercih edilmiştir. Kullanıcıların tercihleri, basit karar kurallarını kullanarak temel niteliklere hâkimdir, karmaşık niteliklere kayıtsızlardır [161].

Akalın vd'nin, yaptığı bir çalışmada, Ankara banliyölerindeki konut gelişim alanlarından farklı karmaşıklık seviyelerine sahip beş farklı konut seti cephesi analiz edilmiştir. Çalışmanın ana hipotezi, U şeklinde bir ilişkinin varlığını göstererek, orta seviyede karmaşıklık içeren evler için tercih oranlarının yüksek olacağıdır. Ayrıca çalışmada, algılanan karmaşıklık arttıkça algılanan etkileyciliğin azaldığı belirtilmektedir. Çalışmada Gazi Üniversitesi, Mimarlık ve Mühendislik Bölümlerinden 100 lisans öğrencisine (41 mimariden, 59 mühendislikten) bir anket yapılmıştır. Bu öğrencilerden, seçilen 15 fotoğrafı üç

başlık altında (tercih-karmaşıklık-etkileycilik) 5'li puanlama ölçeği ile değerlendirmeleri istenmiştir. Tercih için, güzel-çirkin, sıcak-soğuk, nitelikli-niteliksiz, karmaşıklık için, mütevazi-gösterişli, sade-karmaşık, etkileycilik için, etkileyici-etkileyici değil sıfat çiftleri hazırlanmıştır. Sonuçta, karmaşıklık ve tercih kriterleri arasında U şeklinde bir ilişkinin olduğu, orta düzeyde karmaşıklığın az veya çok karmaşıklığa göre daha tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Bunun yanında en etkileyici görünen cepheler en karmaşık olanlardır, ancak bunlar en çok tercih edilenler değildir. Çalışmada farklılıkların etkisini incelemek için uygun tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve çok değişkenli varyans analizi teknikleri (MANOVA) kullanılmıştır [162].

Çapanoğlu doktora tezinde kullanıcıların stilleri algımlarken beğeni, güzellik, karmaşıklık, etkilenme ve aşinalık durumları üzerindeki etkilere odaklanarak farklı stillere sahip yaşama mekânı örneklerinde kullanıcıların stil tercihlerinin belirlenmesi için istatistiki Lens Model ve Varyans Analizini kullanmıştır. Bunun için iki aşamalı anket geliştirmiştir. İlk aşamada, bunun için uzman 11 öğretim üyesi tarafından deneylerde kullanılacak farklı stillere sahip yaşama mekânı imajlarına ait stillerin kimliklendirilmesi sağlanmış ve anlamlı bulunan 24 adet imaj modern, karma ve klasik başlıkları ile gruplanmıştır. İkinci aşamada, halktan 252 katılımcı, kendilerine gösterilen 24 imajı, beğeni için yaşamak isterim/istemem, güzellik için mükemmel/çok kötü tasarım, karmaşıklık için sade-karmaşık, etkilenme için etkileyici-sıradan ve aşinalık için çok tanıdık-hiç tanıdık değil bilişsel kavramları ile değerlendirmişlerdir. Burada yapılan ankette birinci kısım kişisel bilgileri, ikinci kısım belirlenen bilişsel kavramlar açısından imajların 5'li likert ölçeğinde değerlendirilmesini içerir. Her bir imajın altına anket formu eklenmiştir. Sonuçta modern stillerin daha çok tercih edildiği anlaşılmıştır [163].

3.2 Konut Tercihinde Cinsiyet ve Eğitim Durumu Farklılıkları

Bu çalışma kapsamında konut tercihlerinde etkili olan hanehalkı özellikleri ile ilgili olarak kullanıcıların demografik özelliklerden cinsiyet, sosyo-ekonomik özelliklerden eğitim durumu farklılıklarının konut tercihinine olan etkisi araştırılmaktadır. Konut tercihinin etkileyen hanehalkının; yapısı, sayısı, yaşı,

kültürel özellikleri, ekonomik durumu, konut deneyimleri ve diğer demografik ve sosyal faktörler çalışma kapsamı dışında tutulmaktadır. Çalışmada cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre katılımcıların konuttaki esnek tasarımlar için farklı düşüncelerinin olabileceği düşünülmektedir.

Literatürde cinsiyet farklılığına göre erkeklerin ve kadınların konut deneyimi, kullanımı ve algısı arasındaki farkları ortaya koyan çalışmalar (Kristensen, 1997; Asiyambola, 2006) bulunmaktadır. Kadınlar, konutun mekânsal organizasyonu, tasarımı hakkında yorum yapmakta ve istedikleri ev tipini anlatmakta, erkekler ise konutta balkon ya da barbekü ihtiyacından bahsetmektedir. Bu durum erkeklerin dışa dönük olmaları, ev dışında yaşamaları, kadınların ise içe dönük olmaları, evde yaşamaları ve ilgilerinin ev içine doğru yönlendiğini belirtmektedir [23].

Amole, davranışlarda cinsiyet farklılıklarının ortaya çıktığını ifade etmektedir. Gifford (1997), barınma farklılıkların kökeninde genellikle erkek ve kadınlara atfedilen sosyal roller olduğunu, bu rollerin ve rollerin gerçekleştiği fiziksel mekânların, cinsiyet tepkilerindeki farklılıkların, mekân davranış ve deneyimlerini açıkladığını ifade etmektedir. Gifford, incelemelerinden birinde (Peatross and Hansell, 1992) kadın ve erkeklerin konuttan duyduğu memnuniyet konusunda önemli farkların olduğu, bu konudaki en önemli mekânın mutfak olduğu belirtmektedir [24]. Kadınların konut tercihleri; her çocuğa uygun odaları, geniş mutfak, geniş oturma odası, kısa koridorları ile güneş gören, konforlu, ferah ve kullanışlı konutlar iken, yerleşim yeri seçimleri, kabul edilebilir sakinlerin olduğu çocuk yetiştirmeye katkıda bulunabilecek güvenli ve tanıdık alanlardır [23]. Yani kadınların ve erkeklerin toplumsal rollerine göre mekânları kullanım biçimleri, konutta mekânsal tercihleri farklılaşmaktadır.

Mayo (1981), konut için kadınların erkeklerden daha fazla zaman ayırdıklarını ve evler için verilen hizmetlere erkeklerden daha fazla talep gösterdiklerini savunmaktadır. Kristensen (1997), erkeklerin ve kadınların seçim yapılarının farklı olduğunu ve kadınların ekonomik gelişimi ile tercihlerindeki ve kararlarındaki değişimin birbiriyle ilişkili olduğunu tartışmaktadır [23].

Ergöz Karahan ve Özüekren'in yaptığı çalışmada hem kadın hem erkek bireyler genellikle güneşsiz, nemli ev istemediklerini, bireylerinin çoğu balkonun önemli olduğunu veya balkonsuz bir evde yaşamak istemeyeceğini ifade etmektedir. Ayrıca kadınların evin iç yerleşimine ilişkin kararları ve fikirleri erkeklerinkinden daha nettir [23].

Konutu algılamada cinsiyet durumuna göre farklılıklar olabildiği gibi eğitim durumuna göre de bazı farklılıklar bulunmaktadır. Boumeester'a (2011) göre, eğitime erişme seviyesi konut tercihinin etkileyen sosyo-ekonomik faktörlerden biridir [25]. Meier (2013) hane halkında kültürel sermaye ya da sahip olunan eğitimsel niteliklerin yüksek olması sonucunda insanların, ürünlerin araçsal niteliklerinden çok sembolik ve temsili niteliklerine önem verdiklerini belirtmektedir. Buna ek olarak VROM-raad (2009), konutların ve çevrelerinin klasik işlevlerinin yanında, estetik, deneyimsel (experiential) ve kimlik yönlerinin daha çok öne çıktığını ifade etmektedir [26]. Eğitim, sakinleri alternatif yaşam tarzlarına, bireysellik, bağımsızlık gibi yeni fikirlere maruz bırakırken, aynı zamanda çalışma yıllarında daha yüksek kazanç, daha yüksek sosyoekonomik durum ve ekonomik bağımsızlığa yol açmaktadır. Eğitim aynı zamanda daha iyi sağlık ve daha az çocukla ilişkilendirilebilir ve bu da daha sonraki yaşamda çocuklardan bağımsız olarak yaşamayı teşvik edebilir [165]. Yaşam tarzı ve bakış açısındaki bu farklılıklar daha farklı konut tercihlerine yol açabilmektedir.

Wang ve Li'ye göre eğitim, bir kişinin ufkunu genişletmekte ve belirli bir dünya görüşünün aşılmasına yardımcı olmaktadır. Bir kişinin tercih yapısı, bu nedenle, eğitim durumuna göre değişmektedir [166].

3.3 Konutta Kullanıcı Tercihlerine Esneklik Arakesitinde Bakmak

Rapoport'a göre eskiye nazaran günümüzde, çok az sayıda insan kendi çevresini yarattığı veya değişimine neden olduğu için çevreyi ancak yarı sabit elemanlarla oynayarak sahiplenebilir, tanımlayabilir, değiştirebilir. Kişiselleştirme olan bu süreçte yarı sabit elemanlar çevrenin içindeki ve dışındaki mobilyalarıdır. Bina ölçeğinde bunlar: mobilya, dekorasyon, süslemeler, perdeler, panjurlardır [30]. Yani insanlar bir mekânı kişiselleştirmek için mekânda koymayı düşündüğü

mobilyaları seçmekte, eşyaları istediği gibi düzenlemekte ve mekânın dekorasyon işleri ile uğraşmaktadır. Konut bağlamında bunu ele alırsak, kullanıcı mekânları istediği gibi düzenlemek için konutunda bazı mekânsal ve işlevsel değişiklikler yapmak isteyebilir. Bu değişiklikleri yapma durumunda kullanıcının konuta olan aidiyeti de artmaktadır. Kullanıcının konutunda yaşama mekânını düzenlemesi, mutfağın açık olup-olmaması, büyük bir mekânın ayırıcı bölme, hareketli mobilya ile ikiye bölünmesi yada bölünmemesi, koridorların çok amaçlı dolaplar ile işlev kazanması, mekânın çok amaçlı kullanımı tamamen kullanıcının tercihlerine bağlı olarak değişmektedir. Kullanıcının konut mekanına müdahale edebilmesi ve ihtiyaçlarına göre konutu düzenleyebilmesi için ise konutun esnek olarak tasarlanması gerekmektedir. Örnek vermek gerekirse; farklı kişilerin bir konuta taşınması durumunda konutu, farklı şekilde dekore edip kullanacağı söylenebilir. Konutun düzeni; kullanıcıların demografik özelliklerine, önceki konut deneyimlerine, isteklerine, ihtiyaçlarına, değerlerine, hedeflerine, önceliklerine, maddi durumuna, sosyo-kültürel yapısına, eğitime, hane halkı büyüklüğüne ve özelliklerine vb. durumlara göre değişebilir. Konutun, kullanıcılarının değişim-dönüşüm isteklerine cevap verdiği, yani esnek tasarlandığı sürece sürdürülebilir olacağı ve kullanılacağı ifade edilebilir. Aksi takdirde konutun terk edilmesi söz konusu olabilir.

Esnek konutlar değişen ihtiyaçlara cevap verdiği için dolayı yaşam kalitesini artıran, dolayısıyla kullanıcının konutundan memnuniyet duymasını sağlayan konutlardır. Esnek konut, çağa ayak uydurmasından dolayı da sürdürülebilir olan konutlar olarak tanımlanabilir. Sev, yaşam döngüsü tasarımı¹ yapı öncesi dönem için, esnek tasarım ve uzun ömürlü yapılar ortaya koyma ilkesi ile yapıların kullanım sürecinde oluşacak fonksiyon değişikliğine uyum sağlayan esnek tasarıma sahip olması gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca esnek tasarımın modüler planlama ile gerçekleştiği, bölme duvarların yeniden düzenlenebilmesi, ısıtma-soğutma-havalandırma, güç-haberleşme-servis-kabuk sistemlerinin değiştirilebilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Bu sayede yapıların uzun süre

---

¹ Yaşam döngüsü tasarımı tasarımdan yıkıma kadar yapıya ilişkin süreçlerin çevre üzerindeki etkilerini analiz etmek için metodoloji geliştirmeyi öngörmektedir [27].

varlığını sürdürmesi, değişken ihtiyaçlara cevap vermesi sağlanırken, değiştirilmesi güç ve pahalı olan sabit sistemlerin (elektrik-hava-su-vb) kullanımından kaçınılması gerektiği vurgulanmaktadır [27]. Sürdürülebilir olma özelliği haricinde esnek konut, kullanıcının yaşam kalitesini artıran konut olarak nitelendirilebilir.

Türk Dil Kurumuna göre nitelik olarak yorumlanan kalite [167] ise, Sadıkoğlu ve Özsoy'a (2017) göre doğrudan bir ürünün veya hizmetin, kullanıcılarının beklenti, talep ve arzularını karşılayıp karşılamadığı ile ilgili bir kavramdır [28]. Hasgül (2018) esnekliğin kullanıcı merkezli, yaşam döngüsü odaklı, çeşitlenebilir, özelleşmiş, sistem odaklı ve yeni fikirlere açık bir anlayış olmasından ötürü konut mekânında tasarım kalitesi olarak değerlendirildiğini ifade etmektedir. Esnek konut mekânları, kullanıcıyı sürece dâhil eden, ucu çeşitlenebilir şemalar oluşturan, farklı kullanıcı profillerine hitap eden, ilerleyen teknoloji sayesinde uygulamada kolaylık sağlayan mekânlardır [29]. Farklı ihtiyaç ve talepleri değişen zaman içinde karşılayan esnek konutlar, kullanıcıları da tasarım süreçlerine dâhil ettiği, değişime açık olduğu, sürdürülebilirliği desteklediği gibi nedenler ile yaşam kalitesini artırmaktadır. Yaşam kalitesini artıran esnek konutlar, kullanıcının konuttan duyduğu memnuniyet düzeyini de artırmaktadır.

Özsoy'a göre ise (1994) bireylerin oturulan konuttan memnuniyet duyması, yaşam kalitesinin en önemli parametrelerindendir. Konut olgusu, bireyin kendisini en rahat yansıtabildiği ve çevresi ile ilişki kurduğu mekândır. Bu olgu mekâna, sosyal ve kültürel yapıya bağlı olarak her bir kullanıcı için farklı anlamlar ifade etmektedir [168]. Cooper ve Marcus'a göre (1975) konut kullanıcısının konutundan memnuniyet duyması önemlidir. Eğer konut, kullanıcılara uygun düzenlenmemişse, konut memnuniyetsizliği sonucu yaşanan konut alanı değiştirilebilir. Konut alanı kullanıcı memnuniyeti için fiziksel-sosyal-psikolojik faydaların geniş çeşitlilikte memnuniyeti gerekmektedir [169]. Konut ve çevresinde yaşayanların değişen özellikleri, koşulları ve ihtiyaçları konut memnuniyetinin durağan değil, değişken olabileceğini göstermekte olduğu için memnuniyet değerlendirmelerinin evrensel değil, kültürel standartlar

çerçevesinde yapılması gerekmektedir. Bu sebeplerle konut memnuniyeti algısal ve kişiye bağımlı bir konu olarak görülmelidir [170].

Dülgeroğlu vd., konut tasarımında memnuniyeti etkileyen en önemli faktörlerden birinin kullanım alanlarının mekânsal organizasyonu olduğunu belirtmektedir. Burada mekânın kullanım rahatlığı, birbirleriyle ilişkileri, dolaşım şemaları, esnekliği, oda büyüklükleri, pencere biçim ve boyutları, merdiven boyutları gibi gereksinimleri karşılayan tasarım ölçütlerinden bahsetmektedir. Mekânsal bileşenler² haricinde olan konut memnuniyet bileşenleri psikolojik ve ekonomik faktörlerdir [31].

Konut memnuniyeti konusu üzerine gerçekleştirilen araştırmalarda memnuniyetin üç temel bileşenle açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir: konuta dair nitelikler, konut çevresine ve konut kullanıcılarına dair nitelikler³dir. Konuta dair niteliklerden konutun tipi, yapıdaki kat sayısı, konutun büyüklüğü, cephesi, manzarası, ısınma, aydınlatma ve havalandırma biçimi ve yeterliliği memnuniyeti biçimlendiren önemli unsurlardır. Bunun dışında konuttaki oda sayısı, büyüklükleri ve çeşitliliği, depolama alanlarının varlığı, odaların konut içindeki konumu, banyo sayısı, mutfak büyüklüğü, donanımı, tuvalet tipi, bahçe ve balkonun varlığı memnuniyet değerlendirmelerinde yer almaktadır. Konut değeri ve ödeme koşulları konutun ekonomik boyutu olarak konuta dair niteliklerdendir [170].

Memnuniyeti etkileyen parametrelerden; konutun büyüklüğü, oda sayısı, odaların çeşitli işlevler için kullanılabilmesi, depo amaçlı alanların bulunması gibi özellikler konutun esnek şekilde kullanılabilmesi için dikkat edilmesi gereken unsurlardır.

---

² Mekânsal faktörler haricinde bina fiziğine ilişkin memnuniyet bileşenleri; temizlik, sağlamlık, akma-rutubet, aydınlatma, sessizlik gibi kavramlardır. Konutla ilgili psikolojik faktörler, yuva hissi, yeni/modern, estetik kalite, renk/doku ile ilgili parametrelerdir. Ekonomik faktörler ise konutun fiyatı ve ödeme koşulları, yatırım aracı olması gibi bileşenlerdir [31].

³ Konut çevresine dair nitelikler: Konutun erişilebilir olması, çevrede kentsel ve sosyal hizmetlerin bulunması, sosyal çevrede komşuluk ve arkadaşlık ilişkilerinin güçlü olması da memnuniyeti etkilemektedir. Konut kullanıcılarına dair nitelikler ise, hane halkının yaş, cinsiyet, medeni durum, etnik köken, meslek, eğitim seviyesi, ekonomik durum, ev sahipliği-kira durumu gibi özellikleri kapsamaktadır yıpranma derecesi, malzeme niteliği, bakım-hizmet kalitesi, el değiştirme sıklığı, konut yaşı gibi konut kalitesini ilgilendiren unsurlar da memnuniyeti etkilemektedir [170].

3.4 Bölüm Sonucu

Bu bölümde konut tercilerinde etkili faktörler, konut tercihleri ve esneklik ilişkisi kapsamında literatür taraması yapılmıştır. Konut tercihleri ile ilgili olarak literatür araştırmasına bağlı bilgileri yorumlarsak, kullanıcılar konut tercih ederken konutun; bulunduğu çevreye ve çevrenin özelliklerine, işlevselliğine, büyüklüğüne, hanehalkı özelliklerine dikkat etmektedir. Bunun haricinde konutun estetiği, stili, formu, kalitesi, imajı, maliyeti, konumu, iç mekân tasarımı, manzarası, malzemesi, yaşam değerlerini karşılayıp karşılamaması, tanıdık-karmaşık olması konut tercihlerinde etkili olmaktadır.

Konutun; modüler ve açık planlı, çok amaçlı, farklı işlevlere olanak sağlayan dönüşen mobilyalı yada büyüyen/küçülen vb niteliklere sahip olarak esnek tasarlanması, kullanıcının ihtiyaç ve talep durumunda, konutunu değiştirme, dönüştürme imkanı yaratacağından ötürü bu konutlar aidiyet-yuva hissi uyandıran, yaşam kalitesini artıran, kullanıcı memnuniyeti yaratan, çağın gerekliliklerine uygun olarak geliştirilebilir ve sürdürülebilir olan konutlar olarak tanımlanabilir.

YARI DENEYSEL ÇALIŞMA: ÇOKLU SINIFLAMA TEKNİĞİ İLE KONUT TERCİH DEĞERLENDİRMESİ

Yarı-Deneysel çalışma adımlarının detaylı olarak açıklandığı bu bölümde, çalışmanın yöntemi, tercih etme ve çoklu sınıflama tekniği ilişkisi, tekniğin uygulandığı örnek çalışmalar ele alınmaktadır. Yine çalışmada, kullanılan anlamsal farklılaşma tekniği ve bu teknikle yapılan fotoğraf değerlendirme ile ilgili araştırmalar ortaya konmuş ve tez kapsamında tekniğin uygulanması için esneklik ile ilişkili konut fotoğraf seçimi, ankette kullanılacak mekânsal sıfatların seçimi, tekniğin uygulanma aşamaları, elde edilen verilerin analiz edilmesi ve bulgular belirtilmiştir.

4.1 Çalışmanın Yöntemi

Çalışmada kullanılan sınıflama tekniği, Groat ve Wang'a göre Correlasyonel araştırma stratejisi içerisinde veri toplama tekniği olarak tanımlanmaktadır. Correlasyonel araştırma stratejisi, ilişki karşılaştırması ve nedensel karşılaştırma olmak üzere iki ana alt tipe ayrılmaktadır. İlişki çalışmalarının öngörücü yönelimi ve deneysel çalışmaları karakterize eden nedensellik odağında bir ara konumda yer alan nedensel karşılaştırmalı çalışmalarda araştırmacı, karşılaştırılabilir insan gruplarını veya fiziksel ortamları seçerek, ilgili değişkenler hakkında veri toplamaktadır [33]. Bu çalışmanın korelasyonel araştırma stratejisi içinde nedensel karşılaştırmalı çalışma türüne daha uygun olduğu ifade edilebilir. Ayrıca bu çalışmanın yarı-deneysel araştırma (Quasi-Experimental) ile de benzer yönleri bulunmaktadır.

Wang ve Groat'a göre yarı-deneysel çalışma, insanların ve fiziksel değişkenlerin etik veya pratik nedenlerden dolayı rastgele atanamadığı durumlarda ve genellikle saha ortamlarında kullanılmaktadır. Bu gibi durumlarda araştırmacı, mümkün olduğunca çok değişken arasında etkili karşılaştırılabilirliği saptamaya veya kurmaya çalışmaktadır [33]. Değişkenler arası neden-sonuç ilişkilerini ortaya

koymaya yönelik olan deneysel araştırmalarda, araştırmacı düzenlemiş olduğu deneysel bir ortamda bazı değişkenlerle oynayarak (bağımsız değişken) değişimini gözlediği değişken üzerinde ölçümler yapmakta ve bağımlı değişken üzerindeki değişimin, bağımsız değişkenlerdeki değişimin bir sonucu olduğunu ortaya koymaya çalışmaktadır. Bazı deneysel düzenlemeler neden-sonuç ilişkisi bağlamında, genellenebilir sonuçlar vermede diğer çalışmalara göre yetersiz kalmakta ve bu çalışmalara yarı-deneysel araştırmalar denmektedir. Yarı-deneysel araştırmalarda iç-dış ge erlikler tam sağlanamamaktadır. Yarı-deneysel araştırma tasarımı, insanların veya fiziksel değişkenlerin etik veya pratik nedenlerden dolayı rastgele atanamadığı saha ortamlarında kullanılmaktadır [171].

Bu  alışma, katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre seçilmesinden ve mekânsal, işlevsel esneklik ile ilgili fotoğraf kartlarının belirlenmesinden dolayı nedensel karşılaştırmalı korelasyonel çalışma kapsamında olup, yarı-deneysel bir araştırmadır.

Tez kapsamında öncelikle esnek konut, esneklik bileşenleri, esneklik  eşitleri, esneklik parametreleri, Dünyada ve Türkiye’de esnek konut kavramı sonrada konut tercihi ve çalışma tekniği hakkında literatür taraması yapılmıştır. Okumalar sonucu yarı-deneysel çalışmada kullanılacak esneklik parametreleri seçilmiştir. Fotoğraf kartları için belirlenen esneklik kategorileri, esnek olmayan mekân kategorisi ve her birinden dört fotoğraf seçilen alt kategoriler şunlardır:

- Mekânsal esneklik kategorisi;

Hareketli duvar (4 fotoğraf kartı),

Loft mekân (4 fotoğraf kartı),

- İşlevsel esneklik kategorisi;

Açık plan (4 fotoğraf kartı),

Dönüşebilir tefriş elemanı (4 fotoğraf kartı),

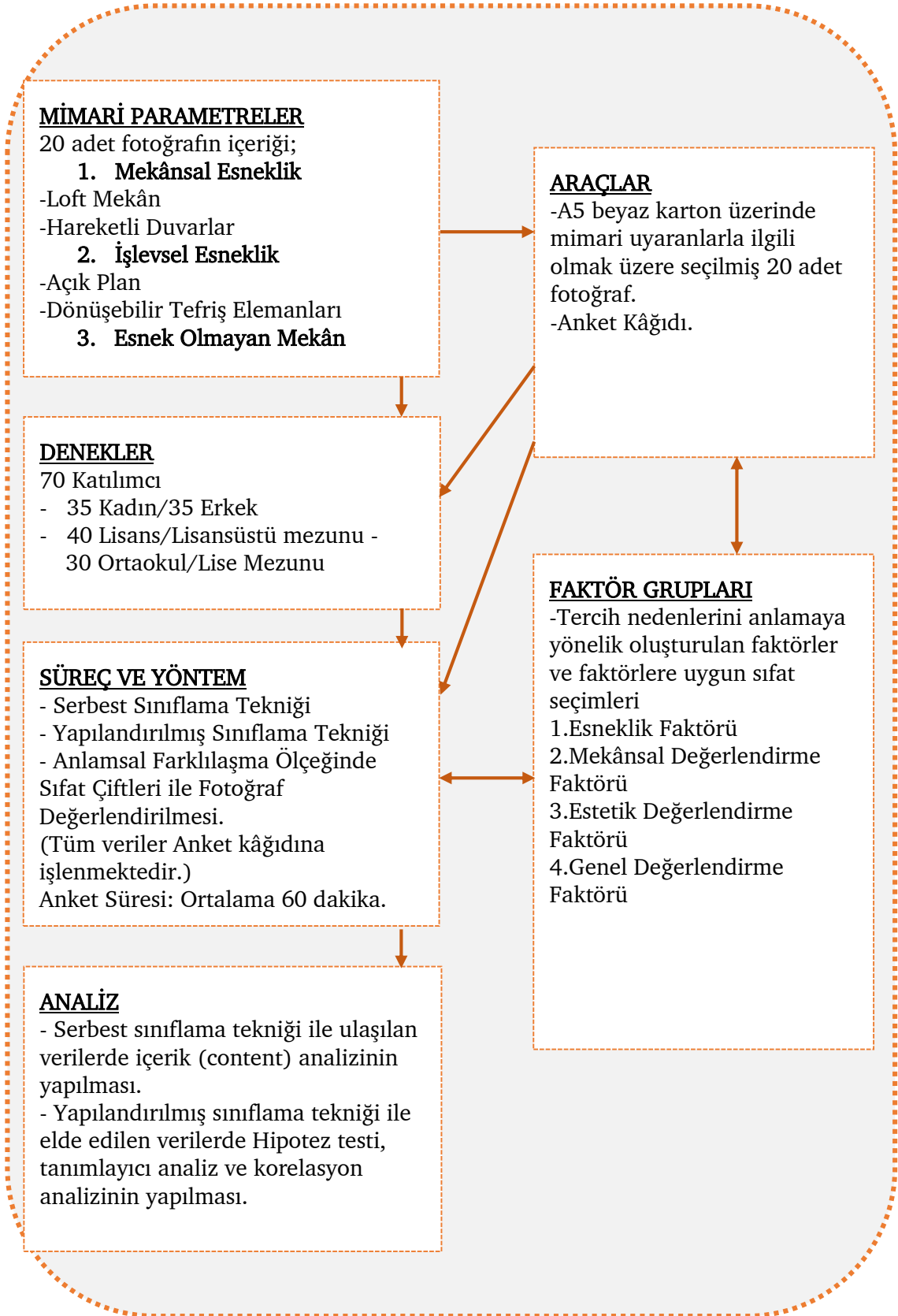
- Esnek olmayan mekân kategorisi (4 fotoğraf kartı)

Çalışmada hareketli duvar, loft mekan, açık plan ve dönüşebilir tefriş elemanı kategorilerin seçilme nedeni; konutta esnekliği tanımlayan, tasarım ile ilişkili en belirgin ve yaygın parametreler olması ve mekânın yatayda ve düşeyde kullanımına yönelik esnek tasarım özelliklerinin fotoğraflar üzerinden kolay, net algılanması ve okunabilir olmasına imkân tanınmasıdır. Hem fotoğraflar üzerinden okunması daha zor olan, hem de uygulama açısından daha kapsamlı bir yaklaşım gerektiren yapısal esneklik özellikleri çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu kategorilere ek olarak esnek konutların ve esnek olmayan konutların tercih edilmeleri arasındaki farklı anlamak için çalışmaya esnek olmayan mekân kategorisi de eklenmiştir.

Çalışmada konutta esnekliğin kullanıcı tercihleri bağlamında değerlendirilmesini anlamak için çoklu sınıflama (multiple sorting) tekniği kullanılmıştır. Cinsiyet (kadın, erkek) ve eğitim durumları (ortaokul-lise, lisans-lisansüstü) esas alınarak, mekânsal esnek olan, işlevsel esnek olan ve esnek olmayan toplam 20 fotoğraf kartı düzenlenerek katılımcılara dağıtılmıştır. Çoklu sınıflama tekniği, katılımcıların seçili 20 adet fotoğrafı serbest ve yapılandırılmış olarak çoklu sınıflaması ile gerçekleştirilmektedir. Sözlü görüşme ile fotoğrafların sınıflanması sonucu oluşan veriler, düzenlenen anket kâğıdına aktarılmıştır. Katılımcılardan fotoğrafların tercih nedenlerini belirlemeleri de istenmiştir. Bunun yanında anket tekniklerinde her bir fotoğraf için beşli puanlama sistemi ile anlamsal farklılaşma ölçeği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında belirlenen faktörlere bağlı olan sıfat çiftleri, fotoğrafların tercih edilme nedenini anlamak için puanlanmıştır. Daha sonra veriler analiz edilmiş ve bulgular tartışılmıştır (Tablo 4.1).

Çalışmada tekniğin uygulanması için cinsiyet ve eğitim durumları farklılıklarına göre belirlenen 70 katılımcı seçilmiştir. Katılımcıları seçerken örneklem yöntemi olarak kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada kolayda örnekleminin seçilme nedeni her kişiye yapılan anketin en az 45, en çok 90 dakika, ortalama 60 dakika sürmesi ve tanıdık, bilindik kişilerin anketi cevaplamasının daha kolay olmasıdır.

Tablo 4.1 Yarı-Deneysel çalışmanın şematik ifadesi

4.1.1 Çoklu Sınıflama Tekniği

Sanoff'a göre çoklu sınıflama tekniği, insanların kendi tanımlayacakları kategoriler içerisinde, kendi kriterlerine göre serbest biçimde öğeleri sınıflamalarına izin vermektedir. Bu teknik sadece elemanları sınıflamakla kalmaz, kişisel kategori şemalarını ve ilgili anlam ve ilişkilendirmeleri de ortaya çıkarmaktadır [32]. Benzer şekilde sınıflama prosedürünün amacının kişisel şemalara açıklık kazandırmak olduğunu ifade eden Canter vd, diğer alanların tercih edilmesinde (kitap-kıyafet-vb.), kişisel kategori şemasının temelinde belirgin bir seçimin bulunduğunu belirtmektedir [172]. Çoklu sınıflama tekniği önce materyallerin (fotoğraf, vb.) sınıflanması, sonra katılımcıların fotoğrafları kendi konseptlerine ve kurgularına bağlı olarak onları kategorize etmeleri ile sağlanır [173]. “oklu sınıflama” cevaplayan kişiden üzerinde kelime ya da resim bulunan kart dizisini (genellikle 20-30 tane) sınıflandırmasını istemekle olmaktadır. Yönlendirilmiş bir sınıflamada araştırmacı en yüksek tercih edilenden en az tercih edilene kadar 5-7 puanlık derecelendirme leği gibi, kartların sınıflanması gereken bir kategori dizisi belirlemektedir. Açık bir sınıflamada ise katılımcı kendine göre anlamlı olan kategorileri belirleyebilir, örneğin yapıları kilise-ticari bina-ev gibi işlevsel tipine göre ayırabilir. Veya cevaplayan kişi, ev dizisini modern ya da geleneksel tarza göre seçebilir [32] (Şekil 4.1). Bireylerin, nesneleri seçim yaparak sınıflaması ile ortaya çıkan kişisel kategori şemaları ve konseptler ise kişinin tercihlerini yansıtmaktadır. Bu çalışmada esnek konutların tercih durumlarını anlamak için çoklu sınıflama tekniği uygun görülmüştür.

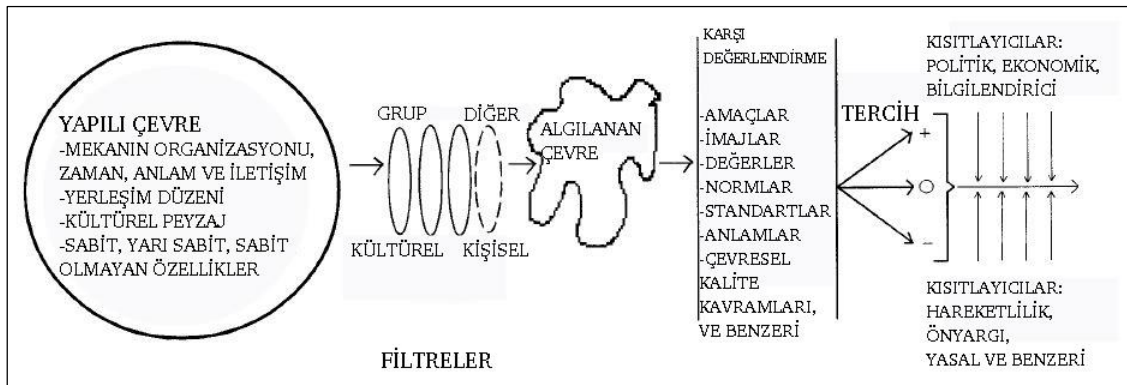
Şekil 4.1 oklu sınıflama (multiple sorting) tekniği [32]

Sınıflanacak unsurlar, araştırma sorusuna bağlı olarak, görüşmeci ya da görüşmeyi yapan tarafından oluşturulabilir; bunlar etiketler, kavramlar, nesneler, resimler ya da görselleştirme gibi olabilir. Özellikle, görüşmeyi yapanın, görüşmecinin sunulan unsurları düşünme biçimiyle ilgilendiğine dikkat çekilmiştir. Görüşülen kişiden, elemanları gruplara ayırması istenir, böylece herhangi bir gruptaki tüm öğelerin ortak bir özelliği bulunmaktadır [172]. Kelly (1955) insanların dünyayı kişisel algıladığını ve bunun üzerine ortaya çıkan yapıyı kullandığını belirtir. Çağdaş bilişsel psikoloji insan bilgisinin işlenmesinde kategorizasyonun önemine işaret etmektedir (örneğin Rosch, 1977) ve klinik psikologları tarafından kullanılan erken sınıflama prosedürleri metodolojik bir model oluşturmaktadır [34]. Sınıflama tekniğini değiştirmek, araştırma sorularını cevaplamak için büyük potansiyel taşımaktadır. Sınıflama, özel kriterlere göre daha yüksek sıralar üretmek için oranlanabilir ya da puanlanabilmektedir. Kişilerin kendi seçtiği kriterler yanı sıra belirtilenler için sınıflama yapmaları istenebilmektedir [32]. Çoklu sınıflama tekniği hem sözel hem sözel olmayan yanıtların analizine izin verir. İnsanlardan kategori yapma nedenlerini açıklamaları istenmekle birlikte, öğelere ilişkin kararları sözlü yorumlaması sağlanır. Diğer yandan her bir kategorideki açık özellikler incelenip sözlü etiketten bağımsız katılımcıların yapabileceği sözlü olmayan yanıtlar ortaya çıkabilir. Howard (1972) ve arkadaşları güneşli bir günde çekilen fotoğrafın hava kapalıyken çekilen fotoğrafa göre daha az olumsuz anlam taşıdığını belirtir. Ayrıca çalışma için seçilen ortamın tek bir anlamı olması gerektiğini önerir. Bunun haricinde çoklu sınıflama prosedürü, insanların düşünce ve duygularını keşfetmeye olanak tanıyan görüşme ortamı içinde gerçekleşir [34].

4.1.2 Tercih Etme Süreci ve Çoklu Sınıflama Tekniği İlişkisi

Rapoport'a göre (2001) konut seçimi belirli/özel bir yerleşim sistemidir ve bu da çevresel kalite ile ilgilidir. Çevresel kalite, kültür bileşenleri (özellikle amaçlar, imajlar, şemalar ve anlamlar, normlar, standartlar, beklentiler, kurallar, seçim ve tasarımıyla ilgili genel tercih modelinin bir parçası) ile değerlendirilmektedir. Özel filtreler ve değerlendirme kriterleri değişken çevresel kalite profillerini

tanımlamaktadır ve daha iyi ya da daha kötü çevrenin ne olduğu (kim için daha iyi, neden ve nasıl daha iyi) sorusuna cevap vermeye yardımcı olmaktadır [174]. Şekil 4.2’de yapılı çevre, kültürel ve kişisel filtrelerden geçerek algılanan çevre haline dönüşmektedir. Burada birey amaç, imaj, değer, norm, standart, anlam, çevresel kalite ve benzeri kavramlar açısından yapılı çevreyi kendisine göre değerlendirerek, kısıtlayıcı özellikler ile çevre hakkında pozitif veya negatif tercihte bulunmaktadır. Yani birey çevreyi kendisine göre değerlendirdiğinde kendisi için önemli değerler ile anlamlı bazı gruplamalar yapabilmektedir.

Şekil 4.2 Çevresel kalite değerlendirme süreci modeli [174]

Sanoff fiziksel dünyanın yapısını incelemek, kelimeler arasındaki anlamsal bağıntıyı sınıflamak için karşılaştırma ve gruplama olmak üzere iki yolun bulunduğunu belirtmektedir [175]. Bilişsel strüktürün temel elemanları olarak benzerlik ve farklılıkların görüş algısını belirten Kelly (1955) ise uyaranları karşılaştırmak ve zıtlık oluşturmak için kullanılan boyut sayısının ve türünün keşfedilmesinin, tercihin çıkarılacağı bir çerçeve oluşturduğunu ifade etmektedir [176].

Bununla birlikte kişiler bir nesneyi/özneyi tercih ederken sosyo-kültürel değerlerini de tercih sürecine dâhil etmektedir. Sanoff konut tercihleri üzerine yaptığı bir çalışmada tercihin, fiziksel ya da algılanabilir faktörlerden ziyade sosyal ve kültürel değerlere bağlı olduğunu ifade etmektedir [176]. Farklı grupların konutlarını farklı şekilde kullandığını ifade eden Rapoport, destekleyici çevre yaratma ve kültürlerle uyumlu olma gibi konuları bu duruma neden olarak

göstermektedir. Ayrıca Rapoport, Modern Dönemin aksine bir beden herkeşe uymadığı, seçme hakkı varsa farklı çevrelerin tercih edilebileceğini ifade etmektedir [30].

Tercih etme eylemi gerçekleşirken insan zihni, nesneler arasındaki benzer ve farklı değerleri yorumlayarak kendi için anlamlı olacak gruplar/kategoriler belirlemektedir. Kategorilere göre öncelikler, beğeniler, tercihler anlaşılmaktadır. Bu çalışmada esneklik kavramının kullanıcı tercihlerindeki yerini, önemini ve nedenini anlamak için çeşitli kategoriler ile önceliklerin/anlamaların öne çıktığı çoklu sınıflama tekniği kullanılmıştır.

4.1.3 Çoklu Sınıflama Tekniğini Uygulayan Örnek Çalışmalar

Bu kısımda sınıflama tekniği kullanılarak yapılan bazı araştırmalar incelenmiştir. Bunlar: Herhsberger (1973), Kaplan (1973), Sanoff (1973), Grainger (1980), Groat (1982), Bishop (1983), Wilson (1989), Devlin (1990), Downing (1992), Kramer (1995), Scott ve Canter (1997), Erdoğan (2010) tarafından yapılan çalışmalardır.

1. Hershberger, (1973)' deki çalışmasında mimar olan ve olmayan öğrenciler arasında çevresel anlamda farklılık olduğunu belirtmektedir. Hershberger, farklı çevreleri sunmak ve mimar olan ile olmayan öğrencilerden cevap almak için fotoğraf slaytları kullanmıştır. Sonuçta eğitim farklılığından ötürü mimar olanlar fotoğrafları temsili anlam olarak değerlendirir, mimar olmayanlar fotoğrafları cevaplayıcı-duyarlı anlama olarak değerlendirmeye yatkındır. Temsili anlam; algı-kavram-konsept-fikir ile tanımlanırken, cevaplayıcı anlam etkileyici-değerlendirici-tanımlayıcı bir anlamdır [177]. 25 binanın renkli fotoğraf slaytları, 30 anlamsal ölçekle, seçilen üniversiteden mezun mimarlıkta bitirme tezi öğrencileri, ön mimar ve mimar olmayan toplam 26 öğrenciye gösterilmiştir. Ayrıca başka bir üniversiteden 21 mimarlık öğrencisi çalışmaya destek vermiştir. Aynı üniversiteden mimar olan ve olmayan öğrenciler arasında eğitimden dolayı farklılık olup-olmadığı anlaşılmaya çalışılırken ön mimar grubu oranları ile kontrol görevi yapmaktadır. Çalışmada bina tipi, boyutu, görünüşü, kalitesi, stilini temsil

eden fotoğraflar karşılaştırılmıştır. 7'li ölçekte bina görünüşü ile ilgili olarak iyi-kötü, aktif-pasif, güçlü-zayıf gibi değerlere göre puanlama yapılmıştır. Çalışmada faktör analizi kullanılmış ve her grup yanıtından ortak üç faktör elde edilmiştir. İlk faktör olan mekân değerlendirmede fotoğraflar geniş-dar, açık-kapalı, rahat-sıkı, neşeli-kasvetli, mutluluk verici-sinirlendirici, karşılayıcı (buyur edici)-yasaklayıcı gibi açılardan ölçülmüştür. İkinci faktör olan organizasyon kısmında düzenli-karışık, belirli-belirsiz, mantıksal-sezgisel bileşenler ölçülmüştür. Ayrıca güzel-çirkin, konforlu-konforsuz, iyi-kötü, bileşenleri de bu faktörde ölçülmektedir. Üçüncü faktör de etkili olan özelliklerden güçlü-zayıf, cesur-ürkek, geçici-kalıcı gibi bileşenlerdir. Bu faktörler dört grup için karşılaştırılmıştır [178].

2. Kaplan (1973), araştırmasında mimar olan ve olmayanların çevresel tercihlerindeki farklılığını çalışmıştır. Çalışmada mimarlık öğrencileri, peyzaj öğrencileri, tasarımda olmayan öğrenciler (aynı öğrenciler) üç gruba ayrılmış ve onların çevresel manzarayı değerlendirmesindeki farklılıkları incelenmiştir. Fotoğraf slaytları ile sunulan çevresel manzaralar 1-5 ölçeği arasında tercih için değerlendirilmiştir. Sonuçta mimarlık okuyan öğrenciler, insan ve çevre fotoğraflarını tercih ederken, tasarımda olmayan öğrenciler doğa yerleşimi fotoğraflarını tercih etmiştir. Peyzaj öğrencileri bazen iki kategori arasında kalmıştır. Kaplan bu farklılıkları profesyonel ilgi alanının işlevi olarak belirtmektedir [177]. Bu çalışmada tutarlılık, sır ve tercihler ölçeklere dayalı olarak araştırılmıştır. Çalışmada farklı içerik ve organizasyonel özellikleri kapsayan 60 dış mekân fotoğraf slaydı kullanılmıştır. Çalışmaya katılan 107 kişi; peyzaj dersi alan mimarlık öğrencilerinden (38), peyzaj mimarlığı (30) öğrencilerinden ve tasarımda olmayan öğrencilerden (39) oluşmaktadır. Slaytlar, yarısı fotoğraf ve yarısı grafik olmak üzere tek renklidir. Fotoğraflar otoyollar, doğal alanlar, bina grupları ve binanın bir parçasını göstermek üzere dört grupta toplanmıştır. 60 slayt jüri tarafından derin-sığ, açık-kapalı vb. kriterleri karşılayacak şekilde seçilmiştir. 107 katılımcının tercih puanları kullanılarak boyutsal analizler yapılmıştır. Ana tercih alanlarını belirlemek için en küçük alan

analizi (Smallest Space Analyses-III), metrik olmayan faktör analizi ve hiyerarşik kümeleme analizi (ICLUST) kullanılmıştır [179].

3. Sanoff, 1973’de gençlerin, çevrenin sosyal anlamı hakkındaki algılarını keşfetmek için bir çalışma yapmıştır. Araştırmada kentsel ve kırsal alanda yaşayan 150 lise öğrencisinden, seçici 12 yerleşim bölgesi fotoğrafları arasındaki benzerlik ve farklılıkları tanımlaması istenmiştir. Sınıflama tekniklerinin içerik analizi sonucu çevresel deneyimlere karşılık gelen hiyerarşik tercih kalıplarının yanı sıra tanımlayıcı ve duygusal kategorileri de ortaya koymuştur. Katılımcılardan tüm ev tiplerinin sıralanması ve benzerliklerin sınıflanması istenmiştir. Ayrıca katılımcılara mevcut ev tipiyle ilgili sorular sorulmuş, onlardan çevreye karşı tutumlar hakkında yirmi sekiz adet doğru-yanlış ifadeler kümesi hakkında cevaplar istenmiştir. 12 fotoğrafa 60’ın üzerinde tanım yapılmış ve bunlar içerik analizi yapılarak yedi kategoride sınıflanmıştır. Bunlar ev formu, ev detayı, büyüklük, ev tarzı, evin kalitesi, evin bağlamı, sosyo-ekonomik durumdur. Konut tercihlerini öğrenmek için öğrencilere hangi konut tipini tercih ettikleri sorulmuş ve öğrencilerden bunun nedenini belirtmeleri istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin fiziksel çevreye karşı yatkınlıkları hakkında doğru-yanlış cevaplar istenmiş ve cevaplar tanımlanırken faktör analizi kullanılmıştır. En yüksek faktör özelliğine sahip dokuz soru puanlama için sorulmuş, doğru cevaplara 1, yanlış cevaplara 0 puan verilmiştir. Değerlendirilmesi düşünülen konular; “Diğer binalardan tamamen yeni ve tamamen farklı binaları tercih ediyorum”, “Konutumu diğer konutlardan ayırmak istiyorum”, “Modern mimari stilleri eski stillerin çoğundan daha çok seviyorum” dur [176].

4. Grainger (1980) mimarların ve müşterilerin binanın işlevini kavramayı sağlayıp sağlamadığını anlamak için aktiviteleri sınıflama ile bu tekniği kullanmıştır. Deneyimler, çoklu sınıflama yönteminin temel prensiplere sahip olduğunu ifade etmektedir. Fakat diğer yönler keşfedilmelidir [32].

5. Groat 1982’de yaptığı çalışmada, Post Modern’den Modern tarza doğru giden 24 konut resmini 20 mimar ve 20 muhasebeci tarafından çoklu sınıflama görevi

ile değerlendirmektedir. Katılımcılara dört bina tipinden (çok aile konutları-tekk aile müstakil konutları-dini yapılar ve sivil ofis binaları) altı adet fotoğraf gösterilmiştir. Dolayısıyla katılımcılardan 24 fotoğrafı gruplamaları istenmiştir. Her sınıflamadan sonra katılımcılara oluşturulan kategorileri etiketlemeleri ve binaları sınıflama kriterleri yanında hangi binaları tanıdıkları, binalar hakkında ne bildikleri sorulmuştur. Bu çalışmada amaç veri toplamaktan öte Post Modern ve Modern binaların yorumlanma farklılıklarını test etmektir. Oluşan verilerin analiz edilmesi için Çok Boyutlu Ölçekleme Analizi, Scologram Analizi (Multi-Scalogram Analyses-MSA-I), İçerik Analizi kullanılmıştır. Oluşan kategoriler, iki uzman tarafından yapılan içerik analizine göre gruplanmış, mimarların ve muhasebecilerin binaları değerlendirirken farklı kodlar kullandığı, muhasebecilerin post modern ve modern binaları ayrı algılamadığı fark edilmiştir [35].

6. Bishop (1983) sınıflama tekniğini binaların yaşının insanların çevreleri hakkındaki görüşlerinde önemli olup olmadığını belirlemek için kullanmıştır [32]. Bishop (1983), binaların yaşının insanların çevrelerindeki görüşü üzerinde oynadığı rol hakkında kaygı duymaktadır. Bishop, bina yaşlarının insanların çevre görüşü üzerindeki etkisini anlamak için yaşları farklı olan bir dizi bina fotoğrafını hazırlayıp insanlardan serbest sınıflama yapmasını istemiştir. 35 kişiden 30'u fotoğrafları sınıflarken temel olarak yaşı kullanmıştır. Bishop çalışmasında bir adım öteye giderek sınıflanan yaş türlerini 10 gruba ayırmıştır. Buradan mimari çağın çok çeşitli olduğu anlaşılmaktadır [172].

7. Bir atölye dersinde Groat, müşterilerden ve mimarlık öğrencilerinden 20 ev fotoğrafını kendileri ile ilişki kuracak şekilde sınıflamasını ve evlerin kendilerine göre kategorilerini belirtmelerini istemektedir. Sonra öğrenci sınıflama yapan müşteri ile röportaj yapmaktadır. Sınıflama kayıt belgesinin kenarında hem müşteri hem öğrenciye yönelik tercih sınıflarını belirten bir sütun bölmesi vardır. Sonraki aşamada öğrencilerden sınıflama kategorisindeki benzerlik ile farklılıkları ve sınıflanmış tercihleri müşteri ile görüşmesi istenmektedir. Örneğin bina malzemesine göre bir sınıflamada müşteri ahşap malzeme seçerken, mimar çelik

ile birlikte geniş camı tercih ederse, çözüm yaklaşımında büyük bir farklılık olduğu söylenebilmektedir. Ya da mimar ve müşteri evleri manzara ve güneş ışığı alma durumuna göre sınıflarsa malzeme üzerindeki anlaşmazlık çözülebilmektedir. Bu araştırma kapsamında hem tercih sıralamaları hem de nominal sınıflama kategorilerinin tanımları, sıralama ve sınıflama arası korelasyonun araştırılabileceği istatistiksel ölçümlere dayandırılabilir. Öğrencilerin sınıflama görevi hakkında yazdıkları yazılara göre, bu görsel deneyimin konuşma ve görüşmelerde müşterilerin tercihlerini belirtmelerini istemek için etkili bir yöntem olduğu söylenebilmektedir [33].

8. Doktora tez çalışmasında Wilson (1989), mimarların ve mimar olmayanların fiziksel çevreyi anlama biçiminde farklılıklar olduğunu ve bu düşüncenin sezgisel ve teorik temelleri olduğunu belirtmektedir. Çalışmada, İngiltere'nin kuzeyinden ve güneyinden iki mimarlık okulundan her okulda her sınıftan eğitim döneminde 15 öğrenci olacak şekilde açık uçlu ancak yapılandırılmış çoklu sınıflama tekniği sayesinde veriler toplanmıştır. Veriler, Çok boyutlu Skologram analizi ve En Küçük Alan Analizi ile analiz edilmiştir. Sonuçta mimari değerlendirmelerin mimari stile dayandığı fark edilmiştir. Çalışmada alanında uzman mimarlık profesöründen yardım alınarak çeşitli mimari stilleri kapsayan ünlü mimarların tasarladıkları 26 bina fotoğrafı seçilmiştir. Çalışmada her iki okuldan 75 kişi olacak şekilde 150 kişi seçilmiştir. Bu öğrenciler kuzeydeki okuldan birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü dönem ve final dönemi öğrencileri, güneydeki okuldan birinci, ikinci, üçüncü, beşinci dönem ve final dönemi öğrencileridir. Öğrencilerin her yıl bina tercihlerini ilişkilendirmek için sınıflama verileri her bina grubunda tercih puanı alacak şekilde kodlanmıştır. Örneğin binayı sevip sevmeme durumuna göre gruplanan binalar en iyi-0 ya da en kötü-12 puanı almaktadır [34].

9. Devlin'in (1990), Şikago'daki iki ofis yapısının mimari anlamda değerlendirilmesinin mimar olan ve mimar olmayanlara göre farklı olduğunu araştırmaktadır. Çalışmada çoklu teknikler kullanılarak literatür ve yapılandırılmamış görüşmelerin içerik analizleri yapılmış, mimar olan-olmayanların mimari yorumları değerlendirilmiştir. Nitel veriler matris tipli

kategori şemaları kullanılarak analiz edilmiştir. Bu çalışma, çevresel anlam konularında çalışan Kaplan-1973, Hershberger-1988, Groat ve Canter-1979, Groat-1982 gibi araştırmacıların çalışmalarını güçlendirmiştir. Sonuçta mimar olanların ve olmayanların yorumlayıcı kategori oranları farklıdır. Groat'ın yapı kategorilerine dayanarak katılımcıların cevapları araştırmacı tarafından kategorilere ayrılmıştır. Mimar ve mimar olmayanlardan yapılan yorumlar Groat'ın belirlediği 27 kategoriden 22 tanesini içermektedir. Mimarlar daha çok fiziksel formlarda var olan fikir-kavram üzerinde yorum yaparken, mimar olmayanlar daha duygusal ve açıklayıcı yorum yapmıştır [177].

10. Downing 1992 imaj banklar hakkında yaptığı çalışma ile tasarımcının gençlik- eğitim-profesyonel dönemler boyunca akılda kalan yer imajlarının kaynak sıklığını ve tasarım sürecindeki kullanım sıklığını araştırmıştır. Tasarım boyunca zihinsel imajların kullanım ve anlam farklılıklarını test etmek için 117 birey ile iki ayrı çalışma yapılmıştır. Ön çalışma 22 yeni okula giren öğrenci, 18 mezun olan öğrenci, 18 profesyonel ile yapılmıştır. İkinci çalışma, 19 profesyonel kariyer değişikliği programına katılmış mezun öğrenci, 20 mezun olan öğrenci, 20 profesyonelle yapılmıştır. Ön çalışmaya katılan öğrenciler ikinci çalışmaya katılanlardan daha genç olup iki grubun eğitim seviyeleri birbirinden farklıdır. Sonra çalışmada, bireysel katılımcılardan akılda kalan çeşitli mekânları öğrenip bunları bildirilen şekilde kartlara kaydederek çoklu sınıflama tekniğine geçilmiştir. Tüm katılımcılar için mimarlık eğitimi almadan önce, unutulmaz yerler %91 oranında doğadaki yöresel yerlerdir. Mimarlık eğitimi boyunca %83 oranında karşılaşılan unutulmaz yerler ise mimari (mimarlık tarihi derslerinde bahsedilen, tasarımcılar tarafından tasarlanan yerler, vb.)'dir. Pratik dönemde profesyoneller bu iki akılda kalıcı yerler imajını toplamaktadır. İkinci çalışmada ise yönlendirilmiş sınıflama ile iki imajı da toplayan profesyonellerden bu imajlar arasında farklılık olup-olmadığı araştırılmıştır. Serbest sınıflamalar tamamladıktan sonra katılımcılardan profesyonel eğitim öncesi, sırası ve sonrasına göre 2-3 kategori ile akılda kalan imajları sınıflamaları istenmiştir. Tanımlanan kategoriler çok boyutlu scalogram analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmada varılan sonuç, profesyoneller

yöresel ve mimari imajları imaj bankalarında entegre halde barındırırken, öğrenciler yöresel ve mimari imajları imaj bankalarında entegre etmeden ayrı olarak saklamaktadır [180].

11. Kramer'in (1995) çalışmasının esas amacı, genel yerler için tercihleri sistematik yapılandıran kriterleri belirlemek ve bu kriterler temelinde genel yerlerin birbiriyle karşılaştırıp ilişkilendirilebileceği sınıflama sistemi oluşturmaktır. Bunun için 55 katılımcıya kart sınıflama tekniği uygulanmış ve veri analizinde çok boyutlu ölçeklendirme teknikleri kullanılmıştır. Sonuçta; yer işlevi, işlevin özgünlüğü ve mahremiyet kriterlerinin yerin kavramlaştırılmasında önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Pilot çalışmada İngiltere Surrey Üniversitesi'nde sekiz kadın yedi erkek olmak üzere 15 öğrenciden akıllarına gelen yerleri serbest şekilde sıralamaları istenmiştir. 15 kişi 32 yeri dörtten fazla olmak üzere yazmıştır. Sonra bu sınıflanan yerleri kendileri için anlamlı olacak şekilde kategoriye ayırmaları, kategoriye etiketlemeleri ve kategoriye ayırma nedenlerini yazmaları istenmiştir. Genel yer adlarının 6x7,5 cm ebatlarında düz beyaz kâğıtlara siyah kalem ve şablonla yazılması istenmiştir. Rastgele kampüsten, ortak alanlardan, rekreasyon alanlarından seçilen katılımcılara kartlar karıştırıp verilmiş ve onlardan dört-altı kategoriye geçmeyecek şekilde kartları sınıflaması istenmiştir. Toplamda 47 çeşit sınıflama üretilmiştir. İnsanlar tarafından kullanılan kriterlere iki bağımsız uzman tarafından içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi, 47 katılımcıdan 25'inin yerleri işlev kriterine göre sınıfladığını ortaya koymuştur. Bunlar çok boyutlu scologram tekniği ile analiz edilmiştir. İşlevlerden konut-hizmet (kurum, günlük ihtiyaç)-boş alan (eğlence, fiziksel ve kültürel sosyalleşme) öğeleri öne çıkmıştır. Daha sonra 40 katılımcı (20 bayan: 10 öğrenci-10 öğrenci olmayan)-(20 bay: 10 öğrenci-10 öğrenci olmayan) kişiye aynı teknikle aynı yerlerde sınıflama yapılması istenmiştir. Katılımcılardan kartları yerleri sevme derecelerine (5'li puan) göre sınıflamaları istenmiştir. Sonra katılımcılardan 5'li tercih ölçeğine göre genel yerleri değerlendirmenin anlamlı olup olmadığı sorulmuş ve verilere çok boyutlu ölçekleme analizi yapılmıştır [181].

12. Scott ve Canter (1997) çalışmasında resimlerin ve resmin temsil ettiği yerlerin değerlendirilmesi arasında teorik ve ampirik bir ayrım olduğunu çoklu sınıflama tekniği ile incelemiştir. Buna göre 41 katılımcı tanıdıkları yerel yerlerin 20 fotoğrafını serbest ve yönlendirilmiş bir şekilde sınıflamıştır. Yönlendirilmiş sınıflamada katılımcıların fotoğrafta gördükleri yerler hakkında birkaç dakika düşünmesi ve sonra bilgisine göre sınıflaması istenmiştir. İlk sınıflama analizinde katılımcıların fotoğraf içeriğine (arazi formu-su varlığı vb.) göre, ikinci sınıflamada fotoğraftaki görsel bilgilerden başka anı-duyusal deneyimlere göre resimleri grupladığı gösterilmiştir. 23 erkek, 18 kadın katılımcıdan renkli 20 fotoğrafları sınıflamaları, her grup için ortak yönü yazmaları ve yanıt kâğıtlarına cevap vermeleri istenmiştir. Canter tarafından fotoğrafların seçim sürecinde 3 yön belirlenmiştir: Fiziksel nitelik (kentsel-kırsal-yerel köy-deniz kenarı-özel alan), fotoğrafın kapsadığı yer aktivitesi (yürüme-oyun-izleme-turistik aktivite-spor-hareket yok), yerlerin kavranışı (resmi veya yeri sevip sevmeme). Analiz aşamasında sınıflama görevi ile toplanan verilerde çoklu skologram analizi kullanılmıştır. Grubun sahip olduğu ortak özellikler içerik analizine göre yapılmakta olup çalışma, eğitim ve cinsiyete göre bölünmüştür. Sonuçta, fotoğraf sınıflamasında fiziksel özellikler, fotoğraf içindeki yer sınıflamasında ise konsept konusu açıkça öne çıkmıştır [173].

13. Erdoğan (2010), iki deneysel çalışmadan oluşan araştırmasında, birinci çalışmada mimarlık birinci ve son sınıf öğrencileri arasında farklılık ve benzerlik ortaya konulmaktadır. Çalışmanın ana hipotezi, son sınıf öğrencileri farklı eğitim-dünya görüşü ile yapıyı değerlendirirken öznelleşmekte, birinci sınıf öğrencileri ise nesnelleşmektedir. Yapılan birinci deneysel çalışmada 83 mimarlık lisans öğrencisinin (43'ü birinci sınıf, 40'ı son sınıf) farklı fonksiyonlara sahip 21 yapı (6 geç modern, 7 erken modern, 3 high tech, 5 dekonstrüktif) üzerine yorum yapması istenmiştir. Bu çalışmada 21 imajı, katılımcıların kendi fikirlerine göre kategorilemesi ve bu kategorileri isimlendirmesi istenmiştir. Bu görüşme içerik analizinin, çok boyutlu ölçeğin formunun ve Indscal yönteminin içeriğini oluşturmaktadır. Daha sonra katılımcılardan imajların en fazla beğenilenden en

az beğenilene doğru sıralanması istenmiştir. 83 denek 415 grupta yapmış ve bu gruplar 11 kategoride toplanmıştır [182]. İncelenen tüm araştırmalardan sonra tez çalışması kapsamında serbest ve yapılandırılmış sınıflama tekniğinin uygulanması, yapılan analizler, kategorilerin belirlenmesi, fotoğraf seçimleri, fotoğraf ve katılımcı sayıları gibi konularda bilgiler edinilmiştir.

4.1.4 Anlamsal Farklılaşma Ölçeği ile Fotoğraf Değerlendirme Tekniği

Bu çalışmada çoklu sınıflama tekniğine ek olarak, katılımcılardan fotoğrafların (mekânların) tercih nedenlerini ölçmek için belirlenen sıfat çiftlerinin puanlanması ile oluşan anlamsal farklılaşma ölçeği biçiminde hazırlanan anketi cevaplamaları istenmiştir.

Görsel çevre değerlendirme tekniği olarak kullanılan “Anlamsal Farklılaşma Tekniği” çevremize ve onu oluşturan nesnelere gösterilen anlamsal tepkiyi ölçmek için kullanılmaktadır [183]. Anlamsal farklılaşma ilk önce Osgood (Osgood, Suci, Tannenbaum 1957) tarafından bulunan ve çağrışımsal anlamları ölçmeye yönelik kullanılan bir araçtır. Basit formatı arasında yedi boşluk bulunan iki kutuplu sıfatlardan oluşmaktadır [184]. Anlamsal farklılaşma ölçeklerinde sıfat aralığı 5’li, 7’li, 9’lu düzenlenebilmektedir [183]. Anlamsal farklılaşma ile birlikte sıfat kontrol listesinin kullanılması tasarım araştırmasının favorisi olmuştur [184]. Anlamsal ölçüm uzun yıllar sözlü cevap almanın sistematik bir yolu olarak kullanılmıştır. Anlamsal ölçüm verileri genellikle istatistiksel analiz, faktör ve bileşen analizi için güçlü teknikler tarafından ele alınmaktadır [185]. Küller çoğu araştırmacının kendi anlamsal ölçeğini tercih ettiğini, kendi faktör isimlerini oluşturduğunu, ölçümün güvenilirliğini yeniden test ettiğini belirtmektedir. Osgood’un 3 genel faktörü (değerlendirme-etkinlik-güçlülük) tüm alanlara yeterli bir kapsama alanı veremeyecek kadar geneldir. Mimarlıkta sanatta ve diğer alanlarda spesifik faktörler var gibi görünmektedir. Anlamsal ölçüm ve faktör analizi kullanarak bir araştırma alanı açmak iyi gibi görünse de daha sonra devam eden çalışma için farklı faktörler hipotez olarak kabul edilmelidir. Küller’in mimarlıkta anlamsal farklılaşma için önerdiği sekiz faktör ise şöyledir: [185]

1. Hoşluk; çirkin, emniyetli, uyarıcı, sıkıcı, iyi, hoş, kaba, pastoral
2. Karmaşıklık; karmakarışık, zorla uydurulmuş, canlı, uyumsuz karışım
3. Birlik; işlevsel, tek bir stil, tutarlılık, bütüncül
4. Kapalılık; kapalı, açık, havadar, sınırları belirlenmiş
5. Güçlülük; kırılğan, erkeksi, kadınsı, güçlü
6. Sosyal Statü; pahalı, iyi korunmuş, basit, savurgan
7. Etki; modern, yaşlı, yeni, ebedi
8. Orjinallik; sıradan, sürprizli, özel, tuhaf

Wedin vd. yaptığı çalışmada iki kutuplu 4 sıfat çiftini 4 takımda belirlemiştir. Bunlar: estetik çekicilik, fiziksel organizasyon, fiziksel boyut ve fenomenolojik (görüngüsel) boyuttur. Üç adet farklı oturma odası planları, izometrik çizimleri ve fotoğrafları ile hazırlanmıştır. Buradan çıkan sonuçta, insanların bir fotoğrafı estetik çekicilik, fenomenolojik boyut ve fiziksel organizasyon açısından diğerlerinden daha güzel bulduğudur. Burada fiziksel boyut için kullanıcılar tarafından verilen cevaplar daha az tutarlıdır. 4 psikolojik ölçü ile iki kutuplu sıfat çiftleri şu şekildedir: [186]

1.Estetik çekicilikte,

- Çekici-çekici olmayan,
- İtici-davet edici,
- Etkilemeyen-etkileyen,
- Stil sahibi-stili yok,

2.Fiziksel organizasyonda;

- Zayıf düzenlenmiş-iyi düzenlenmiş,
- Karmakarışık-düzenli,
- Verimli-verimsiz,
- Kötü ölçek-iyi ölçek

3.Fenomenolojik boyutta;

- Kalabalık-kalabalık değil,
- Sıkışık-geniş,

- Sınırlı mekân-serbest mekân,
- Konforlu-konforsuz,

4.Fiziksel boyutta;

- Küçük-büyük,
- Ufacık-kocaman,
- Dar-geniş,
- Kamusal-özel

Değerlendirme teknikleri çeşitli ifadelerle izin vermek ve görüntülerin/imajların anımsattıkları sıfat tanımları aracılığı ile çevresel olaylara tepki için kullanılabilir. Betimsel yargıları ortaya çıkarmak için kullanılan kodlama aracı anlamsal farklılaşma şeklinde iki kutuplu nitelik ölçeği kullanan bir tekniğe dayanmaktadır [175]. Sanoff'un kullandığı anlamsal farklılaşma ölçekleri ise şunlardır: (Tablo 4.2).

Tablo 4.2 Sanoff'un çalışmasında kullandığı sıfat çiftleri [175]

basit-karmaşık	uyarıcı-yatıştırıcı	uyumlu-uyumsuz	sert-düz
belirsiz-belirgin	biçimsel-serbest	simetrik-asimetrik	atak-pasif
ilginç-sıkıcı	kaba-yumuşak	bireysel-genelgeçer	birlik-çeşitlilik
hazin-hissi	yeni-bilinen	hoş-asabi	birbirine zıt-anlaşılabilir
neşelendirici-üzücü	yüksek-alçak	barışçıl-yıkıcı	statik-dinamik
düzenli-düzensiz	bir örnek-farklı	gergin-rahatlatıcı	sakin-zorba
samimi-uzak	hoş-hoş değil		

Sanoff haricinde farklı araştırmacıların kullandığı farklı anlamsal ölçekler bulunmaktadır. Tablo 4.3'de Hershberger ve Cass tarafından tasarlanmış çevrenin anlamını ölçmek için uygulanan anlamsal ölçek ise şöyledir:

Tablo 4.3 Hershberger&Cass'ın kullandığı sıfat çiftleri ve faktörler [187]

Faktör	Birincil Ölçek	Alternatif Ölçek
1.Genel değerlendirme	İyi-kötü	Hoş-sinirlendirici
2.Yararsal değerlendirme	Yararlı-yararsız	Arkadaşça-düşmanca
3.Estetik değerlendirme	Tek/bir-genel	İlginç-sıkıcı
4.Aktivite	Aktif-pasif	Karmaşık-basit
5.mMekânsal değerlendirme	Samimi-geniş	Kişisel-genel
6.Güçlülük	Haşın-narin	Pürüzlü-pürüzsüz
7.Tertip	Temiz-pis	Tertipli-karmakarışık
8.Organizasyon	Düzenli-düzensiz	Resmi-rahat
9.Isı	Ilık-soğuk	Sıcak-soğuk
10.Işıklandırma	Aydınlık-karanlık	Parlak-mat
	İkincil Ölçekler	Alternatif Ölçekler
	Eski-yeni	Geleneksel-çağdaş
	Pahalı-pahalı değil	Tutumlu-cömert
	Büyük-küçük	İri-ufak
	Heyecanlandırıcı/sakinleştirici	Güzel-çirkin
	Net-belirsiz	Birleştirilmiş-dağıtılmış
	Güvenli-tehlikeli	Titreşimli-baskı altında
	Renkli-renksiz	Korunmuş-korumasız
	Sessiz-gürültülü	Şaşırtıcı-kolaylaştırma
	Havasız-cereyanlı	Küflü-taze
	Sabit-esnek	Sürekli-geçici

Hesselgren (1988) insanların 1-8 arası aralıkta tercih yaparken zorlandığını belirtmekte ve Küllere dayanarak geliştirdiği anlamsal farklılaşma ölçeğinde 1-5 arasında düzenlemeye gitmektedir. Ayrıca Hesselgren anlamsal farklılaşma ölçeğinde istatistiksel değerlendirmeler yanında faktör analizi yapılmasının sonucu kuvvetlendireceğini belirtmektedir [183].

Anlamsal farklılaşma ölçeği hakkında yapılan araştırmalar ve okumalar sonucunda bu tezin deney çalışmasında kullanılmak üzere Mekânsal Değerlendirme Faktörü, Esneklik Faktörü, Estetik Değerlendirme Faktörü, Genel Değerlendirme Faktörleri olarak belirlenen dört faktör grubu ve bu faktörlere uygun 20 adet sıfat çifti belirlenmiştir. Faktörlerle ilişkili sıfat çiftleri, mekân kartlarına bakıldıktan sonra 1-5 arasında puanlanarak her mekân kartı için

sıfatlara göre bir puanı olmuştur. Bu faktörlere göre seçilen fotoğraflara bakılınca mekânı tanımlayan 20 sıfat çifti ise aşağıdaki gibidir: (Tablo 4.4).

Tablo 4.4 Kullanılan faktörler ve sıfat çiftleri

Esneklik Faktörü:	1. çok işlevli-tek işlevli, 2. dönüşebilir mobilya-dönüşemeyen mobilya 3. yatayda büyüme-yatayda büyümeme, 4. düşeyde büyüme-düşeyde büyümeme, 5. bölünebilir-bölünemez, 6. esnek-esnek değil,
Mekânsal Değerlendirme Faktörü:	7. büyük-küçük, 8. ferah-basık, 9. basit-karmaşık 10. geniş-dar
Estetik Değerlendirme Faktörü:	11. ilginç-sıkıcı, 12. samimi-itici, 13. renkleri uyumlu-renkleri uyumsuz 14. malzemeleri uyumlu-malzemeleri uyumsuz 15. güzel-çirkin 16. modern-klasik
Genel Değerlendirme Faktörü:	17. hoş-hoş değil, 18. olumlu-olumsuz 19. uyumlu-uyumsuz 20. özgün-sıradan

Anket kâğıdında tez kapsamında belirlenen bu sıfat çiftlerinin anlamları, kullanıcıların doğru ve net bir şekilde fotoğrafları puanlamaları için açıklanmıştır. Bu sıfat çiftlerinin anlamları ise şöyledir: (Tablo 4.5).

Tablo 4.5 Sıfat çiftleri ve açıklamaları

1. Mekân çok işlevlidir: Mekânda birden fazla işlev (yeme-yatma-sohbet etme-televizyon izleme-vb.) yapılabilir.
2. Mekân tek işlevlidir: Mekân sınırlı işleve imkân tanımaktadır
3. Mekân dönüşebilir mobilya barındırır: Mekânda katlanır yatak-katlanır masa-hareketli dolap bulunur.
4. Mekân dönüşemeyen mobilya barındırır: Mekânda katlanır yatak-katlanır masa-hareketli dolap bulunmaz, dönüşemeyen mobilya bulunur.
5. Mekân yatayda büyümüştür, büyüebilir: Mekân plan düzleminde (yatay yönde) büyümüştür ve büyümeye elverişlidir.
6. Mekân yatayda büyümemiştir, büyüyemez: Mekân plan düzleminde (yatay yönde) büyümemiştir ve büyümeye elverişli değildir.
7. Mekân düşeyde büyümüştür, büyüebilir: Mekân kat yüksekliğini arttırmıştır ve ara kat oluşumuna elverişlidir.
8. Mekân düşeyde büyümemiştir ve büyüyemez: Mekân kat yüksekliğini arttırmamış ve ara kat oluşumuna elverişli değildir.
9. Mekân bölünebilir: Mekân hareketli elemanlarla (duvar-dolap-vb.) bölünebilir.
10. Mekân bölünemez: Mekân hareketli elemanlarla (duvar-dolap-vb.) bölünemez.
11. Mekân esnektir: Mekân farklı kullanımlar için yeniden organize edilebilir.
12. Mekân esnek değildir: Mekân farklı kullanımlar için yeniden organize edilemez.
13. Mekân büyüktür: Mekân fiziksel olarak (en-boy) büyüktür.
14. Mekân küçüktür: Mekân fiziksel olarak (en-boy) küçüktür.
15. Mekân ferahdır: Mekân yükseklik olarak yeterlidir ve konforludur.
16. Mekân basıktır: Mekân yükseklik olarak yetersizdir ve konforlu değildir.
17. Mekân basittir: Mekân sade düzenlenmiştir.
18. Mekân karmaşıktır: Mekân sade düzenlenmemiştir ve kalabalıktır.

19. Mekân geniştir: Mekân fiziksel olarak geniştir.
20. Mekân dardır: Mekân fiziksel olarak dardır.
21. Mekân İlginçtir: Mekânın kişide uyandırdığı etki garip, tuhaftır.
22. Mekân Sıkıcıdır: Mekânın kişide uyandırdığı etki iç karartıcıdır.
23. Mekân Samimidir: Mekân kullanıcılara içten-sıcak gözükmektedir.
24. Mekân İticidir: Mekân kullanıcılara soğuk-sıkıcı gözükmektedir.
25. Mekânın renkleri uyumludur: Mekânda (döşeme-duvar) kullanılan renkler birbirine uyumludur.
26. Mekânın renkleri uyumsuzdur: Mekânda (döşeme-duvar) kullanılan renkler birbirine uyumsuzdur.
27. Mekânın malzemeleri uyumludur: Mekânda (döşeme-duvar) kullanılan malzemeler birbirine uyumludur.
28. Mekânın malzemeleri uyumsuzdur: Mekânda (döşeme-duvar) kullanılan malzemeler birbirine uyumsuzdur.
29. Mekân güzeldir: Mekân hoş gözükmektedir.
30. Mekân çirkindir: Mekân hoş gözükmemektedir.
31. Mekân moderndir: Mekân modern bir tarza sahiptir.
32. Mekân klasiktir: Mekân klasik bir tarza sahiptir.
33. Mekân hoştur: Mekân kullanıcılar tarafından beğenilmektedir.
34. Mekân hoş değildir: Mekân kullanıcılar tarafından beğenilmemektedir.
35. Mekân olumludur: Mekân olumlu etkiye sahiptir.
36. Mekân olumsuzdur: Mekân olumsuz etkiye sahiptir.
37. Mekân uyumludur: Mekân uyumlu etkiye sahiptir.
38. Mekân uyumsuzdur: Mekân uyumsuz etkiye sahiptir.
39. Mekân özgündür: Mekân kendine has özellikler barındırır.
40. Mekân sıradandır: Mekân kendine has özellikler barındırmaz.

4.2 Yarı Deneysel Çalışma

Yarı deneysel çalışma uygulanmadan önce, esneklik ile ilişkili olarak uzmanlar tarafından fotoğraflar seçilmiştir. 70 katılımcı, cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre seçildikten sonra çalışma önce sekiz kişi özelinde denenmiş ve bu esnada karşılaşılan bazı eksikler giderilmiştir. Bu eksiklikler bazı fotoğrafların ait olduğu içeriği çok yansıtmaması, çok anlaşılır olmaması olarak tanımlanabilir. Sorunlu fotoğraflar elenip uzmanlar tarafından içeriğini yansıtan fotoğraf seçilerek son durumda yarı deneysel çalışma uygulanmıştır.

4.2.1 Yarı-Deneysel Çalışma için Uygun Fotoğraf Seçimi

Bu çalışmada “esneklik ve esnek konut” kavramları hakkında literatür araştırması ile kitap, dergi, makale, bildiri yayınları taranmıştır. Literatür taraması ve ilgili internet kaynaklarından elde edilen bilgiler sayesinde esneklik sağlayan farklı konut örnekleri, plan şemaları ve görseller ile tanımlanmıştır. Tüm bu araştırmalardan elde edilen bilgilerle esneklik; mekânsal-işlevsel-kültürel esneklik olarak üç alanda sınıflanmıştır. İncelenen esnek konut örnekleri, belirlenen esneklik kriterlerine göre mekânsal ya da işlevsel esneklik olarak sınıflandırılmış, kültürel esneklik çalışma kapsamının dışında tutulmuştur. Mekânsal ve işlevsel esneklik parametreleri belirlendikten sonra, bu kriterlere uygun olacak şekilde fotoğraf seçimi yapılmıştır. Burada belirlenen fotoğraflar mimarlık-tasarım-konut-esnek konut gibi terimlerin taranması ile internet kaynaklarından seçilmiştir. Konutta hem işlevsel hem mekânsal esneklik parametrelerinden araştırılması planlanan dört parametre belirlenmiştir. Bu esneklik parametrelerinden işlevsel olanlar; açık plan (4 fotoğraf)-dönüştürülen tefriş elemanları (4 fotoğraf) iken mekânsal olanlar ise, loft mekân (4 fotoğraf), hareketli duvarlar (4 fotoğraf)’dır. Bunun haricinde, çalışmaya, karşılaştırma yapabilmek ve kullanıcıların tercih düzeyini anlamak için esnek olmayan konut (4 fotoğraf) parametresi eklenmiştir. Önce çalışmada kullanılmak üzere araştırmacılar tarafından toplam 40 fotoğraf seçilmiş, sonra akademisyen ve meslek profesyonelleri olmak üzere 11 uzman kişiden yardım alınarak bu fotoğraflar 20’ye indirilmiştir (Tablo 4.6).

Tablo 4.6 Çalışmada kullanılan fotoğraflar (fotoğraf kaynak: s. 211-212)

İŞLEVSEL ESNEKLİK	
Açık Plan	2 7 12 17
Dönüştürülen Tefriş Elemanları	3 8 13 18
MEKÂNSAL ESNEKLİK	
Loft Mekân	1 6 11 16
Hareketli Duvarlar	5 10 15 20
ESNEK OLMAYAN MEKÂNLAR	
Esnek Olmayan Mekân	4 9 14 19

4.2.2 Katılımcıların Seçilmesi

Konut tercihlerini etkileyen pek çok parametre bulunmaktadır. Bunlardan biri olan hanehalkının özellikleri, kullanıcıların demografik ve sosyo-ekonomik yapısı konut tercihlerinde oldukça etkilidir. Bu çalışmada katılımcıları belirlerken kullanıcıların demografik özelliklerinden cinsiyet durumu ve sosyo-ekonomik özelliklerinden eğitim durumu farklılıkları esas alınmıştır. Dolayısıyla çalışma kapsamında 35 kadın-35 erkek, 40 lisans-lisansüstü mezunu-30 ortaokul-lise mezunu olmak üzere toplam 70 katılımcı belirlenmiştir. Çalışmada hanehalkının kültürel yapısı, büyüklüğü, yaş profili vb. özellikler kapsam dışı bırakılmıştır.

Bu çalışmada cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre katılımcıların konuttaki esnek tasarımlar için farklı düşüncelerinin olabileceği düşünülmektedir.

4.2.3 Yarı-Deneysel Çalışmada Tekniğin Uygulanması

Bu çalışmada önce esneklikle ilişkili fotoğrafların serbest sınıflama tekniği ile gruplanması ve bu gruplamaların ortak özelliklerinin belirlenmesi yapılmaktadır. Daha sonra yapılandırılmış sınıflama tekniği ve anlamsal farklılaşma tekniği ile de fotoğraf tercihleri ve tercih nedenlerinin ortaya konulması sağlanmaktadır.

Yarı-Deneysel çalışma uygulanırken katılımcılara toplam 20 fotoğraf kartı (A5 ebatlı karton üzerinde renkli çıktı olarak) verilmiştir ve kullanıcılardan bu fotoğrafları ilk önce serbest olarak çoklu sınıflamaları istenmiştir. Katılımcılara araştırmanın amacı açıklanmış ve onlardan fotoğrafları kendileri için anlamlı kategoriler oluşturacak her gruba istediği kadar fotoğraf koyacak şekilde istenilen sayıda sınıflamaları istenmiştir. Daha sonra katılımcılardan bu fotoğrafları gruba koyma nedenini belirtmeleri ya da tüm oluşan gruplara bir isim/etiket vermeleri istenmiştir. Bu sırada tüm katılımcılar tarafından oluşturulan grupların isimleri/etiketleri anket kâğıtlarına not edilmiştir. Fotoğraf kartlarının arkasında numaraları bulunmaktadır (Şekil 4.3).

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Mimarlık Bölümü Mimari Tasarım Anabilim Dalında yapmakta olduğum Doktora Tez için anket soruları aşağıdadır. Verilen yanıtlardan elde edilen veriler bilimsel amaçlı tez ve makale kapsamında kullanılacaktır. Katılarınız için çok teşekkür ederim.

1) SERBEST SINIFLAMA

Size karıştırılarak verilen 20 adet fotoğrafı kendinize göre anlamlı kategoriler/gruplamalar yapacak şekilde sınıflayınız. Fotoğraflarla istediğiniz kadar sınıflama/gruplama yapabilir, istediğiniz gruba istediğiniz kadar fotoğraf koyabilirsiniz. Sonrasında her bir grubun yanına seçtiğiniz fotoğraf numaralarını ve oluşturduğunuz grubun ismini/etiketini yazınız. (Fotoğraf numaraları arkadadır)

Gruplar	Fotoğraf Numaraları	Etiketler/İsimler
Grup 1	9, 10, 11, 12	Etiket 1: Sadace olan olarak kullanılan evler
Grup 2	18, 13, 14	Etiket 2: Hareketli yapıya göre ait evler
Grup 3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20	Etiket 3: Oturma alanı, mutfak ya da diğer fonksiyon alanlarının ortak olarak bulunduğu alanlar
Grup 4	8, 9, 20, 15, 17	Etiket 4: Alanları bölün, farklı kullanımlara imkan sağlayan hareketli alanlar
Grup 5		Etiket 5:
*****		*****
*****		*****

Şekil 4.3 Serbest sınıflama anket örneği (2019)

Çalışmanın ikinci aşamasında yapılandırılmış sınıflama tekniği kullanılmıştır ve katılımcılara fotoğraf kartları tekrar verilmiştir. Yapılandırılmış sınıflama aşaması kendi içinde iki bölüme ayrılmıştır:

1. Kullanıcıların fotoğrafları tercih etmesi ve etmemesi durumuna göre,
2. Kullanıcıların fotoğrafları esnek bulması ve bulmamasına göre.

Birinci aşamada katılımcıların fotoğrafları, kendi konutunda tercih etme ve etmeme durumuna göre 1-5 arasında puan vererek gruplamaları istenmiştir. 1:

kesinlikle tercih etmem 2: tercih etmem, 3: ne tercih ederim ne tercih etmem, 4: tercih ederim, 5: kesinlikle tercih ederim şeklinde tüm fotoğrafların katılımcılar tarafından gruplara konması istenmiştir. Katılımcılara her grupta 4 fotoğraf olacağı belirtilmiştir. Daha sonra katılımcılardan, kendilerinin oluşturduğu beş gruptan bir fotoğrafı seçmesi istenmiştir. Tercih ettiği fotoğraflardan beğendiği 1 fotoğrafı seçmesi, tercih etmediği fotoğraflardan beğenmediği 1 fotoğrafı seçmesi ve bunun nedenlerini yazmaları istenmiştir (Şekil 4.4).

2) YAPILANDIRILMIŞ SINIFLAMA
 Serbest sınıflamadan sonra 20 adet fotoğrafı kendi konutunuza tercih edip-etmemeye durumunuza göre her grupta 4 fotoğraf olacak şekilde sınıflayınız. (5 puan: Kesinlikle tercih ederim, 4 puan: Tercih ederim, 3 puan: Ne tercih ederim ne tercih etmem, 2 puan: Tercih etmem, 1 puan: Kesinlikle tercih etmem) Her grup içinden konutunuzda en çok tercih edeceğinizi 1 fotoğrafı seçiniz. Daha sonra seçtiğiniz fotoğrafı kendi konutunuzda tercih etme ya da tercih etmemeye nedeninizi/nedenlerinizi yazınız.

Tercih Durumu	Kesinlikle Tercih Ederim (5 Puan)	Tercih Ederim (4 Puan)	Ne Tercih Ederim Ne Tercih Etmem (3 Puan)	Tercih Etmem (2 Puan)	Kesinlikle Tercih Etmem (1 Puan)
Fotoğraf numaraları	7, 16, 12, 11	5, 17, 13, 10	18, 15, 6, 16	20, 1, 8, 3	9, 13, 6, 19
Gruptaki 1 Tercih	7	5	15	8	9
Ben Tercih ettiğimi/mediğimi/çıkardığımı	Geriis ferah Geriis kullanımları alanı, 3. cephe suyuzcağı	Kokulu alanın isletir, lütfen Calve alanı ben kopardı nece oakt	herde olundığı sana, lütfen yitirgin ya kulanması	Kullanmak istiyim alanın çok kendi otmak herde Ayı oakt güne kullanmak farkla kulanmak	Benim kulanmak apıları kulanmak farklıyorum. Ben bir hava ve yer
Fotoğrafik Özellikler:					
Cinsiyet:	☒ Kadın ☐ Erkek	Eğitim Durumu:	☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☒ Üniversite ☐ Lisans Üstü		
Medeni:	Boş	Aylık Ortalama Gelir Düzeyi:	☐ 0-1500 ☐ 1501-3000 ☐ 3001-4500 ☐ 4501-6000 ☒ 6001 ve Fazlası		
Yaşları Nisi:		Yaşı:	☒ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ 66 ve Üstü		

Şekil 4.4 Yapılandırılmış sınıflama anket örneği (2019)

İkinci aşamada katılımcılardan 20 fotoğrafı loft mekân-hareketli duvarlar-açık alan-dönüşebilen tefriş elemanları-esnek olmayan mekân gruplarına dağıtmaları istenmiştir. Tüm bu grupların tanımı anket kâğıdında yazılı olarak katılımcılara

açıklanmıştır. Katılımcılara her grupta 4 fotoğraf olması gerektiği belirtilmiştir (Şekil 4.5).

Ek 4: Anket Tasarımı

2) YAPILANDIRILMIŞ SINIFLAMA

20 adet fotoğraf aşağıdaki kategorilere göre her kategoride 4 fotoğraf olacak şekilde, fotoğraf numaralarını yazarak sınıflayınız. Her kategorinin açıklaması bulunmaktadır.

	LOFT MEKÂN (5)	AÇIK PLAN (4)	HAREKETLİ DUVARLAR (3)	DÖNÜŞEBİLEN TEFİRİŞ ELEMANLARI (2)	ESNEK OLMAYAN MEKÂN (1)
Fotoğraf Numaraları	16, 6, 11, 1	17, 2, 7, 12	5, 8, 20, 10	13, 18, 3, 15	4, 14, 9, 19

AÇIKLAMALAR:

LOFT MEKÂN (5): MEKÂNIN DİKEY YÖNDE HACİMSEL GENİŞLEMESİ, ARAKAT OLUŞUMU VE ALAN KAZANIMI, MERDİVEN KULLANIMI, HACİMSEL BOŞLUK.

AÇIK PLAN (4): AÇIK PLAN, DOLAŞIMI ENGELLEMİYEN GENİŞ ALAN, KESİNTİSİZ MEKÂN, SINIRLANMAMIŞ MEKÂN.

HAREKETLİ DUVARLAR (3): HAREKET EDEN-DEĞİŞEBİLEN-DÖNEBİLEN DUVARLAR İLE FARKLI MEKÂNLAR YARATABİLME, ALANI BÖLME YA DA GENİŞLETME.

DÖNÜŞEBİLEN TEFİRİŞ ELEMANLARI (2): MEKÂN A UYGUN OLARAK DEĞİŞEBİLEN/DÖNÜŞEBİLEN, HAREKET EDEBİLEN MOBİLYALAR.

ESNEK OLMAYAN MEKÂN (1): SINIRLANMIŞ, BÖLÜNMÜŞ, SABİT İŞLEVLERİN YAPILABİLDİĞİ, DÖNÜŞEMEYEN YA DA SINIRLI DÖNÜŞEBİLEN MEKÂN, HAREKETSİZ MEKÂN, MODÜLER OLMAYAN PLAN.

Şekil 4.5 Yapılandırılmış sınıflama anket örneği 2 (2019)

Deney çalışmasında son olarak kullanıcıların konutta esnekliği tercih etme ya da etmeme nedenleri, belirlenen sıfat çiftleri kapsamında anlamsal farklılaşma tekniği ile analiz edilmiştir. Bunun için her A5 kâğıdında bir fotoğraf olacak şekilde tüm 20 fotoğraf, seçilen sıfat çiftleri kapsamında 5’li likert ölçek ile değerlendirilmiştir (Şekil 4.6).

Şekil 4.6 Anlamsal farklılaşma ölçeği ile yapılan anket örneği (2019)

Şekil 4.7’de anlamsal farklılaşma ölçeği ile hazırlanan doldurulmuş bir anket örneği gösterilmektedir. Her mekânın sıfatlara göre puanlanması yapılırken katılımcılara fotoğrafların renkli kartları gösterilmektedir.

Aşağıdaki fotoğrafı verilen sıfat çiftleri ile 1-5 arasında derecelendirerek “X” ile tanımlayınız. Örneğin 1 çok küçük, 5 çok büyük tanımlamaktadır.

Mekân	5 Çok	4 Biraz	3 Ne/ne	2 Biraz	1 Çok	Mekân
Çok işlevli	X					Tek işlevli
Dönüştürülebilir mobilya barındırır					X	Dönüştürülemez mobilya barındırır
Yatayda büyümüş / büyüyebilir					X	Yatayda büyümemiş / büyüyemez
Düşeyde büyümüş / büyüyebilir	X					Düşeyde büyümemiş / büyüyemez
Bölünebilir		X				Bölünemez
Esnek	X					Esnek değil
Büyük			X			Küçük
Ferah		X				Basık
Basit	X					Karmaşık
İlginci	X					Sıkıcı
Samimi	X					İtici
Hoş	X					Hoş değil
Geniş			X			Dar
Güzel		X				Çirkin
Modern	X					Klasik
Malzemeleri uyumlu	X					Malzemeleri uyumsuz
Renkleri uyumlu	X					Renkleri uyumsuz
Özgün	X					Sıradan
Olumlu	X					Olumsuz
Uyumlu	X					Uyumsuz

Şekil 4.7 Anlamsal farklılaşma ölçeği ile yapılan anket örneği (2019)

4.3 Yarı-Deneysel Çalışmada Bulguların Analiz Edilmesi

Yarı-Deneysel çalışma uygulandıktan sonra elde edilen veriler analiz edilmiştir. Katılımcılardan edinilen verilerin analiz edilmesi beş adımdan oluşmaktadır. Çalışmanın ilk adımında serbest çoklu sınıflama tekniği ile elde edilen verileri değerlendirmek için içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmanın serbest sınıflama kısmında, söylenen isimler, içerik analizi ile değerlendirilip kullanıcıların esneklik ile ilgili olarak seçtikleri kavramlar ve fotoğrafları değerlendirme biçimleri anlaşılmıştır.

Sınıflama tekniğinde sıralanan maddeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları tanımlamada katılımcıların verdiği sözel bilgileri sistematikleştirmek için içerik analizi gereklidir. Mostyn (1985)'e göre, içerik analizinin genel amacı, ham maddeyi bilimsel verilere dönüştürmek için iletişimin spesifik özellikleri sistematik ve nesnel olarak tanımlamaktır [34].

Çalışmanın ikinci adımında yapılandırılmış çoklu sınıflama tekniği ile elde edilen tercih puanlarında cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarını anlamak için Mann Whitney-U hipotez testi yapılmıştır. Bu analize göre katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarının esneklikle ilişkili mekânların tercih sonuçlarını etkileyip etkilemediği araştırılmıştır. Daha sonra cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre tüm katılımcıların mekânsal tercihleri Tanımlayıcı Analiz ile ayrı ayrı hesaplanmış ve en çoktan en aza doğru mekânların tercih edilme/edilmeme durumları belirtilmiştir.

Çalışmanın üçüncü adımında beş tercih kategorilerinden en beğenilen/beğenilmeyen mekân kartlarının seçimleri ve nedenlerinin belirtilmesi ile katılımcıların mekânsal seçimleri anlaşılmıştır.

Çalışmanın dördüncü adımında katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre mekân kartlarına verilen sıfat puanları Tanımlayıcı Analiz ile hesaplanmış ve mekânların sıfatlar aracılığı ile tanımlanması sağlanmıştır.

Çalışmanın beşinci adımında ise katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre mekânsal tercih puan ortalamaları ve sıfat puan ortalamaları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için Korelasyon Analizi (Spearman Rho) yapılmıştır. Tablo 4.7’de çalışmanın tüm adımlarını anlatan şema belirtilmiştir.

Tablo 4.7 Verilerin analizleri

1- İçerik Analizi	• Serbest Çoklu Sınıflama Tekniği İle Elde Edilen Veriler
2- Hipotez Testi ve Mekan Tercihi için Tanımlayıcı Analiz	• Yapılandırılmış Çoklu Sınıflama Tekniği İle Elde Edilen Veriler
3- Mekan Seçimleri ve Nedenleri	• En Çok Beğenilen ve En Az Beğenilen Beş Tercih Kategorisinden Seçilen Mekanlar ve Seçim Nedenleri
4- Sıfat Puanları İçin Tanımlayıcı Analiz	• Mekan Kartlarına Verilen Sıfat Puan Ortalamaları.
5- Mekan Tercihi-Sıfatlar Arası Korelasyon Analizi	• Mekan Kartlarının Tercih Nedenlerinin Sıfatlar Aracılığı İle Açıklanması.

Bu bölümde her mekânın tercih puan ortalamaları ile mekanların işlevsellik, dönüşebilir tefriş elemanı, yatay büyüme, düşey büyüme ve tüm diğer sıfat puanlarının ortalamaları arasında korelasyon analizi yapılmıştır. Şekil 4.8⁴’de bu korelasyon analizi bağlantısı ifade edilmektedir.

⁴Siyah, mavi, kırmızı, sarı çizgiler tercih ve sıfat durumu arasındaki yapılan korelasyon bağlantısını şematik olarak göstermektedir. Bu bağlantı çizgileri, şekilde karışık olmamasından ötürü gösterilmese de 20 numaralı mekanın tercih puanı ve sıfat puanları arasındaki korelasyon ilişkisine kadar uzanmaktadır.

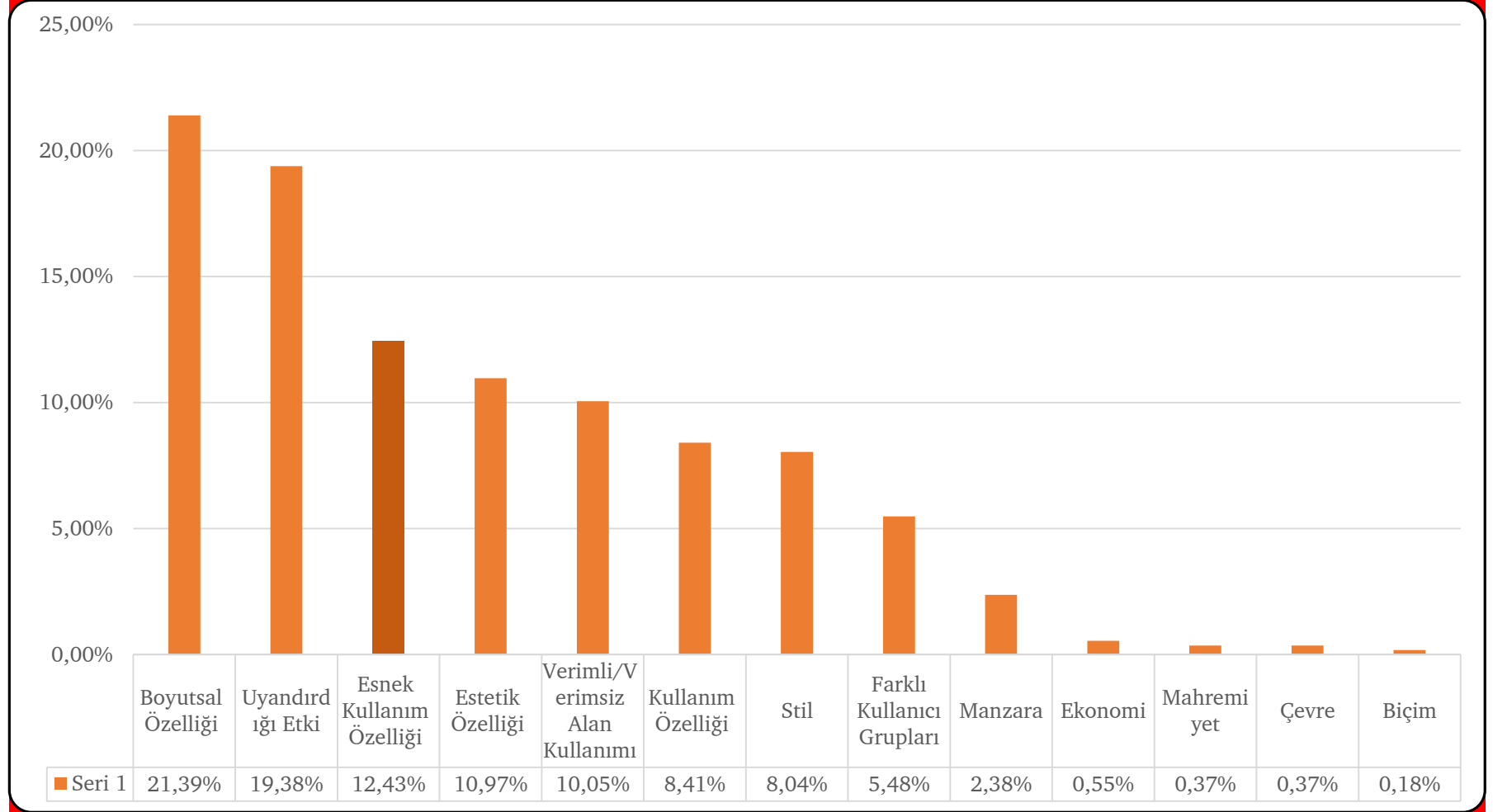
Tablo 4.8 Katılımcılar tarafından oluşturulan tanımlamalar ve kategoriler

Katılımcılar Tarafından Kullanılan Sıfat Çiftleri/Tanımlamalar	Tanımlamalara Bağlı Oluşturulan Kategoriler
“Büyük-küçük, geniş-dar, basık-ferah,”	Mekânın Boyutsal Özellikleri
“Karmaşık, karışık-basit-sade, ilginç-sıradan, otel lobisi gibi, aidiyet hissi, davet edici, boğucu, sıkıcı, rahat, göz yorucu, yorucu, derli-toplu, konfor, ev ortamı yok, aydınlık-karanlık, stüdyo”	Mekânın Uyandırdığı Etki
“Çok amaçlı kullanım, çok yönlü kullanım, değişik/opsiyonlu kullanım, hareketli bölmeler, farklı işlevlerin bir arada olması, dönüşebilir mekân, çok kullanışlı/işlevsel olması, her şeyin bir arada olması, açılır-kapanır-katlanabilir mobilyalar, hareketli duvarlar”	Mekânın Esnek Kullanım Özellikleri
“Alandan maximum yararlanma, alanın iyi/düzgün/kötü kullanımı, alandan tasarruf etme, yer kazanımı, kullanışlı olma”	Mekânda Verimli/Verimsiz Alan Kullanımı
“Güzel-çirkin, hoş-hoş değil, beğenilme-beğenilmeme, göze hoş gelmesi/gelmemesi, malzeme-renk-doku ilişkisi”	Mekânın Estetiği
“Modern-klasik, dekorasyon, tarz, konsept, stil, butik”	Mekânın Stili
“Yemek-mutfak-yatak-çalışma odası, salon, yatma, yeme, uyku”	Mekânın Kullanım Özelliği
“İdeal aile evi, geniş aile evi, genç-yaşlı evi, bekâr evi, erkek veya kadına göre tasarlanan ev”	Mekânın Farklı Kullanıcı Grupları ile İlişkilendirilmesi
“Bahçeli, yeşil, çevre durumu, manzara”	Mekânın Manzarası (Mekâna ve Mekândan Bakış)
“Sıcak iklim bölgesinde, yoğun kentleşme dokusunda”	Mekânın Bulunduğu Çevre
“Pahalı, zengin”	Mekânın Ekonomik Algısı
“Yatak odasının açıkta olması (özellikle loft mekânda), mahremiyetin kalmaması”	Mekânın Mahremiyet Algısı
“Kare-dikdörtgen-yuvarlak”	Mekânın Biçimi

Yapılan tüm tanımlamalara göre tüm katılımcıların esneklik ile ilişkili bir konutu değerlendirirken en çok mekânın boyutsal (genişlik-büyüklik-ferahlık-vb.) özelliği, uyandırdığı etki (karışık-sade-yorucu-vb.) ve esnek kullanım (çok amaçlı-kullanışlı- dönüşebilir-vb.) özelliğine dikkat ettiği söylenebilir. Tüm katılımcıların fotoğrafları/mekanları değerlendirirken, birinci sırada mekânın boyutsal özelliğini (%21,39), ikinci sırada mekânın uyandırdığı etkiyi (%19,38), üçüncü sırada mekânın esnek kullanım özelliğini (%12,43) ön plana çıkardığı ifade edilebilir. Katılımcılar daha sonra sırasıyla mekânın; estetik özelliği (%10,97), verimli/verimsiz alan kullanımı (%10,05), kullanım özelliği (%8,41), stili (%8,04), farklı kullanıcı grupları ile ilişkilendirilmesi (%5,48), manzarası (%2,38) gibi özelliklere değinmektedir.

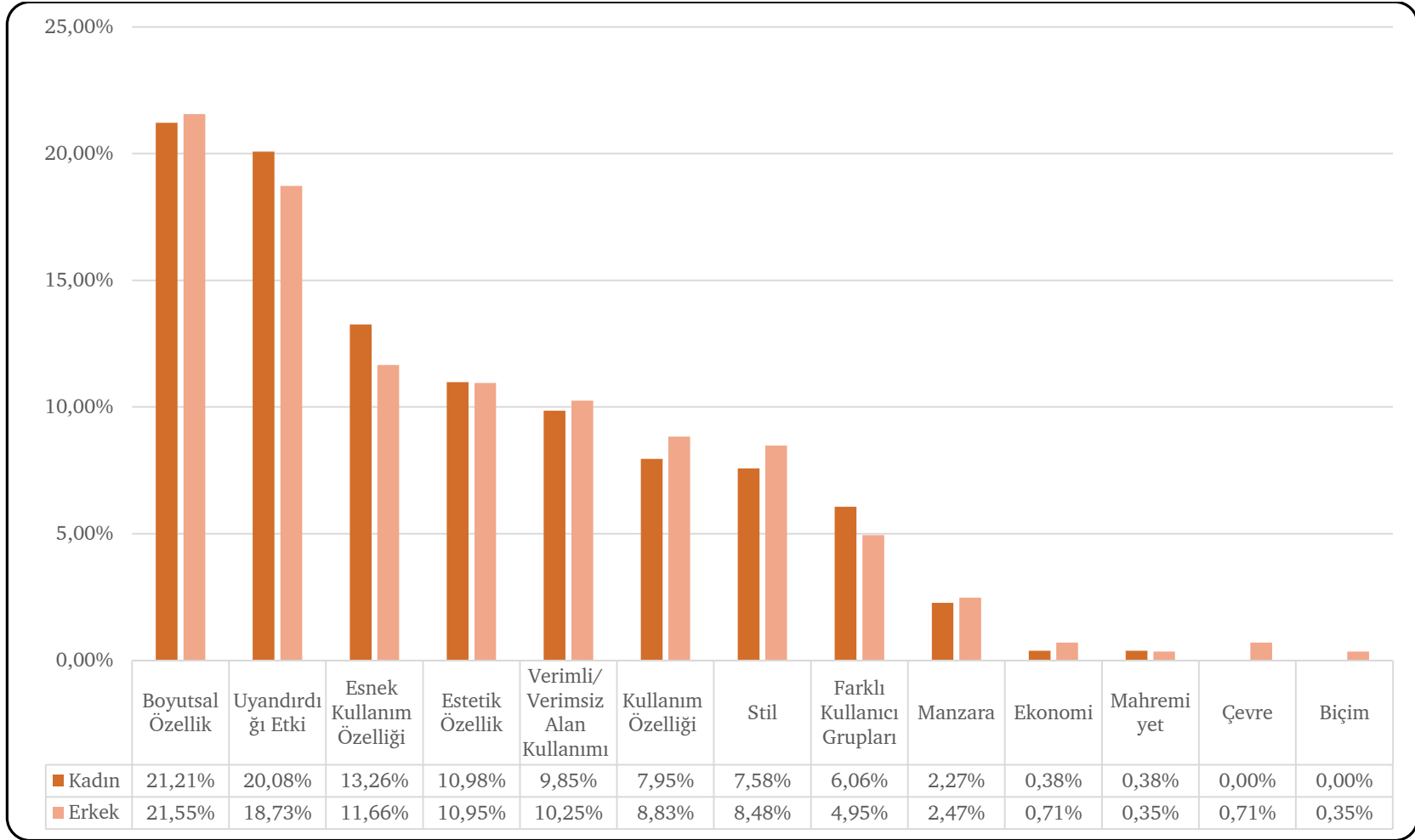
Çalışmada ekonomi, mahremiyet, çevre, biçim konularına pek fazla değinilmemiştir. Tüm katılımcıların yaptığı tanımlamalarda esnek kullanım özelliği üçüncü sırada yer almaktadır (Tablo 4.9).

Tablo 4.9 Tüm katılımcıların fotoğrafları değerlendirirken oluşturduğu kategoriler

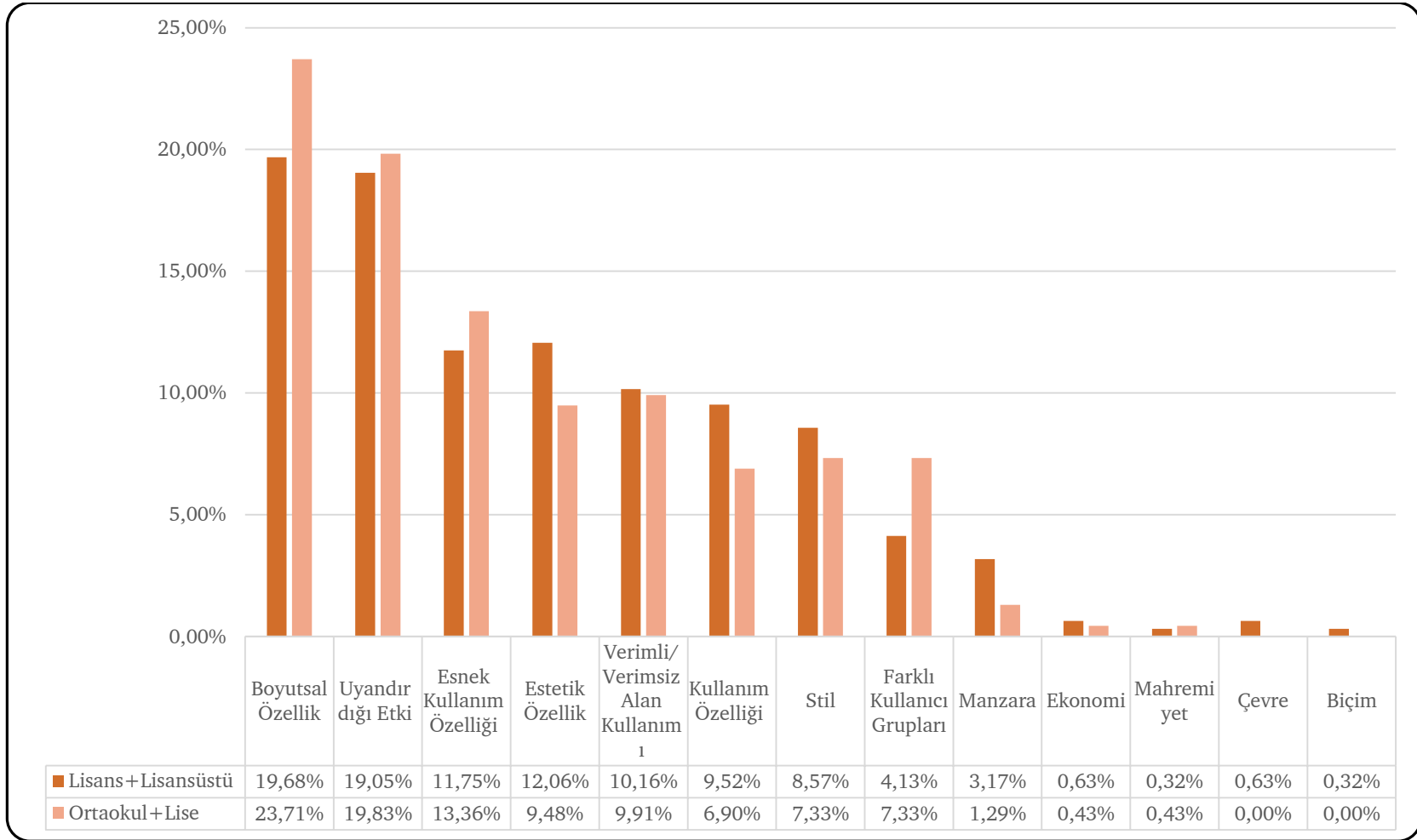
Fotoğraflar değerlendirilirken kadın-erkek, lisans/lisansüstü mezunu-ortaokul/lise mezunu katılımcılar olmak üzere farklı görüşleri incelenmiştir. Kadın katılımcılar; fotoğrafları yorumlarken ilk üç sırada, sırasıyla mekânın boyutsal özelliklerini (%21,21), mekânın uyandırdığı etkiyi (%20,08) ve mekânın esnek kullanım özelliğini (%13,26) öne çıkarmışlardır. Mekânın; estetik özellikleri (%10,98), verimli verimsiz alan kullanımı (%9,85) öne çıkarılan dördüncü ve beşinci özelliklerdir. Kadınlar tarafından mekânlarla ilgili tanımlanan diğer özellikler sırasıyla, mekânın kullanım özelliği (%7,95), stili (%7,58), farklı kullanıcı grupları ile ilişkilendirilmesi (%6,06) ve manzara (%2,27) olarak tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların ise fotoğrafları yorumlarken kadın katılımcılara benzer olarak değerlendirmeler yaptıkları görülmektedir. Erkeklerin yapmış olduğu değerlendirmelere bakıldığında %10'un üzerinde yer alan ilk beş sırada mekânın; boyutsal özelliği (%21,55), uyandırdığı etki (%18,73), esnek kullanım özelliği (%11,66), estetik özelliği (%10,95), mekânda verimli verimsiz alan kullanımı (%10,25) öne çıkmaktadır. Erkekler tarafından mekânlarla ilgili tanımlanan ve %10'un altında kalan diğer özellikler ise mekânın; kullanım özelliği (%8,83), stili (%8,48), farklı kullanıcı grupları ile ilişkilendirilmesi (%4,95) ve manzarası (%2,47) olmaktadır. Bu çalışmada hem erkek hem kadın katılımcılar açısından mekânın; mahremiyetinin, ekonomik algısının, biçiminin ve bulunduğu çevrenin sayısal olarak %1'in altında değer aldığı görülmektedir.

- Uyandırdığı Etki, kadın katılımcılar %20,08, erkek katılımcılar %18,73 oranında,
- Esnek Kullanım Özelliği, kadın katılımcılar %13,26, erkek katılımcılar %11,66 oranında,
- Verimli/Verimsiz Alan Kullanımı, erkek katılımcılar %10,25, kadın katılımcılar %9,85 oranında
- Estetik Özellikleri, hem kadın katılımcılar %10,98, hem erkek katılımcılar %10,95 oranında hemen hemen benzer,
- Stili, erkek katılımcılar %8,48, kadın katılımcılar %7,58 oranında, değerlendirilmiştir (Tablo 4.10).

Tablo 4.10 Cinsiyet farklılığına göre içerik analizi sonucu oluşan kategori yüzdeleri

Eğitim durumu farklılıklarına göre mekânlar değerlendirilirken lisans/lisansüstü mezunları, ilk önce mekânın; boyutsal özelliklerine (%19,68) ve uyandırdığı etkiye (%19,05) yorum yapmaktadır. Bu sırayı mekânın estetik özellikleri (%12,06) ve esnek kullanım özelliği (%11,75) izlemektedir. Mekânda verimli-verimsiz alan kullanımı (%10,16), mekânın; kullanım özelliği (%9,52), stili (%8,57), farklı kullanıcı grupları ile ilişkilendirilmesi (%4,13), manzara (%3,17) gibi faktörler de önemli olmaktadır. Ortaokul/lise mezunları, mekânları öncelikle boyutsal (%23,71), uyandırdığı etki (%19,83), esnek kullanım (%13,36), verimli-verimsiz alan kullanımı (%9,91), estetik (%9,48) gibi özelliklere göre değerlendirmektedir. Ortaokul/lise mezunları, ikinci olarak mekânın; farklı kullanıcı grupları ile ilişkilendirilmesini (%7,33), stilini (%7,33), kullanım özelliğini (%6,90) ve manzara özelliğini (%1,29) değerlendirmektedir. İki grupta da ekonomi, mahremiyet, çevre, biçim kategorilerinden çok bahsedilmemektedir.

- Boyutsal Özelliği, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %23,71, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %19,68 oranında,
- Uyandırdığı Etki, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ile ortaokul/lise mezunu katılımcılar açısından hemen hemen birbirine yakın oranlarda
- Esnek Kullanım Özellikleri, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %13,36, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %11,75 oranında,
- Estetik Özellikleri, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %12,06, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %9,48 oranında,
- Kullanım Özelliği, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %9,52. ortaokul/lise mezunu katılımcılar %6,90 oranında
- Farklı Kullanıcı Grupları İle İlişkilendirilmesi, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %7,33, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %4,13 oranında,
- Stili, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %8,57, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %7,33 oranında,
- Manzarası lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar %3,17, ortaokul/lise mezunu katılımcılar %1,29 oranlarında değerlendirilmiştir (Tablo 4.11).

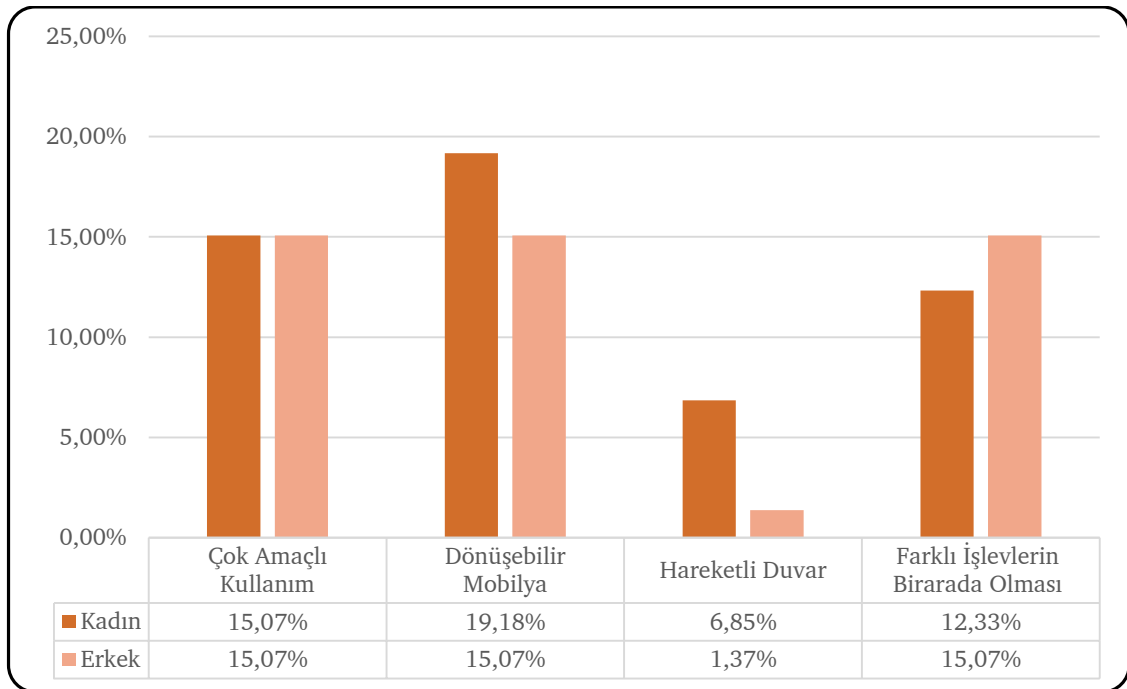
Tablo 4.11 Eğitim durumu farklılıklarına göre içerik analizi sonucu oluşan kategori yüzdeleri

Bu çalışmada “esnek kullanım özelliği” kategorisine ayrı bir bakışta değinmek gerekirse; bu kategori katılımcılar tarafından aşağıdaki ifadelerle açıklanmaktadır:

- Katlanabilir, açılıp/kapanabilir, hareketli, dönüşebilir, çok işlevsel mobilyalar.
- Çok amaçlı kullanım (pratik).
- Farklı işlevlerin bir arada olması (oturma-yatak, mutfak-salon bir arada)
- Hareketli duvarlar

Kadın katılımcılar esnek kullanım özelliğini sırasıyla, dönüşebilir mobilyalar (%19,18), çok amaçlı kullanım (%15,07) , farklı işlevlerin bir arada olması (%12,33), hareketli duvarlar (%6,85) olarak yorumlamaktadır. Erkek katılımcılar ise çok amaçlı kullanım (%15,07), dönüşebilir mobilya (%15,07), farklı işlevlerin bir arada olması (%15,07), hareketli duvarlar (%1,37) olarak yorumlamaktadır (Tablo 4.12).

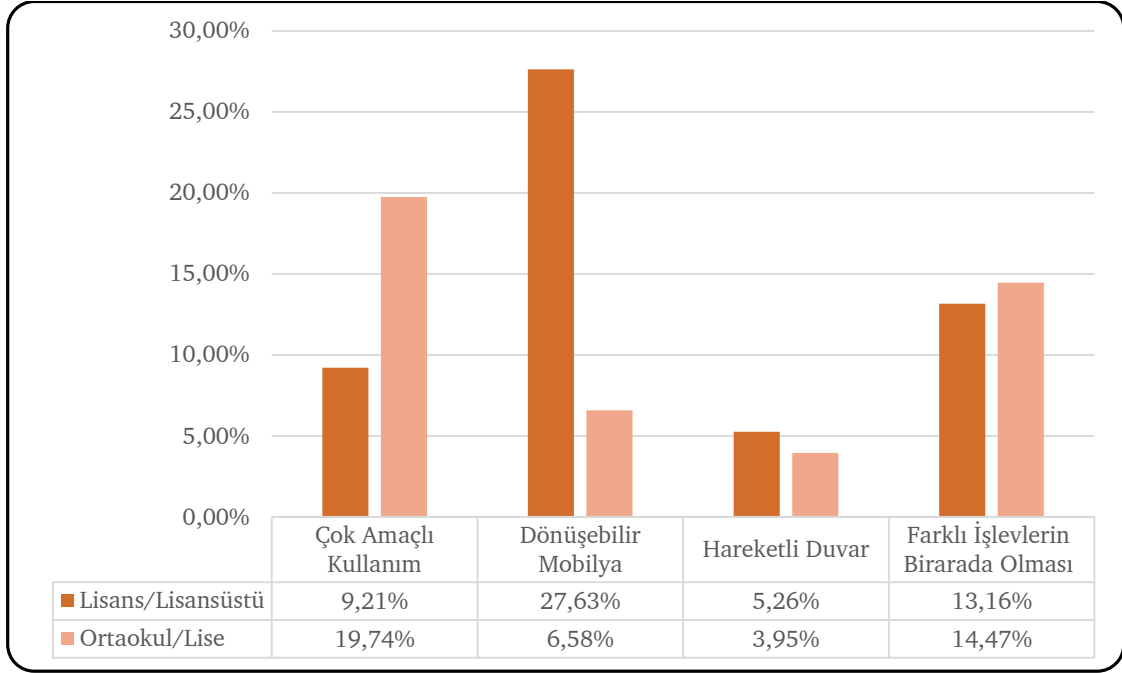
Tablo 4.12 Cinsiyet farklılığına göre esnekliğe bakış açısı

Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar esnek kullanım özelliğini sırasıyla, Dönüşebilir mobilyalar (%27,63), Farklı işlevlerin birarada olması (%13,16), Çok amaçlı kullanım (%9,21), Hareketli duvarlar (%5,26) olarak yorumlamaktadır.

Ortaokul/lise mezunu katılımcılar ise esnek kullanım özelliğini sırasıyla, çok amaçlı kullanım (%19,74), farklı işlevlerin birarada olması (%14,47), dönüşebilir mobilyalar (%6,58), hareketli duvarlar (%3,95) olarak yorumlamaktadır (Tablo 4.13).

Tablo 4.13 Eğitim durumu farklılıklarına göre esnekliğe bakış açısı

4.3.2 Katılımcıların Mekânsal Tercihleri

Katılımcıların mekân kartlarına verdikleri tercih puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını anlamak için SPSS programında tercih puanlarının normallik testine⁵ bakıldıktan sonra non-parametrik hipotez testi yapılmıştır. Verilerin normal dağılmadığı anlaşıldıktan sonra cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre ayrılan katılımcıların, 20 mekân kartına verdikleri tercih puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için verilere Mann Whitney-U hipotez testi⁶ yapılmıştır. Bu duruma göre cinsiyet farklılığı açısından esneklikle ilişkili mekân kartlarına verilen tercih puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

⁵ Sig. değeri ile gösterilen p değeri 0,05' den büyük olunca normallik sağlanmaktadır [171]. Bu çalışmada tüm resimlere verilen tercih puanları (sig. değeri) 0,05' den küçük olduğundan dolayı veriler normal dağılmamaktadır.

⁶ Mann Whitney-U Hipotez testi sonuçlarına göre, sig. değeri 0,05' den büyük olunca ortalamalar arasında anlamlı bir fark olmamaktadır [171].

Katılımcıların eğitim durumu farklılıkları ile esneklikle ilişkili konut iç mekân kartlarına verdikleri tercih puan ortalamaları arasında yapılan hipotez testine göre anlamlı farklar bulunmaktadır. Sonuçlara göre eğitim durumu farklılıkları ve tercih puanları arasında 9 numaralı (sig. 0.049), 1 numaralı (sig. 0.015), 13 numaralı (sig. 0.028), ve 14 numaralı (sig. 0.027) mekân kartları tercih puanları arasında anlamlı fark bulunmaktadır. Hipotez testi sonucu oluşan bu farklılığın ne yönde olduğunu anlamak için tercih puan ortalama verilerine SPSS ile Tanımlayıcı Analiz uygulanmıştır. Sonuçlara göre; ortaokul-lise mezunu katılımcıların 9-14 numaralı esnek olmayan mekân fotoğraf kartına verdikleri puan ortalaması, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılara göre daha yüksektir. Buna karşın lisans-lisansüstü mezunu katılımcıların loft mekân fotoğraf kartına verdikleri puan ortalaması ortaokul-lise mezunu katılımcılara kıyasla daha yüksektir. Ayrıca lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar, ortaokul/lise mezunu katılımcılara oranla, dönüşebilir tefriş elemanı kategorisine ait mekâna daha düşük puan vererek bu kategoriyi tercih etmeyeceklerini ifade etmişlerdir (Tablo 4.14).

Tablo 4.14 Tercihlerde eğitim durumuna göre farklılık gösteren mekanlar

Fotoğraf Kategorileri	Fotoğraf Numaraları	Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcıların Ort. Puanı	Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcıların Ort. Puanı
Esnek Olmayan Mekân	9	3,53	2,90
Loft Mekân	11	2,80	3,68
Dönüşebilen Tefriş Elemanları	13	2,33	1,85
Esnek olmayan Mekân	14	3,87	3,23

*En çok tercih ederim: 5 puan, en az tercih ederim: 1 puan

Daha sonra, esneklik ile ilişkili 20 mekân kartı, 70 katılımcıya gösterilmiş, katılımcıların, kartları kendi konutlarında tercih etme durumuna göre 5'li likert ölçekte ve her kategoride dört fotoğraf olacak şekilde sınıflaması istenmiştir. Mekânlara verilen tüm puanlar, SPSS programında cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre kaydedildikten sonra; açık alan-dönüşebilir tefriş elemanları-hareketli duvar-loft mekân-esnek olmayan mekân fotoğraf kartlarının ortalama tercih puanları hesaplanmış ve Tanımlayıcı Analiz yapılmıştır. Burada çıkan

sonuçlara göre tüm katılımcıların en çok tercih ettikleri mekânlar; 17-12-2-7 numaraları açık plan kategorisine ait olan mekânlardır. Tüm katılımcıların en çok tercih etmediği mekânlar ise 8-18-13-3 numaralı dönüşebilen tefriş elemanlarına ait esneklik kategorisine ait olan fotoğraflardır. Kadın katılımcılar, tercih puan ortalamasına göre en çok; 12-17-2-14 numaralı mekânları, en az 8-18-13-3 numaralı mekânları tercih etmektedir. Kadın katılımcılar en çok açık plan, ikinci sırada esnek olmayan mekân kategorisini en az ise dönüşebilen tefriş elemanları kategorisini tercih etmektedir. Kadın katılımcılar için loft mekân ve hareketli duvar kategorileri tercih sıralamasında üçüncü ve dördüncü sırada yer almakta ve çok tercih edilmemektedir. Erkek katılımcılar, tercih puan ortalamasına en çok; 12-17-2-7 numaralı mekânları, en az 15-18-13-3 numaralı mekânları tercih etmektedir. Erkek katılımcılar en çok açık plan kategorisini, ikinci sırada loft mekân kategorisini en az ise dönüşebilen tefriş elemanları kategorisini tercih etmektedir. Erkek katılımcılar için esnek olmayan mekân ve hareketli duvar kategorileri üçüncü ve dördüncü sırada yer almakta ve çok tercih edilmemektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, en çok 17-12-14-2 numaralı mekânları, en az ise 20-13-18-3 numaralı mekânları tercih etmektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar en çok açık plan ve ikinci sırada esnek olmayan mekân kategorisini, en az ise dönüşebilen tefriş elemanları kategorisini tercih etmektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar için loft mekân ve hareketli duvar kategorileri üçüncü ve dördüncü sırada yer almakta ve çok tercih edilmemektedir. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar en çok 12-17-2-7 numaralı mekânları, en az 8-3-18-13 numaralı mekânları tercih etmektedir. Lisans ve üstü mezunu katılımcılar en çok açık plan, ikinci sırada loft mekân kategorisini en az ise dönüşebilen tefriş elemanları kategorisini tercih etmişlerdir. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için esnek olmayan mekân ve hareketli duvar kategorileri üçüncü ve dördüncü sırada yer almakta, çok tercih edilmemektedir (Tablo 4.15).

Tablo 4.15 Katılımcıların mekan tercih puan ortalamaları⁷

Kadın Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Erkek Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Tüm Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları	
Mekân No	Mean	Mekân No	Mean	Mekân No	Mean	Mekân No	Mean	Mekân No	Mean
12	4,11	17	4,17	17	4,07	12	4,20	17	4,13
17	4,09	12	4,14	12	4,03	17	4,18	12	4,13
2	4,03	2	3,83	14	3,87	2	4,10	2	3,93
14	3,94	7	3,66	2	3,70	7	3,80	7	3,56
7	3,46	6	3,49	4	3,57	11	3,67	14	3,50
4	3,40	11	3,40	9	3,53	6	3,35	4	3,34
11	3,20	9	3,31	7	3,23	14	3,23	11	3,30
19	3,14	16	3,29	19	3,20	4	3,18	6	3,19
9	3,03	4	3,29	16	3,10	16	3,15	9	3,17
5	3,03	14	3,06	6	2,97	5	2,97	16	3,13
16	2,97	1	2,86	10	2,90	9	2,90	19	2,94
6	2,89	5	2,77	5	2,80	1	2,80	5	2,90
10	2,86	19	2,74	11	2,80	19	2,75	10	2,79
20	2,71	10	2,71	8	2,53	10	2,70	1	2,64
15	2,51	8	2,40	15	2,50	20	2,65	20	2,53
1	2,43	20	2,34	1	2,43	15	2,30	15	2,39
8	2,31	15	2,26	20	2,37	8	2,23	8	2,36
18	2,03	18	2,14	13	2,33	3	2,03	18	2,09
13	2,00	13	2,11	18	2,23	18	1,97	13	2,06
3	1,86	3	2,03	3	1,83	13	1,85	3	1,94

En çok tercih edilen mekân kategorisi tüm katılımcılar için açık plan kategorisidir. İkinci sırada esnek olmayan mekân kategorisi orta düzeyde (ort. puan:3,23) tercih edilmektedir. Sadece lisans/lisansüstü mezun katılımcılar loft mekân kategorisini ikinci sırada tutmaktadır. Tüm katılımcılar açısından loft mekân kategorisi orta düzeyde (ort. puan: 3,06) tercih edilmektedir. Hareketli duvar kategorisi az

⁷ Koyu turuncu renk en çok tercih edilen, açık turuncu renk en az tercih edilen dört mekân numarasını ve ortalama puanları göstermektedir.

düzeyde (ort. puan: 2,65) tercih edilmektedir. Üçüncü sırada kadın katılımcılar ve ortaokul/lise mezunu katılımcılar loft mekânı, erkek katılımcılar ve lisans/lisansüstü mezun katılımcılar esnek olmayan mekânı tercih etmektedirler. Dördüncü sırada tüm katılımcılar hareketli duvar kategorisini, beşinci sırada tüm katılımcılar dönüşebilen tefriş elemanı kategorisini daha az oranda tercih etmektedirler (Tablo 4.16).

Tablo 4.16 Cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre mekânsal tercihler

Kadın Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Erkek Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları		Tüm Katılımcıların Tercih Puan Ortalamaları	
Kategori	Ort. puan	Kategori	Ort. puan	Kategori	Ort. puan	Kategori	Ort. puan	Kategori	Ort. puan
Açık Plan	3,92	Açık Plan	3,95	Açık Plan	3,75	Açık Plan	4,06	Açık Plan	3,93
Esnek Olmayan Mekân	3,37	Loft Mekân	3,25	Esnek Olmayan Mekân	3,54	Loft Mekân	3,24	Esnek Olmayan Mekân	3,23
Loft Mekân	2,87	Esnek Olmayan Mekân	3,10	Loft Mekân	2,82	Esnek Olmayan Mekân	3,01	Loft Mekân	3,06
Hareketli Duvar	2,77	Hareketli Duvar	2,52	Hareketli Duvar	2,64	Hareketli Duvar	2,65	Hareketli Duvar	2,65
Dönüşebilen Tefriş Elemanı	2,05	Dönüşebilen Tefriş Elemanı	2,17	Dönüşebilen Tefriş Elemanı	2,23	Dönüşebilen Tefriş Elemanı	2,01	Dönüşebilen Tefriş Elemanı	2,11

Mekânların tercih edilme durumunu ölçtükten sonra, yapılandırılmış çoklu sınıflama tekniği ile esneklik kapsamında elde edilen verilerde fotoğraf kategorilerinin doğru bilinme oranlarına bakılmaktadır (Tablo 4.17). Bu sonuçlara göre;

- Esneklik ile ilgili olarak loft mekânlar tüm katılımcılar tarafından genellikle doğru bilinirken, açık plan ve esnek olmayan mekân kategorileri az da olsa birbirleri ile karıştırılmaktadır.
- Dönüşebilir tefriş elemanları kategorisinde olan 8 ve 18 numaralı mekânların hareketli duvar kategorisi ile diğer dönüşebilir tefriş fotoğraf kartlarına göre daha çok karıştırılmakta olduğu yapılan frekans analizine göre söylenebilir.

- Hareketli duvar kategorisini yansıtan 15 numaralı fotoğraf kartı da diğer hareketli duvar fotoğraflarına göre daha fazla dönüşebilir tefriş elemanları kategorisi ile karıştırılmaktadır.

Tablo 4.17 Kategorilerin katılımcılar tarafından doğru bilinme frekansları

Foto Kart No	Erkek	Kadın	Orta-Lise Mezun	Lisans ve üstü Mezun	Foto Kart No	Erkek	Kadın	Orta-Lise Mezun	Lisans ve üstü Mezun
1	34/35	35/35	30/30	39/40	3	31/35	34/35	29/30	36/40
6	35/35	35/35	30/30	40/40	8	18/35	28/35	20/30	26/40
11	35/35	35/35	30/30	40/40	13	32/35	33/35	29/30	36/40
16	35/35	35/35	30/30	40/40	18	20/35	19/35	13/30	26/40
2	31/35	28/35	22/30	37/40	4	30/35	32/35	26/30	36/40
7	29/35	33/35	25/30	37/40	9	25/35	27/35	19/30	33/40
12	33/35	34/35	28/30	39/40	14	33/35	34/35	29/30	38/40
17	27/35	30/35	26/30	31/40	19	33/35	34/35	29/30	38/40
5	25/35	23/35	22/30	26/40	1-6-11-16: Loft Mekân 2-7-12-17: Açık Plan 3-8-13-18: Dönüşebilir Tefriş Elemanı 4-9-14-19: Esnek Olmayan Mekân 5-10-15-20: Hareketli Duvar				
10	24/35	30/35	21/30	33/40					
15	22/35	29/35	22/30	29/40					
20	29/35	32/35	26/30	35/40					

4.3.3 Katılımcıların Mekânsal Seçimleri ve Nedenleri

Mekân kartlarına yapılandırılmış sınıflama tekniği uygulandıktan sonra, oluşan beş kategoriden bir fotoğraf seçilmesi istenmiş, bulgular cinsiyet ve eğitim durumuna göre ayrıştırılmıştır. Katılımcılar “kesinlikle tercih ederim-tercih ederim-ne tercih ederim ne tercih etmem” gruplarından beğendikleri bir fotoğrafı, “tercih etmem-kesinlikle tercih etmem” gruplarından beğenmedikleri bir fotoğrafı seçmişlerdir. Buna göre;

Tüm katılımcıların fotoğraf kartlarındaki seçim verilerine yapılan SPSS programında yapılan frekans analizi sonuçlarına göre şu mekanlar seçilmiştir:

- Kesinlikle tercih ederim kategorisinde 17 numaralı (16/70 frekans) mekân,
- Tercih ederim kategorisinde 2 ve 5 numaralı (9/70 frekans) mekân,
- Ne tercih ederim/etmem kategorisinde 5 numaralı (8/70 frekans) mekân,
- Tercih etmem kategorisinde 8 numaralı (10/70 frekans) mekân,
- Kesinlikle tercih etmem kategorisinde 13 numaralı (13/70 frekans) mekân.

Yapılan mekansal seçimlerin cinsiyet farklılıklarına göre sonuçlarına değinmek gerekirse; erkek katılımcıların kesinlikle tercih ederim kategorisinde 17 numaralı mekân kartını seçmesinde “ferahlık (5), genişlik (4), ılık (3), rahatlık (3), kullanışlılık (2)” faktörleri daha etkili olmuştur. Tercih ederim kategorisinde 12 numaralı mekân kartının seçilme nedenlerinde “ferahlık (6), manzara güzelliği (3), genişlik (2)” faktörleri etkilidir. Ne tercih ederim ne etmem kategorisinde seçilen 7 numaralı mekânın seçilme nedenlerinde; “manzara güzel (3), ferahlık (2), sadelik (2)” gibi faktörler etkilidir. Tercih etmem kategorisinde “kullanışsız (3), darlık (3)” gibi faktörler sonucu 13 numaralı beğenilmeyen mekân kartı seçilmiştir. Yine kesinlikle tercih etmem kategorisinde “boğucu-basık (3), dar (3), sıkıcı-itici (3)” gibi nedenlerle 13 numaralı mekân kartı seçilmiştir. Kadın katılımcıların kesinlikle tercih ederim kategorisinde 17 numaralı mekân kartını seçmesinde “ferahlık (6), genişlik (6), ılık-güzellik (3)” faktörü etkili olmuştur. Tercih ederim kategorisinde seçilen 2 numaralı mekân kartının seçilme nedenlerinde “ferahlık (3), genişlik (3), odalar bir arada (3), ılık (3)” faktörleri etkilidir. Ne tercih ederim ne etmem kategorisinde seçilen 5 numaralı mekânın seçilme nedenlerinde; “kullanışlılık (2), ferahlık (2)” gibi faktörler etkilidir. Tercih etmem kategorisinde “boğucu (3), soğuk (3), biçimi kötü (2)” gibi faktörler sonucu 9 numaralı beğenilmeyen mekân kartı seçilmiştir. Yine kesinlikle tercih etmem kategorisinde “dar (4), yoğun/karışık/koyu (4)” gibi nedenlerle 13 numaralı mekân kartı seçilmiştir.

Yapılan mekansal seçimlerin eğitim durumu farklılıklarına göre sonuçlarına değinmek gerekirse; ortaokul/lise mezunu katılımcıların kesinlikle tercih ederim

kategorisinde 17 numaralı mekân kartını seçmesinde “ferahlık (5), genişlik (5), şıklık (3)” faktörü etkili olmuştur. Tercih ederim kategorisinde seçilen 2 numaralı mekân kartının seçilme nedenlerinde “ferahlık (3), genişlik (3), odalar bir arada (3)” faktörleri etkilidir. Ne tercih ederim ne etmem kategorisinde seçilen 5 numaralı mekânın seçilme nedenlerinde; “kullanışlılık (2), odalar bir arada (2)” gibi faktörler etkilidir. Tercih etmem kategorisinde “dar (2), kullanışsız (2), amaçsız (2)” gibi faktörler sonucu 13 numaralı beğenilmeyen mekân kartı seçilmiştir. Kesinlikle tercih etmem kategorisinde “dar (2), boğucu-basık (2), yatılan yerde yemek hoş değil” gibi nedenlerle 3 numaralı mekân kartı seçilmiştir. Lisans/Lisansüstü mezunu katılımcıların ise kesinlikle tercih edilen kategoride 17 numaralı mekân kartını seçmesinde “ferahlık (6), genişlik (5), şıklık (3)” faktörü etkili olmuştur. Tercih ederim kategorisinde seçilen 5 numaralı mekân kartının seçilme nedenlerinde “odaların bölünebilmesi (4), kullanışlılık (2)” faktörleri etkilidir. Ne tercih ederim ne etmem kategorisinde seçilen 20 numaralı mekânın seçilme nedenlerinde; “kullanışlılık (2), ferahlık (2)” gibi faktörler etkilidir. Tercih etmem kategorisinde “dar (1), uğraştırıcı (1), malzeme uyumsuz (2)” gibi faktörler sonucu 8 numaralı beğenilmeyen mekân kartı seçilmiştir. Kesinlikle tercih etmem kategorisinde “kasvetli-boğucu-basık (6), dar (6)” gibi nedenlerle 13 numaralı mekân kartı seçilmiştir (Tablo 4.18). Tablo 4.19’de ise katılımcıların cinsiyet-eğitim durumu farklılıkları esas alınarak tercih kategorilerine göre seçtikleri mekân kartlarının görselleri bulunmaktadır.

Tablo 4.18 Seçilen mekân kart numaraları, frekansları ve seçim nedenleri

Tercih Durumu	KADIN KATILIMCILAR			ERKEK KATILIMCILAR			ORTAOKUL-LİSE M.KATILIMCILAR			LİSANS-ÜSTÜ MEZUN KATILIMCILAR			Tüm katılımcılar	
	Kadın Katılımcı Tercih	Frekans	Seçim Nedeni (Frekans)	Erkek Katılımcı Tercih	Frekans	Seçim Nedeni (Frekans)	Orta/ Lise Mezun Katılımcı Tercih	Frekans	Seçim Nedeni (Frekans)	Lisans/ L.üstü Mezun Katılımcı Tercih	Frekans	Seçim Nedeni (Frekans)	Tüm Katılımcı	Frekans
Kesinlikle Tercih Ederim	17	9 /35	ferahlık (6) genişlik (6) şıklık (3) açık mutfak (3) kullanışlılık (2) bol dolaplı (1) odalar bir arada (1)	17	7 /35	ferahlık (5) genişlik (4) şıklık (3) rahatlık (3) kullanışlılık (2) sadelik (1) açık mutfak ve alan tanıdık (1)	17	7 /30	ferahlık (5) genişlik (5) rahatlık (4) şıklık (3) açık alan (1) açık mutfak (1) modern (1) sade (1), eşya hoş (1)	17	9 /40	ferahlık (6) genişlik (5) şıklık (3) kullanışlılık (3) renk uyumu (2) açık mutfak (2) sade (1)-tanıdık (1) odalar bir arada (1)	17	16/70
Tercih Ederim	2	7 /35	ferahlık (3) genişlik (3) odalar bir arada (3) şık (3) kullanışlılık (2) rahat (2) açık mutfak (1)	12	6 /35	ferahlık (6) manzara güzel (3) genişlik (2) iyi dizayn (1) sadelik (1) kullanışlılık (1) rahatlık (1) modernlik (1) ilham kaynağı (1)	2	6 /30	ferahlık (3) genişlik (3) odalar bir arada (3) kullanışlı (2) renk uyumlu (2) dizayn iyi (1) açık alan (1) eşya hoş (1) açık mutfak (1)	5	6 /40	odaların bölünmesi (4) hoş (2) kullanışlılık (2) renkler uyumlu (1) modern (1) genişlik (1)	2-5	9/70
Ne Tercih Ederim/ Ne Tercih Etmem	5	4 /35	kullanışlılık (2) ferahlık (2) hoş (2) genişlik (1)	7-20	5 /35	manzara güzel (3) ferahlık (2) sadelik (2) genişlik (2) cam malz. (2) şık (1)	5	4 /30	kullanışlı (2) hoş (1) ferahlık (1) geniş (1) odalar bir arada (2)	20	6 /40	kullanışlı (2) ferahlık (2) geniş (2) odaların bölünmesi (2) ergonomik (1) hoş (1)	5	8/70
Tercih Etmem	9	7 /35	boğucu (2) soğuk (2) biçimi kötü (2) kullanışsız (2) basık (1) klasik (1) eski (1), dar (1) dizayn kötü (1)	13	6 /35	kullanışsız (3) darlık (3) basit (1) uğraştırıcı (1) renk-dizayn kötü (1) rahat değil (1)	13-20	4 /30	dar (2) kullanışsız (2) amaçsız (2) renk kötü (1) rahat değil (1) basit (1)	8	7 /40	Malz. uyumsuz (2) dar (1) uğraştırıcı (1) dekor hoş değil (1) kullanışsız (1) uğraştırıcı (1), dağınık (1) mutfak-yatak yan yana (1)	8	10/70
Kesinlikle Tercih Etmem	13	7 /35	yoğun/karışık/koyu (4) dar (4) ferah değil (2) boğucu (2) malzeme kötü/ kullanışsız (1)	13	6 /35	Boğucu-basık (3) dar (3) sıkıcı-itici (3) kullanışsız (2) mat-cansız (1)	3	6 /30	dar (2) boğucu-basık (2) uyunan yerde yemek hoş değil (2) sıkıcı (1) uygunsuz (1)	13	10 /40	Kasvetli-boğucu- basık (6) dar (6) kullanışsız (3) ferah değil (2) karışık (1) malz.kötü/koyu (2)	13	13/70

Tablo 4.19 Seçilen mekân kart numaraları ve görseller (Fotoğraf kaynakları: s. 211-212)

	Kesinlikle tercih ederim (5 puan)	Tercih ederim (4 puan)	Ne tercih ederim ne tercih etmem (3 puan)	Tercih etmem (2 puan)	Kesinlikle tercih etmem (1 puan)
Kadın Katılımcı	17	2	5	9	13
Erkek Katılımcı	17	12	7 20	13	13
Ortaokul/ Lise Mezunu Katılımcı	17	2	5	13 20	3
Lisans/ Lisansüstü Mezunu Katılımcı	17	5	20	8	13

4.3.4 Sıfat Puan Ortalamalarına göre Mekân Değerlendirmeleri

Katılımcıların mekân kartlarına bakarak belirlenen sıfatları puanlamalarına göre mekânların özellikleri anlaşılmış ve tercih nedenleri ile ilişki kurulmuştur. Çalışmada 70 katılımcının cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre sıfatlara verdikleri puan ortalamaları Tanımlayıcı Analiz ile ölçülmüştür.

Tablo 4.20’de tüm katılımcıların mekânları tanımladıkları ortalama sıfat puanları görülmektedir. Bu sonuçlara göre tüm katılımcılar;

- Loft mekân kategorisini en çok “düşeyde büyüyeabilen, ilginç, modern, özgün”, en az “yatayda büyüyeabilen” olarak ifade etmektedir.
- Açık plan kategorisini en çok “büyük, ferah, basit, geniş, samimi, malzeme-renk uyumu olan, hoş, olumlu, uyumlu, güzel” gibi sıfatlarla tanımlamaktadır.
- Dönüştürülebilir tefriş elemanı kategorisini en çok “küçük, basık, dar, itici, çirkin, olumsuz, uyumsuz, hoş değil”,
- Esnek olmayan mekân kategorisini ise en az “işlevsel, dönüştürülebilir tefriş elemanı barındıran, düşeyde büyüyeabilen, bölünebilen, esnek” en çok “sıkıcı, sıradan, klasik, karmaşık, malzeme-renk uyumsuzluğu olan” sıfatları ile nitelenmektedir.
- Hareketli duvar kategorisini en çok “işlevsel, dönüştürülebilir tefriş elemanı barındıran, yatayda büyüyeabilen, bölünebilen, esnek” gibi sıfatlarla tanımlanmıştır.

Burada en esnek tanımlanan mekânın hareketli duvar kategorisinde olan 5 numaralı mekân kartı olduğu gözlenmektedir. En esnek olmayan mekân ise esnek olmayan mekân kategorisinde olan 9 numaralı mekândır. En büyük ve ferah mekân açık plan ile sağlanan esnek mekânlar iken en küçük ve basık mekânın dönüştürülebilir tefriş elemanları ile sağlanan esnek mekânlar olduğu söylenebilir.

Tablo 4.20 Tüm katılımcıların mekân kartlarına bakarak puanladığı sıfatlar

Mekânsal Sıfatlar		Tüm Katılımcılar					
		En Çok (5 puan)			En Az (1 puan)		
		Mekân No	Ort. Puan	Mekân Kategorisi	Mekân No	Ort. Puan	Mekân Kategorisi
Esneklik Faktörü	İşlevsel mekân	15	4,74	Hareketli Duvar	9	1,47	Esnek Olmayan Mekân
	Dönüşebilir tefriş elemanı barındırma	20	4,87	Hareketli Duvar	9	1,30	Esnek Olmayan Mekân
	Yatay büyüeyilen mekân	5	3,89	Hareketli Duvar	1	1,56	Loft Mekân
	Düşey büyüyen mekân	11	4,81	Loft Mekân	19	1,24	Esnek Olmayan Mekân
	Bölünebilen mekân	20	4,06	Hareketli Duvar	9	1,47	Esnek Olmayan Mekân
	Esnek mekân	5	4,31	Hareketli Duvar	9	1,90	Esnek Olmayan Mekân
Mekânsal Değerlendirme Faktörü	Büyük mekân	17	4,87	Açık Plan	3	1,51	Dönüşebilir Tefriş E.
	Ferah mekân	12	4,87	Açık Plan	3	1,94	Dönüşebilir Tefriş E.
	Basit mekân	7	4,59	Açık Plan	4	2,60	Esnek Olmayan Mekân
	Geniş mekân	17	4,79	Açık Plan	3	1,61	Dönüşebilir Tefriş E.
Estetik Değerlendirme Faktörü	İlginç mekân	11	4,17	Loft Mekân	19	2,67	Esnek Olmayan Mekân
	Samimi mekân	17	4,53	Açık Plan	13	2,43	Dönüşebilir Tefriş E.
	Renk uyumlu mekân	17	4,69	Açık Plan	19	3,46	Esnek Olmayan Mekân
	Malzeme uyumlu mekân	2	4,61	Açık Plan	19	3,43	Esnek Olmayan Mekân
	Güzel mekân	17	4,59	Açık Plan	13	2,64	Dönüşebilir Tefriş E.
	Modern mekân	16	4,49	Loft Mekân	9	2,34	Esnek Olmayan Mekân
Genel Değerlendirme Faktörü	Hoş mekân	17	4,60	Açık Plan	13	2,34	Dönüşebilir Tefriş E.
	Olumlu mekân	17	4,54	Açık Plan	13	2,90	Dönüşebilir Tefriş E.
	Uyumlu mekân	17	4,69	Açık Plan	13	3,14	Dönüşebilir Tefriş E.
	Özgün mekân	11	4,54	Loft Mekân	9	2,63	Esnek Olmayan Mekân

Cinsiyet farklılıkları açısından hem kadın hem erkek katılımcılar loft mekân kategorisini çok “düşey büyüyeabilen, modern”, açık plan kategorisini çok “büyük, ferah, basit, geniş, hoş, olumlu, uyumlu, samimi, malzeme uyumlu, güzel”, dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini çok “itici, çirkin, küçük, basık, dar, hoş olmayan” gibi sıfatlarla tanımlamaktadır. Yine tüm katılımcılar esnek olmayan mekân kategorisini çok “sıradan, klasik, malzeme uyumsuz”, hareketli duvar kategorisini çok “işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındıran, bölünebilen” gibi sıfatlarla tanımlamışlardır (Tablo 4.21).

Kadın katılımcılar ile erkek katılımcılar için mekânlara verilen sıfat puanları açısından bazı farklar bulunmaktadır. Bunlar;

- Yatay Büyüme: Açık Plan (Kadın Katılımcılar), Hareketli Duvar (Erkek Katılımcılar)
- Esneklik: Hareketli Duvar (Kadın Katılımcılar), Açık Plan (Erkek Katılımcılar)
- Karmaşık: Esnek Olmayan Mekân (Kadın Katılımcılar), Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Erkek Katılımcılar)
- İlginç: Hareketli Duvar (Kadın Katılımcılar), Loft Mekân (Erkek Katılımcılar)
- Renk Uyumlu: Loft Mekân (Erkek Katılımcılar), Açık Plan (Kadın Katılımcılar)
- Renk Uyumsuz: Esnek Olmayan Mekân (Erkek Katılımcılar), Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Kadın Katılımcılar)
- Özgün: Hareketli Duvar (Kadın Katılımcılar), Loft Mekân (Erkek Katılımcılar)
- Olumsuz: Esnek Olmayan Mekân (Kadın Katılımcılar), Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Erkek Katılımcılar)
- Uyumsuz: Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Kadın Katılımcılar), Esnek Olmayan Mekân (Erkek Katılımcılar)

Tablo 4.21 Cinsiyet farklılığına göre mekân kartlarına bakılarak puanlanan sıfatlar

Mekânsal Sıfatlar ve Değerlendirme Faktörü		KADIN				ERKEK			
		En Çok (5 puan)		En Az (1 puan)		En Çok (5 puan)		En Az (1 puan)	
		Mekân No	Ort. Puan	Mekân No	Ort. Puan	Mekân No	Ort. Puan	Mekân No	Ort. Puan
Esnelik Faktörü	İşlevsellik	15-Hareketli Duvar	4,91	9-Esnek Olmayan	1,31	20-Hareketli Duvar	4,57	9-Esnek Olmayan	1,63
	Dönüştürülebilir Tefriş E.	20-Hareketli Duvar	4,97	9-Esnek Olmayan	1,06	20-Hareketli Duvar	4,77	14-Esnek Olmayan	1,54
	Yatay Büyüme	17-Açık Plan	4,09	1-Loft Mekân	1,26	20-Hareketli Duvar	3,77	14-Esnek Olmayan	1,69
	Düsey Büyüme	16-Loft Mekân	4,89	12- Açık Plan	1,03	11-Loft Mekân	4,77	19-Esnek Olmayan	1,34
	Bölünebilme	10-Hareketli Duvar	4,23	9-Esnek Olmayan	1,31	20-Hareketli Duvar	3,91	9-Esnek Olmayan	1,63
	Esnelik	20-Hareketli Duvar	4,54	9-Esnek Olmayan	1,54	17- Açık Plan	4,20	14-Esnek Olmayan	2,09
Mekânsal Değerlendirme Faktörü	Büyük mekân	7- Açık Plan	4,94	3-Dönüşen Tefriş E.	1,46	17- Açık Plan	4,83	3-Dönüşen Tefriş E.	1,57
	Ferah mekân	12- Açık Plan	4,97	3-Dönüşen Tefriş E.	1,86	12- Açık Plan	4,77	3-Dönüşen Tefriş E.	2,03
	Basit mekân	7- Açık Plan	4,74	4-Esnek Olmayan	2,46	7- Açık Plan	4,43	8-Dönüşen Tefriş E.	2,46
	Geniş mekân	12- Açık Plan	4,94	3-Dönüşen Tefriş E.	1,83	17- Açık Plan	4,74	3-Dönüşen Tefriş E.	1,40
Estetik Değerlendirme Faktörü	İlginç mekân	5-Hareketli Duvar	4,31	9-Esnek Olmayan	2,57	16-Loft Mekân	4,31	19-Esnek Olmayan	2,69
	Samimi mekân	17- Açık Plan	4,54	13-Dönüşen Tefriş E.	2,34	17- Açık Plan	4,51	13-Dönüşen Tefriş E.	2,51
	Renk uyumlu mekân	17- Açık Plan	4,94	13-Dönüşen Tefriş E.	3,80	6-Loft Mekân	4,43	19-Esnek Olmayan	2,94
	Malzeme uyumlu m.	2- Açık Plan	4,74	19-Esnek Olmayan	3,83	2- Açık Plan	4,49	19-Esnek Olmayan	3,03
	Güzel mekân	2- Açık Plan	4,66	13-Dönüşen Tefriş E.	2,46	12- Açık Plan	4,66	13-Dönüşen Tefriş E.	2,83
	Modern mekân	11-Loft Mekân	4,57	9-Esnek Olmayan	2,17	6-Loft Mekân	4,49	9-Esnek Olmayan	2,51
Genel Değerlendirme Faktörü	Hoş mekân	17- Açık Plan	4,57	13-Dönüşen Tefriş E.	2,51	12- Açık Plan	4,66	13-Dönüşen Tefriş E.	2,17
	Olumlu mekân	17- Açık Plan	4,69	9-Esnek Olmayan	2,60	17- Açık Plan	4,40	13-Dönüşen Tefriş E.	2,74
	Uyumlu mekân	12- Açık Plan	4,77	13-Dönüşen Tefriş E.	3,31	17- Açık Plan	4,60	19-Esnek Olmayan	2,97
	Özgün mekân	20-Hareketli Duvar	4,69	9-Esnek Olmayan	2,40	11-Loft Mekân	4,43	19-Esnek Olmayan	2,51

Eğitim durumu farklılıkları açısından hem ortaokul/lise mezunu katılımcılar hem lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar, loft mekân kategorisini çok “düşey büyüeyebilen, az yatay büyüeyebilen, modern, özgün”, açık plan kategorisini çok “büyük, ferah, basit, geniş, samimi, renk uyumlu, güzel, hoş, olumlu, uyumlu” gibi sıfatlarla tanımlamaktadır. Tüm katılımcılar dönüşebilir tefriş elemanı kategorisinin çok “itici, çirkin, küçük, basık, dar, hoş olmayan, uyumsuz”, esnek olmayan mekân kategorisini en çok “sıradan, klasik”, az “işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındıran, bölünebilen, esnek”, hareketli duvar kategorisini en çok “dönüşebilir tefriş elemanı barındıran, yatay büyüeyebilen” bulmuşlardır (Tablo 4.22).

Ortaokul/lise mezunu katılımcılar ile lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için mekânlara verilen sıfat puanları açısından bazı farklar bulunmaktadır. Bunlar;

- İşlevsellik: Hareketli Duvar (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Loft Mekân (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Bölünebilme ve Esneklik: Hareketli Duvar (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Açık Plan (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Düşey Büyüyememe: Hareketli Duvar (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Esnek Olmayan Mekân (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Karmaşık: Esnek Olmayan Mekân (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- İlginç: Hareketli Duvar (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Loft Mekân (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Malzeme Uyumlu: Esnek Olmayan Mekân (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Açık Plan (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Malzeme-Renk Uyumsuz: Esnek Olmayan Mekân (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)
- Olumsuz: Dönüşebilir Tefriş Elemanı (Ortaokul/Lise Mezunu Katılımcılar), Esnek Olmayan Mekân (Lisans/Lisansüstü Mezunu Katılımcılar)

Tablo 4.22 Eğitim durumu farklılığına göre mekân kartlarına bakılarak puanlanan sıfatlar

Mekânsal Sıfatlar ve Değerlendirme Faktörü		ORTAOKUL-LİSE MEZUN				LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN			
		En Çok (5 puan)		En Az (1 puan)		En Çok (5 puan)		En Az (1 puan)	
		Mekân Numarası	Ort. Puan	Mekân Numarası	Ort. Puan	Mekân Numarası	Ort. Puan	Mekân Numarası	Ort. Puan
Esneklik Faktörü	İşlevsellik	15-Hareketli D.	4,93	9-Esnek Olmayan	1,63	11-Loft Mekân	4,65	9-Esnek Olmayan	1,35
	Dönüşebilir Tefriş E.	5-Hareketli D.	4,97	14-Esnek Olmayan	1,40	20-Hareketli D.	4,82	9-Esnek Olmayan	1,20
	Yatay Büyüme	20-Hareketli D.	4,07	1-Loft Mekân	1,40	5-Hareketli D.	3,80	1-Loft Mekân	1,68
	Düşey Büyüme	16-Loft Mekân	5,00	5-Hareketli D.	1,23	11-Loft Mekân	4,80	19-Esnek Olmayan	1,25
	Bölünebilme	20-Hareketli D.	4,20	9-Esnek Olmayan	1,23	7- Açık Plan	4,13	9-Esnek Olmayan	1,65
	Esneklik	5-Hareketli D.	4,53	9-Esnek Olmayan	1,73	17- Açık Plan	4,28	9-Esnek Olmayan	2,03
Mekânsal Değerlendirme Faktörü	Büyük mekân	17-Açık Plan	4,90	3-Dönüşen Tefriş E.	1,63	17- Açık Plan	4,85	3-Dönüşen Tefriş E.	1,43
	Ferah mekân	12- Açık Plan	4,93	3-Dönüşen Tefriş E.	1,80	12- Açık Plan	4,82	3-Dönüşen Tefriş E.	2,05
	Basit mekân	7- Açık Plan	4,33	4-Esnek Olmayan	2,37	7- Açık Plan	4,77	8-Dönüşen Tefriş E.	2,50
	Geniş mekân	12- Açık Plan	4,97	3-Dönüşen Tefriş E.	1,67	17- Açık Plan	4,75	3-Dönüşen Tefriş E.	1,58
Estetik Değerlendirme Faktörü	İlginç mekân	5-Hareketli D.	4,50	19-Esnek Olmayan	2,80	11-Loft Mekân	4,13	9-Esnek Olmayan	2,38
	Samimi mekân	17- Açık Plan	4,67	13-Dönüşen Tefriş E.	2,50	17- Açık Plan	4,43	13-Dönüşen Tefriş E.	2,38
	Renk uyumlu mekân	17- Açık Plan	4,83	19-Esnek Olmayan	3,67	17- Açık Plan	4,58	13-Dönüşen Tefriş E.	3,23
	Malzeme uyumlu mekân	14-Esnek Olmayan	4,87	19-Esnek Olmayan	3,63	17- Açık Plan	4,63	13-Dönüşen Tefriş E.	3,20
	Güzel mekân	12- Açık Plan	4,67	3-Dönüşen Tefriş E.	2,93	17- Açık Plan	4,57	13-Dönüşen Tefriş E.	2,43
	Modern mekân	16-Loft Mekân	4,63	19-Esnek Olmayan	2,77	11-Loft Mekân	4,55	9-Esnek Olmayan	1,97
Genel Değerlendirme Faktörü	Hoş mekân	17- Açık Plan	4,67	3-Dönüşen Tefriş E.	2,43	17- Açık Plan	4,55	13-Dönüşen Tefriş E.	2,22
	Olumlu mekân	17- Açık Plan	4,60	13-Dönüşen Tefriş E.	3,27	17- Açık Plan	4,50	9-Esnek Olmayan	2,53
	Uyumlu mekân	17- Açık Plan	4,73	13-Dönüşen Tefriş E.	3,37	17- Açık Plan	4,65	13-Dönüşen Tefriş E.	2,98
	Özgün mekân	16-Loft Mekân	4,63	19-Esnek Olmayan	2,70	11-Loft Mekân	4,58	9-Esnek Olmayan	2,28

4.3.5 Mekânsal Değerlendirmeler

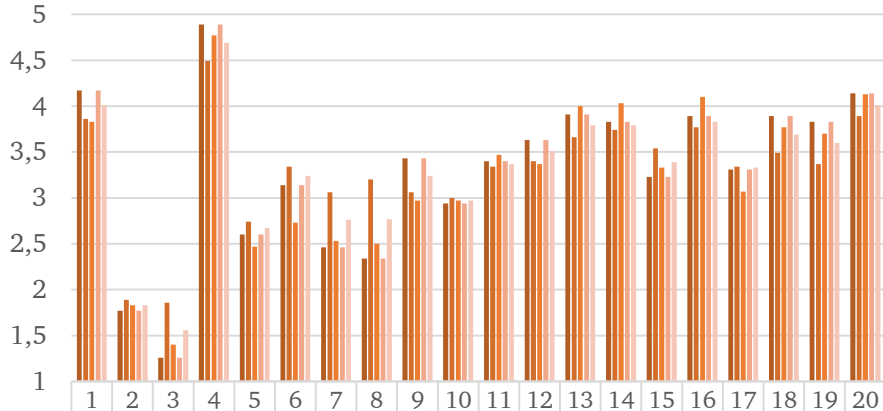
Bu bölümde incelenen tüm mekânların tercih puan ortalamaları, tercih edilme sıraları ve tercihlerin sıfatlar ile ilişkileri incelenmektedir.

1 numaralı mekân, esnek konut kategorisinde olan loft mekândır ve tüm katılımcılar açısından tercih edilme sırası 14 ve tüm katılımcılar için ortalama puanı 2,64'dür. Bu mekân erkek katılımcılar tarafından 11. sırada, lisans/lisansüstü mezun katılımcılar tarafından 12. sırada, kadın ve ortaokul/lise mezunu katılımcılar tarafından 16. sırada tercih edilmektedir.

Bu mekânın düşey büyüme puanı tüm katılımcılar tarafından ortalama olarak 4,69'dur. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsellik ve özgünlük sıfatlarının ortalama 4,01 gibi yüksek bir puan aldığı ve yatay büyüme (ort.1,56) ve dönüşebilir tefriş elemanı barındırma (ort.1,83) sıfatlarının düşük puan aldığı bir konut kategorisidir. 1 numaralı mekânı erkek katılımcılar daha ferah, büyük, yatayda büyüyebilir, güzel olarak tanımlarken kadın katılımcılar daha işlevsel, basit, olumlu, uyumlu, samimi, özgün bulmaktadır. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ortaokul/lise mezunu katılımcılara göre bu mekânı daha basit, hoş, samimi, esnek, işlevsel bulurken, ortaokul/lise mezunu katılımcılar bu mekânı daha modern, malzeme ve renk açısından uyumlu bulmaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearmen korelasyon analizi sonuçlarına göre 1 numaralı mekânın, tüm katılımcılar tarafından tercih edilme puan ortalaması ile hoşluk, güzellik, ilginçlik sıfatlarının puan ortalamaları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki vardır. 1 numaralı loft mekânın tercih edilmesi, erkek katılımcılar açısından hoşluk, güzellik sıfatları, kadın katılımcılar açısından dönüşebilir tefriş elemanı barındırma sıfatları ile pozitif yönde, güçlü ilişkilidir. Bu mekânın tercihi, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için hoş, ilginç, güzel, samimi sıfatları ile ortaokul-lise mezunu katılımcılar için olumlu olma sıfatı ile pozitif yönde ilişkilidir. Esneklik faktörü açısından kadınların ve tüm katılımcıların tercih puanı ile işlevsellik puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.23).

Tablo 4.23 1 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

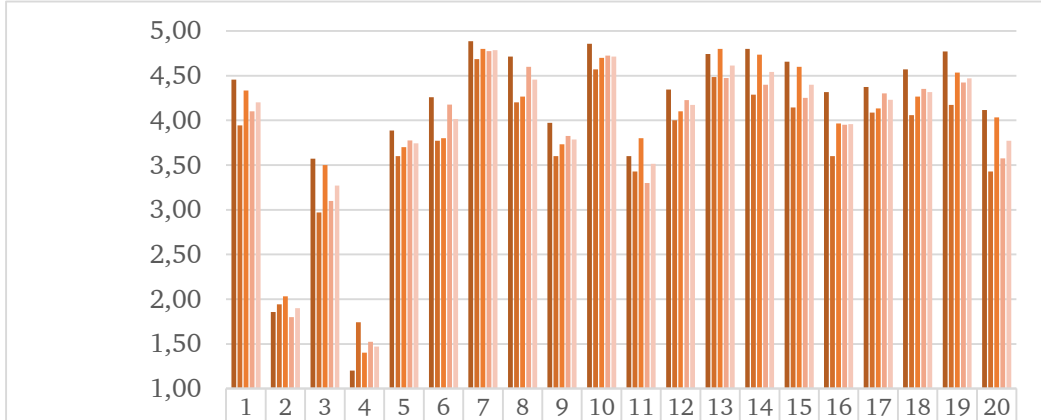
1 Numaralı Mekân LOFT MEKÂN	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı Dön.T.E.B.: ,472**	Erkek Katılımcı Hoşluk: ,577** Güzellik: ,526** Samimilik: ,403* Olumluluk: ,396* İlginçlik: ,360*	Ortaokul-lise Mezun Olumluluk: ,427**	Lisans-üstü Mezun Hoşluk: ,641** İlginçlik: ,566** Güzellik: ,456** Samimilik: ,440**	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,442** Güzellik: ,347** İlginçlik: ,344** Samimilik: ,295* Dön.T.E.B.: ,270* Olumluluk: ,266*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [188] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,43- Tercih Sıra: 16 ERKEK Mean: 2,86- Tercih Sıra: 11 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,43- Tercih Sıra: 16 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,80- Tercih Sıra: 12 TÜM KATILIMCI Mean: 2,64- Tercih Sıra: 14	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,2</td><td>1,8</td><td>1,3</td><td>4,9</td><td>2,6</td><td>3,1</td><td>2,5</td><td>2,3</td><td>3,4</td><td>2,9</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>3,2</td><td>3,9</td><td>3,3</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>3,9</td><td>1,9</td><td>1,9</td><td>4,5</td><td>2,7</td><td>3,3</td><td>3,1</td><td>3,2</td><td>3,1</td><td>3</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>3,7</td><td>3,7</td><td>3,5</td><td>3,8</td><td>3,3</td><td>3,5</td><td>3,4</td><td>3,9</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>3,8</td><td>1,8</td><td>1,4</td><td>4,8</td><td>2,5</td><td>2,7</td><td>2,5</td><td>2,5</td><td>3</td><td>3</td><td>3,5</td><td>3,4</td><td>4</td><td>4</td><td>3,3</td><td>4,1</td><td>3,1</td><td>3,8</td><td>3,7</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,2</td><td>1,8</td><td>1,3</td><td>4,9</td><td>2,6</td><td>3,1</td><td>2,5</td><td>2,3</td><td>3,4</td><td>2,9</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>3,2</td><td>3,9</td><td>3,3</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4</td><td>1,8</td><td>1,6</td><td>4,7</td><td>2,7</td><td>3,2</td><td>2,8</td><td>2,8</td><td>3,2</td><td>3</td><td>3,4</td><td>3,5</td><td>3,8</td><td>3,8</td><td>3,4</td><td>3,8</td><td>3,3</td><td>3,7</td><td>3,6</td><td>4</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,2	1,8	1,3	4,9	2,6	3,1	2,5	2,3	3,4	2,9	3,4	3,6	3,9	3,8	3,2	3,9	3,3	3,9	3,8	4,1	Erkek	3,9	1,9	1,9	4,5	2,7	3,3	3,1	3,2	3,1	3	3,3	3,4	3,7	3,7	3,5	3,8	3,3	3,5	3,4	3,9	Ortaokul-Lise	3,8	1,8	1,4	4,8	2,5	2,7	2,5	2,5	3	3	3,5	3,4	4	4	3,3	4,1	3,1	3,8	3,7	4,1	Lisans-Üstü	4,2	1,8	1,3	4,9	2,6	3,1	2,5	2,3	3,4	2,9	3,4	3,6	3,9	3,8	3,2	3,9	3,3	3,9	3,8	4,1	Tüm K.	4	1,8	1,6	4,7	2,7	3,2	2,8	2,8	3,2	3	3,4	3,5	3,8	3,8	3,4	3,8	3,3	3,7	3,6	4	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	4,2	1,8	1,3	4,9	2,6	3,1	2,5	2,3	3,4	2,9	3,4	3,6	3,9	3,8	3,2	3,9	3,3	3,9	3,8	4,1																																																																																																																
Erkek	3,9	1,9	1,9	4,5	2,7	3,3	3,1	3,2	3,1	3	3,3	3,4	3,7	3,7	3,5	3,8	3,3	3,5	3,4	3,9																																																																																																																
Ortaokul-Lise	3,8	1,8	1,4	4,8	2,5	2,7	2,5	2,5	3	3	3,5	3,4	4	4	3,3	4,1	3,1	3,8	3,7	4,1																																																																																																																
Lisans-Üstü	4,2	1,8	1,3	4,9	2,6	3,1	2,5	2,3	3,4	2,9	3,4	3,6	3,9	3,8	3,2	3,9	3,3	3,9	3,8	4,1																																																																																																																
Tüm K.	4	1,8	1,6	4,7	2,7	3,2	2,8	2,8	3,2	3	3,4	3,5	3,8	3,8	3,4	3,8	3,3	3,7	3,6	4																																																																																																																

2 numaralı mekân; esnek konutun bir özelliği olan açık plan kategorisindedir ve ortaokul/lise mezunları tarafından 4. sırada, diğer tüm katılımcılar tarafından 3.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,93 puanla tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekânı daha işlevsel, yatayda büyüyebilir, bölünebilir, esnek, güzel, ferah, geniş, basit, samimi, modern, uyumlu, olumlu, özgün gibi sıfatlar ile tanımlamaktadır. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar ise lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı daha malzeme uyumlu, renk uyumlu, güzel, özgün gibi sıfatlar açısından olumlu bulurken lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar bu mekânı daha ferah ve esnek bulmaktadır. Tüm katılımcılar bu mekânı büyük, ferah, geniş, esnek, samimi, hoş, malzeme ve renk uyumlu olarak tanımlamaktadır. Ayrıca 2 numaralı mekân genelinde, tüm katılımcılar açısından düşey büyüme ve dönüşebilir tefriş elemanı barındırma gibi sıfat puan ortalamaları oldukça düşüktür.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearmen korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından malzeme ve renk uyumluluğu, uyumluluk, ferahlık, samimilik sıfat puanları ile tercih puanları pozitif yönde güçlü ilişkilidir. Kadın katılımcıların tercih puanı samimi sıfat puanı ile erkek katılımcılar tercih puanı ferahlık, malzeme ve renk uyumu sıfat puanı ile pozitif yönde güçlü ilişkilidir. Ortaokul/lise mezunu katılımcıların tercih puanı renk uyumu sıfat puanı ile lisans/lisansüstü mezunu katılımcıların tercih puanı malzeme ve renk uyumu, ferahlık, uyumluluk, hoşluk sıfat puanı ile pozitif yönde güçlü ilişkidir. Esneklik faktörü açısından; erkek ve lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için bu mekânın tercih puanı ile işlevsellik sıfatı arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.24).

Tablo 4.24 2 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

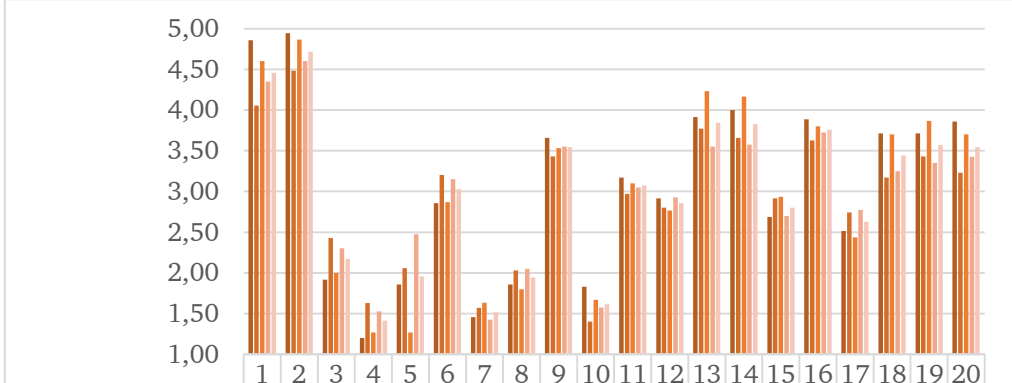
2 Numaralı Mekân		Kadın Katılımcı		Erkek Katılımcı		Ortaokul-lise Mezun		Lisans-üstü Mezun		Tüm Katılımcı																																																																																																																																	
AÇIK PLAN		Samimilik: ,432** Malz.Uyum: ,353* Renk Uyum: ,353*		Ferahlık: ,563** Renk Uyum: ,445** Malz.Uyum: ,432** Uyumluluk: ,428* Olumluluk: ,376* İşlevsellik: ,360*		Renk Uyum: ,407*		Malz.Uyum: ,585** Uyumluluk: ,540** Ferahlık: ,524** Renk Uyum: ,502** Hoşluk: ,442** Samimilik: ,403* Özgünlük: ,380* İşlevsellik: ,375* Olumluluk: ,371* Modernlik: ,329* Güzellik: ,317*		Renk.Uyum: ,403** Malz.Uyum: ,400** Uyumluluk: ,368** Ferahlık: ,352** Samimilik: ,323** Hoşluk: ,273* Olumluluk: ,245*																																																																																																																																	
Foto Kaynak: [189] TERCİH PUANI-SIRASI		<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,4</td><td>1,8</td><td>3,5</td><td>1,2</td><td>3,8</td><td>4,2</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>3,9</td><td>4,8</td><td>3,6</td><td>4,3</td><td>4,7</td><td>4,8</td><td>4,6</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>4,7</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>3,9</td><td>1,9</td><td>2,9</td><td>1,7</td><td>3,6</td><td>3,7</td><td>4,6</td><td>4,2</td><td>3,6</td><td>4,5</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>3,4</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,3</td><td>2,0</td><td>3,5</td><td>1,4</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>4,8</td><td>4,2</td><td>3,7</td><td>4,7</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>4,6</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,5</td><td>4,0</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,1</td><td>1,8</td><td>3,1</td><td>1,5</td><td>3,7</td><td>4,1</td><td>4,7</td><td>4,6</td><td>3,8</td><td>4,7</td><td>3,3</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,2</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>3,5</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,2</td><td>1,9</td><td>3,2</td><td>1,4</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>4,7</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,7</td><td>3,5</td><td>4,1</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,4</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>3,7</td></tr></table>											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,4	1,8	3,5	1,2	3,8	4,2	4,8	4,7	3,9	4,8	3,6	4,3	4,7	4,8	4,6	4,3	4,3	4,5	4,7	4,1	Erkek	3,9	1,9	2,9	1,7	3,6	3,7	4,6	4,2	3,6	4,5	3,4	4,0	4,4	4,2	4,1	3,6	4,0	4,0	4,1	3,4	Ortaokul-Lise	4,3	2,0	3,5	1,4	3,7	3,8	4,8	4,2	3,7	4,7	3,8	4,1	4,8	4,7	4,6	3,9	4,1	4,2	4,5	4,0	Lisans-Üstü	4,1	1,8	3,1	1,5	3,7	4,1	4,7	4,6	3,8	4,7	3,3	4,2	4,4	4,4	4,2	3,9	4,3	4,3	4,4	3,5	Tüm K.	4,2	1,9	3,2	1,4	3,7	4,0	4,7	4,4	3,7	4,7	3,5	4,1	4,6	4,5	4,4	3,9	4,2	4,3	4,4	3,7	TABLO LEJANT	
	1											2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																													
Kadın	4,4											1,8	3,5	1,2	3,8	4,2	4,8	4,7	3,9	4,8	3,6	4,3	4,7	4,8	4,6	4,3	4,3	4,5	4,7	4,1																																																																																																													
Erkek	3,9											1,9	2,9	1,7	3,6	3,7	4,6	4,2	3,6	4,5	3,4	4,0	4,4	4,2	4,1	3,6	4,0	4,0	4,1	3,4																																																																																																													
Ortaokul-Lise	4,3											2,0	3,5	1,4	3,7	3,8	4,8	4,2	3,7	4,7	3,8	4,1	4,8	4,7	4,6	3,9	4,1	4,2	4,5	4,0																																																																																																													
Lisans-Üstü	4,1	1,8	3,1	1,5	3,7	4,1	4,7	4,6	3,8	4,7	3,3	4,2	4,4	4,4	4,2	3,9	4,3	4,3	4,4	3,5																																																																																																																							
Tüm K.	4,2	1,9	3,2	1,4	3,7	4,0	4,7	4,4	3,7	4,7	3,5	4,1	4,6	4,5	4,4	3,9	4,2	4,3	4,4	3,7																																																																																																																							
KADIN		Mean: 4,03- Tercih Sıra: 3																		1. İşlevsellik																																																																																																																							
ERKEK		Mean: 3,83- Tercih Sıra: 3																		2. Dön.T.E.B.																																																																																																																							
ORTAOKUL-LİSE MEZUN		Mean: 3,70- Tercih Sıra: 4																		3. Yatay Bü.																																																																																																																							
LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN		Mean: 4,10- Tercih Sıra: 3																		4. Düşey Bü.																																																																																																																							
TÜM KATILIMCI		Mean: 3,93- Tercih Sıra: 3																		5. Bölünebilme																																																																																																																							
																				6. Esneklik																																																																																																																							
																				7. Büyüklük																																																																																																																							
																				8. Ferahlık																																																																																																																							
																				9. Basitlik																																																																																																																							
																				10. Genişlik																																																																																																																							
																				11. İlginçlik																																																																																																																							
																				12. Samimilik																																																																																																																							
																				13. Malz. Uyum																																																																																																																							
																				14. Renk Uyum																																																																																																																							
																				15. Güzellik																																																																																																																							
																				16. Modernlik																																																																																																																							
																				17. Hoşluk																																																																																																																							
																				18. Olumluluk																																																																																																																							
																				19. Uyumluluk																																																																																																																							
																				20. Özgünlük																																																																																																																							

3 numaralı mekân; esnek bir konutun bir özelliği olan dönüşebilir tefriş elemanı kategorisindedir ve lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 18. sırada, kadın, erkek, ortaokul/lise mezunu ve tüm katılımcılar için 20. sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 1,94 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, işlevsellik, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfata daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar ise bu mekânı kadın katılımcılara göre daha yatay ve düşey büyüebilme, esnek, güzel bulmaktadır. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar bu mekânı işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, olumlu, uyumlu, özgün, malzeme-renk uyumu açısından daha olumlu bulurken, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ortaokul/lise mezunlarına göre bu mekânı daha esnek ve bölünebilir bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından çok işlevsel ve dönüşebilir tefriş elemanı barındırsa da büyük-ferah-geniş olmayan, düşeyde büyümeyen, bölünemeyen bir mekân olarak tanımlanmaktadır. Tüm katılımcılar açısından bu mekân çok güzel (ort 2,80) ve hoş (ort 2,63) bulunmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoşluk, samimilik sıfat puanı artıka tercih puanları da artmaktadır. Bu mekânın tercih puanı ile kadın ve lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için özgünlük, erkek ve ortaokul-lise mezunu katılımcılar için hoşluk, düşey büyüme sıfat puanları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından ile ortaokul/lise mezunu ve erkek katılımcılar için düşey büyüme sıfat puanı ile mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.25).

Tablo 4.25 3 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

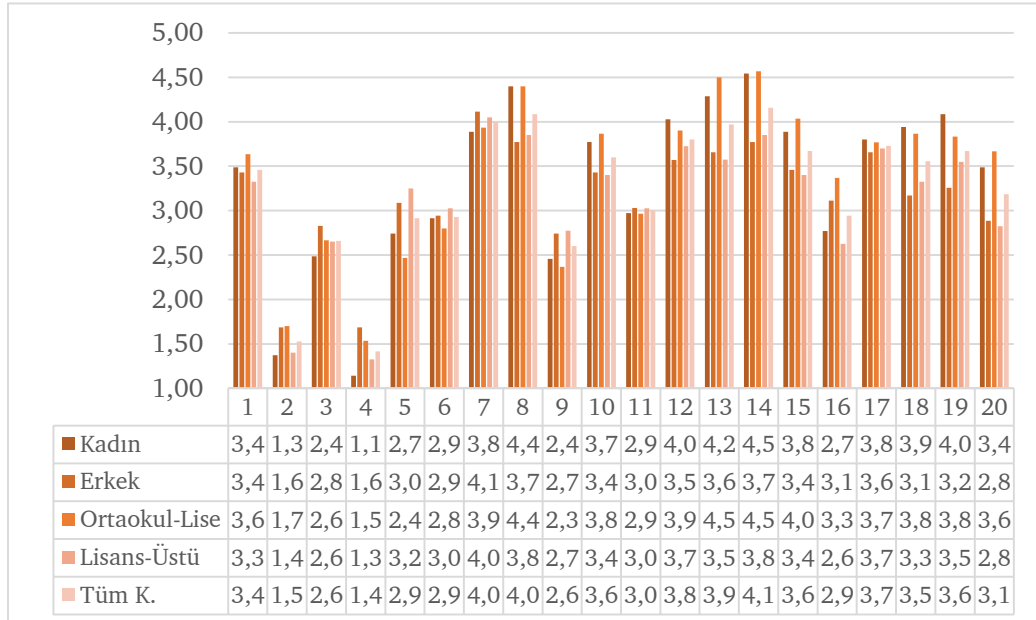
3 Numaralı Mekân DÖNÜŞEBİLİR TEFRİŞ ELEMANI	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																										
		Özgünlük: ,336*	Hoşluk: ,419* Düşey Bü.: ,355*	Hoşluk: ,442* Düşey Bü.: ,421* Samimilik: ,420* Bölünebilme: ,409*	Özgünlük: ,366*	Hoşluk: , 368** Samimilik: , 311**																																																																																																																										
Foto Kaynak: [190] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 1,86- Tercih Sıra: 20 ERKEK Mean: 2,03- Tercih Sıra: 20 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 1,83- Tercih Sıra: 20 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,03- Tercih Sıra: 18 TÜM KATILIMCI Mean: 1,94- Tercih Sıra: 20	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4, 4,</td><td>1, 1,</td><td>1, 2,</td><td>1, 1,</td><td>2, 1,</td><td>1, 1,</td><td>3, 1,</td><td>3, 1,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 4,</td><td>4, 2,</td><td>3, 2,</td><td>3, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4, 4,</td><td>2, 1,</td><td>2, 3,</td><td>1, 2,</td><td>3, 1,</td><td>2, 3,</td><td>1, 2,</td><td>3, 1,</td><td>3, 2,</td><td>2, 3,</td><td>3, 2,</td><td>3, 2,</td><td>3, 2,</td><td>3, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4, 4,</td><td>2, 1,</td><td>1, 2,</td><td>1, 1,</td><td>2, 1,</td><td>1, 1,</td><td>3, 1,</td><td>3, 1,</td><td>3, 2,</td><td>4, 4,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4, 4,</td><td>2, 1,</td><td>2, 3,</td><td>1, 2,</td><td>3, 1,</td><td>2, 3,</td><td>1, 2,</td><td>3, 1,</td><td>3, 2,</td><td>3, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4, 4,</td><td>2, 1,</td><td>1, 3,</td><td>1, 1,</td><td>3, 1,</td><td>1, 1,</td><td>3, 1,</td><td>3, 1,</td><td>3, 2,</td><td>3, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>2, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td><td>3, 3,</td></tr></table>						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4, 4,	1, 1,	1, 2,	1, 1,	2, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	2, 3,	2, 3,	2, 4,	4, 2,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,	Erkek	4, 4,	2, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	3, 2,	2, 3,	3, 2,	3, 2,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,	Ortaokul-Lise	4, 4,	2, 1,	1, 2,	1, 1,	2, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	3, 2,	4, 4,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,	Lisans-Üstü	4, 4,	2, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,	Tüm K.	4, 4,	2, 1,	1, 3,	1, 1,	3, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																											
Kadın	4, 4,	1, 1,	1, 2,	1, 1,	2, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	2, 3,	2, 3,	2, 4,	4, 2,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,																																																																																																													
Erkek	4, 4,	2, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	3, 2,	2, 3,	3, 2,	3, 2,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,																																																																																																													
Ortaokul-Lise	4, 4,	2, 1,	1, 2,	1, 1,	2, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	3, 2,	4, 4,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,																																																																																																													
Lisans-Üstü	4, 4,	2, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	2, 3,	1, 2,	3, 1,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,																																																																																																													
Tüm K.	4, 4,	2, 1,	1, 3,	1, 1,	3, 1,	1, 1,	3, 1,	3, 1,	3, 2,	3, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	2, 3,	3, 3,	3, 3,	3, 3,																																																																																																													

4 numaralı mekân; esnek olmayan bir konut özelliğindedir ve kadın katılımcılar için 6. sırada, erkek katılımcılar için 9. sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 5. sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 8. sırada tüm katılımcılar için 6. sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,34 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için ferah, geniş, malzeme ve renk uyumlu, olumlu, uyumlu, güzel, samimi gibi sıfatlara daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar ise bu mekânı daha büyük, basit, modern, düşeyde-yatayda büyüyen, bölünebilen, dönüşebilir tefriş elemanı barındıran olarak bulmaktadır. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar bu mekânı ferah, güzel, geniş, malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu, özgün açısından daha olumlu bulurken, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ortaokul/lise mezunlarına göre bu mekânı daha esnek, bölünebilir, basit bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından esneklik açısından çok olumlu bulunmamakta, büyük, ferah, renk uyumlu gibi sıfatlar açısından olumlu tanımlanmaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre tüm katılımcılar açısından samimi, güzel, renk ve malzeme uyumlu, hoş, ferah, olumlu, uyumlu, modern sıfat puanları ile bu mekanın tercih puanları pozitif yönde güçlü bir ilişki içindedir. Kadın katılımcıların tercih puanı ile samimilik, hoşluk, büyüklük, ferahlık, olumluluk, güzellik, uyumluluk ve erkek katılımcılar için renk uyumu sıfat puanları ile güçlü pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Ortaokul-lise mezunu katılımcılar açısından mekân tercihi samimi, büyük gibi sıfatlar ile pozitif yönde ilişkili iken bölünebilme sıfat puanı ile negatif yönlü ilişkidir. Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar açısından hoşluk, samimilik, güzellik sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunur. Esneklik faktörü açısından erkek katılımcılar açısından işlevsel, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için işlevsel, bölünebilir sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için bölünebilir sıfat puanı ile tercih puanı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.26).

Tablo 4.26 4 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

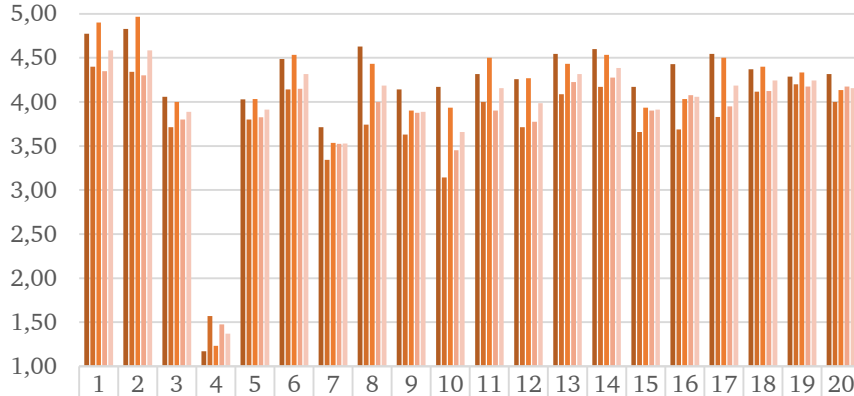
4 Numaralı Mekân	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																															
ESNEK OLMAYAN MEKÂN 		Samimilik: ,653** Hoşluk: ,615** Büyüklük: ,558** Ferahlık: ,541** Olumluluk: ,486** Güzellik: ,481** Uyumluluk: ,437** Modernlik: ,427* Renk Uyum: ,397* Genişlik: ,391* Özgünlük: ,379*	Renk Uyum: ,440** İşlevsellik: ,406* Malz. Uyumu: ,383* Güzellik: ,357*	Samimilik: ,416* Büyüklük: ,415* Renk Uyum: ,399* Modernlik: ,384* Basitlik: ,373* Güzellik: ,369* Bölünebilme: -,361*	Hoşluk: ,554** Samimilik: ,442** Güzellik: ,404** Renk Uyum: ,358* Uyumluluk: ,355* Olumluluk: ,354* İlginçlik: ,344* Ferahlık: ,331* İşlevsellik: ,326* Bölünebilme: ,313*	Samimilik: ,436** Güzellik: ,429** Renk Uyum: ,421** Hoşluk: ,409** Malz. Uyum: ,370** Ferahlık: ,368** Olumluluk: ,365** Uyumluluk: ,341** Modernlik: ,322** Büyüklük: ,305*																																																																																																																															
Foto Kaynak: [191] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,40 - Tercih Sıra: 6 ERKEK Mean: 3,29- Tercih Sıra: 9 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,57- Tercih Sıra: 5 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,18- Tercih Sıra: 8 TÜM KATILIMCI Mean: 3,34- Tercih Sıra: 6	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>3,4</td><td>1,3</td><td>2,4</td><td>1,1</td><td>2,7</td><td>2,9</td><td>3,8</td><td>4,4</td><td>2,4</td><td>3,7</td><td>2,9</td><td>4,0</td><td>4,2</td><td>4,5</td><td>3,8</td><td>2,7</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>4,0</td><td>3,4</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>3,4</td><td>1,6</td><td>2,8</td><td>1,6</td><td>3,0</td><td>2,9</td><td>4,1</td><td>3,7</td><td>2,7</td><td>3,4</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>3,6</td><td>3,7</td><td>3,4</td><td>3,1</td><td>3,6</td><td>3,1</td><td>3,2</td><td>2,8</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>3,6</td><td>1,7</td><td>2,6</td><td>1,5</td><td>2,4</td><td>2,8</td><td>3,9</td><td>4,4</td><td>2,3</td><td>3,8</td><td>2,9</td><td>3,9</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>3,3</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>3,8</td><td>3,6</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>3,3</td><td>1,4</td><td>2,6</td><td>1,3</td><td>3,2</td><td>3,0</td><td>4,0</td><td>3,8</td><td>2,7</td><td>3,4</td><td>3,0</td><td>3,7</td><td>3,5</td><td>3,8</td><td>3,4</td><td>2,6</td><td>3,7</td><td>3,3</td><td>3,5</td><td>2,8</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>3,4</td><td>1,5</td><td>2,6</td><td>1,4</td><td>2,9</td><td>2,9</td><td>4,0</td><td>4,0</td><td>2,6</td><td>3,6</td><td>3,0</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>3,6</td><td>2,9</td><td>3,7</td><td>3,5</td><td>3,6</td><td>3,1</td></tr></table>						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	3,4	1,3	2,4	1,1	2,7	2,9	3,8	4,4	2,4	3,7	2,9	4,0	4,2	4,5	3,8	2,7	3,8	3,9	4,0	3,4	Erkek	3,4	1,6	2,8	1,6	3,0	2,9	4,1	3,7	2,7	3,4	3,0	3,5	3,6	3,7	3,4	3,1	3,6	3,1	3,2	2,8	Ortaokul-Lise	3,6	1,7	2,6	1,5	2,4	2,8	3,9	4,4	2,3	3,8	2,9	3,9	4,5	4,5	4,0	3,3	3,7	3,8	3,8	3,6	Lisans-Üstü	3,3	1,4	2,6	1,3	3,2	3,0	4,0	3,8	2,7	3,4	3,0	3,7	3,5	3,8	3,4	2,6	3,7	3,3	3,5	2,8	Tüm K.	3,4	1,5	2,6	1,4	2,9	2,9	4,0	4,0	2,6	3,6	3,0	3,8	3,9	4,1	3,6	2,9	3,7	3,5	3,6	3,1	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	3,4	1,3	2,4	1,1	2,7	2,9	3,8	4,4	2,4	3,7	2,9	4,0	4,2	4,5	3,8	2,7	3,8	3,9	4,0	3,4																																																																																																																	
Erkek	3,4	1,6	2,8	1,6	3,0	2,9	4,1	3,7	2,7	3,4	3,0	3,5	3,6	3,7	3,4	3,1	3,6	3,1	3,2	2,8																																																																																																																	
Ortaokul-Lise	3,6	1,7	2,6	1,5	2,4	2,8	3,9	4,4	2,3	3,8	2,9	3,9	4,5	4,5	4,0	3,3	3,7	3,8	3,8	3,6																																																																																																																	
Lisans-Üstü	3,3	1,4	2,6	1,3	3,2	3,0	4,0	3,8	2,7	3,4	3,0	3,7	3,5	3,8	3,4	2,6	3,7	3,3	3,5	2,8																																																																																																																	
Tüm K.	3,4	1,5	2,6	1,4	2,9	2,9	4,0	4,0	2,6	3,6	3,0	3,8	3,9	4,1	3,6	2,9	3,7	3,5	3,6	3,1																																																																																																																	

5 numaralı mekân; esnek bir konut özelliği olan hareketli duvar'a ait bir esneklik kategorisidir ve kadın ile lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 10. sırada, erkek ile ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 12. sırada, tüm katılımcılar için 12.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,90 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre ve ortaokul/lise mezunu katılımcılar lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındıran, esnek, ferah, geniş, basit, modern, malzeme ve renk uyumlu, olumlu, uyumlu, güzel, samimi, hoş, özgün gibi sıfatlara daha yüksek puan vermektedir. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsellik, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, esneklik, malzeme ve renk uyum açısından çok olumlu bulunmakta, geniş ve büyük gibi sıfatlar açısından çok olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından güzel, özgün, modern, hoş sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar açısından büyük, güzel, hoş erkek katılımcılar açısından modern, ortaokul-lise mezunu katılımcılar açısından özgün, modern, ferah lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar açısından güzel sıfat puanları ile tercih puanı arasında güçlü pozitif yönde ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.27).

Tablo 4.27 5 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

5 Numaralı Mekân HAREKETLİ DUVAR	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																														
		Büyüklük: ,539** Güzellik: ,514** Hoşluk: ,392** Özgünlük: ,386* Ferahlık: ,367* Olumluluk: ,344*	Modernlik: ,433**	Özgünlük: ,556** Modernlik: ,528** Ferahlık: ,528**	Güzellik: ,452** Hoşluk: ,361* Büyüklük: ,314*	Güzellik: ,403** Özgünlük: ,355** Modernlik: ,351** Hoşluk: ,318** Ferahlık: ,252*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [192] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,03- Tercih Sıra: 10 ERKEK Mean: 2,77- Tercih Sıra: 12 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,80- Tercih Sıra: 12 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,97- Tercih Sıra: 10 TÜM KATILIMCI Mean: 2,90- Tercih Sıra: 12	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,7</td><td>4,8</td><td>4,0</td><td>1,1</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,6</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>4,1</td><td>4,4</td><td>4,5</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,3</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,4</td><td>4,3</td><td>3,7</td><td>1,5</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>3,7</td><td>3,6</td><td>3,1</td><td>4,0</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,0</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,9</td><td>4,9</td><td>4,0</td><td>1,2</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>3,5</td><td>4,4</td><td>3,9</td><td>3,9</td><td>4,5</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,5</td><td>3,9</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>4,4</td><td>4,3</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>3,8</td><td>1,4</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>3,8</td><td>3,4</td><td>3,9</td><td>3,7</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>3,9</td><td>4,0</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>3,8</td><td>1,3</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>3,5</td><td>4,1</td><td>3,8</td><td>3,6</td><td>4,1</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>3,9</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,1</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,7	4,8	4,0	1,1	4,0	4,4	3,7	4,6	4,1	4,1	4,3	4,2	4,5	4,6	4,1	4,4	4,5	4,3	4,2	4,3	Erkek	4,4	4,3	3,7	1,5	3,8	4,1	3,3	3,7	3,6	3,1	4,0	3,7	4,0	4,1	3,6	3,6	3,8	4,1	4,2	4,0	Ortaokul-Lise	4,9	4,9	4,0	1,2	4,0	4,5	3,5	4,4	3,9	3,9	4,5	4,2	4,4	4,5	3,9	4,0	4,5	4,4	4,3	4,1	Lisans-Üstü	4,3	4,3	3,8	1,4	3,8	4,1	3,5	4,0	3,8	3,4	3,9	3,7	4,2	4,2	3,9	4,0	3,9	4,1	4,1	4,1	Tüm K.	4,5	4,5	3,8	1,3	3,9	4,3	3,5	4,1	3,8	3,6	4,1	3,9	4,3	4,3	3,9	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklik 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	4,7	4,8	4,0	1,1	4,0	4,4	3,7	4,6	4,1	4,1	4,3	4,2	4,5	4,6	4,1	4,4	4,5	4,3	4,2	4,3																																																																																																																
Erkek	4,4	4,3	3,7	1,5	3,8	4,1	3,3	3,7	3,6	3,1	4,0	3,7	4,0	4,1	3,6	3,6	3,8	4,1	4,2	4,0																																																																																																																
Ortaokul-Lise	4,9	4,9	4,0	1,2	4,0	4,5	3,5	4,4	3,9	3,9	4,5	4,2	4,4	4,5	3,9	4,0	4,5	4,4	4,3	4,1																																																																																																																
Lisans-Üstü	4,3	4,3	3,8	1,4	3,8	4,1	3,5	4,0	3,8	3,4	3,9	3,7	4,2	4,2	3,9	4,0	3,9	4,1	4,1	4,1																																																																																																																
Tüm K.	4,5	4,5	3,8	1,3	3,9	4,3	3,5	4,1	3,8	3,6	4,1	3,9	4,3	4,3	3,9	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1																																																																																																																

6 numaralı mekân; esnek bir konut özelliği olan loft mekâna ait bir kategoridir ve kadın katılımcılar için 12. sırada, erkek katılımcılar için 5. sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 10. sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 6. sırada, tüm katılımcılar için 8.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,19 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için olumlu, basit, erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre işlevsel, güzel gibi sıfatlara daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı olumlu, uyumlu, özgün, malzeme ve renk uyumlu bulurken lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar mekânı daha işlevsel bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsellik, malzeme ve renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, özgün, düzeyde büyüyebilir olarak tanımlamakta, yatay büyüme, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, esnek, ferah ve büyük gibi sıfatlar açısından çok olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından ferah, büyük sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcı açısından ferah, ortaokul-lise mezunu katılımcı açısından büyük, lisans-lisansüstü mezunu katılımcı açısından ferah, samimi sıfat puanı ile tercih puanı arasında güçlü pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Erkek katılımcılar açısından ferah-samimi sıfatları ile tercih puanı arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından lisans/lisansüstü mezunu, kadın ve tüm katılımcılar açısından dönüşebilir tefriş elemanı barındırma sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.28).

Tablo 4.28 6 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

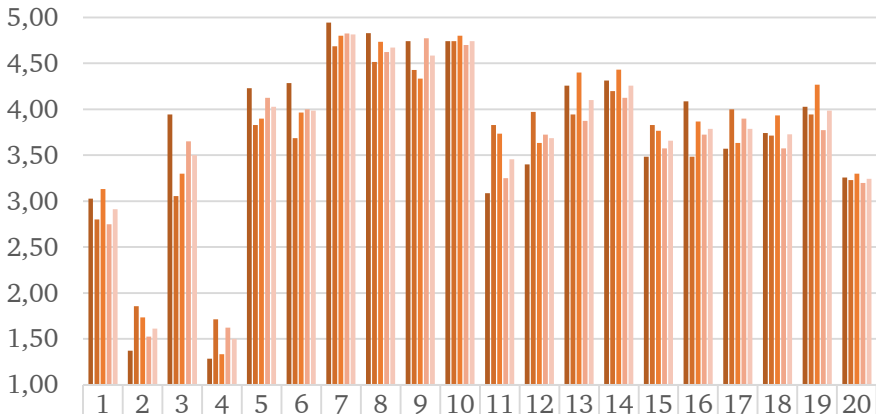
6 Numaralı Mekân LOFT MEKÂN	Korelasyon Analizi Kadın Katılımcı Erkek Katılımcı Ortaokul-lise Mezun Lisans-üstü Mezun Tüm Katılımcı
Foto Kaynak: [193] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,89- Tercih Sıra: 12 ERKEK Mean: 3,49- Tercih Sıra: 5 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,97- Tercih Sıra: 10 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,35- Tercih Sıra: 6 TÜM KATILIMCI Mean: 3,19- Tercih Sıra: 8	

7 numaralı mekân; esnek bir konut özelliği olan açık plan'a ait bir kategoridir ve kadın katılımcılar için 5.sırada, erkek katılımcılar için 4.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 7.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 4.sırada tüm katılımcılar için 4.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,56 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için yatay büyüme, malzeme uyumlu, modern, erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için hoş, ilginç, samimi gibi sıfatlara daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı olumlu, uyumlu, malzeme ve renk uyumlu, ilginç bulurken lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar mekânı daha basit, hoş, bölünebilir ve yatay büyüyebilir bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından büyük, ferah, basit, geniş, renk uyumlu olarak tanımlamakta, işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, düşey büyüme gibi sıfatlar açısından çok olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, samimi, güzel, ilginç, olumlu, işlevsel sıfat puanı ile tercih puanları arası pozitif güçlü yönde ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcı açısından hoş, ilginç, samimi, işlevsel, erkek katılımcı açısından hoş, samimi, olumlu, güzel, ortaokul-lise mezunu katılımcı için işlevsel, hoş, samimi, bölünebilme, ilginç, lisans-lisansüstü mezunu katılımcı açısından hoş, samimi, güzel, olumlu, ilginç, renk uyumlu sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından ortaokul/lise mezunu katılımcılar açısından işlevsel, bölünebilir sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcı için işlevsel puanı ile tercih arasında pozitif yönde, lisans/lisansüstü mezunu ve tüm katılımcılar açısından dönüşebilir tefriş elemanı barındırma sıfat puanı ile bu mekânın tercih puanı arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.29).

Tablo 4.29 7 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

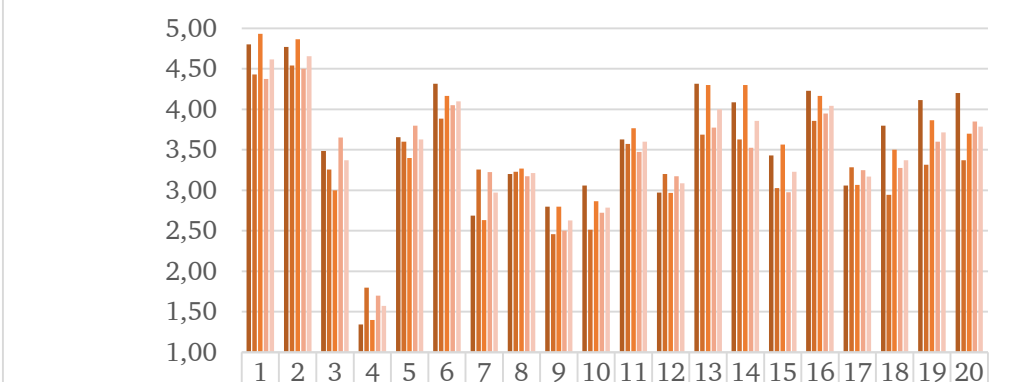
7 Numaralı Mekân	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																																								
AÇIK PLAN 		Hoşluk: ,676** İlginçlik: ,590** Samimilik: ,587** İşlevsellik: ,492** Güzellik: ,406* â	Hoşluk: ,542** Samimilik: ,507** Olumluluk: ,497** Güzellik: ,478** Renk Uyum: ,370* Modernlik: ,336*	İşlevsellik: ,592** Hoşluk: ,576** Samimilik: ,511** Bölünebil.: ,464** İlginçlik: ,464** Güzellik: ,395*	Hoşluk: ,655** Samimilik: ,635** Güzellik: ,558** Olumluluk: ,540** İlginçlik: ,480** Renk Uyum: ,436** Ferahlık: ,335* Dön.T.E.B.: -,429**	Hoşluk: ,620** Samimilik: ,557** Güzellik: ,448** İlginçlik: ,421** Olumluluk: ,361** İşlevsellik: ,334** Renk Uyum: ,300* Modernlik: ,266* Dön.T.E.B.: -,256*																																																																																																																																								
Foto Kaynak: [194] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,46- Tercih Sıra: 5 ERKEK Mean: 3,66- Tercih Sıra: 4 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,23- Tercih Sıra: 7 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,80- Tercih Sıra: 4 TÜM KATILIMCI Mean: 3,56- Tercih Sıra: 4	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr><tr><td>■ Kadın</td><td>3,0</td><td>1,3</td><td>3,9</td><td>1,2</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,9</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>4,7</td><td>3,0</td><td>3,4</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>3,5</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>3,2</td></tr><tr><td>■ Erkek</td><td>2,8</td><td>1,8</td><td>3,0</td><td>1,7</td><td>3,8</td><td>3,6</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,4</td><td>4,7</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>3,8</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>3,7</td><td>3,9</td><td>3,2</td></tr><tr><td>■ Ortaokul-Lise</td><td>3,1</td><td>1,7</td><td>3,3</td><td>1,3</td><td>3,9</td><td>3,9</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>4,3</td><td>4,8</td><td>3,7</td><td>3,6</td><td>4,4</td><td>4,3</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>3,6</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>3,3</td></tr><tr><td>■ Lisans-Üstü</td><td>2,7</td><td>1,5</td><td>3,6</td><td>1,6</td><td>4,1</td><td>4,0</td><td>4,8</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>4,7</td><td>3,2</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>3,5</td><td>3,7</td><td>3,9</td><td>3,5</td><td>3,7</td><td>3,2</td></tr><tr><td>■ Tüm K.</td><td>2,9</td><td>1,6</td><td>3,5</td><td>1,5</td><td>4,0</td><td>3,9</td><td>4,8</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,7</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>3,6</td><td>3,7</td><td>3,7</td><td>3,7</td><td>3,9</td><td>3,2</td></tr></table>															1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	■ Kadın	3,0	1,3	3,9	1,2	4,2	4,2	4,9	4,8	4,7	4,7	3,0	3,4	4,2	4,3	3,4	4,0	3,5	3,7	4,0	3,2	■ Erkek	2,8	1,8	3,0	1,7	3,8	3,6	4,6	4,5	4,4	4,7	3,8	3,9	3,9	4,2	3,8	3,4	4,0	3,7	3,9	3,2	■ Ortaokul-Lise	3,1	1,7	3,3	1,3	3,9	3,9	4,8	4,7	4,3	4,8	3,7	3,6	4,4	4,3	3,7	3,8	3,6	3,9	4,2	3,3	■ Lisans-Üstü	2,7	1,5	3,6	1,6	4,1	4,0	4,8	4,6	4,7	4,7	3,2	3,7	3,8	4,1	3,5	3,7	3,9	3,5	3,7	3,2	■ Tüm K.	2,9	1,6	3,5	1,5	4,0	3,9	4,8	4,6	4,5	4,7	3,4	3,6	4,1	4,2	3,6	3,7	3,7	3,7	3,9	3,2	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																									
■ Kadın	3,0	1,3	3,9	1,2	4,2	4,2	4,9	4,8	4,7	4,7	3,0	3,4	4,2	4,3	3,4	4,0	3,5	3,7	4,0	3,2																																																																																																																										
■ Erkek	2,8	1,8	3,0	1,7	3,8	3,6	4,6	4,5	4,4	4,7	3,8	3,9	3,9	4,2	3,8	3,4	4,0	3,7	3,9	3,2																																																																																																																										
■ Ortaokul-Lise	3,1	1,7	3,3	1,3	3,9	3,9	4,8	4,7	4,3	4,8	3,7	3,6	4,4	4,3	3,7	3,8	3,6	3,9	4,2	3,3																																																																																																																										
■ Lisans-Üstü	2,7	1,5	3,6	1,6	4,1	4,0	4,8	4,6	4,7	4,7	3,2	3,7	3,8	4,1	3,5	3,7	3,9	3,5	3,7	3,2																																																																																																																										
■ Tüm K.	2,9	1,6	3,5	1,5	4,0	3,9	4,8	4,6	4,5	4,7	3,4	3,6	4,1	4,2	3,6	3,7	3,7	3,7	3,9	3,2																																																																																																																										

8 numaralı mekân; esnek konut özelliği olan dönüşebilir tefriş elemanına ait bir kategoridir ve kadın katılımcılar için 17.sırada, erkek katılımcılar için 15.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 14.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 17.sırada, tüm katılımcılar için 17.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,36 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, özgün olarak, erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için hoş, büyük gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, dönüşebilir mobilya barındırma, olumlu, uyumlu, esnek, malzeme ve renk uyumlu, modern, uyumlu bulurken lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar mekânı daha büyük, özgün, bölünebilir ve yatay büyüyebilir bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsel, dönüşebilir mobilya barındırma, esnek olarak tanımlamakta, yatay büyüme, düşey büyüme, bölünebilme, basit, ilginç, ferah, samimi, geniş, büyük, düşey büyüme, hoş, güzel gibi sıfatlar açısından çok fazla olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından güzel, geniş, ferah, hoş, samimi, basit, büyük sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü ilişki bulunmaktadır. Erkek katılımcı açısından güzel, ferah lisans-lisansüstü mezunu katılımcı açısından ferah, geniş, hoş, samimi, güzel, büyük, olumlu sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından erkek, lisans/lisansüstü mezunu ve tüm katılımcılar açısından düşey büyüme sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.30).

Tablo 4.30 8 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

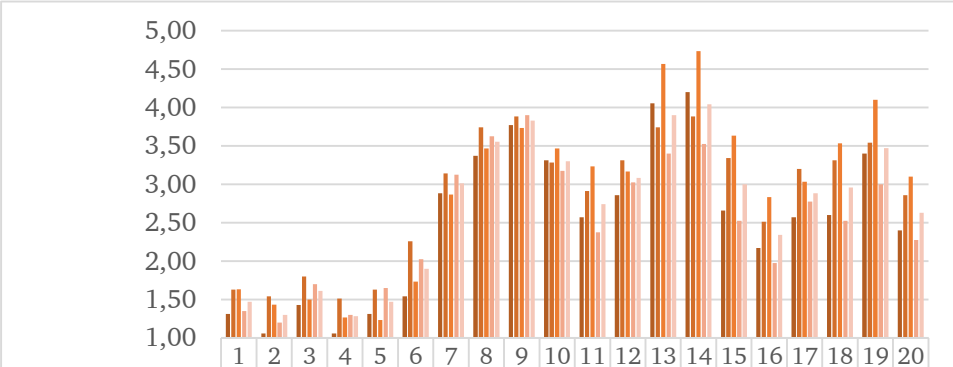
8 Numaralı Mekân DÖNÜŞEBİLİR TEFRİŞ ELEMANI	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																															
		Genişlik: ,405* Hoşluk: ,364* Güzellik: ,356* Samimilik: ,349*	Güzellik: ,457** Ferahlık: ,436** Büyüklük: ,412* Basitlik: ,407* Genişlik: ,398* Hoşluk: ,380* Samimilik: ,378* Düşey Bü.: ,357*	-	Ferahlık: ,591** Hoşluk: ,565** Genişlik: ,521** Samimilik: ,517** Güzellik: ,483** Büyüklük: ,476** Olumluluk: ,408** Düşey Bü.: ,352* Basitlik: ,344*	Güzellik: ,393** Genişlik: ,386** Ferahlık: ,379** Hoşluk: ,373** Samimilik: ,364** Basitlik: ,325** Büyüklük: ,324** Düşey Bü.: ,305* Olumluluk: ,245* İlginçlik: ,238*																																																																																																																															
Foto Kaynak: [195] TERCİH PUANI-SIRASI	Mekan-Sifat Puan Ortalamaları						TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklik 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük																																																																																																																														
KADIN Mean: 2,31- Tercih Sıra: 17																																																																																																																																					
ERKEK Mean: 2,40- Tercih Sıra: 15																																																																																																																																					
ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,53- Tercih Sıra: 14																																																																																																																																					
LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,23-Tercih Sıra: 17																																																																																																																																					
TÜM KATILIMCI Mean: 2,36- Tercih Sıra: 17		<table><tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,84</td><td>4,73</td><td>4,41</td><td>1,33</td><td>3,64</td><td>3,32</td><td>4,63</td><td>3,22</td><td>2,83</td><td>3,03</td><td>3,62</td><td>2,94</td><td>4,34</td><td>4,03</td><td>3,44</td><td>4,23</td><td>3,03</td><td>3,84</td><td>4,14</td><td>2,2</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,44</td><td>4,53</td><td>2,21</td><td>1,83</td><td>3,63</td><td>3,83</td><td>3,23</td><td>2,22</td><td>2,42</td><td>2,53</td><td>3,53</td><td>2,23</td><td>3,63</td><td>3,63</td><td>3,03</td><td>3,83</td><td>2,22</td><td>2,93</td><td>3,33</td><td>3,3</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,94</td><td>4,83</td><td>0,01</td><td>1,43</td><td>4,44</td><td>1,12</td><td>3,63</td><td>2,22</td><td>2,82</td><td>2,83</td><td>3,72</td><td>2,94</td><td>4,34</td><td>3,33</td><td>3,54</td><td>1,13</td><td>3,03</td><td>3,53</td><td>3,83</td><td>7</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,34</td><td>4,53</td><td>3,61</td><td>1,73</td><td>3,84</td><td>0,32</td><td>3,23</td><td>1,22</td><td>2,52</td><td>2,73</td><td>3,43</td><td>1,13</td><td>3,73</td><td>3,52</td><td>2,93</td><td>3,93</td><td>2,23</td><td>2,33</td><td>3,63</td><td>8</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,64</td><td>4,63</td><td>3,31</td><td>1,53</td><td>3,64</td><td>1,12</td><td>3,93</td><td>2,22</td><td>2,62</td><td>2,73</td><td>3,63</td><td>3,04</td><td>4,03</td><td>3,83</td><td>3,24</td><td>4,03</td><td>3,13</td><td>3,33</td><td>3,73</td><td>7</td></tr></table>						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,84	4,73	4,41	1,33	3,64	3,32	4,63	3,22	2,83	3,03	3,62	2,94	4,34	4,03	3,44	4,23	3,03	3,84	4,14	2,2	Erkek	4,44	4,53	2,21	1,83	3,63	3,83	3,23	2,22	2,42	2,53	3,53	2,23	3,63	3,63	3,03	3,83	2,22	2,93	3,33	3,3	Ortaokul-Lise	4,94	4,83	0,01	1,43	4,44	1,12	3,63	2,22	2,82	2,83	3,72	2,94	4,34	3,33	3,54	1,13	3,03	3,53	3,83	7	Lisans-Üstü	4,34	4,53	3,61	1,73	3,84	0,32	3,23	1,22	2,52	2,73	3,43	1,13	3,73	3,52	2,93	3,93	2,23	2,33	3,63	8	Tüm K.	4,64	4,63	3,31	1,53	3,64	1,12	3,93	2,22	2,62	2,73	3,63	3,04	4,03	3,83	3,24	4,03	3,13	3,33	3,73	7	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																	
Kadın	4,84	4,73	4,41	1,33	3,64	3,32	4,63	3,22	2,83	3,03	3,62	2,94	4,34	4,03	3,44	4,23	3,03	3,84	4,14	2,2																																																																																																																	
Erkek	4,44	4,53	2,21	1,83	3,63	3,83	3,23	2,22	2,42	2,53	3,53	2,23	3,63	3,63	3,03	3,83	2,22	2,93	3,33	3,3																																																																																																																	
Ortaokul-Lise	4,94	4,83	0,01	1,43	4,44	1,12	3,63	2,22	2,82	2,83	3,72	2,94	4,34	3,33	3,54	1,13	3,03	3,53	3,83	7																																																																																																																	
Lisans-Üstü	4,34	4,53	3,61	1,73	3,84	0,32	3,23	1,22	2,52	2,73	3,43	1,13	3,73	3,52	2,93	3,93	2,23	2,33	3,63	8																																																																																																																	
Tüm K.	4,64	4,63	3,31	1,53	3,64	1,12	3,93	2,22	2,62	2,73	3,63	3,04	4,03	3,83	3,24	4,03	3,13	3,33	3,73	7																																																																																																																	

9 numaralı mekân; esnek konut özelliği olmayan bir kategoridedir ve kadın katılımcılar için 9.sırada, erkek katılımcılar için 7.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 6.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 11.sırada, tüm katılımcılar için 9.sırada sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,17 puanı ile tercih edilmektedir.

Bu mekân tüm katılımcılar için malzeme, renk uyumu, basitlik açısından daha olumlu olarak tanımlamakta, diğer tüm sıfatlar açısından olumlu tanımlanmamaktadır. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar diğer katılımcılara göre bu mekânı daha malzeme ve renk açısından uyumlu, güzel, uyumlu bulmaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, ilginç, samimi, ferah sıfat puanı ile tercih puanları arasında güçlü pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Kadın, erkek, lisans-lisansüstü mezunu ve ortaokul-lise mezunu katılımcılar açısından hoş, ilginç, samimi, ferah sıfat puanları ile tercih puanı arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik açısından lisans/lisansüstü mezunu, erkek ve tüm katılımcılar açısından esneklik sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.31)

Tablo 4.31 9 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

9 Numaralı Mekân	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																															
ESNEK OLMAYAN MEKÂN 		İlginçlik: ,704** Hoşluk: ,665** Samimilik: ,598** Özgünlük: ,493** Modernlik: ,452** Ferahlık: ,434** Güzellik: ,414*	Ferahlık: ,654** Hoşluk: ,629** Olumluluk: ,570** İlginçlik: ,543** Samimilik: ,523** Güzellik: ,481** Uyumluluk: ,474** Malz.Uyum: ,436** Renk Uyum: ,378* Modernlik: ,348* Esneklik: ,337*	Ferahlık: ,690** Samimilik: ,685** Hoşluk: ,683** İlginçlik: ,633** Özgünlük: ,608** Olumluluk: ,532** Büyüklük: ,372* Güzellik: ,366* Modernlik: ,363*	Hoşluk: ,709** İlginçlik: ,625** Samimilik: ,559** Güzellik: ,504** Ferahlık: ,500** Uyumluluk: ,453** Olumluluk: ,450** Modernlik: ,389* Renk Uyum: ,373* Esneklik: ,368* Malz.Uyum: ,339* Genişlik: ,324*	Hoşluk: ,674** İlginçlik: ,634** Samimilik: ,587** Ferahlık: ,558** Olumluluk: ,500** Güzellik: ,488** Özgünlük: ,411** Modernlik: ,393** Uyumluluk: ,328** Malz.Uyum: ,301* Genişlik: ,298* Büyüklük: ,280* Esneklik: ,251*																																																																																																																															
Foto Kaynak: [196] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,03- Tercih Sıra: 9 ERKEK Mean: 3,31- Tercih Sıra: 7 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,53- Tercih Sıra: 6 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,90- Tercih Sıra: 11 TÜM KATILIMCI Mean: 3,17- Tercih Sıra: 9	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>1,3</td><td>1,0</td><td>1,4</td><td>1,0</td><td>1,3</td><td>1,5</td><td>2,8</td><td>3,3</td><td>3,7</td><td>3,2</td><td>5,2</td><td>8,4</td><td>0,4</td><td>2,2</td><td>6,2</td><td>1,2</td><td>5,2</td><td>6,3</td><td>4,2</td><td>4</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>1,6</td><td>1,5</td><td>1,8</td><td>1,5</td><td>1,6</td><td>2,2</td><td>3,1</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>3,2</td><td>2,9</td><td>3,3</td><td>7,3</td><td>8,3</td><td>3,2</td><td>5,3</td><td>2,3</td><td>3,3</td><td>5,2</td><td>8</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>1,6</td><td>1,4</td><td>1,5</td><td>1,2</td><td>1,2</td><td>1,7</td><td>2,8</td><td>3,4</td><td>3,7</td><td>3,4</td><td>3,2</td><td>3,1</td><td>4,5</td><td>4,7</td><td>3,6</td><td>2,8</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>4,1</td><td>3,1</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>1,3</td><td>1,2</td><td>1,7</td><td>1,3</td><td>1,6</td><td>2,0</td><td>3,1</td><td>3,6</td><td>3,9</td><td>3,2</td><td>3,3</td><td>0,3</td><td>4,3</td><td>5,2</td><td>5,1</td><td>1,9</td><td>2,7</td><td>2,5</td><td>3,0</td><td>2,2</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>1,4</td><td>1,3</td><td>1,6</td><td>1,2</td><td>1,4</td><td>1,9</td><td>3,0</td><td>3,5</td><td>3,8</td><td>3,2</td><td>7,3</td><td>0,3</td><td>9,4</td><td>0,3</td><td>0,2</td><td>3,2</td><td>8,2</td><td>9,3</td><td>4,2</td><td>6</td></tr></table>						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	1,3	1,0	1,4	1,0	1,3	1,5	2,8	3,3	3,7	3,2	5,2	8,4	0,4	2,2	6,2	1,2	5,2	6,3	4,2	4	Erkek	1,6	1,5	1,8	1,5	1,6	2,2	3,1	3,7	3,8	3,2	2,9	3,3	7,3	8,3	3,2	5,3	2,3	3,3	5,2	8	Ortaokul-Lise	1,6	1,4	1,5	1,2	1,2	1,7	2,8	3,4	3,7	3,4	3,2	3,1	4,5	4,7	3,6	2,8	3,0	3,5	4,1	3,1	Lisans-Üstü	1,3	1,2	1,7	1,3	1,6	2,0	3,1	3,6	3,9	3,2	3,3	0,3	4,3	5,2	5,1	1,9	2,7	2,5	3,0	2,2	Tüm K.	1,4	1,3	1,6	1,2	1,4	1,9	3,0	3,5	3,8	3,2	7,3	0,3	9,4	0,3	0,2	3,2	8,2	9,3	4,2	6	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	1,3	1,0	1,4	1,0	1,3	1,5	2,8	3,3	3,7	3,2	5,2	8,4	0,4	2,2	6,2	1,2	5,2	6,3	4,2	4																																																																																																																	
Erkek	1,6	1,5	1,8	1,5	1,6	2,2	3,1	3,7	3,8	3,2	2,9	3,3	7,3	8,3	3,2	5,3	2,3	3,3	5,2	8																																																																																																																	
Ortaokul-Lise	1,6	1,4	1,5	1,2	1,2	1,7	2,8	3,4	3,7	3,4	3,2	3,1	4,5	4,7	3,6	2,8	3,0	3,5	4,1	3,1																																																																																																																	
Lisans-Üstü	1,3	1,2	1,7	1,3	1,6	2,0	3,1	3,6	3,9	3,2	3,3	0,3	4,3	5,2	5,1	1,9	2,7	2,5	3,0	2,2																																																																																																																	
Tüm K.	1,4	1,3	1,6	1,2	1,4	1,9	3,0	3,5	3,8	3,2	7,3	0,3	9,4	0,3	0,2	3,2	8,2	9,3	4,2	6																																																																																																																	

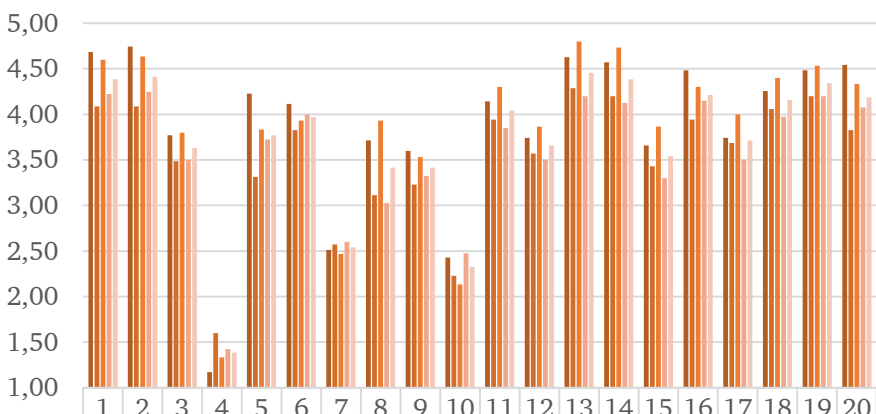
10 numaralı mekân; esnek konut özelliği olan dönüşebilir tefriş elemanına ait bir kategoridir ve kadın katılımcılar için 13.sırada, erkek katılımcılar için 14.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 11.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 14.sırada, tüm katılımcılar için 13.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,79 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, dönüşebilir mobilya barındırma, olumlu, uyumlu, malzeme ve renk uyumlu, özgün, ferah, güzel, ilginç bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsel, dönüşebilir mobilya barındırma, modern, malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu olarak tanımlamakta, düşey büyüme, geniş, büyük, gibi sıfatlar açısından çok fazla olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından malzeme ve renk uyum, özgünlük sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Tercih puanı, erkek katılımcı için basitlik ile negatif yönde, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için özgün, malzeme-renk uyum, uyumlu, olumlu ile güçlü pozitif yönde, düşey büyüme ile negatif yönde ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından lisans/lisansüstü mezunu açısından düşey büyüme sıfat puanı ve erkek katılımcılar açısından esneklik sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.32).

Tablo 4.32 10 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

10 Numaralı Mekân HAREKETLİ DUVAR	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı
	-	Basitlik: -,359*	-	Özgünlük: ,492** Malz.Uyum: ,470** Uyumluluk: ,446** Renk Uyum: ,415** Olumluluk: , 409** Düşey Büyüme: -,382*	Malz.Uyum: ,271* Özgünlük: ,268* Renk Uyum: ,239*

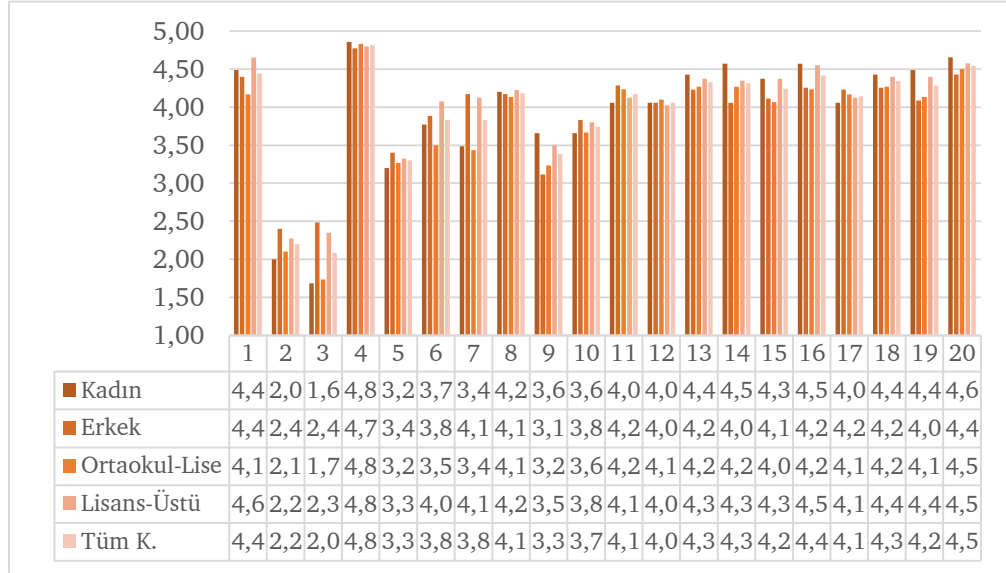
Foto Kaynak: [197] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,86- Tercih Sıra: 13 ERKEK Mean: 2,71- Tercih Sıra: 14 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,90- Tercih Sıra: 11 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,70- Tercih Sıra: 14 TÜM KATILIMCI Mean: 2,79- Tercih Sıra: 13	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>3,7</td><td>1,1</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>2,5</td><td>3,7</td><td>3,6</td><td>2,4</td><td>4,1</td><td>3,7</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>3,6</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,5</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,0</td><td>4,0</td><td>3,4</td><td>1,6</td><td>3,3</td><td>3,8</td><td>2,5</td><td>3,1</td><td>3,2</td><td>2,3</td><td>3,9</td><td>3,5</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>3,4</td><td>3,9</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>4,2</td><td>3,8</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>3,8</td><td>1,3</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>2,4</td><td>3,9</td><td>3,5</td><td>2,1</td><td>4,3</td><td>3,8</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>3,8</td><td>4,3</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,5</td><td>4,3</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>3,5</td><td>1,4</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>2,6</td><td>3,0</td><td>3,2</td><td>4,3</td><td>3,8</td><td>3,5</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>4,1</td><td>3,5</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>4,0</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>3,6</td><td>1,3</td><td>3,7</td><td>3,9</td><td>2,5</td><td>3,4</td><td>3,4</td><td>2,3</td><td>4,0</td><td>3,6</td><td>4,4</td><td>4,3</td><td>3,5</td><td>4,2</td><td>3,7</td><td>4,1</td><td>4,3</td><td>4,1</td></tr></table>		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,6	4,7	3,7	1,1	4,2	4,1	2,5	3,7	3,6	2,4	4,1	3,7	4,6	4,5	3,6	4,4	3,7	4,2	4,4	4,5	Erkek	4,0	4,0	3,4	1,6	3,3	3,8	2,5	3,1	3,2	2,3	3,9	3,5	4,2	4,2	3,4	3,9	3,6	4,0	4,2	3,8	Ortaokul-Lise	4,6	4,6	3,8	1,3	3,8	3,9	2,4	3,9	3,5	2,1	4,3	3,8	4,8	4,7	3,8	4,3	4,0	4,4	4,5	4,3	Lisans-Üstü	4,2	4,2	3,5	1,4	3,7	4,0	2,6	3,0	3,2	4,3	3,8	3,5	4,2	4,1	3,3	4,1	3,5	3,9	4,2	4,0	Tüm K.	4,3	4,4	3,6	1,3	3,7	3,9	2,5	3,4	3,4	2,3	4,0	3,6	4,4	4,3	3,5	4,2	3,7	4,1	4,3	4,1	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																												
Kadın	4,6	4,7	3,7	1,1	4,2	4,1	2,5	3,7	3,6	2,4	4,1	3,7	4,6	4,5	3,6	4,4	3,7	4,2	4,4	4,5																																																																																																												
Erkek	4,0	4,0	3,4	1,6	3,3	3,8	2,5	3,1	3,2	2,3	3,9	3,5	4,2	4,2	3,4	3,9	3,6	4,0	4,2	3,8																																																																																																												
Ortaokul-Lise	4,6	4,6	3,8	1,3	3,8	3,9	2,4	3,9	3,5	2,1	4,3	3,8	4,8	4,7	3,8	4,3	4,0	4,4	4,5	4,3																																																																																																												
Lisans-Üstü	4,2	4,2	3,5	1,4	3,7	4,0	2,6	3,0	3,2	4,3	3,8	3,5	4,2	4,1	3,3	4,1	3,5	3,9	4,2	4,0																																																																																																												
Tüm K.	4,3	4,4	3,6	1,3	3,7	3,9	2,5	3,4	3,4	2,3	4,0	3,6	4,4	4,3	3,5	4,2	3,7	4,1	4,3	4,1																																																																																																												

11 numaralı mekân; esnek konut olan loft mekânına ait bir kategoridir ve kadın katılımcılar için 7.sırada, erkek katılımcılar için 6.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 13.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 5.sırada, tüm katılımcılar için 7.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,30 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için güzel, modern, malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için ise büyük, hoş, ilginç, esnek gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı ilginç bulmaktadır. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, modern, güzel, olumlu, uyumlu, özgün bulunmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsel, düzeyde büyüyebilir, ferah, ilginç, modern, malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu, hoş, güzel, samimi olarak tanımlamakta, yatay büyüme, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, basit gibi sıfatlar açısından çok fazla olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, büyük, güzel, ferah, olumlu, geniş, samimi, özgün sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif güçlü yönde ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcı açısından büyük, hoş, erkek katılımcı açısından hoş, özgün, olumlu, ferah, güzel sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif güçlü yönde bir ilişki bulunmaktadır. Bu mekânın tercih puanı, Ortaokul-lise mezunu katılımcı açısından büyük, lisans-lisansüstü mezunu katılımcı açısından hoş, ferah, samimi, özgün, ilginç sıfat puanları arasında pozitif güçlü ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.33).

Tablo 4.33 11 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

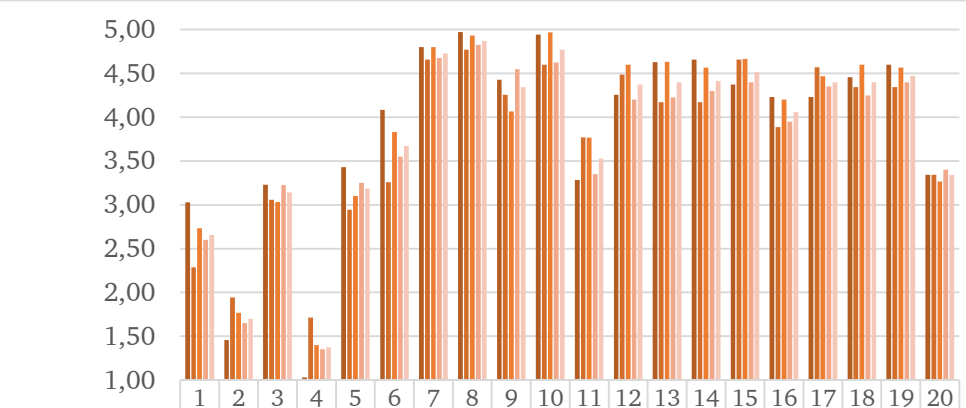
11 Numaralı Mekân LOFT MEKÂN	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı Büyüklik: ,494** Hoşluk: ,438** Genişlik: ,372*	Erkek Katılımcı Hoşluk: ,520** Özgünlük: ,515** Olumluluk: ,484** Ferahlık: ,477** Güzellik: ,476** Modernlik: ,424* Samimilik: ,352*	Ortaokul-lise Mezun Büyüklik: ,531** Olumluluk: ,446* Renk Uyum: ,444* Genişlik: ,437* Malz.Uyum: ,419*	Lisans-üstü Mezun Hoşluk: ,649** Ferahlık: 458** Özgünlük: ,448** Samimilik: ,436** İlginçlik: ,410** Güzellik: ,393* Olumluluk: ,341* Modernlik: ,317*	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,474** Büyüklik: 420** Güzellik: ,360** Ferahlık: ,359** Olumluluk: ,346** Genişlik: ,337** Samimilik: ,336** Özgünlük: ,321** Renk Uyum: ,262* Uyumluluk: ,261* Malz.Uyum: ,249* İlginç:241*,Modern:,236*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [198] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,20- Tercih Sıra: 7 ERKEK Mean: 3,40- Tercih Sıra: 6 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,80- Tercih Sıra: 13 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,67- Tercih Sıra: 5 TÜM KATILIMCI Mean: 3,30- Tercih Sıra: 7	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,4</td><td>2,0</td><td>1,6</td><td>4,8</td><td>3,2</td><td>3,7</td><td>3,4</td><td>4,2</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,5</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,6</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,4</td><td>2,4</td><td>2,4</td><td>4,7</td><td>3,4</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>3,1</td><td>3,8</td><td>4,2</td><td>4,0</td><td>4,2</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,0</td><td>4,4</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,1</td><td>2,1</td><td>1,7</td><td>4,8</td><td>3,2</td><td>3,5</td><td>3,4</td><td>4,1</td><td>3,2</td><td>3,6</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,0</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>4,5</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,6</td><td>2,2</td><td>2,3</td><td>4,8</td><td>3,3</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>3,5</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>4,0</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>4,1</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,5</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,4</td><td>2,2</td><td>2,0</td><td>4,8</td><td>3,3</td><td>3,8</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>3,7</td><td>4,1</td><td>4,0</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,1</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,5</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,4	2,0	1,6	4,8	3,2	3,7	3,4	4,2	3,6	3,6	4,0	4,0	4,4	4,5	4,3	4,5	4,0	4,4	4,4	4,6	Erkek	4,4	2,4	2,4	4,7	3,4	3,8	4,1	4,1	3,1	3,8	4,2	4,0	4,2	4,0	4,1	4,2	4,2	4,2	4,0	4,4	Ortaokul-Lise	4,1	2,1	1,7	4,8	3,2	3,5	3,4	4,1	3,2	3,6	4,2	4,1	4,2	4,2	4,0	4,2	4,1	4,2	4,1	4,5	Lisans-Üstü	4,6	2,2	2,3	4,8	3,3	4,0	4,1	4,2	3,5	3,8	4,1	4,0	4,3	4,3	4,3	4,5	4,1	4,4	4,4	4,5	Tüm K.	4,4	2,2	2,0	4,8	3,3	3,8	3,8	4,1	3,3	3,7	4,1	4,0	4,3	4,3	4,2	4,4	4,1	4,3	4,2	4,5	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	4,4	2,0	1,6	4,8	3,2	3,7	3,4	4,2	3,6	3,6	4,0	4,0	4,4	4,5	4,3	4,5	4,0	4,4	4,4	4,6																																																																																																																
Erkek	4,4	2,4	2,4	4,7	3,4	3,8	4,1	4,1	3,1	3,8	4,2	4,0	4,2	4,0	4,1	4,2	4,2	4,2	4,0	4,4																																																																																																																
Ortaokul-Lise	4,1	2,1	1,7	4,8	3,2	3,5	3,4	4,1	3,2	3,6	4,2	4,1	4,2	4,2	4,0	4,2	4,1	4,2	4,1	4,5																																																																																																																
Lisans-Üstü	4,6	2,2	2,3	4,8	3,3	4,0	4,1	4,2	3,5	3,8	4,1	4,0	4,3	4,3	4,3	4,5	4,1	4,4	4,4	4,5																																																																																																																
Tüm K.	4,4	2,2	2,0	4,8	3,3	3,8	3,8	4,1	3,3	3,7	4,1	4,0	4,3	4,3	4,2	4,4	4,1	4,3	4,2	4,5																																																																																																																

12 numaralı mekân; esnek konut özelliği olan açık plan kategorisidir ve kadın katılımcılar için 1.sırada, erkek katılımcılar için 2.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 2.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 1.sırada, tüm katılımcılar için 2.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 4,13 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için ferah, basit, geniş, modern, malzeme-renk uyumlu, olumlu, esnek gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için ise samimi, güzel hoş gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı geniş, ferah, büyük, esnek, samimi, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, hoş bulmaktadır. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekân basit bulunmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından büyük, ferah, basit, geniş, malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu, hoş, güzel, samimi olarak tanımlamakta, işlevsel, yatay-düşey büyüme, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, bölünebilme, ilginçlik, özgünlük gibi sıfatlar açısından çok fazla olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoşluk sıfat puanı ile tercih puanları arasında güçlü pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Kadın ve erkek katılımcılar için hoşluk, ortaokul-lise mezunu katılımcılar için basitlik, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için hoşluk, özgünlük, ilginçlik sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından erkek katılımcı için dönüşen tefriş elemanı barındırma sıfat puanı ile tercih puanı eksi yönde, ortaokul/lise mezunu katılımcılar açısından düşey büyüme sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.34).

Tablo 4.34 12 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

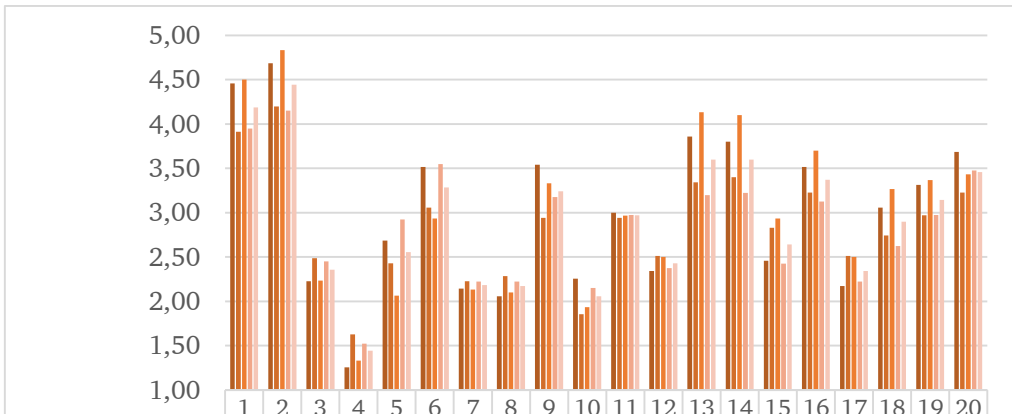
12 Numaralı Mekân AÇIK PLAN	Korelasyon	Kadın Katılımcı Hoşluk: ,334*	Erkek Katılımcı Hoşluk: ,428* Dön.T.E.B.: -,399**	Ortaokul-lise Mezun Basitlik: ,400* Düşey Büyüme: -,364*	Lisans-üstü Mezun Hoşluk: ,473** Özgünlük: ,456** İlginçlik: ,406**	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,373** Samimilik: ,244*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [199] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 4,11- Tercih Sıra: 1 ERKEK Mean: 4,14- Tercih Sıra: 2 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 4,03- Tercih Sıra: 2 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 4,20- Tercih Sıra: 1 TÜM KATILIMCI Mean: 4,13- Tercih Sıra: 2		Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları <table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>3,0</td><td>1,4</td><td>3,2</td><td>1,0</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>4,8</td><td>4,9</td><td>4,4</td><td>4,9</td><td>3,2</td><td>4,2</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>3,3</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>2,2</td><td>1,9</td><td>3,0</td><td>1,7</td><td>2,9</td><td>3,2</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>4,2</td><td>4,6</td><td>3,7</td><td>4,4</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>4,6</td><td>3,8</td><td>4,5</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>3,3</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>2,7</td><td>1,7</td><td>3,0</td><td>1,4</td><td>3,1</td><td>3,8</td><td>4,8</td><td>4,9</td><td>4,0</td><td>4,9</td><td>3,7</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>3,2</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>2,6</td><td>1,6</td><td>3,2</td><td>1,3</td><td>3,2</td><td>3,5</td><td>4,6</td><td>4,8</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>3,3</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>3,4</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>2,6</td><td>1,7</td><td>3,1</td><td>1,3</td><td>3,1</td><td>3,6</td><td>4,7</td><td>4,8</td><td>4,3</td><td>4,7</td><td>3,5</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>3,3</td></tr></table>						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	3,0	1,4	3,2	1,0	3,4	4,0	4,8	4,9	4,4	4,9	3,2	4,2	4,6	4,6	4,3	4,2	4,2	4,4	4,6	3,3	Erkek	2,2	1,9	3,0	1,7	2,9	3,2	4,6	4,7	4,2	4,6	3,7	4,4	4,1	4,1	4,6	3,8	4,5	4,3	4,3	3,3	Ortaokul-Lise	2,7	1,7	3,0	1,4	3,1	3,8	4,8	4,9	4,0	4,9	3,7	4,6	4,6	4,5	4,6	4,2	4,4	4,6	4,5	3,2	Lisans-Üstü	2,6	1,6	3,2	1,3	3,2	3,5	4,6	4,8	4,5	4,6	3,3	4,2	4,2	4,3	4,4	3,9	4,3	4,2	4,4	3,4	Tüm K.	2,6	1,7	3,1	1,3	3,1	3,6	4,7	4,8	4,3	4,7	3,5	4,3	4,4	4,4	4,5	4,0	4,4	4,4	4,4	3,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	3,0	1,4	3,2	1,0	3,4	4,0	4,8	4,9	4,4	4,9	3,2	4,2	4,6	4,6	4,3	4,2	4,2	4,4	4,6	3,3																																																																																																																
Erkek	2,2	1,9	3,0	1,7	2,9	3,2	4,6	4,7	4,2	4,6	3,7	4,4	4,1	4,1	4,6	3,8	4,5	4,3	4,3	3,3																																																																																																																
Ortaokul-Lise	2,7	1,7	3,0	1,4	3,1	3,8	4,8	4,9	4,0	4,9	3,7	4,6	4,6	4,5	4,6	4,2	4,4	4,6	4,5	3,2																																																																																																																
Lisans-Üstü	2,6	1,6	3,2	1,3	3,2	3,5	4,6	4,8	4,5	4,6	3,3	4,2	4,2	4,3	4,4	3,9	4,3	4,2	4,4	3,4																																																																																																																
Tüm K.	2,6	1,7	3,1	1,3	3,1	3,6	4,7	4,8	4,3	4,7	3,5	4,3	4,4	4,4	4,5	4,0	4,4	4,4	4,4	3,3																																																																																																																

13 numaralı mekân; dönüşebilir tefriş elemanı özelliği olan esnek konut kategorisidir ve kadın katılımcılar için 19.sırada, erkek katılımcılar için 19.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 20.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar 18.sırada, tüm katılımcılar 19.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,06 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, esnek, basit, malzeme-renk uyum, modern, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için ise yatay büyüme, büyük, ferah, güzel, hoş gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı dönüşen tefriş elemanı barındırma, işlevsel, basit, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, hoş bulmaktadır. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekân esnek, bölünebilir, özgün, geniş, ferah bulunmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar açısından işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma olarak tanımlamakta, büyük, ferah, geniş, hoş, güzel, düşey büyüme gibi sıfatlar açısından çok fazla olumlu tanımlanmamaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, samimi, büyük, ferah, malzeme uyumu sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönlü güçlü ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar için büyüklük, erkek katılımcılar için samimilik, hoşluk, ferahlık, büyüklük, basitlik, ortaokul-lise mezunu katılımcılar için ferahlık ve lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için hoşluk, büyüklük, samimilik, ferahlık sıfat puanları ile tercih puanı arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.35).

Tablo 4.35 13 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

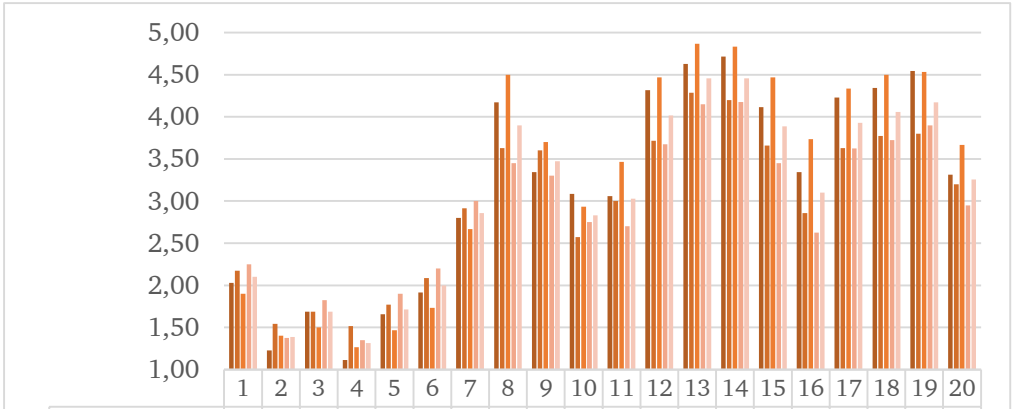
13 Numaralı Mekân DÖNÜŞEBİLİR TEFRİŞ ELEMANI	Korelasyon Analizi Kadın Katılımcı Erkek Katılımcı Ortaokul-lise Mezun Lisans-üstü Mezun Tüm Katılımcı																																																																																																																														
Foto Kaynak: [200] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,00- Tercih Sıra: 19 ERKEK Mean: 2,11- Tercih Sıra: 19 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,33- Tercih Sıra: 18 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 1,85- Tercih Sıra: 20 TÜM KATILIMCI Mean: 2,06- Tercih Sıra: 19	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları <table><tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>2,2</td><td>1,2</td><td>2,6</td><td>3,5</td><td>2,1</td><td>2,0</td><td>3,5</td><td>2,2</td><td>3,0</td><td>2,3</td><td>3,8</td><td>3,8</td><td>2,4</td><td>3,5</td><td>2,1</td><td>3,0</td><td>3,3</td><td>3,6</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>2,4</td><td>1,6</td><td>2,4</td><td>3,0</td><td>2,2</td><td>2,2</td><td>2,9</td><td>1,8</td><td>2,9</td><td>2,5</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>2,8</td><td>3,2</td><td>2,5</td><td>2,7</td><td>2,9</td><td>3,2</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,5</td><td>4,8</td><td>2,2</td><td>1,3</td><td>2,0</td><td>2,9</td><td>2,1</td><td>2,1</td><td>3,3</td><td>1,9</td><td>2,9</td><td>2,5</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>2,9</td><td>3,7</td><td>2,5</td><td>3,2</td><td>3,3</td><td>3,4</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>2,4</td><td>1,5</td><td>2,9</td><td>3,5</td><td>2,2</td><td>2,2</td><td>3,1</td><td>2,1</td><td>2,9</td><td>2,3</td><td>3,2</td><td>3,2</td><td>2,4</td><td>3,1</td><td>2,2</td><td>2,6</td><td>2,9</td><td>3,4</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,1</td><td>4,4</td><td>2,3</td><td>1,4</td><td>2,5</td><td>3,2</td><td>2,1</td><td>2,1</td><td>3,2</td><td>2,0</td><td>2,9</td><td>2,4</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>2,6</td><td>3,3</td><td>2,3</td><td>2,9</td><td>3,1</td><td>3,4</td></tr></table> TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklik 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,4	4,6	2,2	1,2	2,6	3,5	2,1	2,0	3,5	2,2	3,0	2,3	3,8	3,8	2,4	3,5	2,1	3,0	3,3	3,6	Erkek	3,9	4,2	2,4	1,6	2,4	3,0	2,2	2,2	2,9	1,8	2,9	2,5	3,3	3,4	2,8	3,2	2,5	2,7	2,9	3,2	Ortaokul-Lise	4,5	4,8	2,2	1,3	2,0	2,9	2,1	2,1	3,3	1,9	2,9	2,5	4,1	4,1	2,9	3,7	2,5	3,2	3,3	3,4	Lisans-Üstü	3,9	4,1	2,4	1,5	2,9	3,5	2,2	2,2	3,1	2,1	2,9	2,3	3,2	3,2	2,4	3,1	2,2	2,6	2,9	3,4	Tüm K.	4,1	4,4	2,3	1,4	2,5	3,2	2,1	2,1	3,2	2,0	2,9	2,4	3,6	3,6	2,6	3,3	2,3	2,9	3,1	3,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																											
Kadın	4,4	4,6	2,2	1,2	2,6	3,5	2,1	2,0	3,5	2,2	3,0	2,3	3,8	3,8	2,4	3,5	2,1	3,0	3,3	3,6																																																																																																											
Erkek	3,9	4,2	2,4	1,6	2,4	3,0	2,2	2,2	2,9	1,8	2,9	2,5	3,3	3,4	2,8	3,2	2,5	2,7	2,9	3,2																																																																																																											
Ortaokul-Lise	4,5	4,8	2,2	1,3	2,0	2,9	2,1	2,1	3,3	1,9	2,9	2,5	4,1	4,1	2,9	3,7	2,5	3,2	3,3	3,4																																																																																																											
Lisans-Üstü	3,9	4,1	2,4	1,5	2,9	3,5	2,2	2,2	3,1	2,1	2,9	2,3	3,2	3,2	2,4	3,1	2,2	2,6	2,9	3,4																																																																																																											
Tüm K.	4,1	4,4	2,3	1,4	2,5	3,2	2,1	2,1	3,2	2,0	2,9	2,4	3,6	3,6	2,6	3,3	2,3	2,9	3,1	3,4																																																																																																											

14 numaralı mekân; esnek olmayan konut özelliğindedir ve kadın katılımcılar için 4.sırada, erkek katılımcılar için 10.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 3.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 7.sırada, tüm katılımcılar için 5.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,50 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için samimi, malzeme-renk uyumlu, hoş, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı ferah, samimi, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, hoş, özgün, güzel bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, yatay-düşey büyüme, bölünebilme, esnek, büyük, geniş, ilginç, modern gibi sıfatlar açısından daha düşük puan almakta, malzeme-renk uyumu gibi sıfatlar açısından yüksek puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, geniş, samimi, güzel, ferah, olumlu sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar için hoş, samimi, ortaokul-lise mezunu katılımcılar için geniş, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için ferah, ilginç, hoş, samimi sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar açısından işlevsel sıfat puanı ile bu mekânın tercih oranı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.36).

Tablo 4.36 14 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

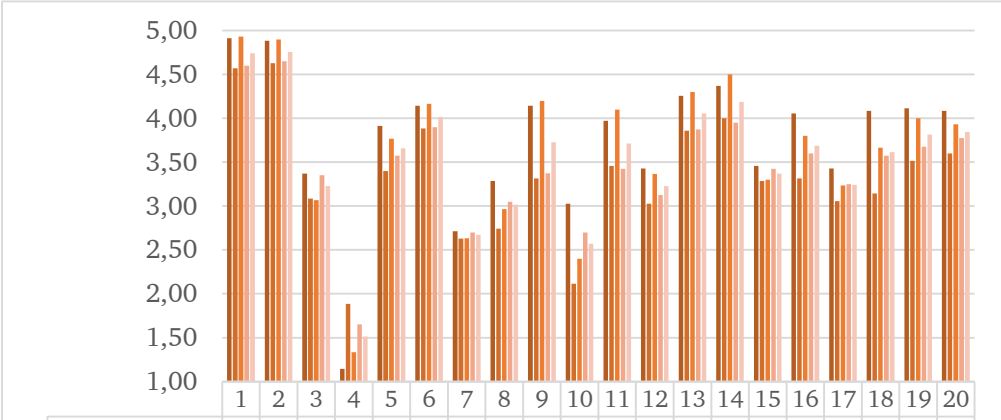
14 Numaralı Mekân	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																														
ESNEK OLMAYAN MEKÂN 	Hoşluk: ,551** Samimilik: ,434** Genişlik: ,422* Güzellik: ,422* Olumluluk: ,403* Ferahlık: ,335*	-	Genişlik: ,514**	Ferahlık: ,580** İlginçlik: ,484** Hoşluk: ,472** Samimilik: ,447** Basitlik: 367* Mal.Uyum: ,334* İşlevsellik: ,332*	Hoşluk: ,391** Genişlik: ,373** Samimilik: ,360** Güzellik: ,342** Ferahlık: ,316** Olumluluk: ,309** Malzeme Uyum: 301* Uyumluluk: ,295* Renk Uyum: ,289*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [201] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,94- Tercih Sıra: 4 ERKEK Mean: 3,06- Tercih Sıra: 10 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,87- Tercih Sıra: 3 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,23- Tercih Sıra: 7 TÜM KATILIMCI Mean: 3,50- Tercih Sıra: 5	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kadın</td><td>2,0</td><td>1,2</td><td>1,6</td><td>1,1</td><td>1,6</td><td>1,9</td><td>2,8</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>3,0</td><td>3,0</td><td>4,3</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>3,3</td></tr> <tr> <td>Erkek</td><td>2,1</td><td>1,5</td><td>1,6</td><td>1,5</td><td>1,7</td><td>2,0</td><td>2,9</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>2,5</td><td>3,0</td><td>3,7</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>3,6</td><td>2,8</td><td>3,6</td><td>3,7</td><td>3,8</td><td>3,2</td></tr> <tr> <td>Ortaokul-Lise</td><td>1,9</td><td>1,4</td><td>1,5</td><td>1,2</td><td>1,4</td><td>1,7</td><td>2,6</td><td>4,5</td><td>3,7</td><td>2,9</td><td>3,4</td><td>4,4</td><td>4,8</td><td>4,8</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>3,6</td></tr> <tr> <td>Lisans-Üstü</td><td>2,2</td><td>1,3</td><td>1,8</td><td>1,3</td><td>1,9</td><td>2,2</td><td>3,0</td><td>3,4</td><td>3,3</td><td>2,7</td><td>2,7</td><td>3,6</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>3,4</td><td>2,6</td><td>3,6</td><td>3,7</td><td>3,9</td><td>2,9</td></tr> <tr> <td>Tüm K.</td><td>2,1</td><td>1,3</td><td>1,6</td><td>1,3</td><td>1,7</td><td>2,0</td><td>2,8</td><td>3,9</td><td>3,4</td><td>2,8</td><td>3,0</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>3,8</td><td>3,1</td><td>3,9</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>3,2</td></tr> </tbody> </table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	2,0	1,2	1,6	1,1	1,6	1,9	2,8	4,1	3,3	3,0	3,0	4,3	4,6	4,7	4,1	3,3	4,2	4,3	4,5	3,3	Erkek	2,1	1,5	1,6	1,5	1,7	2,0	2,9	3,6	3,6	2,5	3,0	3,7	4,2	4,2	3,6	2,8	3,6	3,7	3,8	3,2	Ortaokul-Lise	1,9	1,4	1,5	1,2	1,4	1,7	2,6	4,5	3,7	2,9	3,4	4,4	4,8	4,8	4,4	3,7	4,3	4,5	4,5	3,6	Lisans-Üstü	2,2	1,3	1,8	1,3	1,9	2,2	3,0	3,4	3,3	2,7	2,7	3,6	4,1	4,1	3,4	2,6	3,6	3,7	3,9	2,9	Tüm K.	2,1	1,3	1,6	1,3	1,7	2,0	2,8	3,9	3,4	2,8	3,0	4,0	4,4	4,4	3,8	3,1	3,9	4,0	4,1	3,2	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																															
Kadın	2,0	1,2	1,6	1,1	1,6	1,9	2,8	4,1	3,3	3,0	3,0	4,3	4,6	4,7	4,1	3,3	4,2	4,3	4,5	3,3																																																																																																															
Erkek	2,1	1,5	1,6	1,5	1,7	2,0	2,9	3,6	3,6	2,5	3,0	3,7	4,2	4,2	3,6	2,8	3,6	3,7	3,8	3,2																																																																																																															
Ortaokul-Lise	1,9	1,4	1,5	1,2	1,4	1,7	2,6	4,5	3,7	2,9	3,4	4,4	4,8	4,8	4,4	3,7	4,3	4,5	4,5	3,6																																																																																																															
Lisans-Üstü	2,2	1,3	1,8	1,3	1,9	2,2	3,0	3,4	3,3	2,7	2,7	3,6	4,1	4,1	3,4	2,6	3,6	3,7	3,9	2,9																																																																																																															
Tüm K.	2,1	1,3	1,6	1,3	1,7	2,0	2,8	3,9	3,4	2,8	3,0	4,0	4,4	4,4	3,8	3,1	3,9	4,0	4,1	3,2																																																																																																															

15 numaralı mekân; hareketli duvar özelliği olan esnek konut kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 15.sırada, erkek katılımcılar için 17.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 15.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 16.sırada, tüm katılımcılar için 16.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,39 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, basit, ferah, ilginç, esnek, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, basit, esnek, ilginç, samimi, malzeme-renk uyumlu, uyumlu, özgün bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, esnek, malzeme-renk uyumu gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta, düşey-yatay büyüme, büyük, geniş, ferah, hoş, güzel, samimi gibi sıfatlar açısından düşük puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, büyük, samimi sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın ve ortaokul-lise mezunu katılımcı için hoşluk, lisans-lisansüstü mezunu katılımcı için samimi, hoş, büyük sıfat puanları ile tercih puanları arasında güçlü pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Erkek katılımcılar için büyük ve hoş sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından kadın katılımcı için yatay büyüme sıfat puanı ile tercih puanı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.37).

Tablo 4.37 15 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

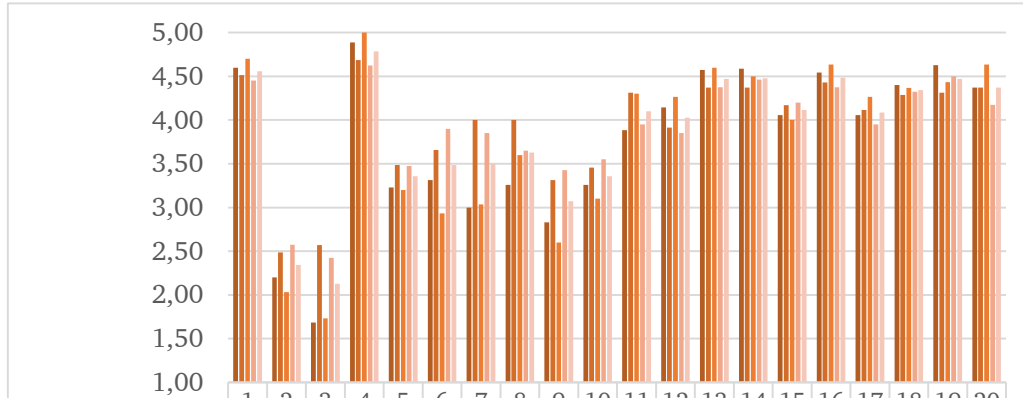
15 Numaralı Mekân HAREKETLİ DUVAR	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı Hoşluk: ,517** Güzellik: ,413* Samimilik: ,360* Genişlik: ,334* Yatay Bü.: -,339*	Erkek Katılımcı Büyüklük: ,409* Hoşluk: ,342*	Ortaokul-lise Mezun Hoşluk: ,475** İlginçlik: ,453*	Lisans-üstü Mezun Samimilik: ,445** Hoşluk: ,426** Büyüklük: ,421**	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,453** Büyüklük: ,328** Samimilik: ,313** Genişlik: ,241*																																																																																																																													
Foto Kaynak: [202] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,51- Tercih Sıra: 15 ERKEK Mean: 2,26- Tercih Sıra: 17 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,50- Tercih Sıra: 15 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,30- Tercih Sıra: 16 TÜM KATILIMCI Mean: 2,39- Tercih Sıra: 16		Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları <table><thead><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr></thead><tbody><tr><td>Kadın</td><td>4,9</td><td>4,8</td><td>3,3</td><td>1,1</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>2,7</td><td>3,2</td><td>4,1</td><td>3,0</td><td>3,9</td><td>3,4</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>3,4</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>4,0</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>3,0</td><td>1,8</td><td>3,4</td><td>3,8</td><td>2,6</td><td>2,7</td><td>3,3</td><td>2,1</td><td>3,4</td><td>3,0</td><td>3,8</td><td>4,0</td><td>3,2</td><td>3,3</td><td>3,0</td><td>3,1</td><td>3,5</td><td>3,6</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,9</td><td>4,9</td><td>3,0</td><td>1,3</td><td>3,7</td><td>4,1</td><td>2,6</td><td>2,9</td><td>4,2</td><td>2,4</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>3,3</td><td>3,8</td><td>3,2</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>3,9</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>3,3</td><td>1,6</td><td>3,5</td><td>3,9</td><td>2,7</td><td>3,0</td><td>3,3</td><td>2,7</td><td>3,4</td><td>3,1</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>3,2</td><td>3,5</td><td>3,6</td><td>3,7</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,7</td><td>4,7</td><td>3,2</td><td>1,5</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>2,6</td><td>3,0</td><td>3,7</td><td>2,5</td><td>3,7</td><td>3,2</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>3,3</td><td>3,6</td><td>3,2</td><td>3,6</td><td>3,8</td><td>3,8</td></tr></tbody></table> TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,9	4,8	3,3	1,1	3,9	4,1	2,7	3,2	4,1	3,0	3,9	3,4	4,2	4,3	3,4	4,0	3,4	4,0	4,1	4,0	Erkek	4,5	4,6	3,0	1,8	3,4	3,8	2,6	2,7	3,3	2,1	3,4	3,0	3,8	4,0	3,2	3,3	3,0	3,1	3,5	3,6	Ortaokul-Lise	4,9	4,9	3,0	1,3	3,7	4,1	2,6	2,9	4,2	2,4	4,1	3,3	4,3	4,5	3,3	3,8	3,2	3,6	4,0	3,9	Lisans-Üstü	4,6	4,6	3,3	1,6	3,5	3,9	2,7	3,0	3,3	2,7	3,4	3,1	3,8	3,9	3,4	3,6	3,2	3,5	3,6	3,7	Tüm K.	4,7	4,7	3,2	1,5	3,6	4,0	2,6	3,0	3,7	2,5	3,7	3,2	4,0	4,1	3,3	3,6	3,2	3,6	3,8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																															
Kadın	4,9	4,8	3,3	1,1	3,9	4,1	2,7	3,2	4,1	3,0	3,9	3,4	4,2	4,3	3,4	4,0	3,4	4,0	4,1	4,0																																																																																																															
Erkek	4,5	4,6	3,0	1,8	3,4	3,8	2,6	2,7	3,3	2,1	3,4	3,0	3,8	4,0	3,2	3,3	3,0	3,1	3,5	3,6																																																																																																															
Ortaokul-Lise	4,9	4,9	3,0	1,3	3,7	4,1	2,6	2,9	4,2	2,4	4,1	3,3	4,3	4,5	3,3	3,8	3,2	3,6	4,0	3,9																																																																																																															
Lisans-Üstü	4,6	4,6	3,3	1,6	3,5	3,9	2,7	3,0	3,3	2,7	3,4	3,1	3,8	3,9	3,4	3,6	3,2	3,5	3,6	3,7																																																																																																															
Tüm K.	4,7	4,7	3,2	1,5	3,6	4,0	2,6	3,0	3,7	2,5	3,7	3,2	4,0	4,1	3,3	3,6	3,2	3,6	3,8	3,8																																																																																																															

16 numaralı mekân; esnek konut özelliğinde olan loft mekân konut kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 11.sırada, erkek katılımcılar için 8.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 9.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 9.sırada, tüm katılımcılar için 10.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 3,13 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, düşey büyüme, malzeme-renk uyumlu, modern, uyumlu gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için büyük, ferah, geniş, ilginç, güzel, hoş gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, düşey büyüme, samimi, malzeme-renk uyumlu, modern, özgün, hoş, lisans ve üstü mezun katılımcılar ise mekânı daha esnek, büyük, basit, geniş bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsel, düşey büyüme, malzeme-renk uyumu, uyumlu özgün, modern gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta, basit, geniş, dönüşebilir tefriş elemanı, yatay büyüme gibi sıfatlar açısından daha düşük puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, ferah, samimi, basit, esnek sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar için hoş, erkek katılımcılar için hoş, ferah, samimi, güzel, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için hoş, samimi, ferah, ilginç, basit sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için esneklik, büyüklük sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından kadın-ortaokul/lise mezunu ve tüm katılımcı için esneklik sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.38).

Tablo 4.38 16 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

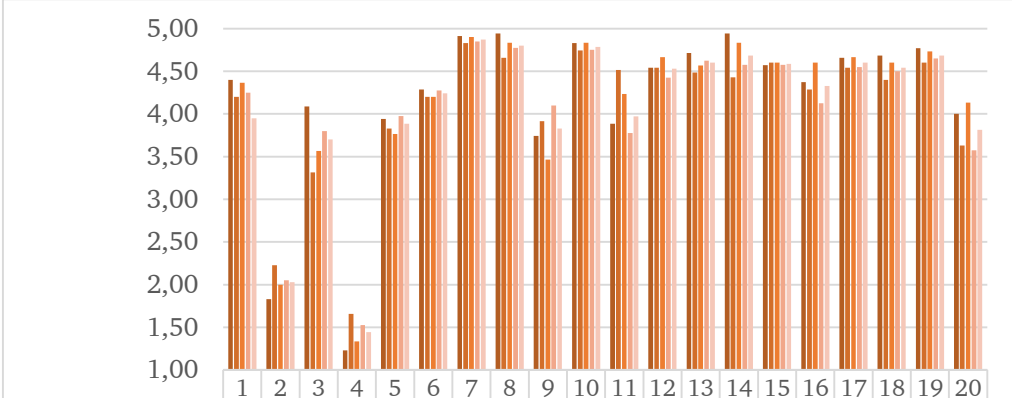
16 Numaralı Mekân LOFT MEKÂN	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı Hoşluk: ,476** Ferahlık: ,406* Samimilik: ,405* Esneklik: ,397*	Erkek Katılımcı Hoşluk: ,605** Ferahlık: ,566** Samimilik: 510** Güzellik: ,459** Modernlik: ,391* Özgünlük: ,373* Büyüklük: ,342* Basitlik: ,340*	Ortaokul-lise Mezun Esneklik: ,456* Büyüklük: ,376*	Lisans-üstü Mezun Hoşluk: ,687** Samimilik: ,586** Ferahlık: ,585** İlginçlik: ,512** Basitlik: ,492** Özgünlük: ,367* Güzellik: ,313*	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,545** Ferahlık: ,482** Samimilik: ,443** Basitlik: ,327** Esneklik: ,326** Büyüklük: ,277* Güzellik: ,264*																																																																																																																									
Foto Kaynak: [203] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,97- Tercih Sıra: 11 ERKEK Mean: 3,29- Tercih Sıra: 8 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,10- Tercih Sıra: 9 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 3,15- Tercih Sıra: 9 TÜM KATILIMCI Mean: 3,13- Tercih Sıra: 10		Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları <table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,6</td><td>2,2</td><td>1,6</td><td>4,8</td><td>3,2</td><td>3,3</td><td>3,0</td><td>3,2</td><td>2,8</td><td>3,2</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>4,3</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,5</td><td>2,4</td><td>2,5</td><td>4,6</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>4,0</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>4,3</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,3</td><td>4,1</td><td>4,4</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,3</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,7</td><td>2,0</td><td>1,7</td><td>5,0</td><td>3,2</td><td>2,9</td><td>3,0</td><td>3,6</td><td>2,6</td><td>3,1</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,0</td><td>4,6</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>4,6</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,4</td><td>2,5</td><td>2,4</td><td>4,6</td><td>3,4</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>3,6</td><td>3,4</td><td>3,5</td><td>3,9</td><td>3,8</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,5</td><td>2,3</td><td>2,1</td><td>4,7</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>3,5</td><td>3,6</td><td>3,0</td><td>3,3</td><td>4,1</td><td>4,0</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,1</td><td>4,4</td><td>4,0</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>4,3</td></tr></table> TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,6	2,2	1,6	4,8	3,2	3,3	3,0	3,2	2,8	3,2	3,8	4,1	4,5	4,5	4,0	4,5	4,0	4,4	4,6	4,3	Erkek	4,5	2,4	2,5	4,6	3,4	3,6	4,0	4,0	3,3	3,4	4,3	3,9	4,3	4,3	4,1	4,4	4,1	4,2	4,3	4,3	Ortaokul-Lise	4,7	2,0	1,7	5,0	3,2	2,9	3,0	3,6	2,6	3,1	4,3	4,2	4,6	4,5	4,0	4,6	4,2	4,3	4,4	4,6	Lisans-Üstü	4,4	2,5	2,4	4,6	3,4	3,9	3,8	3,6	3,4	3,5	3,9	3,8	4,3	4,4	4,2	4,3	3,9	4,3	4,5	4,1	Tüm K.	4,5	2,3	2,1	4,7	3,3	3,4	3,5	3,6	3,0	3,3	4,1	4,0	4,4	4,4	4,1	4,4	4,0	4,3	4,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																											
Kadın	4,6	2,2	1,6	4,8	3,2	3,3	3,0	3,2	2,8	3,2	3,8	4,1	4,5	4,5	4,0	4,5	4,0	4,4	4,6	4,3																																																																																																											
Erkek	4,5	2,4	2,5	4,6	3,4	3,6	4,0	4,0	3,3	3,4	4,3	3,9	4,3	4,3	4,1	4,4	4,1	4,2	4,3	4,3																																																																																																											
Ortaokul-Lise	4,7	2,0	1,7	5,0	3,2	2,9	3,0	3,6	2,6	3,1	4,3	4,2	4,6	4,5	4,0	4,6	4,2	4,3	4,4	4,6																																																																																																											
Lisans-Üstü	4,4	2,5	2,4	4,6	3,4	3,9	3,8	3,6	3,4	3,5	3,9	3,8	4,3	4,4	4,2	4,3	3,9	4,3	4,5	4,1																																																																																																											
Tüm K.	4,5	2,3	2,1	4,7	3,3	3,4	3,5	3,6	3,0	3,3	4,1	4,0	4,4	4,4	4,1	4,4	4,0	4,3	4,4	4,3																																																																																																											

17 numaralı mekân; esnek konut özelliğinde olan açık plan kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 2.sırada, erkek katılımcılar için 1.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 1.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 2.sırada, tüm katılımcılar için 1.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 4,13 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, yatay büyüme, renk uyumlu, özgün, ferah, uyumlu gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Erkek katılımcılar kadın katılımcılara göre bu mekân için ilginç sıfatına daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılara göre bu mekânı işlevsel, samimi, renk uyumlu, modern, özgün lisans ve üstü mezun katılımcılar ise mekânı daha basit bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından büyük, ferah, geniş, samimi, malzeme-renk uyumlu, güzel, modern, hoş, olumlu, uyumlu, işlevsel gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta, dönüşebilir tefriş elemanı, düşey büyüme gibi sıfatlar açısından daha düşük puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından hoş, samimi, ilginç sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar için hoş, samimi, erkek katılımcılar için esnek, hoş, samimi, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için hoş, samimi sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için hoş sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından erkek katılımcı için tercih puanı ve bölünebilme sıfat puanı ile pozitif yönde, esneklik sıfat puanı ile güçlü pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.39).

Tablo 4.39 17 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

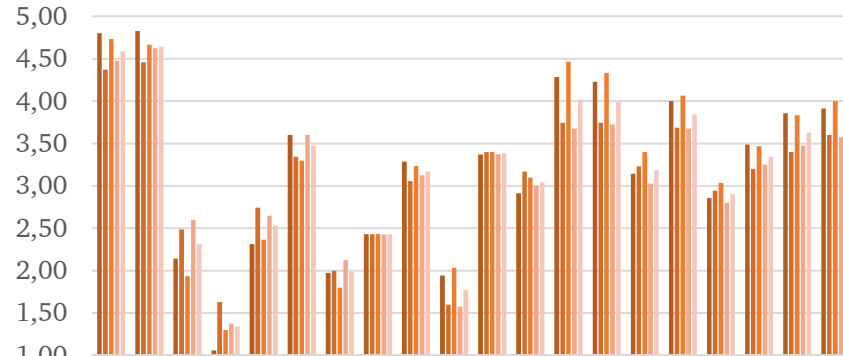
17 Numaralı Mekân AÇIK PLAN	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı Hoşluk: ,535** Samimilik: ,440** İlginçlik: ,413*	Erkek Katılımcı Esneklik: ,553** Hoşluk: ,495** Samimilik: ,435** Bölünebilme: ,355* Büyüklük: ,349*	Ortaokul-lise Mezun Hoşluk: ,362*	Lisans-üstü Mezun Hoşluk: ,623** Samimilik: ,518** Ferahlık: ,380* İlginçlik: ,345* Uyumluluk: ,341* Renk Uyum: ,328*	Tüm Katılımcı Hoşluk: ,504** Samimilik: ,435** İlginçlik: ,316** Genişlik: ,289* Uyumluluk: ,252* Büyüklük: ,239*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [204] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 4,09- Tercih Sıra: 2 ERKEK Mean: 4,17- Tercih Sıra: 1 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 4,07- Tercih Sıra: 1 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 4,18- Tercih Sıra: 2 TÜM KATILIMCI Mean: 4,13- Tercih Sıra: 1	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,4</td><td>1,8</td><td>4,0</td><td>1,2</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>4,9</td><td>4,9</td><td>3,7</td><td>4,8</td><td>3,8</td><td>4,5</td><td>4,7</td><td>4,9</td><td>4,5</td><td>4,3</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>4,0</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,2</td><td>2,2</td><td>3,3</td><td>1,6</td><td>3,8</td><td>4,2</td><td>4,8</td><td>4,6</td><td>3,9</td><td>4,7</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>4,2</td><td>4,5</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>3,6</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,3</td><td>2,0</td><td>3,5</td><td>1,3</td><td>3,7</td><td>4,2</td><td>4,9</td><td>4,8</td><td>3,4</td><td>4,8</td><td>4,2</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,8</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,7</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,2</td><td>2,0</td><td>3,8</td><td>1,5</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>4,8</td><td>4,7</td><td>4,1</td><td>4,7</td><td>3,7</td><td>4,4</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>4,1</td><td>4,5</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>3,5</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>3,9</td><td>2,0</td><td>3,7</td><td>1,4</td><td>3,8</td><td>4,2</td><td>4,8</td><td>4,8</td><td>3,8</td><td>4,7</td><td>3,9</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,3</td><td>4,6</td><td>4,5</td><td>4,6</td><td>3,8</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,4	1,8	4,0	1,2	3,9	4,2	4,9	4,9	3,7	4,8	3,8	4,5	4,7	4,9	4,5	4,3	4,6	4,6	4,7	4,0	Erkek	4,2	2,2	3,3	1,6	3,8	4,2	4,8	4,6	3,9	4,7	4,5	4,5	4,4	4,4	4,6	4,2	4,5	4,4	4,6	3,6	Ortaokul-Lise	4,3	2,0	3,5	1,3	3,7	4,2	4,9	4,8	3,4	4,8	4,2	4,6	4,5	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	4,1	Lisans-Üstü	4,2	2,0	3,8	1,5	3,9	4,2	4,8	4,7	4,1	4,7	3,7	4,4	4,6	4,5	4,5	4,1	4,5	4,5	4,6	3,5	Tüm K.	3,9	2,0	3,7	1,4	3,8	4,2	4,8	4,8	3,8	4,7	3,9	4,5	4,6	4,6	4,5	4,3	4,6	4,5	4,6	3,8	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																
Kadın	4,4	1,8	4,0	1,2	3,9	4,2	4,9	4,9	3,7	4,8	3,8	4,5	4,7	4,9	4,5	4,3	4,6	4,6	4,7	4,0																																																																																																																
Erkek	4,2	2,2	3,3	1,6	3,8	4,2	4,8	4,6	3,9	4,7	4,5	4,5	4,4	4,4	4,6	4,2	4,5	4,4	4,6	3,6																																																																																																																
Ortaokul-Lise	4,3	2,0	3,5	1,3	3,7	4,2	4,9	4,8	3,4	4,8	4,2	4,6	4,5	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	4,1																																																																																																																
Lisans-Üstü	4,2	2,0	3,8	1,5	3,9	4,2	4,8	4,7	4,1	4,7	3,7	4,4	4,6	4,5	4,5	4,1	4,5	4,5	4,6	3,5																																																																																																																
Tüm K.	3,9	2,0	3,7	1,4	3,8	4,2	4,8	4,8	3,8	4,7	3,9	4,5	4,6	4,6	4,5	4,3	4,6	4,5	4,6	3,8																																																																																																																

18 numaralı mekân; dönüşebilir tefriş elemanı ile sağlanan esnek konut kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 18.sırada, erkek katılımcılar için 18.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 19.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 19.sırada, tüm katılımcılar için 18.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,09 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, malzeme-renk uyumlu, modern, olumlu, uyumlu, özgün gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar bu mekânı daha işlevsel, malzeme-renk uyumlu, modern, hoş, olumlu, uyumlu, özgün bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, malzeme-renk uyum, düşey büyüme, büyük, geniş, samimi, malzeme-renk uyumlu, gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta, genişlik, büyüklük, yatay-düşey büyüme, bölünebilme gibi sıfatlar açısından daha düşük puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından ilginç, hoş sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın ve lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için ilginç sıfat puanı ile tercih puanı arasında güçlü pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Erkek katılımcı için samimi, hoş, ilginç, ortaokul-lise mezunu katılımcı için hoş sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından lisans-lisansüstü mezunu katılımcı için dönüşebilir tefriş elemanı barındırma ve tüm katılımcılar için dönüşebilir tefriş elemanı barındırma-işlevsel sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.40).

Tablo 4.40 18 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

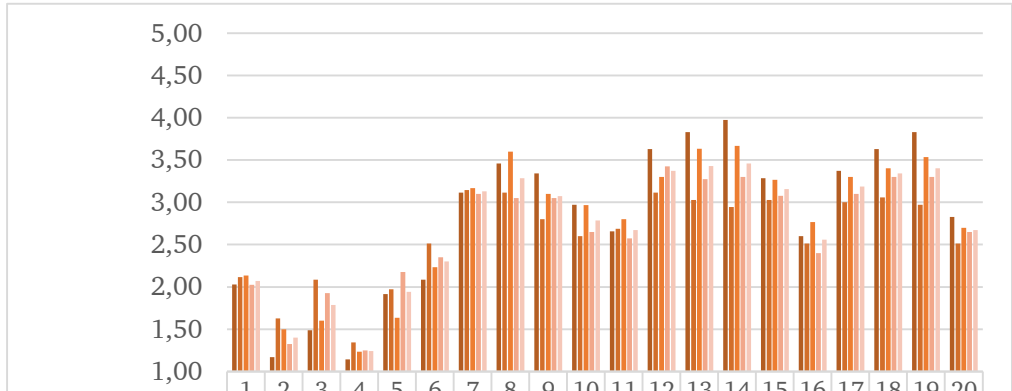
18 Numaralı Mekân	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı	
DÖNÜŞEBİLİR TEFRİŞ ELEMANI		İlginçlik: , 419** Hoşluk: ,384* Ferahlık: ,380*	Samimilik: ,393* Hoşluk: ,369* İlginçlik: ,338*	Hoşluk: ,426*	İlginçlik: ,434** Dön. T.E.B.: ,369* Hoşluk: ,345* Büyüklük: ,342* Ferahlık: ,322* Güzellik: ,319*	İlginçlik: ,378** Hoşluk: ,377** Samimilik: ,285* Dönüşebilir T.E: ,253* Ferahlık: ,238* İşlevsellik: ,236*	
Foto Kaynak: [205] TERCİH PUANI-SIRASI	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları						TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
KADIN Mean: 2,03- Tercih Sıra: 18							
ERKEK Mean: 2,14- Tercih Sıra: 18							
ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,23- Tercih Sıra: 19							
LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 1,97- Tercih Sıra: 19							
TÜM KATILIMCI Mean: 2,09- Tercih Sıra: 18							

19 numaralı mekân; esnek olmayan konut kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 8.sırada, erkek katılımcılar için 13.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 8.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 13.sırada, tüm katılımcılar için 11.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,94 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için malzeme-renk uyumlu, olumlu, uyumlu, hoş, samimi gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar bu mekânı daha renk uyumlu, ferah, modern, hoş, güzel, uyumlu bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından malzeme-renk uyumlu gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta dönüşen tefriş elemanı barındırma, yatay-düşey büyüme, bölünebilme gibi sıfatlar açısından daha düşük puan almaktadır.

Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından uyumlu, olumlu, hoş, güzel, geniş, malzeme uyumlu sıfat puanı ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kadın katılımcılar için olumlu, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için güzel, samimi, uyumlu, olumlu, hoş, malzeme-renk uyumlu sıfat puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Erkek katılımcılar için uyumlu, hoş, ortaokul-lise mezunu katılımcılar için olumlu sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.41).

Tablo 4.41 19 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

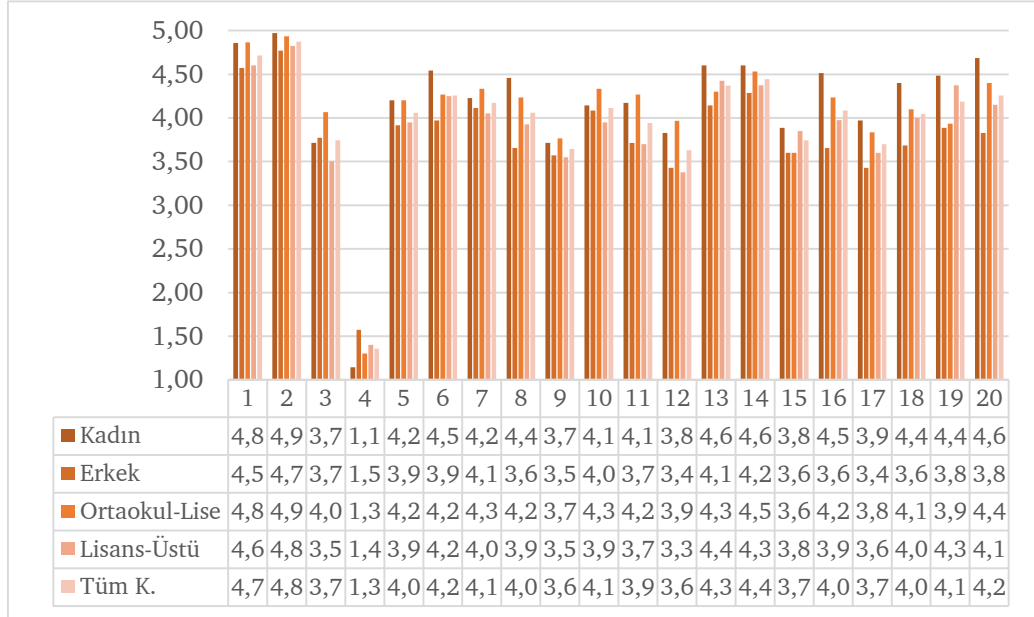
19 Numaralı Mekân	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																														
ESNEK OLMAYAN MEKÂN 	Olumluluk: ,518** Uyumluluk: ,425* Güzellik: ,381* Renk Uyum: ,381* Ferahlık: ,378*	Uyumluluk: ,385* Hoşluk: ,340*	Olumluluk: ,371*	Güzellik: ,594** Samimilik: ,550** Uyumluluk: ,514** Olumluluk: ,454** Hoşluk: ,416** Malz. Uyum: ,409** Renk Uyum: ,407** Genişlik: ,340*	Uyumluluk: ,425** Olumluluk: ,392** Hoşluk: ,340** Güzellik: ,322** Genişlik: ,320** Malz. Uyum: ,310** Samimilik: ,269* Modernlik: ,256* Renk Uyum: ,253*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [206] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 3,14- Tercih Sıra: 8 ERKEK Mean: 2,74- Tercih Sıra: 13 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 3,20- Tercih Sıra: 8 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,75- Tercih Sıra: 13 TÜM KATILIMCI Mean: 2,94- Tercih Sıra: 11	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>2,0</td><td>1,1</td><td>1,4</td><td>1,1</td><td>1,9</td><td>2,0</td><td>3,1</td><td>3,4</td><td>3,3</td><td>2,9</td><td>2,6</td><td>3,6</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>3,2</td><td>2,6</td><td>3,3</td><td>3,6</td><td>3,8</td><td>2,8</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>2,1</td><td>1,6</td><td>2,0</td><td>1,3</td><td>1,9</td><td>2,5</td><td>3,1</td><td>3,1</td><td>2,8</td><td>2,6</td><td>2,6</td><td>3,1</td><td>3,0</td><td>2,9</td><td>3,0</td><td>2,5</td><td>3,0</td><td>3,0</td><td>2,9</td><td>2,5</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>2,1</td><td>1,5</td><td>1,6</td><td>1,2</td><td>1,6</td><td>2,2</td><td>3,1</td><td>3,6</td><td>3,1</td><td>2,9</td><td>2,8</td><td>3,3</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>3,2</td><td>2,7</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>3,5</td><td>2,7</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>2,0</td><td>1,3</td><td>1,9</td><td>1,2</td><td>2,1</td><td>2,3</td><td>3,1</td><td>3,0</td><td>3,0</td><td>2,6</td><td>2,5</td><td>3,4</td><td>3,2</td><td>3,3</td><td>3,0</td><td>2,4</td><td>3,1</td><td>3,3</td><td>3,3</td><td>2,6</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>2,0</td><td>1,4</td><td>1,7</td><td>1,2</td><td>1,9</td><td>2,3</td><td>3,1</td><td>3,2</td><td>3,0</td><td>2,7</td><td>2,6</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>3,4</td><td>3,1</td><td>2,5</td><td>3,1</td><td>3,3</td><td>3,4</td><td>2,6</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	2,0	1,1	1,4	1,1	1,9	2,0	3,1	3,4	3,3	2,9	2,6	3,6	3,8	3,9	3,2	2,6	3,3	3,6	3,8	2,8	Erkek	2,1	1,6	2,0	1,3	1,9	2,5	3,1	3,1	2,8	2,6	2,6	3,1	3,0	2,9	3,0	2,5	3,0	3,0	2,9	2,5	Ortaokul-Lise	2,1	1,5	1,6	1,2	1,6	2,2	3,1	3,6	3,1	2,9	2,8	3,3	3,6	3,6	3,2	2,7	3,3	3,4	3,5	2,7	Lisans-Üstü	2,0	1,3	1,9	1,2	2,1	2,3	3,1	3,0	3,0	2,6	2,5	3,4	3,2	3,3	3,0	2,4	3,1	3,3	3,3	2,6	Tüm K.	2,0	1,4	1,7	1,2	1,9	2,3	3,1	3,2	3,0	2,7	2,6	3,3	3,4	3,4	3,1	2,5	3,1	3,3	3,4	2,6	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyüklük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																															
Kadın	2,0	1,1	1,4	1,1	1,9	2,0	3,1	3,4	3,3	2,9	2,6	3,6	3,8	3,9	3,2	2,6	3,3	3,6	3,8	2,8																																																																																																															
Erkek	2,1	1,6	2,0	1,3	1,9	2,5	3,1	3,1	2,8	2,6	2,6	3,1	3,0	2,9	3,0	2,5	3,0	3,0	2,9	2,5																																																																																																															
Ortaokul-Lise	2,1	1,5	1,6	1,2	1,6	2,2	3,1	3,6	3,1	2,9	2,8	3,3	3,6	3,6	3,2	2,7	3,3	3,4	3,5	2,7																																																																																																															
Lisans-Üstü	2,0	1,3	1,9	1,2	2,1	2,3	3,1	3,0	3,0	2,6	2,5	3,4	3,2	3,3	3,0	2,4	3,1	3,3	3,3	2,6																																																																																																															
Tüm K.	2,0	1,4	1,7	1,2	1,9	2,3	3,1	3,2	3,0	2,7	2,6	3,3	3,4	3,4	3,1	2,5	3,1	3,3	3,4	2,6																																																																																																															

20 numaralı mekân; dönüşen tefriş elemanı barındıran esnek konut kategorisindedir ve kadın katılımcılar için 14.sırada, erkek katılımcılar için 16.sırada, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için 17.sırada, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için 15.sırada, tüm katılımcılar için 15.sırada tercih edilmektedir. Bu mekân tüm katılımcılar için ortalama 2,53 puanı ile tercih edilmektedir.

Kadın katılımcılar erkek katılımcılara göre bu mekân için işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, esnek, ferah, özgün, olumlu, uyumlu, modern, malzeme-renk uyumlu gibi sıfatlara biraz daha yüksek puan vermektedir. Ortaokul/lise mezunu katılımcılar, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar bu mekânı daha işlevsel, ferah, geniş, modern, ilginç, samimi, özgün bulmaktadır. Bu mekân tüm katılımcılar tarafından işlevsel, dönüşen tefriş elemanı barındırma, malzeme-renk uyumlu, özgün, uyumlu, olumlu, modern gibi sıfatlar açısından daha yüksek puan almakta, düşey büyüme açısından daha düşük puan almaktadır.

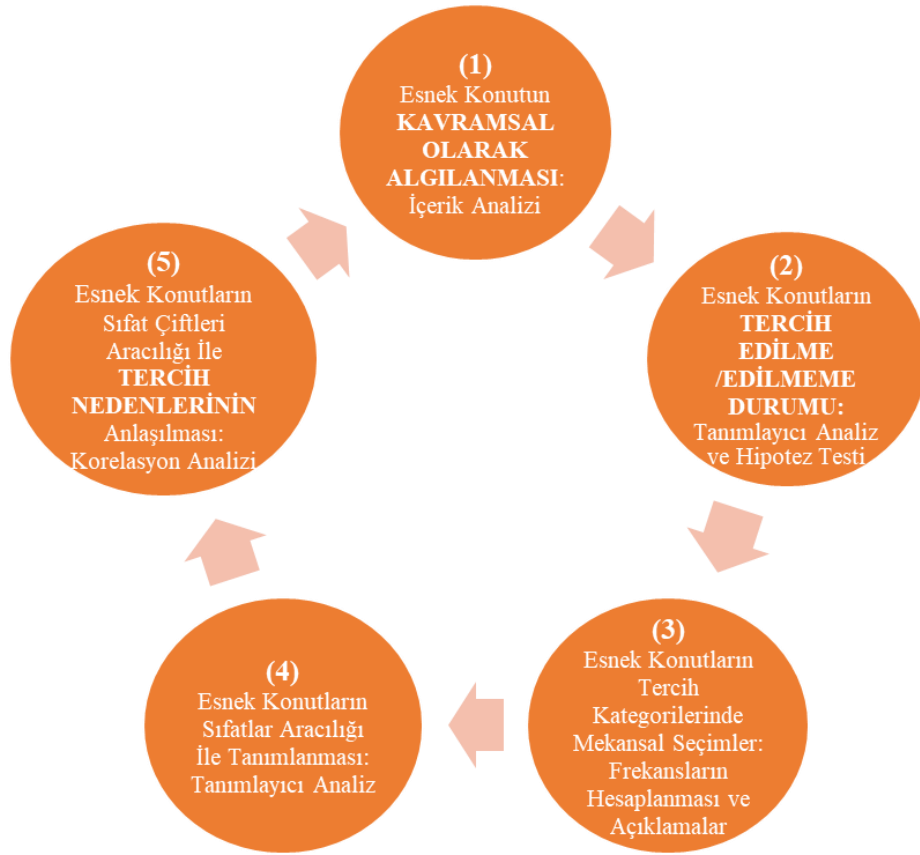
Tercih puanları ve sıfat puanları ortalamaları arasında yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre bu mekânda tüm katılımcılar açısından ilginç sıfat puanı ile tercih puanı arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Lisans-lisansüstü mezunları için ilginç, samimi sıfat puanları ile tercih puanları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Esneklik faktörü açısından lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için tercih puanı ile esnek sıfat puanı arasında pozitif, düşey büyüme sıfat puanı arasında ise negatif yönde ilişki bulunmaktadır. Erkek ve tüm katılımcılar için düşey büyüme ile tercih puanı arasında negatif yönde ilişki bulunmaktadır (Tablo 4.42).

Tablo 4.42 20 numaralı mekâna ait değerlendirmeler

20 Numaralı Mekân HAREKETLİ DUVAR	Korelasyon Analizi	Kadın Katılımcı	Erkek Katılımcı	Ortaokul-lise Mezun	Lisans-üstü Mezun	Tüm Katılımcı																																																																																																																														
		-	Düşey Büyüme: -,391*	-	İlginçlik: ,532** Samimilik: ,409** Esneklik: ,357* Büyüklük: ,340* Hoşluk: ,317* Düşey Bü.: -,371*	İlginçlik: ,282* Düşey Bü.: -,274*																																																																																																																														
Foto Kaynak: [207] TERCİH PUANI-SIRASI KADIN Mean: 2,71- Tercih Sıra: 14 ERKEK Mean: 2,34- Tercih Sıra: 16 ORTAOKUL-LİSE MEZUN Mean: 2,37-Tercih Sıra: 17 LİSANS-LİSANSÜSTÜ MEZUN Mean: 2,65- Tercih Sıra: 15 TÜM KATILIMCI Mean: 2,53- Tercih Sıra: 15	Mekan-Sıfat Puan Ortalamaları	<table><tr><th></th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th></tr><tr><td>Kadın</td><td>4,8</td><td>4,9</td><td>3,7</td><td>1,1</td><td>4,2</td><td>4,5</td><td>4,2</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,1</td><td>4,1</td><td>3,8</td><td>4,6</td><td>4,6</td><td>3,8</td><td>4,5</td><td>3,9</td><td>4,4</td><td>4,4</td><td>4,6</td></tr><tr><td>Erkek</td><td>4,5</td><td>4,7</td><td>3,7</td><td>1,5</td><td>3,9</td><td>3,9</td><td>4,1</td><td>3,6</td><td>3,5</td><td>4,0</td><td>3,7</td><td>3,4</td><td>4,1</td><td>4,2</td><td>3,6</td><td>3,6</td><td>3,4</td><td>3,6</td><td>3,8</td><td>3,8</td></tr><tr><td>Ortaokul-Lise</td><td>4,8</td><td>4,9</td><td>4,0</td><td>1,3</td><td>4,2</td><td>4,2</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>3,7</td><td>4,3</td><td>4,2</td><td>3,9</td><td>4,3</td><td>4,5</td><td>3,6</td><td>4,2</td><td>3,8</td><td>4,1</td><td>3,9</td><td>4,4</td></tr><tr><td>Lisans-Üstü</td><td>4,6</td><td>4,8</td><td>3,5</td><td>1,4</td><td>3,9</td><td>4,2</td><td>4,0</td><td>3,9</td><td>3,5</td><td>3,9</td><td>3,7</td><td>3,3</td><td>4,4</td><td>4,3</td><td>3,8</td><td>3,9</td><td>3,6</td><td>4,0</td><td>4,3</td><td>4,1</td></tr><tr><td>Tüm K.</td><td>4,7</td><td>4,8</td><td>3,7</td><td>1,3</td><td>4,0</td><td>4,2</td><td>4,1</td><td>4,0</td><td>3,6</td><td>4,1</td><td>3,9</td><td>3,6</td><td>4,3</td><td>4,4</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>3,7</td><td>4,0</td><td>4,1</td><td>4,2</td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Kadın	4,8	4,9	3,7	1,1	4,2	4,5	4,2	4,4	3,7	4,1	4,1	3,8	4,6	4,6	3,8	4,5	3,9	4,4	4,4	4,6	Erkek	4,5	4,7	3,7	1,5	3,9	3,9	4,1	3,6	3,5	4,0	3,7	3,4	4,1	4,2	3,6	3,6	3,4	3,6	3,8	3,8	Ortaokul-Lise	4,8	4,9	4,0	1,3	4,2	4,2	4,3	4,2	3,7	4,3	4,2	3,9	4,3	4,5	3,6	4,2	3,8	4,1	3,9	4,4	Lisans-Üstü	4,6	4,8	3,5	1,4	3,9	4,2	4,0	3,9	3,5	3,9	3,7	3,3	4,4	4,3	3,8	3,9	3,6	4,0	4,3	4,1	Tüm K.	4,7	4,8	3,7	1,3	4,0	4,2	4,1	4,0	3,6	4,1	3,9	3,6	4,3	4,4	3,7	4,0	3,7	4,0	4,1	4,2	TABLO LEJANT 1. İşlevsellik 2. Dön.T.E.B. 3. Yatay Bü. 4. Düşey Bü. 5. Bölünebilme 6. Esneklik 7. Büyük­lük 8. Ferahlık 9. Basitlik 10. Genişlik 11. İlginçlik 12. Samimilik 13. Malz. Uyum 14. Renk Uyum 15. Güzellik 16. Modernlik 17. Hoşluk 18. Olumluluk 19. Uyumluluk 20. Özgünlük
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																															
Kadın	4,8	4,9	3,7	1,1	4,2	4,5	4,2	4,4	3,7	4,1	4,1	3,8	4,6	4,6	3,8	4,5	3,9	4,4	4,4	4,6																																																																																																																
Erkek	4,5	4,7	3,7	1,5	3,9	3,9	4,1	3,6	3,5	4,0	3,7	3,4	4,1	4,2	3,6	3,6	3,4	3,6	3,8	3,8																																																																																																																
Ortaokul-Lise	4,8	4,9	4,0	1,3	4,2	4,2	4,3	4,2	3,7	4,3	4,2	3,9	4,3	4,5	3,6	4,2	3,8	4,1	3,9	4,4																																																																																																																
Lisans-Üstü	4,6	4,8	3,5	1,4	3,9	4,2	4,0	3,9	3,5	3,9	3,7	3,3	4,4	4,3	3,8	3,9	3,6	4,0	4,3	4,1																																																																																																																
Tüm K.	4,7	4,8	3,7	1,3	4,0	4,2	4,1	4,0	3,6	4,1	3,9	3,6	4,3	4,4	3,7	4,0	3,7	4,0	4,1	4,2																																																																																																																

4.4 Bölüm Sonucu

Bu bölümde esnek konutların kavramsal olarak ifadesi, tercih durumu ve tercih nedenlerini anlamak için yapılan yarı-deneysel çalışma ve yarı-deneysel çalışmadan edinilen verilerin analiz edilmesi ile oluşan sonuçlar belirtilmektedir. Ayrıca katılımcıların oluşturdukları tercih kategorilerinde yapmış oldukları mekânsal seçimler ve fotoğraf kartlarına verdikleri sıfat puanlarına (en yüksekten en düşüğe) göre oluşturulan mekânsal tanımlar da bu çalışmadan üretilen bulgulardır (Şekil 4.9).

Şekil 4.9 Çalışmada araştırılan konular ve kullanılan analizler

Çalışmada öncelikle esneklikle bağlantılı olan konut iç mekân fotoğraflarının insanlar tarafından algılanma biçimi (1) araştırılmıştır. Bu kapsamda katılımcıların mekânlar ile ilişkilendirildiği kavramsal sonuçlar aşağıda açıklanmaktadır:

- Tüm katılımcıların esneklik ile ilişkili mekânları değerlendirirken, ilk sırada mekânın boyutsal özelliklerine, ikinci sırada mekânın kişide uyandırdığı iyi

ya da kötü etkiye ve üçüncü sırada mekânın esnek kullanım özelliğine dikkat etmesidir. Dolayısıyla katılımcıların öne çıkardığı mekânın boyutsal ve etkileyici özelliklerinin bir anlamda esneklik ile ilişkili olduğu görülmektedir.

- Katılımcılar boyutları büyük ve geniş tasarlanan, kendileri üzerinde olumlu etki uyandıran mekânların, esnek kullanım özelliğini artırdığını ve esneklik özelliğini yansıttığını düşünmektedir.
- Konuttaki boyutsal özelliklerin (diğer özellikler ile birlikte), bireyin üzerinde oluşturduğu etkide önemli bir rolü bulunmaktadır.

Çalışma kapsamında esnek konut ile ilgili olarak katılımcıların cinsiyet farklılığına göre, kadın katılımcıların mekânın oluşturduğu duyusal etkiye ve esnek kullanılma biçimine, erkek katılımcıların ise mekânın stiline, kullanım özelliğine daha çok dikkat ettiği ifade edilebilir. Bunun nedeni özellikle kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre konutta daha çok zaman geçirmesi ve mekânı efektif kullanma isteği olarak değerlendirilmektedir. Erkek katılımcıların ise genellikle konutta daha az zaman geçirmelerinden ve konutta yer alan eylemlere daha az katkı yapmalarından dolayı kadın katılımcılara göre daha fazla konut tarzı ve dekorasyonu ile ilgili düşüncelerde yorum yaptığı söylenebilir. Bu noktada; konutta, kadınların daha içe dönük, erkeklerin daha dışa dönük yapılarının olduğunu belirten Ergöz Karahan ve Özüekren'in (2010) çalışmalarını destekler nitelikte sonuçlar elde edilmiştir. Eğitim durumu farklılığına göre, eğitim düzeyi yükseldikçe mekân estetiğinin ön plana çıkmakta olduğu, eğitim düzeyi azaldıkça da mekânın işlevselliğinin vurgulanmakta olduğu söylenebilir. Bunun nedeni eğitim düzeyinin yükselmesi sonucu genellikle artan ekonomik düzeyin ve farklı estetik arayışların sonucu oluşan talep olarak değerlendirilebilir. Bu araştırmada, Stuart-Fox'un (2015) eğitim düzeyinin yükselmesi sonucu kullanıcıların konutun işlevsel özelliklerinin yanında sembolik-estetik-deneyimsel yönler de dikkat ettiğini ifade eden araştırmasını destekler nitelikte sonuçlar olduğu, eğitim düzeyinin artıkça estetik kaygıların da arttığı söylenebilir.

Esnek konutlar ile ilgili kavramsal düşüncüyü inceleyen çalışmada katılımcılar, onlara gösterilen mekânları, üçüncü sırada "esnek kullanım özelliği" ile

gruplamaktadır. Katılımcılar, esnek kullanım özellikleri gösteren mekânları yani konutta esnekliği “çok amaçlı kullanımlara olanak veren, dönüşebilen, işlevsel, kullanışlı, katlanabilir mobilyaların olduğu mekânlar” olarak tanımlamaktadır. Genellikle dönüşebilir mobilya ve hareketli duvar fotoğraflarını kapsayan esnek kullanım özelliği kategorisini de cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre ayırmak gerekirse, kadın katılımcılar esnek kullanım özelliği kategorisinde ilk sırada dönüşebilir tefriş elemanını tanımlamaktadır. Erkek katılımcılar ise dönüşebilir tefriş elemanlarının yanında mekânda çok amaçlı kullanımları da esnek kullanım özelliği ile aynı önem düzeyinde görmektedir. Bunun nedeni ise kadın katılımcıların konutu erkeklere nazaran daha çok kullanmasından ötürü farklı işlevlere imkân veren tefriş elemanlarının esnek kullanımlar yarattığı düşüncesi olarak ifade edilebilir. Aynı şekilde eğitim düzeyi artıkça esnekliği dönüşebilir mobilya ile bağdaştıran katılımcıların, eğitim düzeyi azaldıkça esnekliği çok amaçlı kullanım olarak değerlendirmekte olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise eğitim düzeyi artıkça dönüşebilir mobilya ve mekân donatı teknolojileri hakkında farkındalığın artması olarak değerlendirilmektedir.

Esnek konutların kavramsal olarak algılanma biçiminden sonra bu çalışmada kullanıcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre esnek konutları tercih etme/etmeme durumu (2) araştırılmıştır. Çalışmada yapılan analizler sonucunda, kullanıcıların esnek konut tercihleri bağlamında cinsiyet farklılığı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farkın bulunmadığı, eğitim durumu farklılığında ise istatistiksel olarak bazı esneklik kategorilerinde anlamlı farkların bulunduğu belirlenmiştir. Bunlar;

- Ortaokul/lise mezunu katılımcılar esnek olmayan bazı mekânları, lisans-lisansüstü mezunu katılımcılara kıyasla daha fazla tercih etmektedir. Bunun nedeni ortaokul/lise mezunu katılımcıların bu mekânları “ferah, samimi, hoş” bulması olarak ifade edilmektedir.
- Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar loft mekânları diğer katılımcılara oranla daha fazla tercih etmektedir. Bu durum, loft mekânların eğitim düzeyi yüksek katılımcılar tarafından daha “modern, ilginç, hoş, ferah” bulunmasından dolayı tercih edilmesi olarak değerlendirilmektedir.

- Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar, ortaokul/lise mezunu olan katılımcılara oranla, dönüşebilir tefriş elemanı kategorisine daha düşük puan vererek bu kategoriyi tercih etmeyeceklerini ifade etmişlerdir. Dönüşebilir tefriş elemanı kategorisinin tercih edilmeme nedeni ise eğitim düzeyi yüksek katılımcılar tarafından daha çok “boğucu-sıkıcı-dar-koyu” olarak ifade edilmesi olarak değerlendirilmektedir.

Tüm katılımcılar tarafından 20 fotoğraf kartı içerisinde en çok tercih edilen mekân açık plan, en az tercih edilen mekân ise dönüşebilir tefriş elemanı içeren mekândır. Cinsiyet açısından mekân kartlarının tercih durumlarına bakılacak olursa, kadın katılımcılar ilk sırada açık plan içeren ve ikinci sırada esnek olmayan mekânları tercih ederken, son sırada dönüşebilir tefriş elemanı içeren mekânları tercih etmektedir. Erkek katılımcılar ise ilk sırada açık plan içeren, ikinci sırada loft mekânları tercih ederken, son sırada hareketli duvar ve dönüşebilir tefriş elemanı içeren mekânları tercih etmektedir. Eğitim durumu farklılıkları açısından mekân kartlarının tercih durumlarına bakılacak olursa, ortaokul/lise mezunu katılımcılar ilk sırada açık plan içeren ve ikinci sırada esnek olmayan mekânları tercih ederken, son sırada hareketli duvar ve dönüşebilir tefriş elemanı içeren mekânları tercih etmektedir. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ilk sırada açık plan içeren ve ikinci sırada loft mekânları tercih ederken, son sırada dönüşebilir tefriş elemanı içeren mekânları tercih etmektedir. Bu durumda hem cinsiyet hem eğitim durumu farklılıklarına göre de katılımcılar, en çok açık plan kategorisini, en az dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini tercih etmektedir. Kadın katılımcılar ve ortaokul mezunu katılımcılar ikinci sırada esnek olmayan mekânlardan tercih yapmaktadır. Erkek katılımcılar ve lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar ise ikinci sırada loft mekânlardan tercih yapmaktadır.

Katılımcıların konut tercihlerinden sonra, çalışma kapsamında, konut tercih kategorilerinden bir mekân seçmeleri ve seçim nedenlerini açıklamaları (3) istenmiştir. Bu kapsamda tüm katılımcıların kesinlikle tercih ederim kategorisinde “açık plan” içeren mekânları, kesinlikle tercih etmem kategorisinde ise “dönüşebilir tefriş elemanları” içeren mekânları seçtikleri tespit edilmiştir. Mekânsal seçim için cinsiyet farklılıklarına bakılırsa, kadın katılımcılar tercih

edecekleri kategorilerde açık plan mekân kartlarını, tercih etmeyecekleri kategorilerde esnek olmayan mekân ve dönüşebilir tefriş elemanı mekân kartlarını seçmişlerdir. Kadın katılımcıların açık planı seçme nedenlerinde “ferahlık, genişlik, şıklık, güzellik, odalar bir arada” faktörleri etkilidir. Dönüşebilir tefriş elemanlarının kadın katılımcılar tarafından seçilmeme nedenlerinde “dar, yoğun/karışık/koyu” gibi faktörler etkilidir. Esnek olmayan mekânların kadın katılımcılar tarafından seçilmeme nedenlerinde ise “boğucu, soğuk, biçimi kötü” faktörleri etkilidir. Erkek katılımcılar tercih edecekleri kategorilerde açık plan mekân kartlarını, tercih etmeyecekleri kategorilerde dönüşebilir tefriş elemanı mekân kartlarını seçmişlerdir. Erkek katılımcıların açık planı seçme nedenlerinde “ferahlık, genişlik, şıklık, rahatlık, kullanışlılık, manzara güzelliği” faktörleri etkilidir. Erkek katılımcıların dönüşebilir tefriş elemanlarını seçmeme nedenlerinde ise “kullanışsız, dar, sıkıcı-itici-boğucu-basık” gibi faktörler etkilidir. Bu sonuçlara göre erkek katılımcıların serbest alan seçim nedenlerinde kadın katılımcılardan farklı olarak “manzara, rahatlık ve kullanışlılık” özelliklerine, kadın katılımcıların ise “işlevlerin bir arada” olmasına dikkat çektiği ifade edilebilir.

Mekânsal seçim için eğitim durumu farklılıklarına bakılırsa, ortaokul/lise mezunu katılımcılar tercih edecekleri kategorilerde açık plan mekân kartlarını, tercih etmeyecekleri kategorilerde ise dönüşebilir tefriş elemanı mekân kartlarını seçmiştir. Açık planın seçilme nedenlerinde “ferahlık, genişlik, şıklık, odalar bir arada” gibi faktörler etkilidir. Dönüşebilir tefriş elemanlarının seçilmeme nedenlerinde “kullanışsız, amaçsız, dar, boğucu-basık, yatılan yerde yemek hoş değil” gibi faktörler etkilidir. Lisans/Lisansüstü mezunu katılımcılar tercih edecekleri kategorilerde açık plan ve hareketli duvar mekân kartlarını, tercih etmeyecekleri kategorilerde ise dönüşebilir tefriş elemanı mekân kartlarını seçmiştir. Açık planların seçilme nedenlerinde “ferahlık, genişlik, şıklık” gibi faktörler etkili iken hareketli duvarın seçilme nedenlerinde “odaların bölünebilmesi, kullanışlılık” faktörleri etkilidir. Dönüşebilir tefriş elemanlarının seçilmeme nedenlerinde “dar, uğraştırıcı, malzeme uyumsuz, kasvetli-boğucu-basık” gibi faktörler etkilidir. Lisans/lisansüstü mezunu katılımcıların,

ortaokul/lise mezunu katılımcılardan farklı olarak açık plandan sonra hareketli duvar içeren mekânları da “kullanışlı” buldukları için seçtikleri görülmektedir.

Çalışmada katılımcıların mekân seçiminden sonra, mekân kartlarını sıfatlar aracılığı ile puanlamaları (4) istenmiştir. Katılımcıların mekân kartları için belirtilen sıfatlara verdikleri puanlar, esneklik ile ilişkili mekânları algılama biçimleri ve tercih nedenlerine yönelik ipuçları vermektedir. Tüm katılımcıların mekânlara bakarak verdiği verdiği sıfat puan ortalamalarına göre; hareketli duvar kategorisi “esnek”, açık plan kategorisi “büyük, ferah, basit, geniş, güzel, malzeme ve renk uyumlu, hoş, olumlu, uyumlu”, loft mekân kategorisi “düşeyde büyüyeabilen, ilginç, modern, özgün” gibi sıfatlarla tanımlanmaktadır. Dönüşebilir tefriş elemanı kategorisi ise “küçük, basık, dar, itici, çirkin, olumsuz, uyumsuz, hoş değil”, esnek olmayan mekân kategorisi “işlevsel değil, dönüşebilir tefriş elemanı barındırmayan, düşeyde büyüyemeyen, bölünemeyen, esnek değil, sıkıcı, klasik, malzeme-renk uyumsuzluğu, sıradan, karmaşık” gibi sıfatlarla tanımlanmaktadır.

Hem cinsiyet hem eğitim durumu farklılıklarına göre, çalışmada gösterilen mekân kartlarına verilen sıfat puanları, tüm katılımcıların verdikleri puanlarla genellikle benzerdir. Cinsiyet açısından kadın/erkek katılımcıların verdiği sıfat puanlarındaki önemli bazı farklılıklara değinmek gerekirse:

- Kadın katılımcılar hareketli duvar kategorisini daha esnek, ilginç, özgün bulurken, erkek katılımcılar açık plan kategorisini daha esnek, loft mekân kategorisini daha ilginç ve özgün bulmaktadır.
- Kadın katılımcılar açık plan kategorisini daha yatayda büyüyebilir ve renk uyumlu, bölünebilir bulurken, erkek katılımcılar hareketli duvar kategorisini daha yatayda büyüyebilir, bölünebilir, loft mekân kategorisini ise daha renk uyumlu bulmaktadır.
- Kadın katılımcılar esnek olmayan mekân kategorisini daha karmaşık, olumsuz bulurken, erkek katılımcılar ise dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini daha karmaşık, olumsuz bulmaktadır.

- Kadın katılımcılar, dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini, erkek katılımcılar esnek olmayan mekân kategorisini daha renkleri uyumsuz ve uyumsuz bulmaktadır.

Eğitim durumu açısından ortaokul-lise mezunu/lisans-lisansüstü mezunu katılımcıların verdiği sıfat puanlarındaki önemli bazı farklılıklara değinmek gerekirse;

- Ortaokul/lise mezunu katılımcılar hareketli duvar kategorisini daha işlevsel, ilginç, bölünebilen, esnek, düşeyde büyüyemez bulurken, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar loft mekân kategorisini daha işlevsel, ilginç bulmakta, açık plan kategorisini daha bölünebilen, esnek ve esnek olmayan mekân kategorisini daha düşeyde büyüyemez bulmaktadır.
- Ortaokul/lise mezunu katılımcılar esnek olmayan mekân kategorisini, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini daha karmaşık, malzeme ve renk açısından uyumsuz bulmaktadır.
- Ortaokul/lise mezunu katılımcılar dönüşebilir tefriş elemanı kategorisini, lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar esnek olmayan mekân kategorisini daha olumsuz bulmaktadır.

Esneklik ile ilişkili mekânların sıfat ile tanımlanmasından sonra, katılımcıların her bir mekâna verdikleri tercih puanı ve sıfat puanları arasında bir ilişki olup olmadığını anlamak için verilere Korelasyon Analizi (Spearman Rho) (5) yapılmıştır. Veriler yorumlanırken 1-6-11-16 numaralı loft mekânlar, 2-7-12-17 numaralı açık planlı mekânlar, 3-8-13-18 numaralı dönüşebilir tefriş elemanları içeren mekânlar, 4-9-14-19 numaralı esnek olmayan mekânlar, 5-10-15-20 numaralı hareketli duvar içeren mekânlar bir arada değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Tercih puanı ile sıfat puanı arasında güçlü ilişki ($p:0.05$ anlamlılık düzeyinde) bulunan Korelasyon Analizi sonuçlarına göre; Loft mekân;

- Tüm katılımcılar tarafından “büyük, ferah, geniş, basit, güzel, samimi, ilginç, hoş, özgün, olumlu, esnek” ile ilgili sıfat puanları artıkcâ loft mekânın tercih edilme oranı artmaktadır.

- Kadın katılımcılar için “ferah, büyük, dönüşebilir tefriş elemanı barındırma, hoş” ile ilgili sıfat puanı artıkça mekânın tercih puanı artmaktadır.
- Erkek katılımcılar için “hoş, özgün, olumlu, güzel, samimi, ferah” ile ilgili sıfat puanları artıkça loft mekânın tercih edilme oranı artmaktadır.
- Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için mekân “büyük” ile ilgili sıfat puanı artıkça mekânın tercih puanı artmaktadır.
- Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için “hoş, özgün, ferah, basit, ilginç, samimi, güzel” ile ilgili sıfat puanları artıkça mekânın tercih puanı artmaktadır.

Açık plan;

- Tüm katılımcılar tarafından “hoş, olumlu, uyumlu, ferah, malzeme-renk uyumlu, güzel, ilginç, samimi, işlevsel” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Kadın katılımcılar için “hoş, ilginç, samimi, işlevsel” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Erkek katılımcılar için “ferahlık, malzeme-renk uyumu, samimi, güzel, hoş, olumlu, esnek” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır. Erkek katılımcılar için açık planın tercih puanı ile dönüşebilir tefriş elemanı sıfat puanı arasında negatif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır.
- Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için “samimi, ilginç, bölünebilme, işlevsel, hoş” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için mekân “ferah, ilginç, malzeme ve renk uyumlu, samimi, güzel, hoş, özgün, olumlu, uyumlu” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır. Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için açık planın tercih puanı ile dönüşebilir tefriş elemanı sıfat puanı arasında negatif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Dönüşebilir tefriş elemanı;

- Tüm katılımcılar açısından “hoş, malzeme uyumlu, samimi, güzel, ilginç, büyük, ferah, basit, geniş” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.

- Kadın katılımcılar için “büyük, malzeme uyumlu, ilginç” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Erkek katılımcılar için “samimi, güzel, ferah, büyük, basit, hoş” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için “ferah” ile ilgili sıfat puanı artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için “hoş, olumlu, geniş, büyük, ferah, samimi, güzel, ilginç” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.

Esnek olmayan mekân;

- Tüm katılımcılar açısından “geniş, ferah, uyumlu, olumlu, hoş, özgün, samimi, güzel, renk ve malzeme uyumlu, modern, ilginç” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Kadın katılımcılar için “hoş, olumlu, uyumlu, özgün, büyük, ferah, samimi, güzel, ilginç, modern” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Erkek katılımcılar için “ilginç, samimi, malzeme-renk uyumu, güzel, hoş, olumlu, uyumlu, ferah” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Ortaokul-lise mezunu katılımcılar için “hoş, olumlu, özgün, ilginç, samimi, ferah, geniş” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için “güzel, samimi, malzeme-renk uyumlu, ilginç, uyumlu, olumlu, hoş, ferah” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.

Hareketli duvar;

- Tüm katılımcılar açısından “büyük, güzel, modern, samimi, hoş, özgün” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Kadın katılımcılar için “büyük, güzel, hoş” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır. Kadın katılımcılar için bu mekânın

tercih puanı ile “yatay büyüme” sıfat puanı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır.

- Erkek katılımcılar “modern” ile ilgili sıfat puanı artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır. Erkek katılımcıların bu mekânın tercih puanı ile “basitlik” ve “düşey büyüme” ile ilgili sıfat puanı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır.
- Ortaokul-lise mezunu katılımcılar açısından “özgün, hoş, modern, ilginç, ferah” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır.
- Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar açısından “güzel, malzeme-renk uyum, samimi, ilginç, uyumlu, olumlu, özgün, hoş, büyük” ile ilgili sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih puanı artmaktadır. Lisans-lisansüstü mezunu katılımcılar için bu mekânın tercih puanı ile “düşey büyüme” sıfat puanı arasında negatif yönde bir ilişki bulunmaktadır.

Mekânların tercih puanları ve sıfat puanları arasındaki Korelasyon Analizi sonuçlarına göre, katılımcıların inceledikleri mekânda belirtilen sıfat puanları artıkça bu mekânların tercih edilmesi artmaktadır. Bunlar:

- Loft mekân için “büyük, ferah, basit, geniş, güzel, samimi, ilginç, hoş, özgün, olumlu, esnek”
- Açık plan için “ferah, malzeme ve renk uyumlu, güzel, samimi, ilginç, hoş, olumlu, uyumlu, işlevsel”
- Dönüşebilir tefriş elemanı için “büyük, ferah, basit, geniş, malzeme uyumlu, samimi, güzel, ilginç, hoş”
- Esnek olmayan mekân için “geniş, ferah, samimi, güzel, malzeme ve renk uyumu, modern, ilginç, uyumlu, olumlu, hoş, özgün”
- Hareketli duvar için “büyük, modern, güzel, samimi, hoş, özgün” sıfatlarıdır.

Korelasyon analizi sonuçlarına göre cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına bakılacak olursa;

Loft mekân kategorisinin erkek-lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için “hoş, özgün, güzel, samimi”, kadın katılımcılar için “ferah, büyük, hoş”, ortaokul/lise mezunu katılımcılar için “büyük” olması tercih oranını artırmaktadır. Açık plan kategorisinin, kadın-ortaokul/lise mezunu katılımcılar için “samimi, ilginç,

işlevsel”, erkek-lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için “malzeme-renk uyumlu, ferah, samimi, güzel, hoş, olumlu” olması bu mekânın tercih durumunu olumlu yönde etkilemektedir. Dönüştürülebilir tefriş elemanı kategorisinin, erkek-lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için “samimi, güzel, büyük, ferah, hoş”, kadın katılımcılar için “büyük, ilginç, malzeme uyumlu” ve ortaokul/lise mezunu katılımcılar için “ferah” olması tercih oranını artırmaktadır. Esnek olmayan mekân kategorisinin, kadın-ortaokul/lise mezunu katılımcılar için “hoş, olumlu, samimi, ilginç, ferah”, erkek-lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için “güzel, samimi, hoş, olumlu, malzeme-renk uyumlu, uyumlu” olması mekân tercihinin artırmaktadır. Hareketli duvar kategorisinin, kadın-lisans/lisansüstü mezunu katılımcılar için “hoş, büyük, güzel”, erkek-ortaokul/lise mezunu katılımcılar için “modern” olması bu mekânın tercih durumunu olumlu yönde etkilemektedir (Tablo 4.43).

Tablo 4.43 Esnek mekân tercihlerinde etkili olan sıfatlar

	Loft Mekân	Açık Plan	Dönüştürülebilir Tefriş Elemanı	Esnek Olmayan Mekân	Hareketli Duvar
Kadın Katılımcı	Ferah, büyük, dönüştürülebilir tefriş elemanı barındırma, hoş	Hoş, ilginç, samimi, işlevsel	Büyük, malzeme uyumlu, ilginç	Hoş, olumlu, uyumlu, özgün, büyük, ferah, samimi, güzel, ilginç, modern	Büyük, güzel, hoş
Erkek Katılımcı	Hoş, özgün, olumlu, güzel, samimi, ferah	Ferah, malzeme- renk uyumlu, samimi, güzel, hoş, olumlu, esnek	Samimi, güzel, ferah, büyük, basit, hoş	İlginc, samimi, malzeme-renk uyumlu, güzel, hoş, olumlu, uyumlu	Modern
Ortaokul- Lise Mezunu Katılımcı	Büyük	Samimi, ilginç, bölünebilir, işlevsel	Ferah	Hoş, olumlu, özgün, ilginç, samimi, ferah, geniş	Özgün, hoş, modern, ilginç
Lisans- Lisansüstü Mezunu Katılımcı	Hoş, özgün, ferah, basit, ilginç, samimi, güzel	Ferah, ilginç, samimi, güzel, malzeme- renk uyumlu, hoş, özgün, olumlu, uyumlu	Hoş, olumlu, geniş, büyük, ferah, samimi, güzel, ilginç	Güzel, samimi, malzeme-renk uyumlu, ilginç, uyumlu, olumlu, hoş, ferah	Güzel, malzeme-renk uyumlu, samimi, ilginç, uyumlu, olumlu, özgün, hoş, büyük

5 SONUÇ VE ÖNERİLER

Esnek konutlar, kullanıcıların farklı isteklerine ve zamanla değişen ihtiyaçlarına göre uyarlanabilen, değişebilir, dönüşebilir ve sürdürülebilir olan konut olarak tanımlanabilir. Günümüzde kullanıcıların farklı istek ve ihtiyaçları göz önüne alınmadan tasarlanan çok sayıda konutun hem ekonomik anlamda hem de konut arz ve talebi açısından olumsuz etkilere neden olduğu görülmektedir. Bu nedenle konut üretiminde yeni yapılacak konutların esnek konutlar olarak tasarlanmalarının önemli olduğu ve kullanıcıların farklı isteklerine ve zaman içinde değişen ihtiyaçlarına çözüm önerisi olabileceği çalışmanın temel dayanağıdır.

Esnek konutların kavramsal olarak anlamının, tercih durumlarının ve tercih nedenlerinin araştırıldığı bu çalışmada, katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumu farklılıklarına göre elde edilen bulgular yorumlanmaktadır. Araştırma için yapılan yarı-deneysel çalışmada, kadın-erkek ve ortaokul/lise mezunu-lisans/lisansüstü mezunu farklılıklarına göre belirlenen 70 katılımcıya çoklu sınıflama tekniği uygulanmakta ve 20 esnek konut kartı katılımcılar tarafından sınıflandırılmaktadır. Esnek konut hakkında yapılan literatür araştırmasından sonra, çalışmanın ilk adımında konut kartları, işlevsel-mekânsal esneklik ve esnek olmayan mekân kategorisine uygun olarak seçilip katılımcıların bu kartları serbest olarak sınıflandırması ve bu sınıfları etiketlemesi istenmektedir. Böylece esnek konutların kavramsal olarak algılanma biçimi anlaşılmaktadır. Çalışmanın ikinci adımında katılımcılardan kartların tercih kategorilerine göre yapılandırılmış bir şekilde sınıflandırılması ve her kategoriden beğenilen ve beğenilmeyen kart seçimlerinin yapılması beklenmektedir. Burada katılımcılar mekânsal seçimlerinin nedenlerini belirtmektedir. Çalışmanın üçüncü ve son adımında ise katılımcıların mekân kartlarını sıfat çiftleri bazında derecelendirmesi ile mekânsal tercih nedenlerinin anlaşılması hedeflenmektedir. Çalışma sonunda katılımcıların; mekânlar ile ilişkili kavramsal sonuçları, mekânsal tercihlerin ve seçimlerinin

sonuçları, sıfat puanlarına göre ve tercih-sıfat puanları arasındaki ilişkiye göre mekânsal değerlendirme sonuçları açıklanmaktadır.

Tarihsel süreçte mekânın esnekliği; özelleşmemiş, birden fazla işlevin yapılabilirdiği, kayar kapılar ile büyüyen küçülen mekândan yapım sistemindeki gelişmeler ile birlikte geniş açıklıklı plan düzeni, hazır endüstriyel birimlerin ve donatıların mekâna eklenmesi, ara kat kazanımı, dönüşebilir tefriş elemanları ve hareketli duvarların farklı işlevlere ve mekânlara olanak sağlamasına kadar uzanmaktadır. Dünyada esnek mekâna yönelik arayışlar, kullanıcıların memnuniyeti, mekânsal aidiyeti, mekânsal ve sosyal sürdürülebilirliği bağlamında olumlu etkiler barındırdığından dolayı son dönemde önem kazanmıştır. Türkiye’de ise esnek mekân, daha çok farklı büyüklükte mekânların, açık plan düzeninin, teras-bahçe gibi çok amaçlı mekânların ve ara katın oluşması ile gerçekleşmektedir.

Çalışmanın yönteminde, kişisel kategori şemalarını yansıtan bir teknik olan çoklu sınıflamanın esneklik ile bağlantılı seçilen kartlar özelinde katılımcılara uygulanması, katılımcıların mekânsal seçim nedenlerinin anlaşılması ve mekân kartlarını sıfatlar ile derecelendirmesi sonucunda birbirini destekleyen, tamamlayan, kontrol eden ve tercih nedenlerinin anlaşılacağı bir kurgu bulunmaktadır. Bu çalışmada, verilerin toplanması, düzenlenmesi ve analizi ile ilgili yararlanılan teknikler ve istatistiki çalışmaların (sınıflama tekniği, anlamsal farklılaşma ölçeği, korelasyon analizi, hipotez testi, tanımlayıcı analiz, vb.) mimari tasarım alanında yapılan benzer çalışmalarda da yaygın olarak kullanıldığı ve kullanılabileceği görülmektedir.

Konut tercihlerinde mekânın büyük, ferah ve belirli bir stile sahip olması, kullanıcıların yaşam değerlerini ve günlük işlevlerini karşılaması, estetik nitelikler taşıması, vb. özellikler oldukça etkili olmaktadır. Esnek konut tasarımının ve bu tasarımın tercih edilmesinin, kişilerin kendi değerlerini, hobilerini, aktivitelerini gerçekleştirebilmesi için ihtiyaç duyacağı mekân kapasitesini yaratmasından ve mekânda aidiyet hissi uyandırmasından ötürü konut sektörünü olumlu yönde etkileyeceği söylenebilir. Bu bağlamda konut sektöründe yapılan tercihlerin hanehalkı özellikleri ile de yakından ilişkili olduğu gözlenmektedir. Demografik

bir özellik olan cinsiyet ve sosyo-ekonomik bir özellik olan eğitim durumu farklılıkları ve konut tercihleri arasında literatürde bazı bulgular ile karşılaşılmıştır. Bu çalışmada literatürü destekler nitelikte kadın ve erkek katılımcılar için toplumsal rollere göre özelleşen bazı mekânsal tercih farkları bulunmaktadır. Kadın daha ev içinde, içedönük bir yaşam tarzı ile evin işlevselliğiyle ilgilenirken, erkek daha ev dışında, dışadönük bir yaşam tarzı ile evin stiliyle daha çok ilgilenmektedir. Yine literatürü destekler şekilde eğitim düzeyi yükseldikçe mekânın estetiği, eğitim düzeyi azaldıkça mekânın işlevselliği ön planda olmaktadır.

Bu tezin amacında belirtilen, esnek mekânın anlamı ve tercih durumu olmak üzere özetlenen araştırma sorularına bakılırsa, kullanıcıların konut özelinde esnek mekâna bakış açısı öncelikle mekânın boyutları, mekânın uyandırdığı psiko-sosyal etkileri ve esnek kullanım özellikleri ile bağdaştırılmaktadır. Dolayısıyla katılımcıların esnek mekân tanımlarında kavramsal olarak en çok “büyük, küçük, basık, geniş, boğucu, rahatlatıcı, işlevsel, çok amaçlı, kullanışlı” gibi sıfatlara yer verdiği görülmektedir. Çalışma bağlamında konut tasarımlarında tüm katılımcılar açık plan ile sağlanan esnekliği tercih etmektedir. Bunun nedeni, açık planlı esnek mekânların ferah-geniş-hoş-güzel-huzur verici gibi sıfatlar ile tanımlanarak mekânın boyutsal ve psiko-sosyal anlamda uyandırdığı olumlu özelliklerdir. Loft mekân modern-ilginç-hoş sıfatları ile tanımlanırken yarattığı stili ile eğitim düzeyi yüksek ve erkek katılımcılar tarafından ikinci sırada tercih edilmektedir. Kadın ve ortaokul mezunu katılımcılar ise esnek olmayan bazı mekânları fiziksel engellere (kolonlu yapı-yuvarlak biçim, vb.) rağmen açık plan kategorisine daha yakın görerek ikinci sırada tercih etmektedir. Burada hareketli duvar ve özellikle dönüşebilir tefriş elemanı ile sağlanan esnek konut mekânlarının tüm katılımcılar tarafından ilginç ve modern bulunsa da dar-sıkıcı-koyu renkli-boğucu-küçük-basık gibi sıfatlar ile tanımlanması sonucu çok da tercih edilmediği ifade edilebilir. Çalışmanın temel hipotezi, kullanıcıların konut tercihleri ile konutta mekânsal ve işlevsel esneklik kriterlerinin gözetilmesi arasında anlamlı bir ilişki olduğu varsayımı üzerine temellenmektedir. Yapılan analizler sonucunda tüm katılımcılar

açısından işlevsel esneklik kapsamında açık planlı mekânların, mekânsal esneklik kapsamında ise loft mekânların konut tercihinde ön plana çıktığı söylenebilir.

Bu çalışmadan elde edilen bulguların konut mekân üretimi, mekân organizasyonu, tasarımda katılımcı yaklaşım gibi alanlara katkı sağladığı düşünülmektedir. Konut mekân üretiminde hem sektör hemde kullanıcılar açısından konutun “ferah-geniş-büyük-hoş-olumlu” gibi özelliklerinin olması, konutun “kullanışlı-dönüştürülebilir-hareketli-işlevsel” gibi özelliklere sahip olmasından daha önemli görülmekte ve bu durum konut tercihlerine yansımaktadır. Konutun kullanışlı, işlevsel olması önemli olsa da konut öncelikle “büyük, geniş, ferah” olmazsa tercih edilme oranı düşmektedir. Burada insan ergonomisinin ve kullanıcı boyutlarının kültürel özelliklere göre iyi analiz edilmesi ve konut tasarımlarına yansıtılması gerekli görülmektedir. İnsan boyutlarına göre kullanıcının kendini iyi hissedeceği, gerekli gördüğü işlevleri karşılayacak büyüklükte olan, yeterli ışık alan, göze hoş estetik gelen mekânların konut birimlerinde tasarlanması gerekmektedir. Mekân organizasyonu açısından esnek konut planlamasında dönüştürülebilir tefriş elemanlarının kültürel özelliklere uygun olacak şekilde mekân tasarımlarına entegre edilmesi ve daha geniş alanlarda düşünülmesi önerilmektedir. Hareketli duvar içeren esnek mekânlarının farklı işlevlere olanak tanınması (kütüphane, dolap ve benzeri farklı işlevler) ve geniş alanda kurgulanması konut tercihinin artırmaktadır. Geniş ve büyük açıklıklı, ferah, renkleri uyumlu, hoş, güzel mekânların daha çok tercih edildiği söylenebilir.

Bu çalışmada esnek konut tercihlerinin anlaşılabilmesi amacıyla katılımcılar, mekânsal tercihlerini sınıflamış, yorumlamış ve tercih beğenilerini sunmuştur. Yani birebir olarak esnek konut tasarımı için kendi istedikleri, beğendikleri özellikleri ifade etmiş ve tasarıma yönelik fikirlerini ortaya koymuşlardır. Konutu kullanan veya kullanacak olanların konut tasarım sürecine dâhil edilmesi sonucunda, konut tedarikçilerinin kullanıcı tercihleri hakkında bilgi sahibi olacağı, kullanıcıların mekânı benimseyip aidiyet duyacağı ifade edilebilir ve bunun mekânsal sürdürülebilirliğin sağlanmasını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmanın kullanıcı tercihleri bağlamında esnek konut tasarımına yönelik konut üretimi alanının aktörlerine (mimarlar,

yükleniciler, vb.) ve kullanıcılara bir ön veri oluşturabileceği ve bu anlamda konut ve konutta esneklik çalışmaları kapsamında mevcut literatüre katkı sağlayabileceği öngörülmektedir.

Konu alanı ile ilgili öneriler bağlamında konut esnekliği ile ilgili yapılacak bundan sonraki çalışmaların esnek konut ve esnek olmayan konut kullanıcıları arasındaki görüşler ve karşılaştırmalar üzerine kurgulanabileceği ve doktora çalışması kapsamı dışında bırakılan kültürel esneklik ve konut tercihi ilişkilerini irdeleyen çalışmaların konu alanına önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir. Bunun haricinde mimarlık eğitim sürecinde özellikle bina bilgisi derslerinde standart bilgiler dışında esnek mekân çözümlerinin tasarım süreçlerine dâhil edilmesi ve esnekliğin mimari tasarım projelerindeki tasarım yaklaşımlarında önemli bir ölçüt olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilebilir. Ayrıca bu çalışmanın, tasarım sürecine ek olarak meslek pratiğindeki uygulama sürecinde mekâna esnek özellikler katan katlanır yatak, hareketli duvar, dönüşen mobilyalar gibi donatıların üretimindeki işlevsel ve boyutsal özelliklerin ya da renk-malzeme tercihi gibi estetiksel özelliklerin kullanıcı tercihleri açısından yeniden gözden geçirilmesine yönelik bir gerekliliği öne çıkardığı söylenebilir.

Dünyada ve Türkiye’de bireyselleşen, küçülen hanehalkının konut sektöründe daha küçük mekânlarda tüm ihtiyaçlarını giderebilmesi, mekânı kişiselleştirerek mekâna aidiyet duyması ve yaşadığı konuttan memnun olması için esnekliğin göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Öte yandan hanehalkı büyüklüğünün daha fazla olduğu ve daha büyük mekânlarda yaşadığı durumlarda ise büyük mekânların daha işlevsel kullanılabilmesi adına çok amaçlı kullanıma uygun olarak tasarlanması ve esnekliğin boyutsal, kültürel, psikolojik, vb. özellikler dikkate alınarak konut tasarımı ve üretimi aşamalarında önemli bir girdi olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

- [1] F. Yürekli, Mimari Tasarımda Belirsizlik: Esneklik-Uyabilirlik İhtiyacının Kaynakları ve Çözümü Üzerine Bir Araştırma, İTÜ Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1983.
- [2] A. Atasoy, Değişen İhtiyaçlar Karşısında Konut Tasarlamasının Mevcut Konutların Değerlendirilmesi Yolu İle Geliştirilmesi, İTÜ, Doktora Tezi, İstanbul, 1973.
- [3] A. Rabaneck, Sheppard, D., Town, P., Housing: Flexibility? Architectural Design, 43, Feb. s.698-727, 1973.
- [4] Rabaneck, A., D. Sheppard ve P. Town, "Housing: Flexibility/Adaptability?" Architectural Design, 44, Feb. s.76-90, 1974.
- [5] Ö.Ş. Deniz, Çok Katlı Konut Tasarımında Kullanıcıların Esneklik Taleplerini Karşılacak Yapı Elemanlarının Seçimine Yönelik Bir Karar Verme Yaklaşımı, Doktora Tezi, İTÜ Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1999.
- [6] N. Hamdi, "Housing Without Houses Participation, Flexibility, Enablement", Intermediate Technology Publications Ltd, Londra, First Published by Van Nostrand Reinhold 1991 by Nabeel Hamdi, 1991.
- [7] H. Hertzberger, "Lessons for Students in Architecture", Netherlands, 1991.
- [8] Y. Sey, M. Tapan, "Toplu Konut Üretiminde Uygulanan Yapım Sistemlerinin Analizi ve Değerlendirmesi", TÜBİTAK Yapı Araştırma Enstitüsü Yayını, 1987.
- [9] H. Priemus, "Flexible Housing: Fundamentals and Background", Open House International, vol.18, no:4, 1993.
- [10] E. Karni, "Enhancing User Flexibility in Adaptable Dwelling Units in High-rise Public Housing", Vol.20, No: 2, 1995.
- [11] T. Schneider, ve J. Till, "Flexible Housing", New York, Elsevier, Oxford, 2007.
- [12] S. Kendall, J. Teicher, "Residential Open Building", Londra, 2000.
- [13] N. J. Habraken, "Supports: An Alternative to Mass Housing", The Architectural Press, London, 1972.
- [14] Ö. Ş. Deniz, "20.YY'da Değişebilir Konut Uygulamaları" Arredamento Mimarlık Dergisi, 100+66, s.114-123, 2004.
- [15] Ö. Ş. Deniz, "Sürdürülebilir Yapma Çevre İçin Bir Tasarım ve Yapım Yaklaşımı: Açık Yapı" Arredamento Mimarlık Dergisi, 244, s.69-77, 2011.
- [16] C. İlhan, Tüketici Odaklı Konut Arzında Esneklik ve Yalınlık Yaklaşımları, YTÜ, Doktora Tezi, İstanbul, 2008.
- [17] E. Stoa, "Adaptable Housing Areas Improved quality with less space (Norway)", Open House International, vol.28, no:1, Mart, 2003.

- [18] B. Leupen, "A New Way of Looking at Flexibility", Open House International, vol.30, no:1, Mart, 2005.
- [19] D. W. Lans, and C. M. Hofland, "Flexibility, how to accommodate unknown future housing requirements", XXXIII IAHS World Congress on Housing Transforming Housing Environments through Design, 2005.
- [20] R. M. Al-Dakheel, "The Role of Flexibility in Sustainable Prototype Unit Design: Riyadh Commercial Housing Developments, RCHD, Case Study", vol.35, no.2, s. 545-567, 2007.
- [21] G. Gilani, Evaluating Flexibility Notions in Mass Housing of North Cyprus through Learning from Her Rural Vernacular Architecture, Master of Science in Architecture, Eastern Mediterranean University, Gazimağusa, North Cyprus, 2012.
- [22] M. Ateş, Toplu Konutlarda Esneklik Amaçlı Yaklaşımlar Üzerine Bir İnceleme, İTÜ Yüksek lisans Tezi, İstanbul, 1988.
- [23] E. Ergöz Karahan, A. Ş. Özüekren, "Gender in Housing Career" URBAN DYNAMICS & HOUSING CHANGE - Crossing into the 2nd Decade of the 3rd Millennium, 22nd International Housing Research Conference, 4-7 July, İstanbul, 2010.
- [24] D. Amole, "Gender Differences in User Responses to Students Housing", Procedia - Social and Behavioral Sciences, 38, s. 89 – 99, 2012.
- [25] H. Boumeester, "Traditional Housing Research Demand", In Jansen, S.J.T., Coolen, H. & Goetgeluk, R., (eds), The Measurement and Analysis of Housing Preference and Choice. Dordrecht: Springer, s. 31, 2011.
- [26] M. Stuart-Fox, "Higher Educated Residential Preference and The Marketing of Private Housing in the Amsterdam Metropolitan Area and Hong Kong", Research Master Urban Studies Thesis, University Of Amsterdam, s. 9-10, 2015.
- [27] A. Sev, "Sürdürülebilir Mimarlık", Yem Yayın, İstanbul, 2009.
- [28] H. Sadıkoğlu, A. Özsoy, "Modern Dönem Konut Stokunda Mekânsal Kalitenin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma", Megaron Dergisi, Cilt 12, Sayı No:2, s. 203-212, 2017.
- [29] E. Hasgöl, Konut Tasarımında Bir Kalite Unsuru Olarak Esneklik Temelli Yaklaşımların Değerlendirilmesi, İTÜ Fen Bilimleri, Doktora Tezi, İstanbul, 2018.
- [30] A. Rapoport, "Kültür, Mimarlık, Tasarım", Çev. Selçuk Batur. Yem Yayın, 2004.
- [31] Y. Dülgeroğlu Yüksel, S. Aydınli, G. Pulat, Z. Yılmaz ve M. Özgünler, "Toplu Konutlarda Nitelik Sorunu" Cilt I-II, Konut Araştırmaları Dizisi 4, 1996.
- [32] H. Sanoff, "Visual Research Methods in Design", Department of Architecture, School of Design, North Carolina State University, Van Nostrand Reinhold, New York, 1991.
- [33] L. Groat, D. Wang, "Architectural Research Methods" Second Editions, Canada, 2013.

- [34] A.M. Wilson, The Development of Architectural Concepts: A Comparative Study of Two Schools of Architecture, Doctor of Philosophy Thesis, University of Surrey, 1989.
- [35] L. Groat, "Meaning Post-Modern Architecture: An Examination Using The Multiple Sorting Task", Journal of Environmental Psychology, 2, s.3-22, 1982.
- [36] A. S. Aslan, Türkiye’de Finansallaşmanın İpotekli Konut Kredileri Üzerinden Değerlendirilmesi: İstanbul Örneği, YTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2018.
- [37] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Esnek", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [38] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Esneklik", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [39] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Değişmek", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [40] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Uymak", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [41] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Büyüme", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [42] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "Uyarlama", <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [43] Türk Dil Kurumu Sözlükleri "dönüşmek", <http://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 13.07.2019).
- [44] Oxford Sözlük "flexibility", <https://en.oxforddictionaries.com/definition/flexibility> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [45] Oxford Sözlük "adaptable", <https://en.oxforddictionaries.com/definition/adaptable> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).
- [46] Oxford Sözlük "convert", <https://www.lexico.com/en/definition/convert> (Erişim Tarihi: 13.07.2019).
- [47] Oxford Sözlük "change", <https://www.lexico.com/en/definition/change> (Erişim Tarihi: 13.07.2019).
- [48] Cambridge Sözlük "flexibility", <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/flexible?q=flexibility> (Erişim Tarihi: 13.07.2019).
- [49] Cambridge Sözlük "adaptable", <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/adaptable?q=adaptability> (Erişim Tarihi: 13.07.2019).
- [50] Cambridge Sözlük "change",

https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/change_1 (Erişim Tarihi: 13.07.2019).

[51] Cambridge Sözlük “transform”,

<https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/transform> (Erişim Tarihi: 13.07.2019)

[52] R. Kronenburg, “Flexible Architecture: The Cultural Impact of Responsive Building”, Open House International, vol.30, no:2, Haziran, 2005.

[53] K. C. Kızmaz, F. Çimşit Koş, “Esneklik Kavramında Kullanıcı Katılımının Önemi ve Güncel Yaklaşımlar”, Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Dergisi, Sayı 8 (2), 111-142, 2015.

[54] Ö. Küçükerman, ř. Güner, “Anadolu Mirasında Türk Evleri”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Sanat Tarihi Dizisi, 1994.

[55] C. Bektaş, “Türk Evi”, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1996.

[56] O. Torun, Gelenek ve Çağdaşlık Kesitinde Türk ve Japon Evi, Maltepe Üniversitesi. Yüksek lisans Tezi, 2018.

[57] H. Engel, “The Japanese House Tradition for Contemporary Architecture”, First Ed., Tokyo, Japan, 1964.

[58] “Fusuma” <https://japanese-tradition.com/en/fusuma/> (Erişim Tarihi: 16.01.2018).

[59] “Shoji”, <http://bartokdesign.com/category/shoji-doors> (Erişim Tarihi: 16.01.2018).

[60] “Tatami”, <http://www.princehotels.com/ryuguden/guest-rooms/japanese-style-tatami-rooms/> (Erişim Tarihi: 16.01.2018).

[61] E. Erdemir, Culture-Space Relationship: Japanese Traditional Residential Interiors, Bilkent Üniversitesi, Yüksek lisans Tezi, 1993.

[62] K. Frampton, “Modern Architecture: A Critical History”, Thames and Hudson, Third Edition, Londra, 1992.

[63] “Schröder House”, <https://www.archdaily.com/99698/ad-classics-rietveld-schroder-house-gerrit-rietveld> (Erişim Tarihi: 15.12.2018).

[64] P. Johnson, “Mies Van Der Rohe”, The Museum of Modern Art, New York, 1947.

[65] C. Zimmerman, “Mies Van Der Rohe 1886-1969-The Structure of Space” Tashen, 2006.

[66] “Maison Loucheur” <http://plansofarchitecture.tumblr.com/post/102157162644/le-corbusier-maison-loucheur-1928-1929-unbuildt> (Erişim Tarihi: 30.01.2019).

[67] T. Schneider, J. Till, “Flexible Housing: The Means To The End” vol.9 nos ¾, 2005.

- [68] Archdaily, “Unite d’Habitation” <https://www.archdaily.com/85971/ad-classics-unite-d-habitation-le-corbusier> (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- [69] A. Friedman, “The Adaptable Houses-Designing Homes For Change”, McGraw Hill, New York, 2002.
- [70] “Unite D-Habitation”, <https://www.architectural-review.com/essays/views-on-le-corbusiers-unite-dhabitation/10008291.article> (Erişim Tarihi: 20.01.2018).
- [71] “Unite D-Habitation”, <https://www.dezeen.com/2018/06/18/le-corbusier-philipp-mohr-le-corbusier-berlin-unite-habitation/> (Erişim Tarihi: 28.02.2018).
- [72] M. Gjakun, Flexibility and Comfort in Limited Dwelling Interior, Department of Architecture and Urban studies, Politecnico di Milano, Phd Thesis, Milano, 2015.
- [73] “Yona Friedman”, http://www.yonafriedman.nl/?page_id=363 (Erişim Tarihi: 20.01.2018).
- [74] M. Napier, “Core housing, enablement and urban poverty”, University of Newcastle Upon Tyne, United Kingdom, 2002.
- [75] D. Gülaydın, Konutta Memnuniyet Ve Tasarım İlişkisi Açısından Çekirdek Konutlarda Esneklik Araştırması, İTÜ Yüksek Lisans Tezi, 2004.
- [76] Ikaputra, “Core House: A Structural Expandability for living Study Case of Yogyakarta Post Earthquake 2006, DIMENSI TEKNIK ARSITEKTUR Vol. 36, No. 1, Juli 2008: 10–19, 2008.
- [77] W. A. Marome, S. Rittironk, “Thai Incremental Housing Experience, Faculty of Architecture and Planning”, Thammasat University Bangkok, Thailand, 2009.
- [78] N. J. Habraken, “Uses Of Levels”, Open House International, vol.27, no.2, June, 2002.
- [79] “Extendible Houses”, <https://plans.arch.ethz.ch/archives/building/extendible-houses-t-hool> (Erişim Tarihi: 20.01.2019).
- [80] J. Hartany, A. Le, “NextGen Housing Chapter Study: On flexible spaces and modularity”, <https://pdfs.semanticscholar.org/39ee/4f51d617f6a26711fb6efad195f5785760ea.pdf> (Erişim Tarihi: 20.01.2019).
- [81] “Moshe Safdie Houses”, <https://www.safdiearchitects.com/projects/habitat-67> (Erişim Tarihi: 26.03.2019).
- [82] “Moshe Safdie Houses”, <https://www.archdaily.com/906340/safdie-architects-completes-an-extensive-restoration-of-unit-at-habitat-67> (Erişim Tarihi: 26.03. 2019).
- [83] “Diaogoon House”, <https://www.hertzberger.nl/images/nieuws/DiaogoonHousingDelft2016.pdf> (Erişim Tarihi: 14.02.2019).

- [84] “Diaagoon House”, <http://bustler.net/news/2396/herman-hertzberger-to-receive-the-2012-royal-gold-medal> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [85] “Diaagoon House” <https://www.ahh.nl/index.php/en/projects2/14-woningbouw/79-diaagoon-experimental-housing> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [86] “Diaagoon House”, <https://www.dezeen.com/2011/12/06/key-projects-by-herman-hertzberger/> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [87] “Hollabrunn Project”, http://www.jsbielicki.com/uhl/Projekte/Wohnen_morgen/m-photo_1/m-photo_1.html (Erişim Tarihi: 26.01.2019).
- [88] “Papendrecht Housing”, <http://www.habraken.com/html/molenvliet.htm> (Erişim Tarihi: 16.12.2018).
- [89] “Nemausus Housing”, <http://www.jeannouvel.com/en/projects/nemausus/> (Erişim Tarihi: 21.09.2020).
- [90] “Nemausus Housing”, <https://www.atlasofplaces.com/architecture/nemausus/> (Erişim Tarihi: 15.02.2019).
- [91] “Open Building”, <http://www.open-building.org/ob/next21.html> (Erişim Tarihi: 17.12.2018).
- [92] T. Schneider, J. Till, “Flexible Housing: Opportunities and Limits”, Theory, arq, vol.9. no.2, s.157-166, 2005.
- [93] “Greenwich Millennium Housing”, <https://www.proctorandmatthews.com/project/greenwich-millennium-village-0/> (Erişim Tarihi: 28.02. 2019).
- [94] “Quinta Monroy Elemental”, <https://www.archdaily.com/10775/quinta-monroy-elemental> (Erişim Tarihi: 28.02.2019).
- [95] L. Aras, “Yerin Ruhunun İzleri: Mimarlığın Masumiyet Çağına Dönüşü”, Sosyoloji Divanı, 7, Ocak-Haziran, 2016.
- [96] C. Nuijsink ve Elemental, 2008, http://www.elementalchile.cl/wp-content/uploads/080814_QM_Mark_Magazine_HQ.pdf (Erişim Tarihi: 4.12.2018)
- [97] “Villa Verde Housing”, <https://www.archdaily.com/447381/villa-verde-housing-elemental> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [98] “Villa Verde Housing”, <https://archello.com/project/villa-verde-housing> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [99] “Monterrey Housing”, <https://www.archdaily.com/52202/monterrey-housing-elemental> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [100] “Le Espejo Housing”, <http://www.mimdap.org/?p=21867> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [101] “Renca Housing”, <https://www.world-architects.com/en/architecture-news/reviews/social-housing-in-iquique-y-renca> (Erişim Tarihi: 5.12.2018)

- [102] “Domino Houses”, <https://proyectos4etsa.wordpress.com/2012/01/02/proyecto-domino-21-etsam-madrid-2004/> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [103] “Domino Houses”, <http://1314510taldeaagidomirodrisagasti.blogspot.com/2013/11/egitura-metalikoa-moduloak.html> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [104] “Domino Houses”, <http://informesdelaconstruccion.revistas.csic.es/index.php/informesdelaconstruccion/article/viewFile/756/841> (Erişim Tarihi: 19.02.2019).
- [105] “Lleida Pampols” <https://www.archdaily.com/133269/19-subsidized-dwellings-for-young-people-at-the-old-town-center-in-lleida-pampols-arquitecte> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [106] “Sharifi-Ha-House”, <https://www.konseptprojeler.com/sharifi-ha-house> (Erişim Tarihi: 7.01.2019).
- [107] “Sharifi-Ha-House”, <https://www.dezeen.com/2014/08/22/rotating-rooms-sharifi-ha-house-next-office-tehran-iran/> (Erişim Tarihi: 7.01.2019).
- [108] “Sharifi-Ha-House”, <https://www.archdaily.com/522344/sharifi-ha-house-nextoffice> (Erişim Tarihi: 7.01.2019).
- [109] “Sharifi-Ha-House”, https://www.arkitera.com/wp-content/uploads/2014/09/00_Photo-by-Parham-Taghioff.jpg.jpeg (Erişim Tarihi: 22.09.2020).
- [110] “Cite-A-Docks”, <http://www.contemporist.com/cite-a-docks-student-housing-by-cattani-architects/> (Erişim Tarihi: 17.02.2019).
- [111] “Cite-A-Docks”, <http://1314510taldeaagidomirodrisagasti.blogspot.com/2013/11/egitura-metalikoa-moduloak.html> (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [112] “Cite-A-Docks”, http://www.contemporist.com/cite-a-docks-student-housing-by-cattani-architects/sh_290910_15/ (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [113] “Cite-A-Docks”, http://www.contemporist.com/cite-a-docks-student-housing-by-cattani-architects/sh_290910_06/ (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [114] “Cite-A-Docks”, http://www.contemporist.com/cite-a-docks-student-housing-by-cattani-architects/sh_290910_17/ (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [115] “Incremental Social Houses”, <https://www.archdaily.com/889897/architects-propose-120-incremental-social-houses-for-iquitos-peru> (Erişim Tarihi: 5.12.2018).
- [116] T. avdar, “Toplum Bilinlenmesinde Araç Olarak Katılımsal Tasarım: “İzmit Yenilikçi Yerleşmeler Projesi” Mimarlık Dergisi, 154, Sayı 16, 1, 55-60, 1978.
- [117] “NP12 Evleri”, http://www.mimarizm.com/ilk-yapi/np12-evleri_123009 (Erişim Tarihi: 12.02.2019).

- [118] “NP12 Evleri”, http://www.ddrlp.com/tr/project_detail.asp?ID=13 (Erişim Tarihi: 12.02.2019).
- [119] N. Hızlı, B. Mızrak, “Re-Thinking Loft Buildings in the Scope of Housing Production in Turkey”, *Megaron Dergisi*, 10 (4), s.479-493, 2015.
- [120] “Levent Loft Konutları”, <http://residenceindex.com/proje/11/levent-loft.html> (Erişim Tarihi 22.09.2020).
- [121] A. D. Işikkaya, “Loft Tipi Konutların Başkalaşım Süreci Bağlamında Türkiye’de Loft Kavramının Analizi: Levent Loft rneği”, *Megaron Dergisi*, Cilt Vol.10, Sayı No. 2, 2005.
- [122] “Levent Loft Konutları”, <https://www.archdaily.com/62092/levent-loft-tabanlioglu> (Erişim Tarihi: 26.01.2019).
- [123] “Still İstanbul Konutları”, http://www.tecemimarlik.com/project_item/still-istanbul-konutlari/ (Erişim Tarihi: 20.03.2019).
- [124] “Ecocity”, <http://www.adnankazmaoglu.com/eng/images/portfolio/174/ecocity.pdf> (Erişim Tarihi: 20.03.2019).
- [125] Ecocity İstanbul/Türkiye, *Arredamento Mimarlık Dergisi*, 2009:9, s. 49-55, http://www.adnankazmaoglu.com/pdf/Arredamento_2009_09_Ecocity.pdf (Erişim Tarihi: 20.03.2019).
- [126] “Ecocity”, <http://www.adnankazmaoglu.com/eng/portfolio-174.html> (Erişim Tarihi: 20.03.2019).
- [127] “Nef Konutları”, <http://www.arkiv.com.tr/proje/nef-163/2879>, (Erişim Tarihi: 26.03.2019).
- [128] I. Dikeç, Küçük Konutların İ Mekân Tasarımında İşlevsellik Bağlamında Esneklik: Nef Flats Levent 163 rneği, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- [129] “Nef Konutları”, <http://www.nef.com.tr/nef-flats-levent-163> (Erişim Tarihi: 26.03.2019).
- [130] “Nef Konutları”, <http://www.nef.com.tr/nef-kesifleri> (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- [131] “Nef Konutları”, <http://www.nef.com.tr/foldhome> (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- [132] “Nef Konutları”, <http://www.nef.com.tr/foldoffice> (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- [133] “İstinye Konutları”, <http://www.arkiv.com.tr/proje/istinye-konutlari/3152> (Erişim Tarihi: 19.03.2019).
- [134] “Noxx Konutları”, <http://www.arkiv.com.tr/proje/noxx-apartmani/2549> (Erişim Tarihi: 19.03.2019).
- [135] “Noxx Konutları”, http://www.mimarizm.com/mimari-projeler/konut/noxx-apartmani_113096 (Erişim Tarihi: 19.03.2019).

- [136] “Microloft Bulut Konutları”, <http://www.arkitera.com/proje/4100/microloft-bulut> (Erişim Tarihi: 19.03.2019)
- [137] “Tekfen Hep Konutları”, <http://cmmimarlik.com.tr/projeler/tekfen-hep-istanbul/> (Erişim Tarihi: 11.03.2019).
- [138] D. Hasol, Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, Yapı Yayın 9. Baskı, 2005.
- [139] R. J. Lawrance, “Housing, Dwelling and Homes”, John Wiley&Sons, New Mexico, USA, 1987.
- [140] D. Kuban, “Ev Üzerine Felsefe Kırıntıları, Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme”, Tarih Vakfı Yayınları, 1996.
- [141] A. Sağsöz, T. Zorlu, “Müstakil Konut Sitelerinde Kullanıcı Tercihlerine Bağlı Fiziki Müdahaleler: Trabzon Örneği”, METU (27:2), 189-206, 2010.
- [142] S. J. T. Jansen, “Different Values, Different Housing? Can Underlying Value Orientations Predict Residential Preference and Choice?” Housing, Theory and Society, 31:3, 254-276, 2014.
- [143] A. H. Maslow, “Motivation And Personality”, by Harper & Row, Publishers, Inc., NewYork, 1954.
- [144] E. Edgü, Konut Tercihlerinin Mekânsal Dizin ve Mekânsal Davranış Parametreleri İle İlişkisi, İTÜ, Doktora Tezi, İstanbul, 2003.
- [145] Cambridge Sözlüğü “preference”, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/preference> (Erişim Tarihi: 24.06.2019).
- [146] A. İ. Çebi, Preference For Environmental Attributes For Different Setting Types, Bilkent Üniversitesi, Yüksek lisans tezi, 2007.
- [147] S. J. T. Jansen, H. C. C. H. Coolen, “Housing Preferences”, Elsevier, Delft University of Technology, Delft, The Netherlands, 2012.
- [148] H. Coolen, “The Meaning of Dwelling Features Conceptual and Methodological Issues” Sustainable Urban Areas, Delft University Press, Delft University of Technology, The Netherlands, 2008.
- [149] M. J. Sirgy, S. Grzeskowiak, ve C. Su, “Explaining housing preference and choice: The role of self-congruity and functional congruity”, Journal of Housing and the Built Environment, 20:329–347, 2005.
- [150] T. Kauko, “Expressions of Housing Consumer Preferences: Proposition for a Research Agenda”, Housing, Theory and Society, Vol. 23, No. 2, 92–108, 2006.
- [151] K. J. Kam, A. S. H. Lim, K. M. Al-Obaidi, ve T. Shwan, “Evaluating Housing Needs And Preferences Of Generation Y İn Malaysia”, Planning Practice & Research, 33:2, 172-185, 2018.
- [152] S. R. Gehrke, K. M. Currans, ve K. J. Clifton, “Assessing The Importance Of Housing, Accessibility, And Transportation Characteristics On Stated

Neighbourhood Preference”, International Journal of Urban Sciences, 23:1, s.49-66. 2019

[153] R. Alga, Yaşam Döngüsüne Bağlı Olarak Konut Tasarımını Etkileyen Faktörler, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek lisans Tezi, İstanbul, 2005.

[154] D. Amole, “Students' Housing Preferences In Southwestern Nigeria”, Journal of Architectural and Planning Research, vol.28, no:1, 44-57, 2011.

[155] F. Wu, “Housing Environment Preference Of Young Consumers In Guangzhou, China Using The Analytic Hierarchy Process”, Property Management, Vol. 28 No. 3, pp. 174-192, 2010.

[156] H. Coolen, J. Hoekstra, “Values As Determinants of Preferences for Housing Attributes”, Journal of Housing and The Built Environment 16: 285–306, 2001.

[157] T. Garling, R. G. Golledge, “Environmental Perception and Cognition”, Advances in Environment, Behavior, and Design Volume 2, ed. Ervin H. Zube, Gary T. Moore, s.203-230, 1989.

[158] S. Aydın, Mekânsal Değerlendirmede Algısal Yargılara Dayalı Bir Model, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 1986.

[159] A.T. Purcell, “Landscape Perception, Preference, And Schema Discrepancy”, Environment and Planning B: Planning and Design, volume 14, pages 67-92, 1987.

[160] Ç. İmamoğlu, “Complexity, Liking And Familiarity: Architecture And Non-Architecture Turkish Students'assessments Of Traditional And Modern House Facades”, Journal of Environmental Psychology 20, s. 5-16, 2000.

[161] W. Fawcett, I. Ellingham, ve S. Platt, “Reconciling the Architectural Preferences of Architects and the Public The Ordered Preference Model”, Environment and Behavior, Volume 40 Number 5: 599-618, 2008.

[162] A. Akalın, K. Yıldırım, C. Wilson, Ö. Kılıçoğlu, “Architecture And Engineering Students' Evaluations Of House Facades: Preference, Complexity And Impressiveness”, Journal of Environmental Psychology 29: 124–132, 2009.

[163] A. Çapanoğlu, Konut Yaşama Mekânlarında Kullanılan Stillerin Kullanıcı Tercihleri Üzerindeki Etkisi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2014.

[164] Y. B. Akça Özbudak, Mimarlıkta Genel Estetik Değerlendirme Ve Çağrışımsal Anlam: Bir Araç Olarak Analoji, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.

[165] K. M. Gibler, E. Lee, “The Impact of Economic, Demographic, and Cultural Changes on Preferences for Independent Living Arrangements and Seniors Housing in South Korea”, Journal of Housing for the Elderly, 19:2, 87-106, 2005.

[166] D. Wang, S. Li, “Socio-economic differentials and stated housing preferences in Guangzhou, China”, Habitat International, 30, 305–326, 2006.

- [167] “Kalite”, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.5c18fa84c2b667.43588493 (Erişim Tarihi: 18.12.2018).
- [168] G. Bodamyalı, “Kapalı Sitelere Yönelik Hane Halkı Hareketliliğinin Kullanıcı Memnuniyeti Üzerinden Değerlendirilmesi: Ataköy Örneği”, İTÜ Yüksek lisans Tezi, 2018.
- [169] Ö. L. Kellekçi, Kullanıcıların Konut ve Çevresel Kalite Memnuniyetinin Belirleyicileri: İstanbul Metropoliten Alan Örneği, İTÜ, Doktora Tezi 2005.
- [170] Z. E. Kahraman, S. S. Özdemir, “Kentsel Dönüşümü Gündeme Gelen Bir Alan İçin Konut Memnuniyeti Araştırması: Türk-iş Blokları Örneği” Megaron Dergisi, 12(4):619-634, 2017.
- [171] A. Can, “SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi”, Pegem Akademi, Ankara, 2017.
- [172] D. V. Canter, J. Brown, ve L. Groat, “A Multiple Sorting Procedure for Studying Conceptual Systems”, The Research Interview: Uses and Approaches. London: Academic Press, s.79-114, 1985.
- [173] M. J. Scott, D.V. Canter, “Picture or Place? A Multiple Sorting Study of Landscape”, Journal of Environmental Psychology, 17, s.263–281, 1997.
- [174] A. Rapoport, “Theory, Culture and Housing”, Housing, Theory and Society, 17:4, 145-165, 2001.
- [175] H. Sanoff, “Measuring Attributes Of The Visual Environment”, Designing For Human Behaviour: Architectural And Behaviour Science, Ed. Jon Lang, Dowden Hutchinson Ross Inc, Pennsylvania, 1974.
- [176] H. Sanoff, “Youth’s perception & Categorizations of Residential Cues”, Environmental Design Research, Wolfgang Preiser (ed.), Volume I, Selected Papers, Routledge, s.84-97, 1973.
- [177] K. Devlin, “An Examination of Architectural Interpretation: Architects Versus Non-Architects”, The Journal of Architectural and Planning Research, 7:3, 235-244, 1990.
- [178] R. G. Hershberger, “A Study Of Meaning And Architecture”, Environmental Aesthetics, Theory, Research And Applications, ed. Jack L. Nasar, s.175-194, 1988.
- [179] R. Kaplan, “Predictors Of Environmental Preference: Designers and "Clients", Environmental Design Research Volume I - Selected Papers, ed. Wolfgang Preiser, s.265-274, 1973.
- [180] F. Downing, “Image Banks: Dialogues Between The Past and The Future”, Environment and Behaviour, vol.24 no.4, Temmuz, 1992.
- [181] B. Kramer, “Classification of Generic Places: Explorations with Implications for Evaluation”, Journal of Environmental Psychology, 15, s.3-22, 1995.
- [182] E. Erdoğan, Mimarlık Eğitiminin Görsel İmajların Yorumu Üzerine Etkisi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2010.

- [183] Ç. Polatoğlu, “Mimarlıkta Görsel Etki Değerlendirme Yöntem ve Teknikleri”, Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Basım Yayın Merkezi, İstanbul, 2012.
- [184] R. B. Bechtel, “The Ubiquitous World Of Paper And Pencil Test”, Methods And Environmental and Behavioral Research, Ed. Robert R. Bechtel, Robert W. Marans, William Michelson. Robert E.Krieger Publishing Company, Florida, 1990.
- [185] R. Küller, “Beyond Semantic Measurement”, Architectural Psychology, Proceeding Of The Lund Conference, Ed. Rikard Küller, Student Litteratur, 1973.
- [186] S. C. Wedin, L. L. Avant, ve L. Wolins, “Communication of Residential Space by Architectural Graphics”, Architectural Psychology, Proceeding Of The Lund Conference, Ed. Rikard Küller, Student Litteratur, 1973.
- [187] R. G. Hershberger, R. C. Cass, “Predicting User Responses To Building”, Environmental Aesthetics Theory Research And Applications, Cambridge University Press, 1988.

Çoklu Sınıflama Yönteminde Kullanılan Fotoğraf Kaynakları

[188] Fotoğraf 1

<https://www.archdaily.com/891738/loft-sao-paulo-treszerosete/5ac1df29f197ccce9f000565-loft-sao-paulo-treszerosete-photo>
[2.04.2019]

[189] Fotoğraf 2

<https://www.porterdavis.com.au/blog/posts/2016/10/open-plan-living>
[14.04.2019]

[190] Fotoğraf 3

<https://interiorzine.com/2018/05/17/22-hide-a-bed-ideas/> [4.07.2019]

[191] Fotoğraf 4

<https://www.homedit.com/columns-inside-outside-house/living-room-column-arch/> [4.04.2019]

[192] Fotoğraf 5

<https://interiorzine.com/2018/05/17/22-hide-a-bed-ideas/> [4.07.2019]

[193] Fotoğraf 6

<https://www.homedit.com/modern-loft-remodel/brazil-industrial-loft-by-diego-revollo-arquitetura-industrial/> [7.07.2019]

[194] Fotoğraf 7

http://www.mimarlar.com/8BF4751E275541FA8331043A7C36B7E5/b3_evi/ptype [23.04.2019]

[195] Fotoğraf 8

https://www.huffpost.com/entry/movable-walls-a-solution-for-small-homes_n_562a51fde4b0443bb563ad3b [31.03.2019]

[196] Fotoğraf 9

<http://ceburattan.com/3134-four-season-porch-designs/> [17.06.2020]

[197] Fotoğraf 10

<https://interiorzine.com/2018/05/17/22-hide-a-bed-ideas/> [4.07.2019]

[198] Fotoğraf 11

<https://livingroomideas.eu/10-loft-style-living-room-design-ideas/> [5.07.2019]

[199] Fotoğraf 12

<https://www.washingtonian.com/2019/05/30/the-five-best-looking-open-houses-this-weekend-6-1-6-2/> [5.07.2019]

[200] Fotoğraf 13

<https://www.6sqft.com/peter-kostelov-transforms-a-dark-uptown-apartment-into-a-multifunctional-home-with-sliding-furniture/> [19.07.2019]

[201] Fotoğraf 14

<http://4betterhome.com/modern-classic-house-interior-with-eclectic-touch/> [22.04.2019]

[202] Fotoğraf 15

<https://www.housebeautiful.com/room-decorating/a4443/ikea-moveable-walls/> [31.03.2019]

[203] Fotoğraf 16

<https://livingroomideas.eu/10-loft-style-living-room-design-ideas/> [5.07.2019]

[204] Fotoğraf 17

<https://homedroidtheme.blogspot.com/2020/01/open-space-interior-design-ideas.html> [4.12.2020]

[205] Fotoğraf 18

<https://www.dwell.com/article/everything-in-place-living-big-enorme-studio-92f84c7d/6459895036419846144> [6.07.2019]

<https://www.dwell.com/article/everything-in-place-living-big-enorme-studio-92f84c7d/6459895038928039936> [6.07.2019]

[206] Fotoğraf 19

http://images.traditionalhome.mdpcdn.com/sites/traditionalhome.com/files/slide/101664116_p.jpg [18.06.2020]

[207] Fotoğraf 20

<https://www.dwell.com/article/everything-in-place-living-big-enorme-studio-92f84c7d/6459894990953291776> [6.07.2019]

<https://www.dwell.com/article/everything-in-place-living-big-enorme-studio-92f84c7d/6459894985627451392> [6.07.2019]

A

ANKET FORMLARI

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Mimarlık Bölümü Mimari Tasarım Anabilim Dalında yapmakta olduğum Doktora Tezım için anket soruları aşağıdadır. Verilen yanıtlardan elde edilen veriler bilimsel amaçlı tez ve makale kapsamında kullanılacaktır. Katkılarınız için çok teşekkür ederim.

1) SERBEST SINIFLAMA

Size karıştırılarak verilen 20 adet fotoğrafı kendinize göre anlamlı kategoriler/gruplamalar yapacak şekilde sınıflayınız. Fotoğraflarla istediğiniz kadar sınıflama/gruplama yapabilir, istediğiniz gruba istediğiniz kadar fotoğraf koyabilirsiniz. Sonrasında her bir grubun yanına seçtiğiniz fotoğraf numarasını ve oluşturduğunuz grubun ismini/etiketini yazınız. (Fotoğraf numaraları arkadadır)

Gruplar	Fotoğraf Numaraları	Etiketler/İsimler	
Grup 1		Etiket 1	
Grup 2		Etiket 2	
Grup 3		Etiket 3	
Grup 4		Etiket 4	
Grup 5		Etiket 5	
.....		.....	
.....		.....	

2) YAPILANDIRILMIŞ SINIFLAMA

Serbest sınıflamadan sonra 20 adet fotoğrafı kendi konutunuzda tercih edip-etmeme durumunuza göre her grupta 4 fotoğraf olacak şekilde sınıflayınız. (5 puan: Kesinlikle tercih ederim, 4 puan: Tercih ederim, 3 puan: Ne tercih ederim ne tercih etmem, 2 puan: Tercih etmem, 1 puan: Kesinlikle tercih etmem) Her grup içinden konutunuzda en çok tercih edeceğiniz 1 fotoğrafı seçiniz. Daha sonra seçilen fotoğrafı kendi konutunuzda tercih etme ya da tercih etmeme nedeninizi/nedenlerinizi yazınız.

Tercih Durumu	Kesinlikle Tercih Ederim (5 Puan)	Tercih Ederim (4 Puan)	Ne Tercih Ederim Ne Tercih Etmem (3 Puan)	Tercih Etmem (2 Puan)	Kesinlikle Tercih Etmem (1 Puan)
Fotoğraf Numaraları					
Gruptaki 1 Tercih					
Neden Tercih Ettiğinizi/ Etmediğinizi Açıklayınız.					

Demografik Özellikler:

Cinsiyet:	☐ Kadın ☐ Erkek	Eğitim Durumu:	☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Lisans Üstü
Meslek:		Aylık Ortalama Gelir Düzeyi:	☐ 0-1500 ☐ 1501-3000 ☐ 3001-4500 ☐ 4501-6000 ☐ 6001 ve Fazlası
Katılımcı No:		Yaş:	☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ 66 ve üstü

2) YAPILANDIRILMIŞ SINIFLAMA

20 adet fotoğrafı aşağıdaki kategorilere göre her kategoride 4 fotoğraf olacak şekilde, fotoğraf numaralarını yazarak sınıflayınız. Her kategorinin açıklaması bulunmaktadır.

	LOFT MEKÂN (5)	AÇIK PLAN (4)	HAREKETLİ DUVARLAR (3)	DÖNÜŞEBİLEN TEFRİŞ ELEMANLARI (2)	ESNEK OLMAYAN MEKÂN (1)
Fotoğraf Numaraları					

AÇIKLAMALAR:

LOFT MEKÂN (5): MEKÂNIN DİKEY YÖNDE HACİMSEL GENİŞLEMESİ, ARAKAT OLUŞUMU VE ALAN KAZANIMI, MERDİVEN KULLANIMI, HACİMSEL BOŞLUK.

AÇIK PLAN (4): AÇIK PLAN, DOLAŞIMI ENGELLEMİYEN GENİŞ ALAN, KESİNTİSİZ MEKÂN, SINIRLANMAMIŞ MEKÂN,

HAREKETLİ DUVARLAR (3): HAREKET EDEN-DEĞİŞEBİLEN-DÖNEBİLEN DUVARLAR İLE FARKLI MEKÂNLAR YARATABİLME, ALANI BÖLME YA DA GENİŞLETME.

DÖNÜŞEBİLEN TEFRİŞ ELEMANLARI (2): MEKÂN A UYGUN OLARAK DEĞİŞEBİLEN/DÖNÜŞEBİLEN, HAREKET EDEBİLEN MOBİLYALAR.

ESNEK OLMAYAN MEKÂN (1): SINIRLANMIŞ, BÖLÜNMÜŞ, SABİT İŞLEVLERİN YAPILABİLDİĞİ, DÖNÜŞEMEYEN YA DA SINIRLI DÖNÜŞEBİLEN MEKÂN, HAREKETSİZ MEKÂN, MODÜLER OLMAYAN PLAN.

Aşağıdaki fotoğrafı verilen sıfat çiftleri ile 1-5 arasında derecelendirerek “X” ile tanımlayınız. Örneğin 5 çok büyük, 1 çok küçük tanımlamaktadır.

Mekân	5 Çok	4 Biraz	3 Ne/ne	2 Biraz	1 Çok	Mekân
Çok işlevli						Tek işlevli
Dönüştürülebilir mobilya barındırır						Dönüştürülemeyen mobilya barındırır
Yatayda büyümüş / büyüyebilir						Yatayda büyümemiş / büyüyemez
Düşeyde büyümüş / büyüyebilir						Düşeyde büyümemiş / büyüyemez
Bölünebilir						Bölünemez
Esnek						Esnek değil
Büyük						Küçük
Ferah						Basık
Basit						Karmaşık
İlginç						Sıkıcı
Samimi						İtici
Hoş						Hoş değil
Geniş						Dar
Güzel						Çirkin
Modern						Klasik
Malzemeleri uyumlu						Malzemeleri uyumsuz
Renkleri uyumlu						Renkleri uyumsuz
Özgün						Sıradan
Olumlu						Olumsuz
Uyumlu						Uyumsuz

TEZDEN ÜRETİLMİŞ YAYINLAR

Makaleler

1. M. Diker & M. T., Akbulut, “Reviewing Flexibility in Housing with Free Sorting Method”, Megaron Dergisi, 16(2), s.183-196, (2021). DOI: 10.14744/MEGARON.2021.34976